

МАЙКЪЛ КОНЪЛИ ПЕТАТА ПОПРАВКА

Част 4 от „Мики Холър“

Превод от английски: Крум Бъчваров, 2011

chitanka.info

Тази книга се посвещава на Денис Войчеховски — с огромна благодарност.

БЛАГОДАРНОСТИ

Авторът изказва своята признателност на няколко души за тяхната помощ в написването на този роман: Ася Мучник, Бил Маси, Терил Ли Ланкфорд, Джейн Дейвис и Хедър Рицо. Специална благодарност дължа на Сузана Бруъм, Трејси Роу, Даниъл Дейли, Роджър Милс, Джей Стайн, Рик Джаксън, Тим Марша, Майк Роуч, Грег Стаут, Джон Хотън, Денис Войчеховски, Чарлз Хончел и накрая, но не на последно място, Линда Конъли.

Това е роман. Всички грешки по отношение на факти, география, правни норми и процедури са допуснати единствено по вина на автора.

ПЪРВА ЧАСТ
ВЪЛШЕБНИТЕ ДУМИЧКИ

1.

Госпожа Пеня впери очи в мен, събра умолително длани и въпреки че едва говореше английски, ме погледна в очите и каза:

— Моля, господин Мики, ще помогнеш?

Погледнах Рохас, който седеше обърнат към нас на предната седалка, макар че нямах нужда от превод. После преместих очи над рамото ѝ към дома, който тя отчаяно искаше да запази — избеляла розова къща с гол двор, ограден с телена мрежа. Графити покриваха бетонното стъпало на входната площадка, напълно неразгадаеми, освен числото 13. Това не беше адрес. А клетва за вярност.

Погледнах я отново. Четирийсет и пет годишна, привлекателна, макар и позахабена. Самотна майка на три момчета. Не беше плащала ипотеката си от девет месеца. Сега банката обявяваше ипотеката за просрочена и искаше да продаде къщата.

Търгът трябваше да се проведе след три дни. Нищо че имотът струваше малко и че се намираще в гангстерски квартал в южната част на Лос Анджелис. Някой щеше да го купи и госпожа Пеня щеше да стане наемателка вместо собственица — естествено, ако новият собственик не я изгонеше. Години наред беше разчитала на закрилата на Флоренция 13. Но времената се бяха променили. Вече не можеше помогне никоя банда. Имаше нужда от адвокат.

От мен.

— Кажи ѝ, че ще направя всичко възможно — отвърнах.

— Почти съм сигурен, че ще успея да спра търга и да оспоря законността на просрочването. Това поне ще забави нещата. Ще ни даде време да разработим дългосрочен план. Може би даже да ѝ помогнем да си стъпи на краката.

Кимнах и зачаках Рохас да преведе. Използвах го за шофьор и преводач, откакто бях купил рекламния пакет на испаноезичните радиостанции.

Усетих, че джиесемът в джоба ми вибрира. Горната част на бедрото ми разчете сигнала като есемес, а не като телефонно обаждане

— то избира по-дълго. Не му обърнах внимание. Когато Рохас млъкна, продължих, преди госпожа Пеня да успее да отговори:

— Но тя трябва да разбере, че това не е решение на проблемите ѝ. Мога да забавя нещата и да преговаряме с банката. Обаче не гарантирам, че няма да изгуби къщата. Всъщност вече я е изгубила. Аз ще ѝ я върна, но после пак ще трябва да си реши проблема с банката.

Рохас преведе, като ръкомахаше на места, на които аз не бях правил никакви жестове. Истината беше, че госпожа Пеня накрая вероятно щеше да загуби къщата. Беше само въпрос на това докъде иска да стигна. Личният банкрут щеше да прибави още една година към оспорването на просрочената ипотека. Но това решение можеше да почака.

— А сега ѝ кажи, че трябва да ми плаща за работата. Дай ѝ графика. Хиляда в аванс и месечната тарифа.

— Колко на месец и докога?

Отново погледнах към къщата. Госпожа Пеня ме бе поканила вътре, но аз предпочитях да се срещнем в колата, брониран линкълн „Таун Кар“. Купих го на старо от вдовицата на убитата мутра от картела Синалоа. Вратите бяха бронирани, а стъклата от трипластово ламинирано стъкло. За разлика от прозорците на розовата къща на госпожа Пеня. Бях си взел поука от историята на мутрата от Синалоа: не излизай от колата си, ако не е наложително.

Госпожа Пеня вече ми беше обяснила, че спрените преди девет месеца вноски по ипотеката възлизат на седемстотин долара месечно. Докато работех по случая, тя пак нямаше да ги плаща. Щеше да получи отсрочка, докато аз се оправям с банката, така че тук можеха да се спечелят пари.

— Нека са двеста и петдесет месечно. Ще ѝ дам отбивка. Гледай да проумее, че сключва договор и не може да закъснява с вноските. Приемаме кредитна карта, ако има карта с нещо в нея. Само внимавай да важи поне до две хиляди и дванайсета.

Рохас преведе с нови жестове и много повече думи, отколкото бях използвал. Междувременно аз извадих джиесема си. Есемесът беше от Лорна Тейлър.

„ОБАДИ МИ СЕ ВЕДНАГА.“

Щях да ѝ позвъня след разговора с клиентката. В типичната адвокатска кантора има офис мениджър и рецепционистка. Само че моят офис се намиреше на задната седалка на линкълна, затова Лорна движеше деловите въпроси и отговаряше на телефона в апартамента си в Западен Холивуд, където живееше заедно с главния ми следовател.

Майка ми е родена в Мексико и разбирах родния език на госпожа Пеня по-добре, отколкото показвах. Затова разбрах отговора ѝ, поне смисъла, обаче оставих Рохас да ми преведе. Тя казваше, че ще отиде в къщата и ще донесе хилядата долара аванс, и обещаваще надлежно да прави месечните вноски. На мене, не на банката. Пресметнах, че ако успея да удължа оставането ѝ в къщата с една година, печалбата ми ще е четири бона. Не беше зле за толкова работа. Сигурно повече изобщо нямаше да се срещнем с нея. Щях да заведа дело и да оспоря обявяването на ипотеката за просрочена, после щях да протакам. Имаше голяма вероятност даже да не се появя в съда. Младата ми сътрудничка щеше да върши подготвителната работа. Госпожа Пеня щеше да е доволна, аз също. Накрая обаче чукчето щеше да удари. Винаги става така.

Реших, че случаят е лесен, въпреки че госпожа Пеня нямаше да е от клиентите, които вдъхват съчувствие. Повечето ми клиенти спират вноските си в банката, след като си изгубят работата или се разболеят тежко. Госпожа Пеня беше спряла, когато тримата ѝ синове влезли в затвора за продажба на наркотици и тя изведнъж се лишила от седмичната им финансова подкрепа. Тази история нямаше да се посрещне с добро око. Но банката ѝ бе изиграла мръсен номер. Бях прегледал досието ѝ на лаптопа си. Имаше си всичко необходимо: документи, че са ѝ връчвани призовки за дължимите вноски, а после и за обявяването на ипотеката за просрочена. Само че госпожа Пеня казваше, че изобщо не е получила тези призовки. И аз ѝ вярвах. В този квартал призовкарите не са желани гости. Подозирах, че призовките са се озовавали в боклука и призовкарят просто е излъгал, че ги е връчил. Ако успееш да го докажа, можех да я отърва от банката с лоста, който щеше да ми даде това. Ето до какво щеше да се свежда защитата ми. Бедната жена изобщо не е била известена в каква беда се намира. Банката се е възползвала от това и е обявила ипотеката за просрочена, без да ѝ даде възможност да внесе дължимите суми, и съдът трябваше да я укори за това.

— Добре, уговорихме се — заключих. — Кажи ѝ да донесе парите, докато отпечатвам договора и квитанцията. Ще започнем още днес.

Усмигнах се и кимнах на госпожа Пеня. Рохас преведе и изскочи от линкълна, за да заобиколи и да ѝ отвори вратата.

Щом жената слезе, отворих образа за договор на испански в лаптопа си и въведох съответните имена и цифри. Пратих го на принтера, инсталиран върху платформата с електроника на предната дясна седалка. Продължих с квитанцията за средствата, които щяха да бъдат внесени във фирмената ми сметка. Всичко трябва да е на чисто. Винаги. Това е най-добрият начин да си нямам проблеми с Калифорнийската адвокатска колегия. Може и да имам бронирана кола, обаче най-много ме е страх от колегията.

Течеше тежка година за адвокатската кантора „Майкъл Холър и сие“. Икономическата криза отнемаше препитанието на адвокатите специалисти по наказателно право. В Лос Анджелис престъпността си съществува при всякакви икономически условия. Обаче платежоспособните клиенти бяха малко и само от време на време. Като че ли никой нямаше пари за адвокат. В резултат Бюрото за служебна защита се пръскаше по шевовете от дела и клиенти, а хората като мен умираха от гладна смърт.

Имах разходи и четиринайсетгодишна дъщеря в частно училище — и тя, щом станеше дума за колежи, винаги споменаваше Университета на Южна Калифорния. Трябваше да направя нещо и затова предприех стъпка, каквато по-рано бях смятал за немислима. Заех се с гражданско право. Единствената развиваща се индустрия в юридическия бранш беше защитата при обявяване на просрочени ипотеките. Посетих няколко юридически семинара, набрах скорост и започнах да пускам реклами на два езика. Отворих няколко уебсайта и започнах да купувам списъци на делата за просрочени ипотеките от съдебната канцелария. Така си осигурих госпожа Пеня за клиентка. С писмо. Името ѝ фигурираше в списъка и аз ѝ пратих писмо — на испански, в което ѝ предлагам услугите си. Според нея това било първото съобщение, че ипотеката ѝ е обявена за просрочена.

И се започна. Имах повече работа, отколкото можех да поема — днес ми предстояха още шест срещи след тази с госпожа Пеня, и в „Майкъл Холър и сие“ дори за пръв път имахме истински сътрудник.

Националната епидемия от просрочени ипотeki заглъхваше, но в никакъв случай не приключваше. Хранилката ми в окръг Лос Анджелис щеше да просъществува години наред.

От всички дела печелех по четири-пет бона, обаче през този период от професионалния ми живот наблюдавах на количеството за сметка на качеството. В момента имах стотина клиенти с просрочени ипотeki. Дъщеря ми спокойно можеше да се готви за УЮК. По дяволите, можеше да направи там даже магистратура.

Някои смятаха, че проблемът отчасти се дължи на мен, че аз само помагам на мошениците да изиграят системата и в същото време забавям процеса на икономическо възстановяване. Имах такива клиенти, естествено. Според мен обаче повечето от тях бяха многократни жертви. Първо ги примамвах да се съгласят на ипотека, подхвърляйки им за стръв американската мечта да притежаваш дом, въпреки недостатъчните им трудови доходи.

И после пак ги изигравах, когато балонът се спукваше и безскрупулните кредитори жестоко ги прегазваха при обявяването на ипотека за просрочена. Опростеното калифорнийско законодателство по въпроса не дава абсолютно никакви шансове на повечето от тези някога горди домопритежатели. Банката дори не се нуждае от съдебно решение, за да отнеме нечий дом. Великите финансови умове смятат, че така и трябва да бъде. Просто давай напред. Колкото по-скоро кризата удари дъното, толкова по-скоро ще започне възстановяването. Кажете го на госпожа Пеня, смятам пък аз.

Има една теория, че всичко това е заговор на водещите банки в страната да подкопаят устоите на имущественото право, да саботират съдебната система и да създадат вечно функционираща индустрия с просрочени ипотeki, която да им позволи да печелят и от двете страни на процеса. Не че се връзвам, обаче по време на краткото си практикуване в тази област бях видял достатъчно хищнически и неетични действия от страна на тъй наречените „законни бизнесмени“, така че доброто старо наказателно право вече ми липсваше.

Рохас чакаше до линкълна госпожа Пеня да се върне с парите. Погледнах си часовника и забелязах, че закъсняваме за следващата ми среща — просрочена ипотека на фирма в Комптън. Опитвах се да групирам консултациите с новите си клиенти географски, за да пестя време, гориво и амортизиране на колата. Днес работех в южните

райони. Утре щях да съм в източната част на Лос Анджелис. Два дни седмично прекарвах на колела в събиране на нови клиенти. През останалото време работех по делата.

— Хайде, госпожо Пеня, трябва да побързаме — въздъгнах.

Реших да използвам момента и да се обадя на Лорна. Преди три месеца бях започнал да блокирам изписването на телефонния си номер при обаждане. Никога не го бях правил, когато практикувах наказателно право, но в моя нов свят на просрочени ипотeki не исках хората да имат личния ми номер. И това се отнасяше както за клиентите ми, така и за адвокатите на кредитора.

— Адвокатска кантора „Майкъл Холър и сие“ — каза Лорна. — С какво мо...

— Аз съм. Какво има?

— Мики, трябва веднага да отидеш във Ваннайския участък — заяви тя.

Ваннайският участък на Лосанджелиското полицейско управление покрива долината Сан Фернандо, разположена в северната част на града.

— Днес съм в южните райони. Какво става?

— Лиза Трамъл е там.

Лиза Трамъл беше моя клиентка. Всъщност първата ми клиентка с просрочена ипотека. Бях ѝ помогнал да запази дома си цели осем месеца и бях сигурен, че мога да протакам поне още една година, преди да хвърлим бомбата с банкрута. Тя обаче се измъчваше от разочарованията и несправедливостите в живота си и не можех да я успокоя и контролирам. Започна да протестира пред банката с лозунг, клеймяващ нейните измами и безсърдечност. Докато банката не извади временна ограничителна заповед срещу нея.

— Ограничителната заповед ли е нарушила? Арестували ли са я?

— Арестували са я за убийство, Мики.

Изобщо не го бях очаквал.

— За убийство ли? Кой е пострадалият?

— Каза, че я обвинявали в убийството на Мичъл Бондюрант.

Това ме изуми още повече. Погледнах през прозореца и видях, че госпожа Пеня излиза от къщата си. Носеше пачка банкноти.

— Добре, отложи останалите ми срещи за днес. И кажи на Сиско да тръгва за Ван Найс. Ще се срещнем там.

— Дадено. Искаш ли Бълокс да поеме следобедните ти срещи?

Бълокс беше новата ми сътрудничка. Дженифър Аронсън от Югозападния юридически колеж, който се помещаваше в някогашната сграда на универсалния магазин „Бълокс“ на Уилшир Булевард.

— Не, не искам да ги поема, просто ги отложи. И виж, мисля, че папката на Трамъл е при мен, но списъкът с контактите ѝ е в теб. Намери сестра ѝ. Лиза има дете, момче. То сигурно е на училище и някой ще трябва да го вземе, ако тя не може.

Карахме всеки клиент да попълва подробен списък с контакти, защото понякога е трудно да ги откриеш за съдебните заседания — и да ги накараш да платят за работата ти.

— Ще се заема — обеща Лорна. — Успех, Мики.

— И на тебе.

Затворих и се замислих за Лиза Трамъл. Всъщност не бях особено изненадан, че са я арестували за убийството на човека, който се опитваше да я лиши от дом. Не, не бях смятал, че ще се стигне дотам. Ни най-малко. Но дълбоко в душата си бях знаел, че ще се стигне до нещо.

2.

Бързо взех парите на госпожа Пеня и ѝ дадох квитанция. Подписахме договора и тя получи екземпляр от него. Записах номера на кредитната ѝ карта и тя обеща, че докато работя за нея, в картата ще има по двеста и петдесет долара месечно. Накрая ѝ благодарих, стиснах ѝ ръката и наредих на Рохас да я придружи до входа на къщата ѝ.

През това време отворих багажника с дистанционното и слязох от колата. Багажникът е достатъчно голям, за да побере три кашона с папки и всичко нужно за офиса ми. Намерих папката на Трамъл в третия кашон и я извадих. Взех и модерното куфарче, с което ходех в полицията. Когато затворих капака, видях, че върху черната боя със спрей е нарисувано стилизирано число 13.

Изругах.

Огледах се. В предния двор през три къщи играеха две хлапета, които бяха прекалено малки, за да рисуват графити. Иначе улицата пустееше. Бях смаян. Не само че не бях чул или забелязал „оскверняването“ на колата ми, извършено, докато разговарях с клиентката вътре, но и едва минаваше един, а знаех, че повечето гангстери стават от леглото, за да посрещнат деня и всички негови възможности, чак късно следобед. Те са си нощни птици.

Тръгнах към отворената врата с папката и куфарчето и видях, че Рохас стои на площадката пред вратата и си приказва с госпожа Пеня. Подсвирнах и му дадох знак да побърза. Трябваше да тръгваме.

Качих се в линкълна. Получил посланието, шофьорът ми дотича, скочи зад волана и попита:

— В Комптън ли?

— Не, промяна в плана. Трябва да отидем във Ван Найс. Бързо.

— Добре, шефе.

Той потегли обратно към шосе 110 — за да стигнем до Ван Найс, трябваше да се върнем до центъра и вече оттам на север по 101-во. Губене на време, но нямаше друг начин.

— Какво си приказвахте на вратата? — попитах.

— Разпитваше ме за вас.

— Какво по-точно?

— Според нея не би трябвало да имате нужда от преводач, нали разбирате.

Кимнах. Имаше такова нещо. Благодарение на майчините ми гени повече приличам на роден южно от границата, отколкото на север от нея.

— Освен това питаше дали сте женен, шефе. Казах й, че сте. Но ако искате да се отметнете, няма проблем. Само че ще настоява за отбивка.

— Мерси, Рохас — отвърнах сухо. — Вече й направих отбивка, но ще го имам предвид.

Преди да отворя папката, прегледах списъка с контактите в телефона си. Търсех някой детектив във Ван Найс, който да ми даде малко информация. Ала не намерих. Започвах на тъмно в дело за убийство. Лошо.

Затворих джиесема и го включих да се зарежда, после се заех с папката. Лиза Трамъл ми бе станала клиентка, след като отговори на стандартното писмо, което пращах на всички собственици на имоти с просрочени ипотeki. Едва ли бях единственият лосанджелиски адвокат, който правеше така. Кой знае защо обаче Лиза отговори на моето, а не на техните писма.

Като адвокат на свободна практика се научавах да си подбиращ клиентите. Понякога обаче бъркаш в избора. Лиза беше един от тези случаи. Нямах търпение да започна на новото си поприще. Търсех клиенти, които са в безизходица или от които са се възползвали. Хора, прекалено наивни, за да знаят правата и възможностите си. Търсех онеправдани и си мислех, че Лиза е такава. Тя несъмнено отговаряше на портрета. Щеше да изгуби дома си заради обстоятелства, излезли извън нейния контрол. И се оказа, че кредиторите й са възложили делото на фирма, която е действала набързо и даже е нарушила закона. Сключих договор с Лиза, подготвих й хонорарен план и поведох битката. Делото си го биваше и го поех с желание. Но после тя стана истинска напаст.

Лиза Трамъл беше трийсет и пет годишна, омъжена, майка на деветгодишния Тайлър. Домът им се намираше на Мелба Авеню в Удданд Хилс. Двамата с мъжа й Джефри купили къщата през 2005-а,

когато тя преподавала обществени науки в гимназията „Грант“, а съпругът ѝ продавал коли в представителството на БМВ в Калабасас.

Ипотеката на къщата с три спални възлизаше на 750 хиляди долара, а стойността ѝ беше оценена на 900 хиляди. По онова време пазарът процъфтяваше и лесно се взимаше ипотека. Обърнали се към кредитен брокер, който им намерил нисколихвен кредит с балонно плащане на петата година. Впоследствие заемът бил включен в инвестиционен пакет от ипотеки и прехвърлян два пъти, преди да се озове в Уест Ланд Файненшъл, клон на Уест Ланд Нешънъл, лосанджелиска банка, чиято централа се намиреше в Шърман Оукс.

Всичко вървяло добре за тричленното семейство, докато Джеф Трамъл не решил, че не иска повече да е съпруг и баща. Няколко месеца преди изтичането на ипотеката той изчезнал, като оставил своето БМВ МЗ на паркинга на Юниън Стейшън, а Лиза останала да плаща вноската.

Понеже можела вече да разчита само на един доход, а трябвало да издържа детето сама, тя обмислила положението си реалистично и взела решение. Икономиката вече вървяла надолу. Като се имала предвид учителската ѝ заплата, никой нямало да рефинансира ипотеката.

Престанала да прави вноски и не отговаряла на писмата от банката. Когато дошла датата на падежа, ипотеката била обявена за просрочена и на сцената излязох аз. Пратих на Джеф и Лиза писмо, без да съм наясно, че Джеф вече не е в картинката.

Отговори ми Лиза.

Определям за напаст клиент, който не разбира границите на нашите взаимоотношения, въпреки че ясно и понякога многократно ги изяснявам. Лиза дойде при мен с първото съобщение за просрочване на ипотеката. Поех случая и ѝ казах да кротува, докато се захвана за работа. Тя обаче не ме послуша. Обаждаше ми се всеки ден. След като оспорих просрочването и заведох дело, започна да идва в съда на рутинни заседания. Трябваше да присъства, трябваше да знае всеки мой ход, да види всяко мое писмо и да я осведомявам за всяко телефонно обаждане. Често ми звънеше и крещеше, когато ѝ се струваше, че не хвърлям всичките си сили за нейния случай. Вече разбирах защо мъжът ѝ я е напуснал.

Започвах да се питам за психическото ѝ здраве и подозирах, че страда от биполарно разстройство. Обажданията и агресивността ѝ бяха циклични. Не я чувах седмици наред, после няколко седмици ми звънеша ежедневно и многократно, докато не се свърже с мен.

Три месеца след като поех делото ми съобщи, че е изгубила работата си в гимназията заради неизвинени отсъствия. И тогава започна да говори за иск към банката, която беше обявила ипотеката ѝ за просрочена. Обзе я чувство за онеправданост. Банката била виновна за всичко: за бягството на съпруга ѝ, за изгубената работа, за отнемането на дома ѝ.

Допуснах грешката да ѝ разкрия част от вътрешната си информация по делото, както и стратегията си. Направих го, за да я успокоя, да се отърва от нея. Нашият анализ на данните за кредита установи противоречия и проблеми в неколкотократно прехвърляне на ипотеката в различни холдингови компании. Имаше съмнения за измама и смятах, че ще мога да ги използвам като лостове в полза на Лиза, когато настъпи моментът да преговаряме за изход.

Но всичко това само стимулира нейното убеждение, че е станала жертва на банката. Нито за миг не признаваше факта, че е взела кредит и е длъжна да го изплати. Виждаше банката като източник на всичките си беди.

Първо регистрира уебсайта www.californiaforeclosurefighters.com и го използва, за да създаде организацията „Ищци по дела за ипотеките срещу алчността“, съкратено ИДЕАЛ. Протестните ѝ лозунги винаги бяха с американското знаме. Посланието беше ясно — борбата срещу обявяването на ипотеките за просрочени е толкова американска, колкото американската мечта.

После започна да протестира пред главната сграда на Уест Ланд на Вентура Булевард. Понякога сама, друг път с малкия си син или с хора, които привлече за своята кауза. Носеше лозунги, заклеяващи участието на банката в незаконно обявяване на ипотеките за просрочени и в изхвърлянето на цели семейства на улицата.

Бързо успя да привлече вниманието на местните медии. Често излизаше по телевизията и винаги имаше готови лозунги, изразяващи гласа на хората в нейното положение, които представяше като жертви на епидемията от просрочени ипотеките, а не като обикновени безделници. По Канал 5 дори показваха архивни кадри с нея винаги

когато говореха за националните проблеми с просрочените ипотечи. В това отношение Калифорния държеше третото място в страната и Лос Анджелис беше епицентър на епидемията. Когато осведомяваха зрителите за такива факти, на екрана се появяваха Лиза и нейните единомишленици с лозунги като „Не отнемайте дома ми!“ и „Незабавно спрете незаконното обявяване на просрочени ипотечи!“

Като първи вицепрезидент на Уест Ланд, Мичъл Бондюрант оглавяваше отдела за ипотечни кредити. Името му фигурираше в документите за жилищния заем на Лиза Трамъл. И съответно присъстваше в цялата ми преписка по делото. Освен това му бях пратил писмо, в което излагах данните за измами, извършени от фирмата, наета от банката да ѝ свърши мръсната работа по отнемането на домовете и другите имоти на техните просрочили ипотеките си клиенти.

Лиза имаше право да се запознава с всички документи, свързани с делото ѝ. Бях я осведомил за писмото и всичко останало. Въпреки че беше човешкото лице на опита за отнемане на дома ѝ, Бондюрант се държеше на разстояние и се криеше зад правния отдел на банката. Не отговори на писмото ми и не се срещна с мен. Не знаех и да се е срещал или разговарял с Лиза Трамъл. Обаче сега беше мъртъв и полицията бе арестувала Лиза.

Отбихме от шосе 101 и продължихме на север по Ван Найс Булевард.

Административният център се състои от площад, заобиколен от две съдилища, библиотека, общината и полицейския комплекс, който включва Ваннайския участък. Около главната група са скупчени различни други държавни институции и сгради. Винаги има проблем с паркирането, но за това щеше да мисли друг. Взех телефона и позвъних на своя следовател Денис Войчеховски.

— Сиско, аз съм. Наблизо ли си?

На млади години Войчеховски беше членувал в Светците на пътя, но в рокерския клуб вече имало друг Денис, а и никой не можел да произнесе фамилното му име, така че заради мургавото му лице и тъмните му мустаци го кръстили Сиско Кид, на популярния герой на О'Хенри. Мустаците отдавна ги нямаше, но той и досега си носеше прякора.

— Вече съм тук. Чакам те на пейката до стълбището пред участъка.

— Идвам след пет минути. Успя ли да разговаряш с някой? Аз нямам никаква информация.

— Да, следствието води старото ти приятелче Кърлин. Жертвата, Мичъл Бондюрант, бил открит в гаража до сградата на Уест Ланд на Вентура в девет сутринта. Лежал на земята между две коли. Не е ясно откога, обаче вече бил мъртъв.

— Известна ли е причината за смъртта?

— Тук става малко шантаво. Отначало съобщиха, че бил застрелян, защото някаква служителка, която била на друг етаж в гаража, казала на полицаите, че чула два гърмежа. Но когато направили оглед на трупа на местопрестъплението, установили, че е ударен с нещо.

— Там ли са арестували Лиза Трамъл?

— Не. Доколкото разбрах, я прибрали от дома ѝ в Удланд Хилс. Задействал съм още някои връзки, но засега не знам нищо повече. Съжалявам, Мик.

— Не се безпокой. Съвсем скоро ще научим всичко. Кърлин на местопрестъплението ли е, или със заподозряната?

— Дватамата с партньорката му арестували Трамъл и я докарали тука. Партньорката му се казва Синтия Лонгстрет, детектив първа степен. Никога не съм чувал за нея.

И аз не бях, но понеже беше детектив първа степен, предположих, че е нова в отдел „Убийства“ и са я пратили при ветерана Кърлин, детектив трета степен, за да натрупа опит. Погледнах през прозореца. Минавахме покрай представителство на БМВ и това ми напомни за избягалия съпруг, който продавал баварци, преди да тури черта на брака си и да изчезне. Зачудих се дали Джеф Трамъл ще се появи, след като са арестували жена му за убийство. И дали ще поеме грижите за сина, който е изоставил.

— Искаш ли да повикам Валенцуела? — попита Сиско.

— Той е на една пряка оттук.

Фернандо Валенцуела уреждаше съдебни гаранции и го използвах за случаите си в Долината. Но този път знаех, че няма да имам нужда от него.

— Ще изчакам. Ако я обвинят в убийство, няма да я освободят под гаранция.

— Да, ясно.

— Знаеш ли дали вече са определили прокурора?

Мислех за бившата си жена, която работеше във ваннайското бюро на окръжна прокуратура. Тя можеше да се превърне в полезен източник на вътрешна информация — освен ако не ѝ възложи делото. Тогава щеше да възникне конфликт на интереси. Беше се случвало. Това нямаше да се хареса на Маги Макфърсън.

— Нямам представа.

Анализирах малкото, което ни беше известно, и се замислих за най-добрия начин да процедирам. Предчувствах, че щом разбере за какво се отнася — убийство, което може да привлече широко внимание към една от най-големите финансови катастрофи на нашето време, — полицията бързо ще сложи похлупак върху всички източници на информация. Сега беше моментът да действам.

— Сиско, промених плановете си. Не ме чакай. Иди на местопрестъплението и виж какво можеш да откриеш. Разговаряй с хората, преди да са наложили информационно затъмнение.

— Сигурен ли си?

— Да. Аз ще се заема с участъка и ще ти се обадя, ако ми трябва нещо.

— Ясно. Успех.

— И на тебе.

Затворих и се вторачих в темето на шофьора.

— Рохас, на Делано завий надясно и ме закарай на Силмар.

— Няма проблем.

— Не знам колко ще се бавя. Искам да ме оставиш там, да се върнеш на Ван Найс Булевард и да потърсиш някой сервиз. Виж дали ще могат да разкарат боята от багажника.

Рохас ме погледна в огледалото.

— Каква боя?

3.

Ваннайският участък се помещава в четириетажна сграда, в която освен това са офисите на полицейското командване в Долината и главният затвор, обслужващ северната част на града. Бях ходил там по работа и знаех, че както в повечето участъци на ЛАПУ, били те големи или малки, между мен и клиентката ми ще има много препятствия.

Винаги съм подозирал, че дежурните полицаи на регистратурата се избират от хитри началници заради способността им да объркват и дезинформират. Ако се съмнявате, идете в който и да е полицейски участък в града и кажете на посрещналия ви служител, че искате да подадете жалба срещу полицаи. Вижте колко време ще му трябва да намери съответния формуляр. Дежурните обикновено са млади, тъпи и отчайващо некомпетентни или стари, упорити и напълно преднамерени в действията си.

На регистратурата във Ваннайския участък ме посрещна полицаи в изпъната униформа с табелка, на която пишеше „Криминс“. Беше среброкос ветеран и следователно майстор на кухия поглед. Така че ми го отпрати, когато се представих като адвокат и съобщих, че клиентката ми ме очаква в детективското бюро. В отговор дежурният сви устни и посочи ред пластмасови столове, където хрисимо трябваше да чакам, докато той не реши, че е време да позвъни горе.

Типове като Криминс ги използват, за да сплашват обществеността: хора, които правят точно каквото им се казва, защото прекалено ги е страх да правят нещо друго. Моя милост не е от тази общественост.

— Не, няма да се получи — троснах му се.

Криминс ме изгледа с присвити очи. Цял ден не му се беше опъвал никой, камо ли адвокат по наказателни дела — с ударение върху наказателни. В първия момент се задейства саркастичната му реакция.

— Така ли?

— Да, така. Затова вдигни телефона и се обади горе на детектив Кърлин. Кажу му, че Мики Холър се качва при него и ако не се видя с

клиентката си до десет минути, просто ще пресека площада до съдебната палата и ще отида при съдия Милс.

Замълчах, за да оставя името да му окаже нужното въздействие.

— Сигурен съм, че знаеш за съдия Роджър Милс. За мое щастие той е бил адвокат по наказателни дела, преди да го изберат за съдия. Навремето не му е харесвало полицията да го разиграва и сега не му харесва, когато чува такива неща. Ще ви замъкне с Кърлин в съда и ще ви накара да обясните защо сте играли старата игра, като сте попречили на една гражданка да упражни конституционното си право на консултация с адвокат. Предишния път съдия Милс не прие дадените отговори и глоби оня, дето стоеше на твоето място, с пет стотака.

Криминс трудно следваше думите ми. Имаше вид на човек, който разбира само кратки изречения. Премигна два пъти и протегна ръка към слушалката. Поговори с Кърлин, после затвори.

— Нали знаеш пътя, умнико?

— Знам го. Много благодаря за помощта, полицай Криминс.

— До скоро виждане.

И насочи показалец към мене като оръжие, все едно последният изстрел е негов, за да може да си каже, че се е разправил с тоя тъп адвокат. Обърнах гръб на регистратурата и се насочих към нишата на асансьорите.

На третия етаж усмихнато ме очакваше детектив Кърлин. Усмивката му не изглеждаше дружелюбна. Приличаше на котка, току-що изяла канарче.

— Гот ли ти беше долу, адвокат?

— О, да.

— Е, тук обаче закъсня.

— Как така? В ареста ли я вкара?

Той разпери ръце в неискрен съжалителен жест.

— Смешна работа. Партньорката ми я изведе точно преди да ми се обадят от долу.

— Виж ти, какво съвпадение. И въпреки това искам да разговарям с нея.

— Ще трябва да отидеш в затвора.

Което сигурно щеше да ми отнеме още един час висене. И тъкмо затова се хилеше Кърлин.

— Сигурен ли си, че не можеш да помолиш партньорката си да я върне? Няма да ви забавя много.

Казах го, макар да бях убеден, че си хвърлям думите на вятъра. Но Кърлин ме изненада, като откачи джиесема от колана си и натисна бутона за бързо избиране. Или ми играеше някакъв сложен номер, или наистина изпълняваше молбата ми. С него се познавахме отдавна. Бяхме се сблъскали в предишни случаи. Неведнъж се бях опитвал да оспоря достоверността на показанията му на свидетелската скамейка. Никога не бях постигал особен успех, но въпреки това после е трудно да си много добронамерен. И все пак сега ми подаваше ръка и аз не бях сигурен защо.

— Аз съм — каза детективът по телефона. — Върни я тук.

Изслуша отговора и отсече:

— Защото аз ти казвам. Веднага я върни.

След това затвори телефона, без да каже нищо повече на партньорката си, и ме погледна.

— Длъжник си ми, Холър. Можех да те оставя да киснеш тука още два часа. Едно време щях да го направя.

— Знам. Благодаря.

Кърлин тръгна към детективския отдел и ми даде знак да го последвам, като небрежно говореше в движение:

— Когато ни каза да ти се обадим, тя спомена, че се занимаваш с просрочването на ипотеката й.

— Вярно е.

— Сестра ми се разведе и сега е в подобно положение.

Ето какво било. Танто за танто.

— Да разговарям с нея ли искаш?

— Не, интересува ме само дали е по-добре да водиш борба, или просто да приключиш с въпроса.

Когато влязохме в детективския отдел, се почувствах така, сякаш изведнъж съм се върнал във времето. Чиста проба 70-те години на ХХ век, с линолеум на пода, стени, боядисани в два различни нюанса на жълтото, и сиви казионни бюра с гумени ленти по ръбовете. Докато чакаше партньорката му да се върне с моята клиентка, Кърлин остана прав.

Извадих визитка от джоба си и му я подадох.

— В момента разговаряш с борец, ето отговора ми. Не мога да поема делото ѝ, защото с тебе сме в конфликт на интереси. Но ѝ кажи да позвъни в кантората и ще я свържем с някой добър колега. И да не забрави да спомене твоето име.

Той кимна, после вдигна едно дивиди от бюрото си и ми го връчи.

— Спокойно мога да ти го дам още сега.

Погледнах диска.

— Какво е това?

— Разговорът ни с твоята доверителка. Веднага ще се увериш, че сме прекратили още щом чухме вълшебните думички: искам адвокат.

— Ще проверя, детектив. Ще ми кажеш ли защо сте я нарочили?

— Естествено. Тя е заподозряна и са ѝ предявени обвинения, защото го е извършила и направи самопризнания преди да поиска да се обадим на адвокатата ѝ. Много съжалявам, но ние играхме по правилата.

Огледах диска като че ли е самата ми клиентка.

— Искаш да кажеш, че се е признала за виновна в убийството на Бондюрант, така ли?

— Не чак толкова многословно. Но думите ѝ съдържат признания и противоречия. Ще спра дотук.

— Случайно да ви е казала толкова многословно защо го е извършила?

— Нямаше нужда. Пострадалият е щял да ѝ отнеме дома. Това си е предостатъчен мотив. По отношение на мотива сме железни.

Можех да възразя, че греши, че аз възпрепятствам обявяването на ипотеката за просрочена. Обаче си замълчах по този въпрос. Работата ми се изразява в това да събирам информация, не да давам такава.

— Нещо друго, детектив?

— Нищо, което в момента да искам да споделя с тебе. Ще трябва да почакаш, докато получиш останалата част от следствения материал.

— Ще почакам. Назначен ли е вече прокурор?

— Поне аз не съм чувал.

Кърлин кимна към дъното на помещението и аз се обърнах. Водеха Лиза Трамъл към вратата на една от стаите за разпити. Имаше класическия вид на сърна, попаднала под лъчите на автомобилни фарове.

— Имаш петнайсет минути — каза Кърлин. — И то само защото съм великодущен. Няма нужда да воюваме.

Поне засега, помислих си, докато отивах към стаята за разпити.

— Ей, чакай малко — извика подире ми детективът. — Трябва да ти проверя чантата. Правилник, нали знаеш.

Имаше предвид облицованото ми с кожа алуминиево куфарче. Можех да възразя, че претърсването нарушава адвокатската тайна, но исках да поговоря с клиентката си. Върнах се, поставих куфарчето на един плот и го отворих. То съдържаше само папката на Лиза Трамъл, нов бележник, новите договори и новото адвокатско пълномощно, което бях разпечатал в колата на идване. Лиза трябваше да го подпише, тъй като щях да я представлявам в наказателно дело.

Кърлин му хвърли един поглед и ми даде знак да го затворя.

— Ръчно обработена италианска кожа — отбеляза той. — Прилича на модерно куфарче на наркодилър. Да не си се свързал не с когото трябва, а, Холър?

И пак ми отправи онази котешка усмивка. Полицейският хумор си е уникален навсякъде по света.

— Всъщност наистина принадлежеше на куриер — отвърнах. — Клиент. Но там, където отиваше той, повече нямаше да му трябва, затова го взех. Искаш ли да видиш тайника? Малко мъчно се отваря.

— Друг път. Бива си те.

Затворих капака и пак тръгнах към стаята за разпити.

— И кожата е колумбийска — прибавих пътъом.

Партньорката на Кърлин ме чакаше пред вратата. Не я познавах, но не си направих труда да се представя. Никога нямаше да се сприятелим и реших, че е от ония, дето ще ми счупят ръката от стискане, само и само да направят впечатление на шефа си.

Тя задържа вратата отворена и аз спрях на прага.

— Всички подслушвателни и записващи устройства са изключени, нали?

— Познахте.

— Ако не са, това ще наруши пра...

— Знаем закона.

— Да, ама понякога удобно го забравяте, нали?

— Вече ви остават четиринайсет минути, господине. С нея ли искате да разговаряте, или ще си приказвате с мен?

— Добре де.

Влязох и тя затвори вратата след мене. Стаята беше два и половина на метър и осемдесет. Погледнах Лиза и вдигнах показалец пред устните си.

— Какво? — попита тя.

— Нито дума, докато не ти кажа.

В отговор тя избухна във водопад от сълзи и протяжен вой, който преля в абсолютно непонятно изречение. Седеше на квадратна маса срещу празен стол. Бързо го заех и поставих куфарчето на масата. Знаех, че са я разположили с лице към скритата камера, затова не си направих труда да я търся. Вдигнах капака на куфарчето и го приближих към тялото си с надеждата гърбът ми да я скрива от обектива. Трябваше да допусна, че Кърлин и партньорката му ни слушат и гледат. Още една причина за неговото „великодушие“.

Докато вадех бележника и документите с дясната си ръка, с лявата отворих тайника на куфарчето и натиснах бутона на акустичния заглушител Пакуин 2000. Устройството издава радиочестотен сигнал, който задръства всички подслушвателни устройства на разстояние до седем и половина метра с електронна дезинформация. Ако детективите ни подслушваха незаконно, в момента чуваха само статични смущения.

Куфарчето и скритият в него заглушител бяха почти десетгодишни и доколкото знаех, първият им притежател още лежеше във федерален затвор. Бях ги получил срещу услугите си преди повече от седем години, когато си вадех хляба с дела за дрога. Знаех, че органите на закона винаги се опитват да усъвършенстват капаните си и че за десет години бизнесът с електронни подслушващи устройства би трябвало да е претърпял най-малко две революции. Затова не бях съвсем спокоен. Пак се налагаше да внимавам какво говоря и се надявах клиентката ми да последва моя пример.

— Лиза, сега няма да приказваме надълго и широко, защото не знаем кой ни слуша. Разбираш ли ме?

— Да. Но какво става? Не разбирам какво става!

Постепенно повишаваше глас, последната дума направо я изкрещя. На няколко пъти беше говорила така с мене по телефона, когато се занимавах само с просрочената ѝ ипотека. Сега залозите бяха по-високи и трябваше да тегля чертата.

— Край с тези номера, Лиза — заявих твърдо. — Няма да ми крещиш. Разбираш ли? Ако искаш да те защитавам, недей да ми крещиш.

— Добре, извинявай, но те твърдят, че съм извършила нещо, което не съм извършила.

— Знам и ще го оспорим. Обаче без да крещиш.

Тъй като я бяха върнали преди официално да я вкарат в ареста, още носеше собствените си дрехи. Не видях кръв нито по бялата ѝ тениска с цветя отпред, нито където и да е другаде. Лицето ѝ беше мокро от сълзи и къдравата ѝ кестенява коса бе разрошена. Дребна по принцип, тя изглеждаше още по-миниатюрна под яркото осветление в стаята.

— Трябва да ти задам няколко въпроса — продължих. — Къде те откри полицията?

— Вкъщи си бях. Защо ме арестуват?

— Чуй ме, Лиза. Успокой се и ме остави да ти задам въпросите. Много е важно.

— Но какво става? Никой не ми обяснява нищо. Казаха, че ме арестуват за убийството на Мичъл Бондюрант. Кога? Как? Изобщо не съм припарвала до него. Не съм нарушавала ограничителната заповед.

Разбрах, че е трябвало първо да изгледам дивидито на Кърлин и да разговарям с нея чак после. Често обаче се случва да започвам дела в неизгодно за мен положение.

— Лиза, наистина си арестувана за убийството на Мичъл Бондюрант. Детектив Кърлин ми съобщи, че си им признала по време на...

Тя изпищя и скри лицето си в шепи. Видях, че са ѝ сложили белезници. Започна нова серия сълзи.

— Нищо не съм признавала! Нищо не съм направила!!!

— Успокой се, Лиза. Затова съм тук. Да те защитавам. Но в момента нямаме много време. Дадох ми десет минути и после ще те отведа в ареста. Трябва да...

— В затвора ли ме пращат?

Неохотно кимнах.

— А няма ли да ме пуснат под гаранция?

— Много е трудно да извоюваш освобождаване под гаранция при обвинение в убийство. И даже да успея да уредя нещо, няма да

имаш...

В стаичката отекна нов пронизителен вой. Изгубих търпение.

— Лиза! Спри вече!!! Виж сега, тук е заложен животът ти, разбираш ли? Трябва да се успокоиш и да ме изслушаш. Аз съм твой адвокат и ще направя всичко възможно да те измъкна, обаче ще отнеме известно време. А сега внимавай във въпросите ми и ми отговаряй без всичките тия...

— Ами синът ми? Ами Тайлър?

— От офиса ми ще се свържат със сестра ти и ще уредим детето да остане при нея, докато успеем да те измъкнем.

Много внимавах да не посочвам точно кога ще се случи последното. „Докато успеем да те измъкнем.“ Спокойно можеше да минат дни, седмици и дори години. Можеше и изобщо да не я освободят. Но нямаше нужда да конкретизирам.

Лиза кимна, сякаш за нея е огромно облекчение да знае, че Тайлър ще е при сестра ѝ.

— Ами мъжът ти? Знаеш ли телефонния му номер?

— Не, не знам къде е и изобщо не искам да се свързвам с него.

— Даже заради сина ти ли?

— Особено заради сина ми. Сестра ми ще се грижи за него.

Кимнах и премълчах. Моментът не беше подходящ да я разпитвам за проваления ѝ брак.

— Добре, сега спокойно да поговорим за сутринта. Имам записа от детективите, но искам да го изгледам на спокойствие. Каза, че си била вкъщи, когато са дошли детектив Кърлин и неговата партньорка. Какво правеше?

— Ами... бях на компютъра. Пращах имейли.

— Добре, на кого?

— На приятели. На хората от ИДЕАЛ. Писах им да се съберат утре в десет пред съдебната палата и да носят лозунги.

— Добре, а когато се появиха детективите, какво точно ти казаха?

— Говореше само мъжът. Той...

— Кърлин.

— Да. Влязоха и ми зададоха няколко въпроса. После той ме попита дали бих отишла с тях в участъка, за да поговорим. Попитах го за какво и той отвърна за Мич Бондюрант. Не спомена, че е мъртъв или

убит. Затова се съгласих. Помислих си, че най-после го разследват. Не знаех, че всъщност разследват мен.

— Е, а той каза ли ти, че имаш право да не говориш с него и да се свържеш с адвокат?

— Да, като по телевизията. Съобщи ми правата.

— Кога точно?

— Когато вече бяхме тук и ми каза, че съм арестувана.

— Той ли те докара дотук?

— Да.

— Ти говори ли нещо в колата?

— Не, той почти през цялото време приказва по джиесема си. Чух го да казва неща от рода на „тя е с мене“ и прочее.

— Ти с белезници ли беше?

— В колата ли? Не.

Хитрият Кърлин. Беше рискувал да пътува в една кола с евентуална убийца, без да ѝ сложи белезници, за да приспи подозренията ѝ и да я примами да разговаря с него. По-добър капан здраве му кажи. Така обвинението също щеше да може да твърди, че Лиза още не е била арестувана и следователно изявленията ѝ са дадени доброволно.

— Значи са те довели тук и ти си се съгласила да разговаряш с него, така ли?

— Да. Нямах представа, че ще ме арестуват. Мислех, че им помагам в някакво следствие.

— Обаче Кърлин не ти е казал за какво следствие става дума.

— Не и преди да ми съобщи, че съм арестувана и мога да се обадя на някого. Тогави ми сложиха и белезниците.

Кърлин беше приложил едни от най-старите трикове в занаята. Само че те още бяха в занаята тъкмо защото действаха. Трябваше да изгледам дивидито, за да разбере точно какво е признала Лиза, ако изобщо беше признала нещо. В това ѝ разстроено състояние само си губех и без това оскъдното време. Сякаш в потвърждение на мислите ми на вратата изведнъж силно се потропа и приглушен глас ме осведоми, че ми остават две минути.

— Добре, ще се залавям за работа, Лиза. Преди това обаче трябва да подпишеш някои документи. Първият е нов договор за защита по наказателно дело.

Плъзнах на масата пред нея съдържащия само една страница документ и поставих химикалка върху листа. Тя го прегледа.

— Всички тези хонорари... Сто и петдесет хиляди долара за съдебен процес? Не мога да ги платя. Просто ги нямам.

— Това е стандартният хонорар и то само ако се стигне до процес. А що се отнася до въпроса какво можеш да платиш, затова са другите документи. Този тук ме упълномощава като твой адвокат и ми позволява да сключвам сделки за права върху книги и филми, такива неща, които могат да последват от делото. В тази област работя с един агент. Ако изобщо е възможно, той ще осигури сделката. Последният документ запорира всички тези средства, за да гарантира, че първо ще бъде платено на защитата.

Знаех, че това дело ще привлече внимание. В момента епидемията от просрочени ипотекки беше най-тежката финансова катастрофа в страната. От това можеше да излезе книга, даже филм, и в резултат аз щях да си получа парите.

Лиза вдигна химикалката и подписа документите, без да чете повече. Аз ги взех и ги прибрах в куфарчето си.

— Хубаво, сега ще ти дам най-важния съвет на света. Искам да ме изслушаш много внимателно и после да ми кажеш дали си ме разбрала.

— Добре.

— Не говори за това дело с никой друг, освен мен. Не разговаряй с детективи, надзиратели, други арестанти, дори със сестра си и сина си. Който те пита — а, повярвай ми, ще те разпитват, — просто казвай, че не можеш да говориш за делото.

— Но аз не съм направила нищо лошо. Невинна съм! Само виновните не искат да говорят.

Вдигнах предупредително показалец.

— Не, грещиш, и ми се струва, че не взимаш сериозно думите ми, Лиза.

— Напротив, напротив.

— Тогава прави каквото ти казвам. Не разговаряй с никого. По телефона също. Всички телефонни разговори се записват, Лиза. Не говори по телефона за делото си даже с мене.

— Добре, добре. Ясно.

— Ако така ще се почувстваш по-добре, можеш да отговаряш на всички въпроси по следния начин: „Аз съм невинна по тези обвинения, но по съвет на моя адвокат няма да говоря за делото.“ Как ти звучи?

— Става.

Вратата се отвори и на прага се появи Кърлин. Гледаше ме с присвити очи, което ми подсказа, че не съм сбъркал, като съм взел акустичния заглушител. Обърнах се към клиентката си.

— Добре, Лиза, преди нещата да се оправят, известно време ще е кофти. Дръж се и запомни златното правило. Не говори с никого.

Изправих се.

— Следващия път ще се видим на първото съдебно заседание и тогава ще обсъдим положението. А сега върви с детектив Кърлин.

4.

На другата сутрин Лиза Грамъл за пръв път се яви в Лосанджелиския върховен съд по обвинение в предумишлено убийство. Окръжна прокуратура беше добавила специално обстоятелство, по силата на което тя подлежеше на доживотна присъда без право на предсрочно освобождаване и даже на смъртно наказание. Обвинението щеше да го използва като лост в преговорите. Явно искаха делото да приключи бързо със съдебно споразумение преди общественото съчувствие да застане на страната на обвиняемата. Какъв по-добър начин да постигнеш такъв резултат от това да държиш доживотната присъда без право на предсрочно освобождаване или смъртното наказание като меч над главата на подсъдимия?

Залата беше претъпкана с журналисти и симпатизанти на ИДЕАЛ, много от които трябваше да останат правостоящи. Само за една нощ бяха раздули историята до невероятни размери въз основа на теорията на полицията и прокуратурата, че едно просрочване на ипотека е довело до убийство на банкер. Това придаваше кървав нюанс на националната финансова епидемия, което на свой ред изпълваше съда до пръсване.

След почти цяло денонощие в затвора Лиза се беше успокоила значително и чакаше като зомби двуминутното си явяване пред съдията в ограденото пространство за арестантите. Първо я уверих, че синът ѝ е на сигурно място в любящите ръце на сестра ѝ, а после и че „Холър и сие“ ще направят всичко възможно, за да ѝ осигурят най-добрата и активна защита. Нейният най-непосредствен проблем се свеждаше до излизането от затвора, за да може да се грижи за детето си и да помага на адвокатата си.

Въпреки че първото заседание представляваше просто официално повдигане на обвинение и изходна точка на съдебния процес, щяхме да имаме възможност да поискаме освобождаване под гаранция. Възнамерявах да направя тъкмо това, тъй като професионалната ми философия изисква да обръщам и последния камък и да не оставям нито един въпрос неповдигнат. Но бях песимист

относно изхода. Законът разрешава освобождаване под гаранция. В дела за убийство обаче обикновено се определя гаранция от милиони долари, което я прави недостижима за обикновения човек. Моята клиентка беше безработна самотна майка с дом, върху който тежеше просрочена ипотека. Определянето на седемцифрена гаранция означаваше, че Лиза няма да излезе от затвора.

За да удовлетвори медиите, съдия Стивън Флухарти премести делото Трамъл в самото начало на графика. Прокуратурата Андреа Фриман прочете обвиненията и съдията насрочи първото изслушване за идната седмица. Дотогава Трамъл нямаше да пледира. Тези рутинни процедури приключиха бързо. Флухарти тъкмо се канеше да обяви кратка почивка, за да даде възможност на медиите да си съберат техниката и вкупом да напуснат, когато аз го прекъснах и отправих искане за освобождаване на клиентката ми под гаранция. Имах още една причина да го направя — исках да видя реакцията на обвинението. От време на време изкарвам късмет, а и докато настоява за по-голяма гаранция, прокурорът разкрива доказателствен материал или стратегия.

Обаче Фриман се оказа прекалено предпазлива, за да допусне такава грешка. Заяви, че Лиза Трамъл представлявала опасност за обществото и трябвало да остане в затвора до по-късен етап от развитието на делото. Според нея не само пострадалият участвал в обявяването на ипотеката на къщата за просрочена, той бил само брънка във веригата. Ако съдът пуснел Трамъл, можели да бъдат заплашени и други хора и институции.

С това не разкриваше нищо. Още отначало беше ясно, че прокуратурата ще използва просрочената ипотека като мотив за убийството на Мичъл Бондюрант. Фриман каза достатъчно, за да повдигне убедителен аргумент срещу освобождаването под гаранция, но не спомена нищо за обвинението, което подготвяше. Биваше я — и преди се бяхме сблъскали в съда. Доколкото си спомнях, бях изгубил всички тия дела.

Когато дойде моят ред, заявих, че няма никакви признаци, камо ли доказателства, Трамъл да представлява опасност за обществото или пък да подготвя бягство. При отсъствието на такива доказателства съдията не можеше да откаже на подсъдимия освобождаване под гаранция.

Флухарти отсъди по средата. Тоест отдаде дължимото на защитата, като постанови, че трябва да бъде определена гаранция, и отстъпи пред обвинението, като определи сумата два милиона долара. В резултат Лиза нямаше да бъде освободена. Щяха да ѝ трябват два милиона в недвижимост или фирма, която урежда съдебни гаранции. Дължимата на фирмата десетпроцентна лихва щеше да ѝ струва двеста хиляди долара, които бяха непосилни за нея. Щеше да си остане в затвора.

Накрая съдията обяви почивка и това ми осигури още няколко минути с Лиза, преди съдебните пристави да я отведат. Докато репортерите се изнизваха от залата, за пореден път я посъветвах да си държи устата затворена.

— Сега това е още по-важно, Лиза, понеже всички медии следят делото. Може да се опитат да се доберат до тебе в затвора — пряко или чрез други арестанти и посетители, на които си мислиш, че можеш да се довериш. Затова запомни...

— С никого няма да приказвам. Разбрах.

— Добре. Виж сега, искам също да знаеш, че следобед съм свикал среща на целия състав на кантората ми, за да обсъдим делото и да приемем някои стратегии. Сещаш ли се за нещо, което искаш да разгледаме? Нещо, което да ни помогне?

— Имам само един въпрос и той е към теб.

— Да?

— Защо не ме попита дали съм го извършила?

Видях, че един от съдебните пристави влиза в ограденото пространство и се приближава зад Лиза, готов да я отведе.

— Няма нужда да те питам, Лиза — отвърнах. — Няма нужда да знам отговора, за да си свърша работата.

— Тогава нашата система наистина е жалка. Не съм сигурна, че искам да ме защитава адвокат, който не ми вярва.

— Е, изборът си е твой и съм убеден, че на вратата на съда чака цяла опашка адвокати, които с удоволствие ще поемат защитата ти. Но никой не познава обстоятелствата по делото и просрочването на ипотеката като мен и даже някой да твърди, че ти вярва, това не значи, че е истина. При мене няма такива глупости, Лиза. При мене нещата се свеждат до следното: не питай и не казвай. И това се отнася и до двама ни. Не ме питай дали ти вярвам и аз няма да ти кажа.

Замълчах, за да видя дали иска да ми отговори. Не искаше.

— Е, разбрахме ли се? Няма смисъл да се хабя за това дело, ако ще ми търсиш заместник, който да ти вярва.

— Разбрахме се.

— В такъв случай ще дойда да се видим утре, за да обсъдим делото и посоката, в която ще действаме. Надявам се, че дотогава моят следовател ще ми е дал предварителна представа за уликите. Той...

— Може ли да те питам нещо, Мики?

— Разбира се.

— Ще ми дадеш ли назаем парите за гаранцията?

Не се изненадах. Отдавна съм изгубил броя на клиентите, които ме врънкат да им дам пари за гаранция. Това сега беше най-голямата сума до момента, обаче се съмнявах, че ще е последният подобен случай.

— Не мога, Лиза. Първо, нямам такива пари и второ, ако адвокатът плати гаранцията на собствения си доверител, това представлява конфликт на интереси. Тъй че тук не мога да ти помогна. Според мене просто трябва да свикнеш с мисълта, че ще останеш в затвора поне по време на процеса. Гаранцията е два милиона и това значи, че ти трябва поне двеста хиляди, за да платиш на фирма, уреждаща съдебни гаранции. Това са много пари, Лиза, и ако ги имаше, щях да искам с половината от тях да бъде платена защитата. Така или иначе пак щеше да си в затвора.

Усмихнах се, но тя не видя в думите ми нищо смешно.

— Когато плащаш на такава фирма, след процеса връщат ли ти парите? — попита.

— Не, те отиват за покриване риска на фирмата, защото тя ще влезе с два милиона, ако избягаш.

— Няма да избягам! — избухна Лиза. — Ще остана тук и ще се боря. Просто искам да съм при сина си. Той има нужда от майка си.

— Не говоря конкретно за тебе, Лиза. Само ти обяснявам как стоят нещата с гаранцията. Както и да е. Приставът зад гърба ти прояви изключително търпение. Трябва да отидеш с него, а аз — да се върна на работа по защитата ти. Утре ще поговорим.

Кимнах на пристава и той се приближи, за да я върне в ареста на съда. Докато излизаха през стоманената врата отстрани на заграденото пространство, Лиза уплашено се обърна към мен. Нямаше представа

какво я очаква — че това е само началото на най-мъчителното изпитание в живота ѝ.

Андреа Фриман свърши разговора си със свой колега от прокуратурата и това ми позволи да я настигна на излизане от съдебната зала.

— Искаш ли да пийнем кафе и да поговорим? — попитах аз.

— Не трябва ли да говориш със своите хора?

— С кои мои хора?

— Хората с камерите. Ще те чакат навън.

— Предпочитам да поговоря с тебе и даже може да обсъдим връзките с медиите, ако искаш.

— Мисля, че мога да отделя няколко минути. Долу в мазето ли да слезем, или ще дойдеш с мен в службата, за да опиташ от прокурорското кафе?

— Хайде да слезем в мазето. Във вашата служба постоянно ще трябва да се озъртам през рамо.

— Заради бившата си жена ли?

— Заради нея и други, въпреки че с бившата ми в момента сме в добра фаза.

— Радвам се да го чуя.

— Познаваш ли Маги?

Във Ван Найс работеха най-малко осемдесет прокурори.

— Съвсем бегло.

Излязохме от залата и застанахме един до друг пред събралите се представители на медиите, за да обявим, че на този ранен етап няма да коментираме делото. Докато се насочвахме към асансьорите, поне шестима репортери, повечето не от Лос Анджелис, ми напъхаха визитките си в ръката — „Ню Йорк Таймс“, Си Ен Ен, „Дейтлайн“, „Салон“ и светият граал на журналистиката — „60 минути“. За по-малко от едно денонощие бях направил огромен скок от мизерните дела за просрочени ипотeki в Южен Лос Анджелис за по двеста и петдесет долара месечно и се бях превърнал във водещ защитник по един потенциално знаков процес за настоящата финансова епоха.

И това ми харесваше.

— Отидоха си — каза Фриман, когато се качихме в асансьора. — Можеш да си изтриеш лайнарската усмивка от лицето.

Погледнах я и наистина се усмигнах.

— Толкова ли е очевидно?

— О, да. Ще ти кажа само това — наслаждавай се, докато можеш.

С тези думи доста директно ми напомняше какво ме очаква. Фриман беше многообещаваща прокурорка и се говореше, че някой ден щяла да се кандидатира за най-високия пост. Според общото мнение издигането ѝ се дължеше на цвета на кожата ѝ и на вътрешната политика. С други думи, че получава най-добрите дела, защото е от малцинство, което е протече на друго малцинство. Ала аз знаех, че това е убийствена грешка. Андреа Фриман адски я биваше в работата ѝ и разполагах със свидетелски показания срещу нея, за да го докажа. Когато предишната вечер научих, че са ѝ възложили делото Трамъл, все едно ме сръгаха в ребрата. Боли, обаче нищо не можеш да направиш.

В кафенето се обслужихме от кафеварките и си намерихме маса в един тих ъгъл. Тя се настани така, че да вижда входа — особеност на органите на реда, от патрулните полицаи до детективите и прокурорите. Никога не се обръщай с гръб към потенциален източник на нападение.

— Е... — започнах аз. — Има вероятност да станеш обвинителка на потенциална американска героиня.

Фриман се засмя като че ли съм луд.

— Да бе, как не. Доколкото си спомням, ние не правим героини от убийци.

Сецах се за едно злополучно известно дело с участието на ваннайски прокурор, което доказваше противното, обаче не възразих.

— Може и малко да преувеличих — продължих. — Да речем само, че според мен този път общественото съчувствие ще е изцяло на страната на обвиняемата. И раздухването на медийните огньове само ще го подсили.

— Засега да. Но когато доказателствата излязат наяве и станат известни подробностите, общественото съчувствие едва ли ще е проблем. Поне от моя гледна точка. Но какво искаш да кажеш, Холър? Да не предлагаш споразумение още преди да е изтекъл първият ден от делото?

Поклатих глава.

— Не, в никакъв случай. Не предлагам нищо подобно. Моята доверителка твърди, че е невинна. Повдигнах въпроса за съчувствието заради вниманието, което делото вече привлича. Преди малко получих визитка от продуцент на „Шейсет минути“. Затова ми се ще да установим някои правила за връзки с медиите. Ти току-що спомена, че доказателственият материал щял да стане публично достояние. Надявам се, че говориш за всички доказателства, представени в съда, а не само за някои, избирателно подхвърляни на „Лос Анджелис Таймс“ или който и да е друг от четвъртата власт.

— Ей, още сега с удоволствие ще се съглася да наложим пълна възбрана. Никой да не говори с медиите при никакви обстоятелства.

Намръщих се.

— Още не съм готов да стигна чак дотам.

Тя кимна многозначително.

— Не се съмнявам. Затова само казвам да внимаваме. И двамата. Аз например няма да се поколебая да отида при съдията, ако реша, че се опитваш да влияеш на заседателите.

— Аз също.

— Добре. Тогава засега уредихме въпроса. Какво друго?

— Кога ще започна да получавам доказателствени материали?

Преди да отговори, Фриман отпи голяма глътка кафе.

— Знаеш от предишни дела как работя. При мен няма „Ще ти покажа моите, ако ти ми покажеш твоите“. Процесът винаги е едностранен, понеже защитата не показва нищо.

— Мисля, че можем да се договорим, госпожо прокурор.

— Е, когато определят съдията, ще говорим с него. Обаче няма да проявявам любезност към една убийца, който и да е нейният адвокат. И за твоє сведение, вече се скарах на твоето приятелче Кърлин, задето вчера ти е дал онзи диск. Това не биваше да става и той има късмет, че не направих постъпки да го отстранят от следствието. Смятай го за подарък от обвинението. Но втори няма да получиш... господин адвокат.

Тъкмо такъв отговор очаквах. Фриман беше адски добра прокурорка, но от моя гледна точка не играеше честно. Съдебният процес трябва да е оспорвано състезание на факти и доказателства. И двете страни трябва да са равнопоставени. Но Фриман имаше навика

да използва закона, за да крие или забавя представянето на фактите и доказателствата. Падаше си по нечистата игра.

— Хайде стига, Андреа. Ченгетата са взели компютъра и всички документи на моята доверителка. Те са нейни и ми трябва, за да мога дори само да започна да подготвям защитата ѝ. Не можеш да ги третираш като доказателствен материал.

Тя изкриви устни и се престори, че наистина обмисля компромис.

— Знаеш ли какво, щом определят съдията, иди и го питай. Ако ми нареди да ги предам, ще го направя. Иначе остават при мен и няма да ти ги покажа.

— Много ти благодаря.

Прокурорката се усмихна.

— Моля.

Този усмихнат отказ в отговор на молбата ми за сътрудничество само потвърди мисълта, която се въртеше из главата ми още откакто бях научил, че са ѝ възложили делото. Трябваше да намеря начин да я накарам да играе честно.

5.

Същия следобед „Майкъл Холър и сие“ проведе съвещание на целия състав на кантората в дневната на апартамента на Лорна Тейлър в Западен Холивуд. Присъстваше самата Лорна, естествено, както и моят следовател Сиско Войчеховски — и той живееше там — и младшата ми сътрудничка Дженифър Аронсън. Забелязах, че Аронсън явно се чувства неловко в тази обстановка, и трябваше да призная, че наистина е непрофесионално. Миналата година бях наел временен офис, докато работех по делото на Джейсън Джесъп, и се беше получило добре. Знаех, че и за делото Трамъл е най-добре да имам истински офис вместо дневната на двама от моите служители. Само че така щях да увелича разходите си, преди да измъкна хонорара си от правата за филма и книгата — ако изобщо успеех да го направя. Това ме възпираше да натисна спусъка, но разочарованието на Аронсън наклони везните.

— Добре, да започваме — казах, след като Лорна поднесе на всички газирани напитки или леден чай. — Знам, че това не е най-професионалният начин да ръководиш адвокатска кантора, и колкото може по-скоро ще започнем да търсим нов офис. Дотога...

— Наистина ли? — очевидно изненадана от тази информация, ме прекъсна Лорна.

— Да, току-що го реших.

— А, ясно, радвам се, че домът ми толкова ти харесва.

— Ох, стига, Лорна. Просто си мислех... напоследък, нали разбираш, откакто взехме Бълокс при нас... че вече имаме истинска кантора и е редно да имаме и реален адрес. Тъй де, клиентите да идват при нас, а невинаги ние да ходим при тях.

— Мен ме устройва. Стига да не се налага да отворям преди десет и да мога да ходя с пантофи в офиса. Просто така съм свикнала.

Виждах, че съм я обидил. Някога бяхме женени за кратко и познавах признаците. Обаче щях да се оправям с това по-късно. Беше време да се съсредоточим върху защитата на Лиза Трамъл.

— Както и да е, да поговорим за Лиза Трамъл. Тази сутрин след съдебното заседание за пръв път седнахме заедно с прокурорката и не мина много добре. И преди съм се сблъсквал с Андреа Фриман — тя е от прокурорите, които не правят никакви отстъпки. Ако може да се приведе някакъв довод, ще го приведе. Ако може да крие доказателствен материал, докато съдията не ѝ нареди да го предаде, ще го крие. В известен смисъл ѝ се възхищавам, но не и когато работим по едно и също дело. С две думи, получаването на доказателствения материал от нея ще е като вадене на зъби.

— А изобщо ще има ли процес? — попита Лорна.

— Трябва да приемем, че ще има — отвърнах. — По време на кратките ни разговори нашата доверителка изрази желание да се бори. Твърди, че не го е извършила. Засега това означава, че споразумение няма да има. Готвим се за процес, но сме отворени и за други възможности.

— Чакай малко — обади се Аронсън. — Снощи ти ми прати имейл, в който пишеше, че искаш да изгледам видеото от разпита. Това е доказателствен материал. Не си ли го получил от обвинението?

Аронсън беше двайсет и пет годишно миньонче с къса коса, грижливо фризирана така, че да изглежда модерно рошава. Носеше очила в ретро стил, които отчасти скриваха искрящите ѝ зелени очи. Нито един възпитаник на нейния университет не работеше в скъпарските кантори в центъра, но по време на интервюто ѝ за постъпване на работа усетих, че зад енергията ѝ се крият негативни мотиви. Искаше да докаже, че ония задници в центъра грешат. Моментално я назначих.

— Диска ми даде главният следовател и прокурорката хич не беше доволна. Тъй че не очаквай нищо друго. Ако искаме нещо, отиваме при съдията или си го търсим сами. Което ни води до Сиско. Разкажи ни какво си открил досега, здравеняко.

Всички погледи се насочиха към моя следовател, който седеше на кожен въртящ се стол до пълната със саксии камина. Днес бе напълно облечен, което означаваше, че тениската му е с ръкави. Тя обаче не можеше да скрие татуировките и мускулите му. Изпъкналите му бицепси му придаваха по-скоро вид на охранител в стриптийз клуб, отколкото на опитен следовател, владеещ всички тънкости в занаята.

Мина доста време, докато свикна с мисълта, че тази камара месо е моят заместник при Лорна. Обаче го преживях, пък и не познавах подобър следовател за адвокатска кантора. На млади години, докато движел със Светците на пътя, ченгетата на два пъти се опитали да му подхвърлят дрога и това му бе внушило трайно отвращение към полицията. Повечето хора се отнасят без предубеждение към органите на реда. Не и Сиско — и това го правеше много добър в работата.

— Ще разделя отговора си на две — започна той. — Местопрестъплението и домът на клиентката, който вчера в продължение на няколко часа е бил претърсван от полицията. Първо местопрестъплението.

Без да използва записки, той изреди всичките си открития в Уест Ланд Нешънъл. Извършителят изненадал Мичъл Бондюрант, докато той слизал от колата си. Банкерът бил ударен поне два пъти по главата с неизвестен предмет. Най-вероятно бил нападнат изотзад. По дланите и ръцете му нямало рани от самозащита, което показвало, че е бил обездвижен почти незабавно. На земята до него намерили разлята картонена чаша кафе от „Джос Джо“ и куфарчето му, което лежало отворено до задната гума на колата.

— Ами гърмежите, които някой бил чул? — попитах аз.

Сиско сви рамене.

— Мисля, че ги смятат за пукания на ауспух.

— Две пукания едновременно ли?

— Или пък едно и ехото му. Така или иначе, стрелба не е имало.

Продължи с доклада. Резултатите от аутопсията още не били готови, но Сиско се басираше, че смъртта е настъпила вследствие от удар с тъп предмет. За момента като час на смъртта се посочвал интервалът между 08:30 и 08:50. В джоба на Бондюрант имало касова бележка от „Джос Джо“ на четири преки от гаража, с час 8:21. Банковата служителка, която открила трупа му, се обадила в полицията в 08:52.

Следователно предполагаемото време на смъртта имаше марж около двацет и две минути. Това не изглежда много, но когато се отнася за неща като документирането на движенията на обвиняем с цел осигуряване на алиби, се равнява на цяла вечност.

Полицията разпитала всички, които паркирали на същия етаж, както и работещите в отдела на Бондюрант. Името на Лиза Трамъл

изскочило още в началото и често се споменавало по време на разговорите. Посочили я като човек, от когото пострадалият се чувствал заплашен. В неговия отдел водели оценка на риска и тя фигурирала в списъка под номер едно. Както знаехме всички, срещу нея бе издадена ограничителна заповед, която ѝ забраняваше да се приближава до банката.

Полицията ударила джакпота, когато една банкова служителка съобщила, че видяла Лиза Трамъл да се отдалечава от банката по Вентура Булевард няколко минути след убийството.

— Коя е свидетелката? — попитах.

— Марго Шейфър, касиерка. Според моите източници никога не е имала контакти с Трамъл. Работи в банката, а не в кредитния им клон. Но след като получили ограничителната заповед, показали снимката на Трамъл на целия персонал и ги предупредили да внимават за нея и да съобщят, ако я видят. Затова я познала.

— На територията на банката ли я е видяла?

— Не, на тротоара на половин пряка оттам. Вървяла на изток по Вентура и се отдалечавала от Уест Ланд.

— Известно ли ни е нещо за тази Марго Шейфър?

— Не още, но скоро ще имаме информация. Работя по въпроса.

Кимнах. Обикновено не се налага да обяснявам на Сиско какво да разследва. Той продължи с втората част на доклада си — претърсването на дома на Лиза Трамъл. Този път се консултираше с документ, който извади от една папка.

— Около два часа след убийството Лиза Трамъл доброволно — по техните думи — придружила детективите до Ваннайския участък. Твърдят, че я арестували чак след разпита в участъка. Въз основа на резултатите от този разпит и на свидетелските показания на Марго Шейфър детективите получили разрешение за обиск на дома на Трамъл. В продължение на шест часа търсили там улики, включително евентуалното оръжие на убийството, а също дигитални и писмени доказателства за намеренията ѝ да убие Бондюрант.

В разрешенията за обиск се посочва конкретното време, през което трябва да бъде извършен обискът. След това полицията своевременно трябва да внесе в съда документ, наречен „протокол за обиск“, в който се изброява точно какво е иззето. Задължение на съдията е да направи оглед на иззетите вещи, за да се увери, че

полицията е действала в съответствие с разрешението. Сиско каза, че детективите Кърлин и Лонгстрет внесли протокола тази сутрин и той получил копие от него чрез съдебната канцелария. В момента това беше ключов елемент от делото, тъй като полицията и прокуратурата не споделяха информация със защитата — Андреа Фриман го бе забранила. Но искането на разрешение и протоколът за обиск представляват обществена информация и Фриман не можеше да ни попречи да ги получим. И те ми даваха най-добра представа какво подготвя обвинението.

— Разкажи ни само най-важното — наредих. — Но после искам екземпляр от всичко.

— Това тук е твоят екземпляр — отвърна Сиско. — Що се отнася...

— Може ли и аз да получа екземпляр? — прекъсна го Аронсън.

Той ме погледна за разрешение. Получи се неловко. Всъщност безмълвно ме питаше дали тя наистина е член на екипа, а не само бавачка на клиентите, която съм довел от местния университет.

— Разбира се — заявих категорично.

— Имаш го — каза Сиско. — Сега най-важното. Що се отнася до оръжието, явно детективите са взели от гаража всички ръчни инструменти, които са намерили там.

— Значи не знаят какво е оръжието на убийството — обобщих аз.

— Още няма резултати от аутопсията — напомни той.

— Ще трябва да направят сравнение с раните. Това ще отнеме време, но вече съм задействал връзките си в моргата. Когато научат те, ще науча и аз.

— Добре, друго?

— От дома ѝ на Мелба Авеню са взели лаптопа ѝ, тригодишен мак бук про, и разни документи, свързани с просрочената ипотека. И с това може да ядосат съдията. Не посочват конкретно документите, сигурно защото са прекалено много. Споменават само за три папки, обозначени като ИДЕАЛ, ИПОТЕКА ЕДНО И ИПОТЕКА ДВЕ.

Реших, че всички документи, свързани с просрочената ипотека, които Лиза е пазела в дома си, идват от мен. В папката ИДЕАЛ и компютъра можеше да има имена на членове на нейната група, указание, че полицията най-вероятно търси съучастници.

— Добре, нещо друго?

— Взели са мобилния ѝ телефон, чифт обувки от гаража и нещо много важно. Личен дневник. Не пише нищо повече за него, нито какво има вътре. Но си мисля, че ако съдържа нападките ѝ срещу банката и конкретно срещу пострадалия, ще си имаме проблем.

— Ще я попитам утре, когато отида при нея — казах аз. — Да се върнем малко назад. На мобилния телефон. В искането на разрешение за обиск посочват ли конкретно телефона ѝ? Да не намекват за предварително сговаряне — че е помогнала за убийството на Бондюрант?

— Не, в искането не става дума за съизвършители. Сигурно просто искат да покрият всички възможности.

Кимнах. Винаги е полезно да видиш какви ходове предприемат следователите срещу клиента ти.

— Предполагам, че са подали отделно искане за разрешение да получат разпечатка на разговорите ѝ от мобилния оператор.

— Ще проверя — отвърна Сиско.

— Добре, нещо друго по искането на разрешение?

— Обувките. В протокола пише, че от гаража е иззет чифт обувки. Не посочват защо, а само че били градински. Женски градински обувки.

— Не са ли иззети други обувки?

— Поне не пише. Само тези.

— Не си намерил нищо за стъпки на местопрестъплението, нали?

— Не.

— Ясно.

Бях сигурен, че причината за изземането на обувките съвсем скоро ще се изясни. С разрешението за обиск полицията хвърля толкова голяма мрежа, колкото ѝ позволи съдът. По-добре да се иземе колкото може повече, отколкото да бъде пропуснато нещо. Понякога това означава изземане на вещи, които в крайна сметка нямат нищо общо със случая.

— Между другото, ако ти се отвори възможност, искането на разрешение е интересно четиво, стига да се оправиш с правописните и граматическите грешки — прибави Сиско. — Непрекъснато се

позовават на разпита ѝ, но ние вече го изгледахме на диска, който ти е дал Кърлин.

— Да, нейните така наречени признания и неговите преувеличения.

Изправих се и закрачих напред-назад. Лорна също стана, взе разрешението за обиск от Сиско, за да го преснима, и изчезна в съседната стая, където имаше ксерокс.

Изчаках я да се върне и да даде копието на Аронсън и започнах:

— Добре, ето как ще процедираме. Първо трябва да се задействаме и да намерим истински офис. Някъде около ваннайската съдебна палата, където да установим командния си пункт.

— Аз ли да се заема, Мик? — попита Лорна.

— Да.

— Ще гледам наблизко да има паркинг и добра храна.

— Добре е оттам да можем да ходим пеш до съда.

— Ясно. Краткосрочен наем?

Замислих се. Харесва ми да работя на задната седалка на линкълна. Това ми дава свобода, която стимулира мисловните ми процеси.

— Ще го наемем за една година. Ще видим как ще тръгнат нещата.

После се обърнах към Аронсън. Тя седеше с наведена глава и си водеше записки в бележник.

— Бълокс, искам да се заемеш със сегашните ни клиенти и да приемаш новите. Рекламите по радиото ще текат през целия месец, тъй че не можем да очакваме отлив. Искам също да помагаш в делото Трамъл.

Дженифър ме погледна и очите ѝ засияха при перспективата да участва в дело за убийство по-малко от година след приемането ѝ в адвокатската колегия.

— Не се радвай толкова — попарих я. — Още не те правя втори защитник. Ще вършиш повечето черна работа. Как се справяше с достатъчното основание в колежа?

— Бях една от най-добрите в курса.

— Не се съмнявам. Е, виждаш ли този документ? Искам да вземеш това разрешение за обиск и да го анализираш най-подробно. Търсим пропуски и умишлено заблуждаване, изобщо всичко, което

може да се използва, за да поискаме анулиране на изземването. Искам да оспориш изземването на всички вещественни доказателства от дома на Лиза Трамъл.

Аронсън ахна. Поставях ѝ ужасно трудно задача. И това излизаше извън рамките на „черната работа“, защото навярно изискваше много усилия срещу скромен резултат. Рядко се случва веществените доказателства да бъдат изхвърлени вкупом от едно дело. Просто покривах всички възможности и пращах Дженифър да работи по една от тях. Тя беше достатъчно умна, за да го разбира — поредната причина, поради която я бях назначил.

— Не забравяй, че работиш по дело за убийство — прибавих. — Колко твои съвипускници могат да се похвалят със същото?

— Сигурно нито един.

— Точно така. Затова искам да вземеш диска с разпита на Лиза в полицията и да направиш същото. Търси заблуждаващи ходове на ченгетата, каквото и да е, стига да можем да го използваме, за да оспорим и разпита. Струва ми се, че тук може да има нещо във връзка с миналогодишното решение на Върховния съд. Запозната ли си с него?

— Хмм... това е първото ми наказателно дело.

— Тогава се запознай. Кърлин направи всичко възможно да изкара нещата така, все едно тя доброволно е отишла на разпит. Но ако успеем да докажем, че е била под негов контрол, с белезници или не, може да изкараме, че е била арестувана още отначало. И тогава всичко, което е казала, преди да ѝ прочетат правата, отива на кино.

— Ясно.

Аронсън продължаваше да пише, без да вдига глава.

— Разбра ли задачите си?

— Да.

— Чудесно, действай тогава, но не забравяй за останалите клиенти. Те ни изкарват заплатите. Засега.

Отново се обърнах към Лорна.

— Което ми напомня, Лорна, че трябва да се свържеш с Джоуъл Готлър и да задвижиш нещо по тоя въпрос. Делото може да приключи, ако се стигне до споразумение, затова още отсега ще се опитаме да заключим сделка. Кажи му, че срещу приличен аванс сме готови да направим голяма отстъпка. Трябва да финансираме защитата.

Готлър беше холивудският агент, който ме представляваше. Използвах го винаги, когато от Холивуд се обръщаха към мен. Тоя път ние щяхме да се обърнем към Холивуд и да се опитаме да сключим сделка предварително.

— Убеди го — казах на Лорна. — В колата имам визитка на продуцент от „Шейсет минути“. Това дело се очертава да стане адски голямо.

— Ще му се обадя — отвърна тя. — Знам какво да му кажа.

Престанах да се разхождам, за да обмисля какво остава и каква ще е моята роля. Погледнах Сиско.

— Със свидетелката ли искаш да се заема? — попита той.

— Да. И с пострадалия. Искам цялата картина и за двамата.

Нареждането ми беше прекъснато от острото извъняване на домофона, монтиран на стената до кухненската врата.

— От входа е — осведоми ме Лорна ненужно, без изобщо да си направи труда да стане.

— Няма ли да отвориш?

— Не. Не очаквам никого и всички доставчици знаят комбинацията. Сигурно е търговски агент. Обикалят из квартала като зомбита.

— Добре, тогава да продължим. Сега трябва да помислим за алтернативен убиец.

Това привлече цялото им внимание.

— Трябва ни резерва — поясних. — Ако се стигне до процес, няма да е достатъчно просто да отхвърлим доводите на обвинението. Ще ни е нужна опровергаваща защита. Ще трябва да насочим съдебните заседатели другаде. И за тази цел се нуждаем от алтернативна версия.

Усещах, че Аронсън ме наблюдава. Чувствах се като университетски преподавател.

— Нужна ни е хипотеза за невинност. Ако я развием, печелим делото.

Домофонът извъня пак. Последваха още две по-дълги и настойчиви извънявания.

— Какво става, по дяволите? — изпъшка Лорна ядосано, изправи се, отиде при домофона и натисна бутона.

— Да?

— Кантората на Мики Холър?

Гласът беше женски и ми звучеше познато, но в първия момент не успях да се сетя чий е. Домофонът му придаваше металическо кълтене, а и звукът бе намален. Лорна ме погледна и смутено поклати глава. Адресът ѝ не се посочваше в никоя от рекламите ни. Как се беше озовала тук тази жена?

— Да, но приемаме само по предварителна уговорка — отвърна тя. — Мога да ви дам номера, за да позвъните, ако искате консултация с господин Холър.

— Моля ви! Трябва веднага да говоря с него. Аз съм Лиза Трамъл и вече съм му клиентка. Трябва да се срещна с него колкото може по-скоро.

Зяпнах домофона така, сякаш е пряка връзка с ваннайския женски затвор — където трябваше да е Лиза. После погледнах Лорна и въздъхнах:

— По-добре ѝ отвори.

6.

Лиза Грамъл не беше сама. Влезе в компанията на мъж, когото си спомнях от първото ѝ явяване в съда. Седеше на първия ред в галерията и ми направи впечатление, защото не приличаше на адвокат или журналист. Имаше холивудски вид. Не лъскав и самоуверен. От другия тип. Ала Холивуд. Тупе или аматьорски боядисана коса, задължителното и също боядисано кичурче на брадичката, двойна гуша... Гонеше шейсетата и се правеше на двацет години по-млад. С черно кожено яке и кафеникаво-червена блуза. На шията му висеше златна верижка със символа на мира. Който и да беше, подозирах, че тъкмо той е причината Лиза да е на свобода.

— Или си избягала от ваннайския затвор, или си платила гаранцията — казах. — И кой знае защо, си мисля, че е второто.

— Позна — отвърна Лиза. — Здравейте всички, това е Хърбърт Дал, мой приятел и благодетел.

— Приятно ми е — усмихна се благодетелят.

— Благодетел ли? — попитах. — Това означава ли, че сте внесли гаранцията на Лиза?

— Всъщност се обърнах към фирма.

— Коя?

— Някой си Валенцуела. Фирмата му е точно до затвора. Много удобно. И каза, че ви познава.

— Да.

За миг се замислих как да продължа. Лиза прекъсна мълчанието.

— Хърб е истински герой, избави ме от онова ужасно място. Сега съм свободна да помагам на екипа ни да опровергае тези лъжливи обвинения.

Лиза беше работила с Аронсън, но нямаше преки контакти с Лорна и Сиско. Тя отиде при тях, ръкува се и се представи, като че ли е съвсем обикновен ден и е време да се захванем за работа. Сиско ме попита с очи какво става. Свих рамене. Не знаех.

Никога не ми бе споменавала за Хърб Дал, толкова скъп приятел и „благодетел“, че да даде двеста бона на Валенцуела. Това, както и

фактът, че не се е възползвала от щедростта му, за да плати за защитата си, не ме учудваше. Нито пък появата ѝ с гръм и трясък, готова да се включи в екипа. Смятах, че е способна много умело да крие личните и емоционалните си проблеми пред непознати. Можеше да омае когото си поиска и се чудех дали Хърб Дал знае в какво се забърква. Явно гонеше някакъв интерес, но може би не разбираше, че го работят.

— Лиза, хайде да отидем в кабинета на Лорна и да поговорим за малко насаме — казах аз.

— Мисля, че Хърб трябва да чуе всичко, което ще ми кажеш. Той ще документира делото.

— Е, обаче няма да документира нашите разговори, защото контактите между теб и твоя адвокат са конфиденциални. Той може да бъде принуден да свидетелства в съда за всичко, което чуе и види.

— Хмм... добре де, няма ли начин да го упълномощим или нещо подобно, да го включим в адвокатския екип?

— Лиза, просто ела в кабинета за няколко минути.

Посочих към вратата и тя най-после тръгна натам.

— Лорна, би ли донесла на господин Дал нещо за пиене?

Последвах клиентката си в кабинета и затворих вратата. Имаше две бюра, по едно за Лорна и Сиско. Придърпах един стол пред бюрото на Лорна и казах на Лиза да седне, после заобиколих и се настаних срещу нея.

— Много странна кантора — отбеляза тя. — Прилича на частен дом.

— Просто е временна. Хайде сега да поговорим за твоя герой, Лиза. Откога го познаваш?

— Отпреди около два месеца.

— Как се запознахте?

— На стълбището пред съдебната палата. Дойде на един от протестите на ИДЕАЛ. Каза, че се интересувал от нас, искал да снима филм.

— Нима? Значи е кинаджия, така ли? Къде му е камерата?

— Е, той всъщност организира нещата. Има страхотен успех. Сключва сделки, такова, за книги и филми. Той ще поеме всичко това. Делото ще привлече невероятно внимание, Мики, В затвора ми казаха, че съм получила трийсет и шест предложения за интервю. Естествено, не ми позволиха да говоря с репортерите, само с Хърб.

— Влязъл е при тебе, така ли? Явно е адски упорит.

— Казва, че когато надуши материал, нищо не може да го спре. Спомняш ли си момиченцето, което живяло цяла седмица в планината с мъртвия си баща, след като катастрофирали на пътя? Той заснел телевизионен филм по този случай.

— Впечатлен съм.

— Така е, той има страхотен успех.

— Да, вече го каза. Сключи ли някакво споразумение с него?

— Да. Той ще договаря всички сделки и ще си поделим печалбата поравно, след като си върне разходите и парите за гаранцията. Тъй де, така е справедливо. Обаче Хърб говори за много пари. Може би ще успее да спася къщата си, Мики!

— Подписала ли си нещо? Договор или някакво споразумение?

— О, да, всичко е законно и той ще трябва да ми даде моя дял.

— Уверена си в това, защото си го показала на своя адвокат ли?

— Хм... не, но Хърб каза, че договорът бил стандартен формуляр, нали разбираш, правни приказки. Но го прочетох.

Естествено. Точно като договорите, които беше подписала с мене.

— Може ли да видя договора, Лиза?

— В Хърб е. Можеш да му го поискаш.

— Непременно. А случайно да си му споменала за нашите договори?

— За нашите договори ли?

— Да, вчера в участъка ти подписа няколко договора с мене, спомняш ли си? Първият е да те представлявам в наказателни дела, а другите ме упълномощават като твой адвокат и ми позволяват да сключвам сделки за правата върху твоята история, за да можем да финансираме защитата ти. Спомняш ли си, че подписа заповест върху получените приходи?

Тя не отговори.

— Видя ли тримата ми сътрудници в другата стая, Лиза? Всички работим по твоето дело. А досега не си ни платила нито стотинка. Това означава, че аз трябва да плащам заплатите и всичките им разходи от джоба си. Всяка седмица. Затова в договорите, които подписа вчера, ти ме упълномощи да сключвам сделки за права върху книги и филми.

— О... Не съм прочела тази част.

— Ще те попитам нещо. Какво е по-важно за тебе, Лиза — да си осигуриш възможно най-добрата защита и да се опиташ да спечелиш това дело или да сключиш сделка за книга или филм?

Тя се нацупи и отклони въпроса.

— Но ти не разбираш. Аз съм невинна. Не съм...

— Не, ти не разбираш. Дали си невинна, или не няма нищо общо. Важното е какво ще успеем да докажем или оборим в съда. И когато казвам „ние“, всъщност имам предвид себе си, Лиза. Себе си. Аз съм твоят герой, а не Хърб Дал с неговото кожено яке и холивудския знак на мира. И ти го казвам съвсем сериозно.

Лиза дълго мисли, преди да отговори.

— Не мога, Мики. Той току-що ме освободи под гаранция. Струваше му двеста хиляди долара. Трябва да си ги върне.

— Докато твоят адвокат гладува.

— Ти ще си получиш парите, Мики. Обещавам. Аз взимам половината от всичко. Ще ти платя.

— След като той си върне своите двеста бона, плюс разходите. Разходи, които може да са всякакви, както изглежда.

— Хърб каза, че получил половин милион за един от лекарите на Майкъл Джексън. И то само за репортаж във вестника. Ние може да направим филм!

Бях на ръба да си изпусна нервите. На бюрото на Лорна имаше антистресова играчка за стискане — малко съдийско чукче, мостра на рекламен подарък. Отстрани можеха да се отпечатат името и телефонният номер на фирмата. Вдигнах го и силно стиснах дръжката, представяйки си, че е гръклянът на Хърб Дал. След малко гневът ми се уталожи. Тия неща наистина действат. Мислено си отбелязах да кажа на Лорна да направи поръчката. Щяхме да ги раздаваме във фирми, уреждащи съдебни гаранции, и по улични сергии.

— Добре — казах. — По-късно ще поговорим за това. Сега ще се върнем при другите. Все пак ще се наложи да отпратиш Хърб, защото ще обсъждаме делото ти и не можем да го направим пред хора, които не са от екипа. После ще му позвъниш и ще му кажеш, че не може да сключва никакви сделки без мое одобрение. Разбираш ли, Лиза?

— Да.

Звучеше унило и хрисимо.

— Искаш ли аз да му кажа да си тръгне, или ще се справиш сама?

— Би ли му казал ти, Мики?

— Няма проблем. Мисля, че приключихме с това.

Върнахме се в дневната и заварихме Дал да довършва някакъв виц.

— ... и това беше преди да направи „Титаник“!

Засмя се, но другите не проявиха същото холивудско чувство за хумор.

— Добре, Хърб, сега ще продължим да работим по делото и трябва да поговорим с Лиза — казах аз. — Ще те изпратя.

— А после тя как ще се прибере вкъщи?

— Имам шофьор. Ще го уредим.

Дал се поколеба и погледна към Лиза в търсене на спасение.

— Всичко е наред, Хърб — рече тя. — Трябва да обсъдим делото. Ще ти позвъня веднага щом се прибера вкъщи.

— Обещава ли?

— Обещавам.

— Аз ще го изпратя, Мик — предложи Лорна.

— Няма проблем. И без това трябва да ида до колата.

Всички се сбогуваха с мъжа със знака на мира и двамата с него излязохме. Всеки апартамент в блока имаше самостоятелен вход. Тръгнахме по алеята към портала на Кингс Роуд. Под пощенската кутия забелязах телефонни указатели и подпрях вратата с един от тях, за да не се захлопне зад мен.

Насочихме се към колата ми, паркирана до червения тротоар отпред. Рохас пушеше, облегат на предната броня. Бях оставил дистанционното си в Стойката за чаши, така че казах:

— Рохас, багажникът.

Той извади ключовете си и го отвори. Казах на Дал, че искам да му дам нещо, и той ме последва.

— Нали няма да ме натикаш вътре?

— Няма, Хърб. Просто искам да ти дам нещо.

Заобиколихме зад линкълна и вдигнах капака догоре.

— Божичко, ти си носиш всичко със себе си! — възкликна той, като видя кашоните с папки.

Не отговорих. Измъкнах папката с договорите и извадих от нея документите, които Лиза, беше подписала предишния ден. Преснимах ги на многофункционалното устройство на предната седалка, подадох копията на Дал и оставих оригиналите за себе си.

— Ето, прочети тия неща, когато имаш свободно време.

— Какво е това?

— Договорът, който ме упълномощава да представлявам Лиза. Стандартен формуляр. Както и адвокатското пълномощно и запориране на всякакви приходи, произтичащи от нейното дело. Ще забележиш, че ги е подписала вчера. Това означава, че твоят договор няма правна стойност, Хърб. Обърни внимание на дребния шрифт. Това ме упълномощава да контролирам правата върху случая — книги, филми, телевизия, всичко.

Той се намръщи.

— Чакай малко...

— Не, Хърб, ти чакай малко. Знам, че си се бръкнал с двеста бона за гаранцията, плюс там каквото си бутнал, за да те пуснат при нея в затвора. Наясно съм, че си направил огромна инвестиция. Ще се погрижа да си я върнеш. Накрая. Обаче ще си чакаш реда, приятел. Приеми го и отстъпи. Няма да правиш никакви ходове, нито ще сключваш сделки, без преди това да ги обсъдиш с мен.

Посочих договора в ръцете му и добавих:

— Само гледай да не ме послушаш и ще ти трябва адвокат. Добър адвокат. Ще те вкарам зад решетките за две години и няма да видиш и пукнат цент от тия двеста хиляди.

Затръшнах вратата на линкълна, за да подчертая думите си.

— Приятен ден.

Оставих го да ме зяпа и се върнах при багажника, за да прибера оригиналите в папката. Когато затворих капака, забелязах, че сянката на графитите още си личи. Боята я нямаше, но спрелят беше повредил гланца завинаги. Знакът на Флоренция 13 продължаваше да тегне над мене.

Минах покрай Дал, който още стоеше втрещен на тротоара, взех телефонния указател, с който бях подпрял вратата, влязох и го отворих на случайна страница. Рекламата ми беше там. Лицето ми се усмихваше в ъгъла.

„Спасете дома си!
Борете се срещу просрочването на ипотеката ви!
Адвокатска кантора «Майкъл Холър и сие»
Обадете се: 323-988-0761
или посетете: www.stopfinancialruin.com
Se Habla Espanol“

Прелистих още няколко страници, за да се уверя, че рекламата ми е на всяка, за което бях платил, после оставих указателя върху купчината. Не бях сигурен, че някой изобщо използва телефонни указатели, но посланието ми бе там за всеки случай.

В апартамента ме посрещнаха с мълчание. Появата на Лиза и нейния благодетел придаваше на положението известна неловкост. Опитах се да подновя разговора по начин, който да стимулира единството на екипа.

— Добре, вече всички се познават. Лиза, тъкмо обсъждахме как ще процедираме и какво трябва да знаем, за да можем да действаме. Нямахме предимството да си при нас, защото, честно казано, бях съвсем сигурен, че ще излезеш от затвора чак накрая, когато съдията каже: „Невиновна“. Но сега си тук и непременно ще те включим в нашите стратегии. Искаш ли да кажеш нещо на групата?

Все едно водех сеанс по групова психотерапия. Лиза обаче грейна, зарадвана от възможността да вземе думата.

— Да, първо искам да кажа, че съм много благодарна на всички ви за усилията. Знам, че в правото неща като вина и невинност нямат значение. Важно е какво можеш да докажеш. Разбирам го, но си мисля, че може би е добре да го чуете, макар и само веднъж. Аз съм невинна в тези обвинения. Не съм убила господин Бондюрант. Надявам се, че ми вярвате и че ще го докажем на процеса. Имам малък син и той трябва да е при майка си.

Никой не отговори, но всички сериозно кимнаха.

— Добре, преди да дойдеш, обсъждахме разделението на труда — продължих аз. — Кой за какво отговаря, кой какво трябва да направи, такива неща. Бих искал да включа и тебе в изпълнението на задачите.

— Ще помогна с всичко, каквото мога.

Седеше на ръба на стола като прилежна ученичка.

— След твоя арест полицията няколко часа е обискирала дома ти. Претърсили са го от горе до долу и по силата на правата, които им е давало разрешението за обиск, са взели някои неща, които може да представят като доказателства по делото. Имаме списък, който можеш да прегледаш. В него фигурират лаптопът ти и три папки с надписи „Идеал“, „Ипотека едно“ и „Ипотека две“. Ето тук идва твоята роля. В момента, в който определят зала и съдия, ще подадем искане незабавно да ни се осигури достъп до лаптопа и папките, но дотогава искам колкото може по-подробно да изброиш съдържанието им. С други думи, Лиза, какво толкова е имало в тези документи, че да накара ченгетата да ги вземат. Разбираш ли?

— Естествено. Да, ще го направя. Ще започна още довечера.

— Благодаря. Искам да те попитам още нещо. Виждаш ли, ако се стигне до процес, не бива да допускаме нищо непредвидено. Не искам някой да се появи изневиделица или...

— Защо казваш „ако“?

— Моля?

— Казваш „ако“. „Ако се стигне до процес.“ Няма никакво „ако“.

— Извинявай. Изплъзна ми се от езика. Но само за да си наясно: добрият адвокат винаги изслушва предложенията на прокуратурата. Защото много често тези преговори ти дават възможност да надникнеш в същността на обвинението. Та ако ти кажа, че обсъждам споразумение с прокурора, имай предвид, че мотивът ми е друг, разбираш ли?

— Ясно, но още отсега ти казвам, че няма да се призная за виновна в нещо, което не съм извършила. Убиецът е на свобода, а те се опитват да го припишат на мен. Снощи не можах да спя на онова ужасно място. Все си мислех за сина си... Никога няма да мога да го погледна в очите, ако се призная за виновна в нещо, за което нямам вина.

Помислих си, че ще пусне кранчето, но тя се овладя.

— Разбирам — отвърнах тихо. — А сега, Лиза, второто нещо, за което искам да поговорим, е съпругът ти.

— Защо?

Веднага видях предупредителните сигнали. Навлизахме на тежък терен.

— Той е от категорията на непредвидените неща. Кога за последен път сте се чували? Може ли да се появи и да ни създаде проблеми? Да свидетелства за тебе например, че в миналото си правила опити за отмъщение? Трябва да покрием всички вероятности, Лиза. Няма значение дали ще се реализират. Ако съществува опасност, трябва да знам за нея.

— Мислех, че съпрузи не могат да свидетелстват един срещу друг.

— Има такава възможност, на която можеш да се позовеш, но тази област е доста мътна, особено след като двамата вече не живеете заедно. Затова искам да покрия подобна вероятност. Имаш ли представа къде е в момента мъжът ти?

Обяснението ми не беше съвсем точно, обаче съпругът ѝ ми трябваше, за да разбере динамиката на брака им и каква роля може да изиграе той за защитата. Разделените съпрузи са променлива величина. Може да им попречиш да дадат показания срещу твоя клиент, но не и да сътрудничат на обвинението извън съдебната зала.

— Не, нямам никаква представа — отвърна тя. — Но предполагам, че рано или късно ще се появи.

— Защо?

Лиза разпери ръце, за да покаже, че отговорът на този въпрос е елементарен.

— Защото могат да се спечелят пари. Ако надуши от телевизията и вестниците какво става, ще се появи. Можеш да си сигурен в това.

Това изказване ми се стори странно, защото предполагаше, че мъжът ѝ винаги е бил алчен, докато аз знаех, че където и да се намира, той живее съвсем скромно.

— Ти ми каза, че е ползвал кредитната ви карта в Мексико.

— Така е. В Росарито Бийч. Изтегли четири хиляди и четиристотин и надхвърли кредитния лимит. Трябваше да закрия сметката, а това беше единствената ни кредитна карта. Но не ми хрумна, че така няма да знам къде е. Тъй че нямам представа къде се намира.

Сиско се прокашля и се включи в разпита.

— Ами други контакти с него? Телефонни обаждания, имейли, есемеси?

— Отначало получих няколко имейла. После нищо, докато не се обади на рождения ден на детето. Преди месец и половина.

— Синът ти пита ли го къде е?

Лиза се поколеба. Не я биваше да лъже. Виждах, че истината е друга.

— Какво точно се случи, Лиза?

Тя стисна устни, после омекна.

— Всички ще ме помислите за ужасна майка, обаче не му дадох да говори с Тайлър. Скарахме се и аз просто... му затворих. По-късно се почувствах отвратително, но не успях да се свържа с него, защото номерът беше блокиран.

— Но той има мобилен телефон, нали?

— Не. Преди имаше, обаче номерът от известно време е изключен. Не ми се обади от своя телефон. Или е взел назаем от някого, или има нов номер, но не ми го е дал.

— Може да е джиесем за еднократна употреба — предположи Сиско. — Продават ги във всеки супермаркет.

Кимнах. Историята за един разпаднал се брак навя на всички ни мрачни чувства. Накрая наруших мълчанието.

— Лиза, веднага ми съобщи, ако той пак се свърже с тебе.

— Добре.

Преместих поглед от нея към моя следовател и безмълвно го инструктирах да провери всичко възможно за изчезналия ѝ съпруг. Не исках да изскочи изневиделица насред процеса.

Сиско ми кимна. Щеше да се заеме с това.

— Още само един-два въпроса, Лиза, и ще сме готови да започнем.

— Добре.

— Когато вчера са обискирали дома ти, полицаите са взели някои неща, за които не сме разговаряли. Едното е описано като дневник. За какво по-точно става дума?

— Пиша книга. Книга за моето пътуване.

— За твоето пътуване ли?

— Да, за пътуването към себе си, за моята кауза. За движението. Как започнах да помагам на хората да се борят, за да спасят дома си.

— Ясно, значи е нещо като дневник на протестите, така ли?

— Точно така.

— Пишеш ли вътре за Мичъл Бондюрант?

Тя сведе очи, сякаш ровеше в паметта си.

— Едва ли. Но може да съм го споменала. Нали разбираш, да съм казала, че той е човекът зад всичко това.

— И нищо за евентуално намерение да го убиеш?

— Не, нищо подобно. И не съм го убила! Казах ви вече!

— Не те питам това, Лиза. Опитвам се да разбера с какви улики срещу тебе разполагат. Значи казваш, че този дневник няма да е проблем за нас, така ли?

— Да. Няма да е проблем. В него няма нищо лошо.

— Добре, ясно.

Плъзнах поглед по лицата на членовете на екипа ми. Покрай словесния двубой с Лиза бях забравил следващия си въпрос.

Сиско ми помогна.

— Свидетелката?

— Да. Лиза, вчера сутринта по време на убийството била ли си в района на сградата на Уест Ланд Нешънъл в Шърман Оукс?

Тя не отговори веднага, което ми подсказа, че имаме проблем.

— Лиза?

— Училището на сина ми е в Шърман Оукс. Сутрин го карам дотам и минавам покрай онази сграда.

— Добре. Значи вчера си минала покрай сградата. По кое време беше това?

— Хм, към осем без петнайсет.

— Тогава го водиш на училище, така ли?

— Да.

— А след като го оставяш? По същия път ли се връщаш?

— Да, обикновено.

— Ами вчера? Говорим за вчера. Пак ли мина оттам?

— Да, струва ми се.

— Не си ли спомняш?

— Спомням си. Минах по Вентурадо Ван Найс и след това по магистралата.

— Пак оттам ли се върна, след като остави Тайлър, или по друг път?

— Отбих се да си купя кафе и после се прибрах вкъщи. Минах оттам.

— По кое време?

— Не съм сигурна. Не съм си гледала часовника. Май беше към осем и половина.

— Слизала ли си от колата си в района на Уест Ланд Нешънъл?

— Не, разбира се.

— Сигурна ли си?

— Естествено, че съм сигурна. Щях да си го спомням, не мислиш ли?

— Добре. Къде спря да си вземеш кафе?

— В „Джос Джо“ на Вентура до Удман Плаза. Винаги ходя там.

Замислих се. Погледнах Сиско, после Аронсън. Сиско беше докладвал, че когато го нападнали, Мичъл Бондюрант носел чаша кафе от „Джос Джо“. Реших още да не задавам очевидния въпрос дали Лиза е видяла или осъществила контакт с Бондюрант в кафенето. Като неин адвокат, щях да съм обвързан от всичко, което знам. Не можех да участвам в лъжесвидетелство. Ако Лиза ми кажеше, че е видяла Бондюрант и даже е говорила с него, нямаше да мога да я накарам да представи друга версия на процеса.

Трябваше да внимавам с информацията, която можеше да ми върже ръцете още в самото начало на делото. Знаех, че има противоречие. Задачата ми се изразяваше в това да науча колкото може повече и в същото време имаше неща, за които засега не исках да чувам. Понякога знанието те ограничава. Незнанието ти дава повече свобода в подготовката на защитата.

Аронсън ме наблюдаваше напрегнато и явно се чудеше защо не задавам логичния въпрос. Бързо поклатих глава. По-късно щях да ѝ обясня основанията си — поредния урок, който не ѝ бяха преподали в университета.

Изправих се.

— Струва ми се, че стига за днес, Лиза. Даде ни много информация и ще започнем работа върху нея. Сега ще кажа на шофьора ми да те закара у вас.

7.

На четиринайсет дъщеря ми още обичаше да яде палачинки на вечеря. Имахме запазена маса в „Дюпарс“ в Студио Сити. Нашият ритуал в сряда вечер. Взех я от майка ѝ и на път за вкъщи се отбихме за палачинки. Тя се зае с домашните си, а аз — с работата по делото. Най-любимото ми „ежедневие“.

Според официалното споразумение за попечителство Хейли идваше при мен всяка сряда вечер и всеки втори уикенд. Редувахме коледите и дните на благодарността, а освен това имах и две седмици през лятото. Но това беше само официалното споразумение. През последната година нещата вървяха добре и тримата често бяхме заедно. На Коледа вечеряхме като семейство. Понякога бившата ми жена идваше с нас на палачинки. Това също ми доставяше удоволствие.

Тази вечер обаче бяхме само двамата с Хейли. Трябваше да прегледам протокола за аутопсията на Мичъл Бондюрант. Към него имаше снимки от моргата и гаража, където бяха открили трупа. Затова се преместих по-навътре в сепарето и гледах Хейли и клиентите в ресторанта да не видят отвратителните сцени. Просто не вървяха с палачинките.

През това време Хейли си пишеше домашното по естествознание — за химичните реакции и отделянето на топлина и светлина в процеса на горенето.

Сиско имаше право. Според заключението от аутопсията Бондюрант бе умрял от мозъчен кръвоизлив, предизвикан от черепни травми, нанесени с тъп предмет.

По-точно три травми. Протоколът съдържаеше скица на темето на пострадалия. Трите точки на удара бяха разположени толкова близо една до друга, че можеха да бъдат покрити с чаена чаша.

Скицата ми вдигна адреналина. Върнах се на първата страница на протокола, където се описваше аутопсираният труп. Мичъл Бондюрант бил висок метър осемдесет и пет и тежал осемдесет и един килограма. Нямах ръста на Лиза Трамъл подръка, затова набрах

номера на джиесема, който Сиско ѝ беше оставил сутринта — понеже полицаите бяха иззели нейния. Винаги е важно да можеш по всяко време да се свържеш с клиента.

— Лиза, обажда се Мики. Един бърз въпрос: колко си висока?

— Какво? Мики, в момента вечерям с...

— Просто ми кажи колко си висока и те оставям. Не ме лъжи. Какво пише в шофьорската ти книжка?

— Ами... метър и шейсет.

— Сигурна ли си?

— Разбира се. Защо...

— Добре, това е всичко. Продължавай си вечерята. Приятна вечер.

Затворих и записах ръста ѝ в бележника си. До него записах ръста на Бондюрант. Причина за възбудата ми беше фактът, че той се оказваше с двайсет и пет сантиметра по-висок от предполагаемата му убийца и все пак смъртоносните удари, пробии черепа му, бяха нанесени по темето. Това повдигаше въпроса за физиката, както го наричам. Въпрос, над който съдебните заседатели да си блъскат главите и който да решат сами. Въпрос, с който добрият адвокат може да постигне нещо. Нещо от рода на „ако вината ѝ не знаете, трябва да я оправдаете“. Въпросът тук беше как дребничката Лиза Трамъл е ударила високия метър осемдесет и пет Мичъл Бондюрант по темето?

Естествено, отговорът зависеше от размерите на оръжието, както и от други фактори, например позата на пострадалия. Ако по време на нападението е бил на земята, тези неща нямаше да имат никакво значение. В момента обаче можех да се хвана за това. Бързо вдигнах една от папките и извадих от нея протокола за обиск.

— На кого се обади? — попита Хейли.

— На клиентката ми. Трябваше да разбере колко е висока.

— Защо?

— Защото е свързано с това дали може да е извършила престъплението, в което я обвиняват.

Прочетох списъка на иззетите предмети. Както беше съобщил Сиско, в него фигурираха само едни обувки, описани като градински, открити в гаража. Нямаше високи токчета, платформи, нищо подобно. Естествено, детективите бяха обискирали къщата преди аутопсията. Анализирах всичко това и стигнах до извода, че градинските обувки

най-вероятно нямат токове. Ако следователите предполагаха, че обувките са били носени по време на убийството, Бондюрант пак трябваше да е бил двајсет и пет сантиметра по-висок от Лиза — стига да е бил изправен, когато са го нападнали.

Полезна информация. Подчертах три пъти ръста на заподозряната и пострадалия в бележника си. После обаче се замислих за изземането само на едни обувки! В протокола за обиска не пишеше защо са иззети, но разрешението даваше на полицията правото да иззема всичко, което може да е използвано в хода на престъплението. Бяха се спрели на градинските обувки и аз нямах представа защо.

— Мама казва, че сега имаш много голямо дело.

Погледнах дъщеря си. Тя рядко разговаряше с мене за работата ми. Предполагах, че е защото поради невръстната си възраст още вижда нещата в черно-бяло, без никакви сиви нюанси. Хората бяха или добри, или лоши и аз си изкарвах прехраната, като защитавах лошите. Затова нямаше какво да обсъжда с мен.

— Така ли? Е, да, случаят привлича много внимание.

— Това е жената, убила човека, дете щял да ѝ отнеме къщата, нали? С нея ли разговаря?

— Само е обвинена в убийството му. Не е осъдена. Но да, тя беше.

— Защо е важно да знаеш колко е висока?

— Наистина ли те интересува?

— Аха.

— Ами, защото твърдят, че е убила много по-висок от нея човек, като го е ударила по темето с някакъв чук или нещо друго. Затова се чудя дали е достатъчно висока, за да го направи.

— И Анди ще трябва да докаже, че е достатъчно висока, така ли?

— Коя Анди?

— Приятелката на мама. Била прокурорка по твоето дело, така каза мама.

— Андреа Фриман ли имаш предвид? Висока, чернокожа с адски къса коса?

— Да.

Значи вече беше „Анди“. Анди, която твърдеше, че познавала бившата ми жена „съвсем бегло“.

— Толкова близки приятелки ли са с майка ти? Не знаех.

— Ходят заедно на йога и понякога Анди се отбива да я вземе, когато идва Джина. И тя живее в Шърман Оукс.

Джина беше бавачката — бившата ми я използваше, когато бях зает или когато не искаше да научавам за контактите ѝ. Или когато излизахме заедно.

— Направи ми една услуга, Хей. Не казвай на никого за какво разговаряме и какво си ме чула да споменавам по телефона. Това са поверителни неща и не бива да стигат до Анди. Сигурно изобщо не биваше да водя този разговор пред тебе.

— Добре, няма.

— Благодаря, миличка.

Изчаках да видя дали ще продължи разговора за делото, но тя се върна към учебника си по естествознание.

Отново се заех с протокола за аутопсията и снимките на фаталните рани по главата на Бондюрант. Съдебният лекар беше обръснал участъка около тях. За мащаб бе използвана линейка. Следите от ударите бяха възрозови и кръгли. Целостта на кожата беше нарушена, но бяха измили кръвта, за да се виждат раните. Двете се застъпваха, а третата се намираше само на два и половина сантиметра от тях.

Кръглата им форма ме наведе на мисълта, че Бондюрант е бил нападнат с чук. Не съм голям домашен майстор, обаче знам какво има в кутията с инструменти. Знам и че ударната повърхност на много чукове е кръгла, понякога овална. Бях сигурен, че това ще бъде потвърдено от експерта по следи от инструменти в криминалистиката, но винаги е добре да си една крачка пред експертите и да предвиждаш ходовете им. Забелязах, че във всяка от раните има малка V-образна вдлъбнатина, ала не бях сигурен какво означава това.

Пак проверих в протокола за обиска и видях, че полицията не е вписала чук сред иззетите от гаража на Лиза Трамъл инструменти. Стори ми се странно, понеже бяха посочени много други, не толкова често използвани. Но пък това можеше да се дължи на факта, че обискът е извършен преди провеждането на аутопсията — и съответно преди тези данни да станат известни. Ченгетата бяха иззели всички инструменти, а не някой конкретен. Въпросът обаче оставаше открит.

Къде беше чукът?

И изобщо имаше ли чук?

Естествено, това беше първият нож с две остриета в делото. Обвинението щеше да твърди, че отсъствието на чук в иначе пълен комплект инструменти е доказателство за виновност. Че обвиняемата е ударила и убила жертвата с чука и после го е изхвърлила, за да скрие участието си в престъплението.

От гледна точка на защитата липсващият чук представляваше аргумент в полза на невинността на обвиняемата. Нямах оръжие на убийството, нямах връзка с обвиняемия — нямах и доказателства.

На теория изглеждаше добре, но по такива въпроси съдебните заседатели обикновено клонят към обвинението. Нещо като предимството на отбора домакин. Обвинението винаги е домакинът.

И все пак си отбелязах да кажа на Сиско да тръгне по следите на този чук. Да разговаря с Лиза Грамъл, да види какво знае тя. Да издири мъжа ѝ, макар и само за да го пита дали изобщо е имало чук и какво е станало с него.

Следващите снимки показваха самия череп след отделянето на скалпа. Травмите бяха тежки — ударите бяха пробили костта и пукнатините излизаха от трите точки като вълни. Раните бяха описани като фатални и фотосите напълно потвърждаваха това заключение.

В протокола се посочваха още няколко разкъсвания и ожулвания по тялото, както и фрактура и три счупени зъба, но всички те бяха интерпретирани като травми от падането на Бондюрант по очи на земята. Съдебният лекар смяташе, че пострадалият е бил в безсъзнание, ако не и вече мъртъв още преди да се строполи на пода на гаража. Не се посочваха рани, получени при самозащита.

Протоколът съдържаеше и цветни фотокопия на снимки от местопрестъплението, направени от ЛАПУ. Бяха само шест и показваха положението на трупа, както го бяха открили. Предпочитах да разполагам с целия комплект, но щях да ги получа чак когато определяха съдия и той вдигнеше ембаргото върху доказателствения материал, наложено от Анди Фриман.

Бяха заснели проснатото между две коли в гаража тяло на Бондюрант от различни ъгли. Предната лява врата на един джип лексус зееше. На земята в локвичка разлято кафе се виждаше чашата от „Джос Джо“. Виждаше се и отворено куфарче.

Убитият лежеше ничком. Тилът и темето му бяха окървавени. Очите му бяха отворени и сякаш зяпаха бетона.

До капките кръв на пода бяха поставени номера. Липсваше анализ, който да определи дали пръските са от самото нападение, или от оръжието на убийството.

Куфарчето ми се видя странно. Защо беше отворено? Бяха ли взели нещо от него? Дали убиецът бе имал време да го претърси след убийството на Бондюрант? В такъв случай престъплението трябваше да е хладнокръвно и добре обмислено. Гаражът се пълнеше с банкови служители, идващи на работа. Тършуването в куфарчето, докато трупът на жертвата лежи до теб, е огромен риск, какъвто едва ли би поел убиец, мотивиран от емоции и желание за мъст. Това не беше аматорска постъпка.

Записах си още няколко бележки, свързани с тези въпроси, както и едно последно напомняне. Сиско трябваше да провери дали в гаража има постоянни места за паркиране. И съответно дали името на Бондюрант е било написано на стената. Добавеното към обвинението в убийство обстоятелство, че заподозряната е чакала пострадалия в засада, показваше, че според обвинението Трамъл е знаела къде и кога ще дойде Бондюрант. Естествено, трябваше да го докажат на процеса.

Затворих папките и бележника, прихванах ги с ластик и попитах Хейли:

— Свършваш ли вече?

— С вечерята или с домашните?

— И с двете.

— Нахраних се, но ми остава да се подготвя по обществени науки и английски. Но можем да тръгваме, ако искаш.

— Имам да прегледам още някои неща. Утре съм в съда.

— По делото за убийство ли?

— Не, по други дела.

— Като онези, с които се опитваш да помогнеш на хората да си запазят къщите ли?

— Да.

— Защо има толкова много такива случаи?

Из устата на младенци.^[1]

— Заради алчността, миличка. Всичко се свежда до нечия алчност.

Погледнах я, за да видя дали този отговор ще ѝ е достатъчен, но тя не продължи да си пише домашните. Очакваше още — едно

четиринайсетгодишно дете се интересуваше от нещо, на което по-голямата част от страната не обръщаше никакво внимание.

— Ами, за да си купиш къща или апартамент, трябва много пари. Затова много хора живеят под наем. Другите, които си купуват собствено жилище, обикновено дават доста пари, обаче почти никога нямат достатъчно, затова искат кредит от банката. Тя решава дали имат достатъчно средства и печелят достатъчно, за да изплащат кредита, който се нарича „ипотека“. Ако всичко мине добре, хората купуват къщата и изплащат ипотеката с дългогодишни месечни вноски. Дотук разбираш ли?

— Искаш да кажеш, че все едно плащат наем на банката.

— Нещо такова. Но когато живееш под наем, не получаващ собствеността върху жилището. Когато имаш ипотека, се предполага, че си негов собственик. Домът си е твой, а казват, че американската мечта е да имаш свой дом.

— Ти собственик ли си на своята къща?

— Да. Както и мама на нейната.

Хейли кимна, но изобщо не бях сигурен, че говорим на ниво, понятно за четиринайсетгодишно дете. Тя не виждаше много от американската мечта в това, че родителите ѝ имат отделни ипотeki, освен различните им адреси.

— Добре, та преди известно време започнаха да улесняват купуването на жилище. И скоро практически всеки, който влезеше в банка или се срещнеше с кредитен брокер, получаваше заем, за да си купи къща. Имаше много измами, корупция, много заеми бяха отпуснати на когото не трябва. Веднъж самите хора лъжеха, за да им дадат заем, друг път лъжеха заемодателите. Става въпрос за милиони заеми, Хей, и когато оборотът е толкова голям, няма достатъчно хора и правила, за да го контролираш.

— Никой не е можел да накара никого да си плаща, така ли?

— Донякъде и това, обаче хората като цяло се нагърбват с по-тежък товар, отколкото могат да носят. А и лихвите по тези кредити се променят. С други думи, променят се месечните вноски и понякога рязко се повишават. Друг вид кредити са с така нареченото балонно плащане, когато трябва да изплатиш всичко накуп след петата година. Всичко е много сложно, но казано накратко, икономиката на страната се срути и цените на жилищата също паднаха. Стигна се до криза,

защото милиони хора в Щатите не могат да плащат за домовете, които са купили, а не могат и да ги продадат, защото те струват по-малко, отколкото собствениците им дължат за тях. Само че на банките, на другите заемодатели и на тези инвестиционни компании, които държат всички ипотекки, изобщо не им пука. Те просто си искат парите. И след като хората не могат да ги платят, започнаха да им взимат жилищата.

— И тези хора се обръщат към тебе.

— Някои. А просрочените ипотекки са милиони. Всички заемодатели си искат парите и затова някои от тях правят лоши неща или наемат хора да правят лоши неща. Лъжат, мамят и отнемат домовете на хората незаконно. И точно тук е моята роля.

Погледнах я. Сигурно вече съвсем я бях объркал. Придърпах втората купчина папки към себе си и отворих най-горната.

— Ето ти един случай. Това семейство купило къщата си преди шест години и месечната вноска била деветстотин долара. Две години по-късно, когато се разхвърчаха говната...

— Тате!...

— Извинявай. Две години по-късно, когато положението в страната започна да се влошава, лихвеният им процент се повишил, вноските им също. В същото време съпругът изгубил работата си като шофьор на училищен автобус, защото катастрофирал. Та мъжът и жената отиват в банката и казват: „Ей, имаме проблем, може ли да предоговорим заема така, че пак да сме в състояние да си плащаме вноските?“ На това му викат реструктуриране на кредита и в общи линии е празна работа. Тези хора постъпили както трябва, отишли там и поставили въпроса, обаче в банката ги подвели, отговорили им: „Да, ще работим с вас. Продължавайте да плащате колкото можете, докато обмисляме решението“. Та те плащали колкото можели, но не било достатъчно. Чакали, чакали, ама от банката така и не се свързали с тях. А после получили известие по пощата, че ипотеката е обявена за просрочена. Ето такива неща не бива да се случват и аз се опитвам да се боря срещу тях. Неща от рода на Давид и Голиат, Хей. Гигантските финансови институции просто газят хората и няма много адвокати като мен, които да ги защитават.

И именно докато обяснявах всичко това на малката си дъщеря, най-после осъзнах защо ме привлича тъкмо тази област от правото. Да, някои мои клиенти просто се опитваха да изиграят системата. Те бяха

измамници, също като банките, които искаха да изработят. Но други мои клиенти бяха онеправдани. Те бяха потиснатата част от обществото и аз се стремях да им помогна да запазят домовете си колкото може по-дълго.

Хейли беше взела молива си и явно се готвеше да продължи работата си веднага щом свърша. От майка си е наследила този любезен начин да ти даде знак да побързаш, няма от кого другото.

— Та така. Сега си допиши домашните. Искаш ли още нещо за пиене или десерт?

— Палачинките са си десерт, тате.

Носеше шини и беше избрала жълто-зелени ластици. Когато говореше, вниманието ми постоянно се насочваше към зъбите ѝ.

— Уф, да де. Ами още нещо за пиене? Мляко?

— Не, стига ми.

— Добре.

Аз също продължих работата си и разделих трите папки с дела за просрочени ипотечи на масата пред мен. Радиорекламите привличаха толкова много клиенти, че групирахме явяванията в съда. С други думи, опитвахме се да насрочваме заедно заседанията по всички дела при конкретен съдия. На другата сутрин имах три заседания при съдия Алфред Бърн в съдебната палата в центъра. И в трите случая защитата се основаваше на твърдения за неправомерно обявяване на ипотеката за просрочена и за измама, извършена от заемодателя или наетата от него агенция.

Моите жалби бяха спрели процедурата. Клиентите ми продължаваха да живеят в домовете си и не се налагаше да правят месечните си вноски. Другата страна го смяташе за мошеничество, равняващо се по мащаб на епидемията от просрочени ипотечи. Техният адвокат ме мразеше, задето удължавам измамата и само забавям неизбежния резултат.

Това ме устройваше. Когато се занимава с наказателно право, човек свиква да го мразят.

— Закъснях ли за палачинките?

Вдигнах глава и видях бившата ми съпруга да сядва в сепарето до дъщеря ни. Успя да залепи целувка на бузата на Хейли, преди тя да премине в защита. Беше на тази възраст. Искаше ми се Маги да беше седнала до мен и да залепи целувка на моята буза. Но можех да чакам.

Усмигнах й се, събрах папките, за да направя място, и заявих:
— Никога не е късно за палачинки.

---

[1] Псалтир, 8:3. — Б.пр. ↑

8.

Следващия вторник във Ван Найс официално предявиха обвинения на Лиза Трамъл. На това рутинно заседание просто протоколираха дали се признава за виновна и навиха часовника, за да изпълнят щатския закон за съкратен процес. Но понеже моята клиентка беше освободена под гаранция, най-вероятно щяхме да се откажем от последната възможност. Щом Лиза дишаше на свобода, нямаше защо да бързаме. Делото постепенно щеше да набере инерция като лятна буря и да започне тогава, когато защитата е напълно готова.

Повдигането на обвинение обаче позволи на Лиза незабавно и категорично да отговори „невинна“, както за съдебния протокол, така и за пред камерите на събралите се медии. Въпреки че присъстваха по-малко хора, отколкото на първото явяване на клиентката ми в съда (националните медии обикновено се оттеглят от текущите тривиални процедури по едно дело, преминаващо по каналите на съдебната система), местните медии бяха в пълен състав и изцяло документираха петнайсетминутното заседание.

Повдигането на обвинение и предварителното изслушване беше възложено на съдията от Върховния съд Дарио Моралес. Втората част щеше да представлява формално подпечатване на обвиненията. Лиза несъмнено щеше да бъде изправена пред съда и делото щеше да бъде възложено на друг съдия.

Въпреки че след ареста ѝ разговаряхме по телефона почти ежедневно, не я бях виждал повече от седмица. Тя отклоняваше поканите ми да се срещнем лично и сега разбрах защо. Когато се появи в съда, Лиза изглеждаше съвсем друга жена. С модерна прическа на вълни и с гладко розово лице. В залата се шушукаше, че се е подложила на процедури с ботокс, за да стане по-привлекателна.

Според мен тези физически промени, както и готиният нов костюм, който носеше, бяха дело на Хърб Дал. Двамата изглеждаха неразделни и неговото присъствие ставаше все по-досадно. Той постоянно даваше служебния ми номер на всевъзможни продуценти и сценаристи и Лорна трябваше непрекъснато да отблъсква опитите им

да си осигурят дял от историята на Лиза Трамъл. Бързите проверки в интернет обикновено показваха, че тези протежета на Хърб Дал са холивудски бездарници и най-долнокачествени използвачи. Не че нямаше да ни дойде добре едно прилично вливане на холивудски пари, за да покрием растящите си разходи, но всички тези хора бяха от типа дето искат сделка сега, пък парите после, а този номер не минава пред мен. Междувременно собственият ми агент се опитваше да спазари договор с аванс, който да стигне за няколко заплати и наем на офис и пак да остане достатъчно, за да върнем парите на Дал и да го накараме да ни остави на мира.

Най-важната информация и действия почти във всяко съдебно заседание не попадат в протокола. Така се случи и с повдигането на обвинения срещу Лиза. След като протоколираха, че пледира невинна, и Моралес насрочи следващото заседание за след две седмици, аз казах на съдията, че защитата има да подаде няколко искания. Той ме покани да ги внеса и аз връчих на секретаря пет отделни документа. Дадох копия и на Андреа Фриман.

Първите три бяха подготвени от Аронсън след подробния й анализ на подаденото от ЛАПУ искане на разрешение за обиск, на записа от разпита на Лиза Трамъл, проведен от детектив Кърлин, и на въпросите, свързани със съобщаването на правата й действителното арестуване на заподозряната. Дженифър беше открила противоречия, процедурни грешки и преувеличени факти. В резултат бе съставила искане записът на разпита да бъде отхвърлен, както и всички вещественни доказателства, събрани по време на обиска в дома на обвиняемата.

Исканията бяха добре обмислени и убедително написани. Гордеех се с Аронсън и бях доволен от себе си, че съм видял в нея необработен диамант, когато молбата й за постъпване на работа се беше озовала на бюрото ми. Всъщност обаче знаех, че исканията нямат голям шанс. Никой съдия не желае да отхвърли веществените доказателства от дело за убийство. Не и ако иска гласоподавателите да го оставят на поста му. Затова търси начини да запази статуквото и да прехвърли въпросите за доказателствата на съдебните заседатели.

И все пак исканията на Аронсън играеха важна роля в защитната стратегия. Понеже ги придружаваха още две искания. Едното настояваше да се даде начало на процеса на обмен на доказателствен

материал, като се осигури достъп на защитата до всички архивни документи и вътрешни преписки на Уест Ланд Файненшъл, свързани с Лиза Трамъл и Мичъл Бондюрант. Второто — да бъде наредено на обвинението да позволи на защитата да проучи лаптопа, мобилния телефон и всички лични вещи на Трамъл, иззети по време на обиска в дома ѝ.

Тъй като съдия Моралес щеше да се стреми да се държи безпристрастно с двете страни, целях да го насоча към Соломоново решение. Да раздели бебето. Да не приеме исканията за отхвърляне на веществените доказателства, но да даде на защитата достъпа, за който се настояваше в другите две искания.

Естествено, и Моралес, и Фриман не пасяха трева и веднага щяха да видят стратегията ми. Но фактът, че знаят какво се опитвам да постигна, не означаваше, че могат да ми попречат. Пък и в джоба си носех шесто искане, което още не бях внесъл и което щеше да е най-силният ми коз.

Моралес даде на Фриман десет дни да отговори на исканията и закри заседанието, след което незабавно даде ход на следващото дело. Добрият съдия поддържа постоянно движение в своята зала. Обърнах се към Лиза и ѝ казах да ме изчака в коридора, защото трябва да поговоря с прокурорката. Забелязах Дал на портала към галерията. Той с удоволствие щеше да я изведе навън. Реших да се разправам с него по-късно и отидох на масата на обвинението. Фриман пишеше нещо в бележника си.

— Как е, Анди?

Тя ме погледна и понечи да се усмихне — вероятно очакваше да види някой приятел, който обикновено се обръща към нея с „Анди“. Когато установи, че съм аз, усмивката изчезна моментално. Поставих шестото искане на масата пред нея.

— Хвърли му един поглед, когато имаш време. Ще го внесе утре заран. Не исках да засипвам съда с купища бумажки, нали разбираш? И утре става, но реших да те предупредя, понеже те засяга.

— Мен ли? За какво става дума?

Не отговорих. Оставих я и излязох в галерията, а после и от залата. Когато минах през двукрилата врата, видях, че клиентката ми ѝ Хърб Дал вече са заобиколени от множество журналисти и

фоторепортери. Бързо се приближих зад Лиза, хванах я за ръката и я дръпнах, прекъсвайки я по средата на изречението.

— Т-т-т-това е всичко, приятели! — имитирах Порки Пит.

Лиза се опита да се съпротивлява, но успях да я измъкна от навалищата и я поведох по коридора.

— Какво правиш! — протестира тя. — Посрамваш ме пред хората!

— Посрамвам ли те? Лиза, ти сама се посрамваш с този тип. Казах ти да го зарежеш. Я се погледни, наконтила си се като кинозвезда. Това е съдебен процес, Лиза, не ти е „Вечерни развлечения“ по Си Би Ес.

— Разказвах им историята си.

Спрях, когато се отдалечихме достатъчно от тълпата, за да не ни чуват.

— Не бива да говориш така открито пред медиите, Лиза. Може да ти навлече неприятности.

— Какви неприятности?! Това беше идеална възможност да представя своята страна на нещата. Повдигат ми измислено обвинение и е време да говоря открито. Казах ти: мълчат само виновните.

— Проблемът е, че прокуратурата има медиен отдел и там пазят всеки отпечатан или излъчен материал за тебе. Съхраняват всяка твоя дума. И ако някога промениш версията си дори съвсем мъничко, свършено е с теб. Ще те разпънат на кръст пред съдебните заседатели. Разбери, Лиза, не си струва риска. Остави мен да говоря от твое име. Но ако не можеш да го направиш и наистина искаш сама да разкажеш историята си, ще те подготвим, ще го репетираме и ще планираме стратегически изяви в медиите.

— Но нали с това се занимава Хърб. Той гледа да не...

— Пак ще ти го обясня, Лиза. Хърб Дал не ти е адвокат и твоите интереси не са му приоритет. А собствените му интереси. Разбираш ли? Нещо като че ли не можеш да го проумееш. Трябва да го разкараш. Той...

— Не! Не мога! Няма! Само той мисли за мен!

— О, направо ми разбиваш сърцето, Лиза. Щом само той мисли за тебе, защо още приказва с онези хора?

Посочих групата репортери и фотографи. Естествено, Дал продължаваше да държи реч — даваше им каквото им трябва.

— Какво им говори той, Лиза? Знаеш ли? Защото аз определено не знам и това е странно, понеже ти си обвиняемата, а аз съм адвокатът. А той какъв е?

— Хърб може да говори от мое име — заяви клиентката ми.

Докато наблюдавахме Дал да посочва следващия репортер, който да зададе въпрос, видях, че вратата на съдебната зала се отваря. Отвътре излезе Андреа Фриман с шестото ми искане в ръка и обходи с поглед коридора. Отначало се насочи към журналистите, но после видя, че в центъра на групата не съм аз. Когато радарът ѝ ме засече, тя поправи курса си и продължи по права линия към мен. Неколцина репортери подвигнаха подире ѝ, ала прокурорката рязко им махна с документа.

— Лиза, иди да седнеш на някоя от ония пейки ей там и ме изчакай. И не разговаряй с никакви репортери.

— Ами...

— Просто иди и седни там.

Докато тя се отдалечаваше, Фриман стигна при мен. Беше бясна и виждах пламъците в очите ѝ.

— Каква е тази простотия, Холър?

И вдигна искането към носа ми. Запазих спокойна външност, въпреки че навлизаше в личното ми пространство.

— Е, струва ми се, че е съвсем ясно. Искане за твоя отвод поради конфликт на интереси.

— Аз ли съм в конфликт на интереси? Какъв конфликт?

— Виж, Анди... Може да те наричам Анди, нали? Тъй де, щом дъщеря ми ти вика така, не смяташ ли?

— Стига глупости, Холър.

— Дадено. Конфликтът, срещу който възразявам, е, че си обсъждала делото с бившата ми жена и...

— С която случайно работим в един и същи кабинет.

— Вярно, но тези разговори не са водени само на работа, а и на курс по йога, и пред дъщеря ми, както навярно и в цялата Долина.

— О, я стига. Това е смехотворно.

— Нима? Тогавя защо ме излъга?

— Не съм те лъгала. Какви ги...

— Попитах те дали познаваш бившата ми жена и ти отговори „бегло“. Това не е истината, нали?

— Просто не исках да навлизам в тази тема.

— И затова ме излъга. Не съм го споменал в иска, обаче мога да го добавя, преди да го внеса. Съдията сам ще реши дали е важно.

Тя ядосано въздъхна.

— Какво искаш?

Огледах се. Никой не можеше да ни чуе.

— Какво искам ли? Искам да ти покажа, че и аз мога да играя по същия начин като тебе. Щом ми се правиш на толкова желязна, и аз ще се правя.

— Какво значи това, Холър? Какво предлагаш?

Кимнах. Стигахме до сделката.

— Наясно си, че ако утре внеса този иск, с тебе е свършено. Съдията ще отсъди в полза на защитата. Ще гледа да не взима решения, които има вероятност да бъдат оспорени. Пък и знае, че в окръжна прокуратура има триста първокласни прокурори. Веднага могат да ти пратят заместник.

Посочих стадото репортери пред Хърб Дал.

— Виждаш ли всички онези журналисти, цялото това медийно внимание? Ще го изгубиш с един замах. Може би най-голямото дело в кариерата ти, а тебе ще те сменят. Край на пресконференциите, заглавията във вестниците, славата. Всичко отива за оня, когото пратят на твое място.

— Първо, аз няма да се дам без бой, а и изобщо не е сигурно, че съдия Моралес ще ти се върже на глупостите. Ще му кажа точно какво се опитваш да направиш. Мъчиш се да се отървеш от прокурор, от когото просто те е шубе.

— Кажи му каквото искаш, обаче пак ще ти се наложи да му обясниш, при това публично, как така моята четиринайсетгодишна дъщеря ми е цитирала факти от това дело на вечеря миналата седмица.

— Глупости! Не те ли е срам да използваш дъще...

— Какво, да не твърдиш, че съм лъжец или че дъщеря ми лъже? Защото можем да доведем и нея в съда. Не съм убеден, че на шефовете ти ще им хареса този спектакъл — нито заглавията във вестниците. Нали разбираш, прокуратурата върти четиринайсетгодишно дете на шиш, обвинява го в лъжа. Как ти изглежда?

Фриман понечи да си тръгне, но спря. Знаех, че съм успял. Тя трябваше да си отиде и да се откаже от делото, ала не можеше. Искаше

го — наред с всичко, което можеше да ѝ донесе то.

Изглежда ме така, все едно ме няма, все едно съм труп.

— Пак питам: какво искаш?

— Предпочитам да не ми се налага да внеса утре този иск. Предпочитам просто да оттегля исканията, които се наложи да внеса, за да върна вещите на клиентката ми и да получа достъп до документите от Уест Ланд. Искам само да си сътрудничим. Добронамерена размяна на доказателствен материал. Искам този процес да не се бави. Не искам да ходя при съдията всеки път, когато имам право на нещо, а то ми се отказва.

— Мога да се оплача от теб в адвокатската колегия.

— Добре, можем едновременно да се оплачем един от друг. Ще ни разследват и двамата и ще установят, че само ти си извършила нещо нередно, като си обсъждала делото с бившата съпруга и дъщерята на адвоката.

— Не съм го обсъждала с дъщеря ти. Тя просто беше там.

— Сигурен съм, че адвокатската колегия ще вземе предвид тази разлика.

Оставих я да се попържи. Тя беше на ход, но имаше нужда от едно последно побутване.

— А, и между другото, ако утре внеса иска, ще се погрижа да подшушна за това на „Таймс“. Как се казваше съдебната им репортерка? Май беше Солтърс. Според мен тази история ще ѝ се стори интересна. Става за ексклузивно интервю, не мислиш ли?

Фриман кимна, като че ли чак сега осъзнаваше в какво положение се е озовала, после каза:

— Оттегли исканията. До петък вечер ще получиш всичко, каквото искаш.

— До утре.

— Няма да имам време. Трябва да събера всичко и да го дам да го преснимат. От копирния център винаги пращат материалите със закъснение.

— Тогава до четвъртък по обед, иначе внасям иска.

— Добре, задник такъв.

— Чудесно. Щом прегледам всичко, може би ще започнем да обсъждаме евентуално споразумение. Благодаря, Анди.

— Майната ти, Холър. И няма да има никакво споразумение. Заковали сме я и когато произнасят присъдата, ще гледам теб, а не нея.

Обърна се да тръгне, но пак спря, погледна ме и отсече:

— И не ми викай Анди. Не сме достатъчно близки, че да ме наричаш така.

И с дълги гневни крачки тръгна към асансьорите, без да обърне нула внимание на един репортер, който се втурна към нея в опит да я интервюира.

Знаех, че няма да има споразумение. Клиентката ми нямаше да го допусне. Обаче дадох на Фриман възможност да ми го заяви в лицето. Искях да си тръгне ядосана, но не чак толкова. Искях да си мисли, че е спечелила нещо. Така щеше по-лесно да го преглътне.

Лиза надлежно ме чакаше на пейката, където я бях пратил. Дадох ѝ знак да стане.

— Добре, да се махаме оттук.

— Ами Хърб? Той ме докара.

— С твоята или с неговата кола?

— С неговата.

— Тогава няма проблем. Моят шофьор ще те закара у вас.

Отидохме в нишата с асансьорите. Слава Богу, Андреа Фриман вече беше слязла в офиса на прокуратурата на втория етаж. Натиснах бутона, но асансьорът не пристигна достатъчно бързо. За сметка на това пристигна Дал.

— Какво, без мене ли си тръгвате?

Моментално заряхах всякакви любезности.

— Знаеш ли, прецакваш ме, като говориш така с медиите. Мислиш си, че работиш за каузата, обаче не е вярно — освен ако името на тази кауза не е Хърбърт Дал.

— Леле, какъв език! Това е съдебна палата.

— Не ми пука. Няма да говориш от името на клиентката ми. Разбра ли? Ако се повтори, ще свикам пресконференция и няма да ти хареса какво ще кажа за тебе.

— Добре де, добре. Това беше последното ми интервю. Но сега имам един въпрос. Какво става с всички тия хора, дето ги препращам към теб? Някои ми се обадиха и казаха, че твоите сътрудници се държали доста грубо.

— Да, и ако продължаваш да ни ги препращаш, ще продължаваме да се отнасяме така с тях.

— Виж сега, аз съм от бранша и те са професионалисти.

— „Голата страна.“

Дал погледна объркано Лиза, после пак мен.

— Какво значи това?

— „Голата страна.“ Стига де, не си ли чувал за „Голата страна“?

— „Сляпата страна“ ли искаш да кажеш? Филмът за жената, дето осиновява футболист?

— Не, искам да кажа „Голата страна“. Филмът, произведен от един от продуцентите, които ни препращаш. За жената, дето осиновява футболист и после се чука с него по три-четири пъти дневно. И когато ѝ писва, кани целия отбор. Едва ли е спечелил толкова пари, колкото „Сляпата страна“.

Лиза постепенно пребледняваше. Имах чувството, че онова, което говорех за холивудските връзки на Дал, не отговаря на начина, по който през последните седмици се е представял пред нея самият той.

— Да, Лиза, ето какво прави за тебе Хърб. Такива са хората, с които иска да те свърже.

— Виж, имаш ли изобщо представа колко е трудно да постигнеш нещо в тоя град? — попита Дал. — Да реализираш проект? Има хора, които могат, и такива, които не могат. Не ме интересува какво е правил преди човекът, стига да може да постигне нещо сега. Разбираш ли? Това са професионалисти и ще ни донесат много пари, Холър.

Асансьорът най-после пристигна. Пуснах Лиза да се качи, но после опрях длан в гърдите на Дал и бавно го отблъснах от вратата.

— Просто спри, Дал. Ще си получиш парите, че и отгоре. Но просто спри.

Влязох в кабината и се обърнах, за да се уверя, че Дал няма да скочи вътре в последния момент. Той не се опита, обаче и не помръдна от мястото си. Не откъснах поглед от излъчващите му омраза очи, докато вратите се затваряха.

9.

В събота сутринта се настанихме в новия офис, напълно мебелиран тристаен апартамент в сграда на Виктъри и Ван Найс Булевард. Тя дори се наричаше Виктъри Билдинг, което ми допадна. Освен това се намираше само на две преки от съдебната палата, където щеше да се проведе процесът срещу Лиза Трамъл.

Всички се включиха в пренасянето, даже Рохас, който носеше тениска и торбест панталон, разкриващи изцяло покритите му с татуировки ръце и крака. Не знаех кое е по-шокиращо — татуировките или видът на шофьора ми в друго облекло, вместо костюма, който носеше на работа.

Разпределението на новото място беше следното. Аз имах самостоятелен кабинет, а Сиско и Аронсън си разделяха втората, по-голяма стая. Лорна владееше приемната по средата. Прехвърлянето от задната седалка на линкълна в офис с триметров таван истинско бюро и диван за следобедна дрямка си беше голяма промяна. След като се настаних, първо използвах свободното пространство и полираното дюшеме, за да разпротра над осемстотинте страници доказателствен материал, получен от Андреа Фриман.

Повечето идваха от Уест Ланд и в по-голямата си част бяха плява. Това беше пасивно-агресивният отговор на Фриман след изработването ѝ от защитата. Имаше десетки страници върху банковата политика и процедури, както и всевъзможни формуляри, които не ми трябваха. Всичко това отиде на една купчина. Имаше и копия на всички известия, пратени директно на Лиза Трамъл, с повечето от които вече разполагах. Те отидоха на друга купчина. И накрая, имаше копия на вътрешни банкови преписки и кореспонденция между Мичъл Бондюрант и външната компания, наета от банката, за да се занимава с просрочените ипотeki.

Тя се наричаше АЛОФТ и аз вече до голяма степен бях запознат с нея, тъй като бяхме противници поне в една трета от делата ми за ипотeki. АЛОФТ беше истински конвейер — компания, която подаваше и контролираше всички документи в продължителния

процес след обявяването на ипотеката за просрочена. Такива посредници позволяват на банките и другите заемодатели да не си цапат ръцете с мръсната работа около отнемането на домовете на хората. Вършат я фирми като АЛОФТ и за банката остава най-много да прати писмо на клиента с просрочена ипотека.

Тъкмо тази кореспонденция ме интересуваше най-много и в нея открих документа, който щеше да промени хода на делото.

Минах зад бюрото си, седнах и вперих поглед в телефона. Имаше повече копчета, отколкото бих могъл изобщо да използвам. Накрая намерих интеркома и го натиснах.

— Ало?

Нищо. Пак го натиснах.

— Сиско? Бълокс? Чувате ли ме?

Нищо. Станах и тръгнах към вратата с намерението да установя контакт със сътрудниците си по стария начин, когато от телефона най-после се разнесе отговор:

— Ти ли си, Мики?

Беше гласът на Сиско. Бързо се върнах при бюрото и натиснах бутона.

— Да, аз съм. Би ли дошъл за малко? Заедно с Бълокс.

— Слушам. Край на връзката.

След минута влязоха.

— Ей, шефе! — възкликна Сиско, като видя купчините документи на пода. — Смисълът на офиса е да си нареждаш нещата в чекмеджета, кантонерки и по лавици.

— Ще стигна и до това — отвърнах. — Затворете вратата и седнете.

Те я затвориха и седнаха, а аз ги погледнах над голямото си взето под наем бюро и се засмях.

— Странна работа.

— Бих могъл да свикна с това да имам офис — рече Сиско. — Ама Бълокс нищо не разбира.

— Айде бе — възрази Аронсън. — Миналото лято стажувах в „Шандлър, Маси и Ориц“ и си имах личен офис.

— Е, може пък другия път да имаш такъв и при нас — казах. — А сега на работа. Сиско, занесе ли лаптопа на твоя човек?

— Да, оставих му го вчера сутринта. Обясних му, че е спешно.

Ставаше дума за лаптопа на Лиза, който бяха върнали от прокуратурата заедно с мобилния ѝ телефон и четирите кашона документи.

— Ще може ли да ни каже какво са проверявали в прокуратурата?

— Щял да ни даде списък на файловете, които са отваряли. Плюс колко време са били отворени. Това ще ни даде представа на какво са обръщали внимание. Обаче не възлагай големи надежди.

— Защо?

— Защото Фриман отстъпи прекалено лесно. Едва ли щеше да ни върне компютъра, ако беше чак толкова важен за нея.

— Възможно е.

Нито той, нито Аронсън знаеха за сделката, която бях сключил с прокурорката, и за лоста, който бях използвал. Насочих вниманието си към Дженифър. След като бе подготвила исканията, ѝ бях възложил да се заеме с миналото на убития, защото Сиско беше попаднал на данни, че не всичко в личния свят на Мичъл Бондюрант е било наред.

— Какво научи за жертвата, Бълокс?

— Остава да проверя още доста неща, обаче няма съмнение, че е пропадал. Финансово, искам да кажа.

— Как така?

— Докато положението е било нормално и кредитирането лесно, играел на пазара с недвижими имоти. От две и втора до две и седма купил и продал двайсет и един имота, главно жилища. Спечелил добри пари и ги вложил в още по-големи сделки. После икономиката се срива и той останал с пръст в устата.

— Разорил ли се е?

— Да. Накрая притежавал пет големи имота, които стрували по-малко, отколкото платил за тях. Изглежда, че се е опитвал да ги продаде в продължение на повече от година. Нямало търсене. И три от тях били купени с балонни ипотeki, които изтичали тази година. Дължал над два милиона долара.

Изправих се и излязох иззад бюрото. Започнах да се разхождам напред-назад. Сведенията на Аронсън бяха повече от интересни. Не знаех как точно се вписват в картинката, но бях убеден, че ще разбере. Просто трябваше да ги обсъдим.

— Добре, значи Бондюрант, първият вицепрезидент на Уест Ланд, който е отговарял за ипотечните кредити, е станал жертва на същата ситуация като много от хората, чиито ипотехи е обявявал за просрочени. Докато парите течали като река, взел петгодишни балонни кредити, мислейки си като всички останали, че ще продаде имотите или ще получи нови ипотехи много преди да изтекат петте години.

— Само че икономиката отива на кино — прибави Дженифър. — Не може да ги продаде, не може и да получи нови ипотехи, защото струват по-малко, отколкото е дал за тях. Никоя банка няма да му ги приеме, даже неговата.

Намръщи се.

— Добре си се справила, Бълокс. Какво има?

— Ами, просто се чудех какво общо има това с убийството.

— Може би нищо. А може би много.

Върнах се зад бюрото, седнах и ѝ подадох документа от три страници, който бях открил в пратените ми от обвинението томовете. Тя го взе и го хвана така, че да могат да го четат едновременно със Сиско. После попита:

— Какво е това?

— Мисля, че е нашият димящ пистолет.

— Забравих си очилата в другия офис — каза Сиско.

— Прочети го, Бълокс.

— Това е копие на препоръчано писмо от Бондюрант до Луис Опарицио от А. Луис Опарицио Файненшъл Текнолъджис или съкратено АЛОФТ. Писмото гласи:

„Драги Луис, приложено Ви препращам писмо от Майкъл Холър, адвокат на собственичката на къщата от едно от делата за просрочени ипотехи, с които се занимавате от името на Уест Ланд.“

Посочват се името на Лиза, номерът на кредита и адресът на къщата. После продължава:

„В писмото си господин Холър твърди, че в случая са извършени множество измами. Ще видите, че той посочва конкретни примери, всички извършени от АЛОФТ. Както вече е ставало дума, има и други подобни жалби. Ако се потвърдят, новите обвинения срещу АЛОФТ ще поставят Уест Ланд в уязвимо положение, особено в контекста на неотдавна проявения от властите интерес към този аспект от кредитното дело. Ако не постигнем някакво споразумение и разбирателство по този въпрос, ще препоръчам на управителния съвет на Уест Ланд да прекрати поради неизправност договора с Вашата компания и да преустанови всякакви делови отношения с Вас. Това също ще наложи банката да сезира съответните власти. Моля, свържете се с мен колкото може по-скоро, за да обсъдим тези въпроси.“

— Това е. Приложени са копие на твоето писмо и на обратната разписка от пощата. Подписано е вместо него от някоя си Натали, не мога да ѝ прочета фамилията. Започва с Л.

Облегнах се на кожения си стол и им се усмихнах, въртях между пръстите си един кламер като фокусник. Нетърпелива да направи впечатление, Аронсън се обади първа.

— Бондюрант си е прикривал задника. Сто на сто е знаел какво прави АЛОФТ. Банките изобщо не се интересуват как си вършат работата всички тези компании, стига да си я вършат. Като е пратил това писмо, той се е дистанцирал от АЛОФТ и нейните незаконни действия.

Свих рамене, все едно казвах „възможно е“, а на глас казах:

— Споразумение и разбирателство.

Двамата ме погледнаха неразбиращо.

— Така казва той в писмото. „Ако не постигнем някакво споразумение и разбирателство...“

— Добре де, какво значи това? — попита Аронсън.

— Чети между редовете. Според мен той не се дистанцира. Това писмо е заплаха. Мисля, че е искал дял от печалбата на АЛОФТ. И същевременно си прикрива задника, да, като праща писмото, но

смисълът е друг. Искал е дял от печалбата, иначе е щял да прекрати договора с Опарицио. Даже го заплашва, че ще сезира властите.

— Кои власти?

— Федералната комисия по търговията, ФБР, Секретната служба, изобщо когото си поиска — намеси се Сиско. — Банките го правят непрекъснато.

Виждах, че още не съм успял да ги убедя в нищо.

— Имате ли представа какви пари прави АЛОФТ? — попитах. — Фирмата е замесена най-малко в една трета от делата ни. Знам, че не е научно, но ако екстраполираме това число и приемем, че АЛОФТ има една трета от делата в окръг Лос Анджелис, получаваме много милиони печалби само в този окръг. Казват, че докато епидемията заглъхне, през следващите няколко години само в Калифорния ще има три милиона просрочени ипотеките. После пък идва и поглъщането.

— Какво поглъщане? — попита Аронсън.

— Трябва да четеш вестници. Опарицио продава АЛОФТ на голям инвестиционен фонд, компания на име Ле Мюър. Тя е публично акционерно дружество и всякакви проблеми, свързани с някоя от сателитните ѝ фирми, може да се отразят както на сделката, така и на цената на акциите. Тъй че не се заблуждавайте. Ако е бил съвсем отчаян, Бондюрант е можел да разклати лодката. Сигурно даже е можел да направи повече, отколкото си е мислел.

Сиско кимна — беше схванал теорията ми пръв.

— Добре, та значи Бондюрант е пред фалит. Има да прави три балонни плащания. Затова се опитва да се натрапи на Опарицио в сделката с Ле Мюър и изобщо в цялата далавера с просрочванията. И в резултат го убиват, така ли?

— Точно така.

Бях го убедил. Завъртях се на, стола и се обърнах към Аронсън.

— Не знам — рече тя. — Има прекалено много предположения. И е трудно доказуемо.

— Че защо да го доказваме? Просто трябва да го представим по подходящ начин пред съдебните заседатели.

Всъщност не бяхме длъжни да доказваме абсолютно нищо. Само трябваше да го намекнем и да оставим заседателите да си направят изводите. Само трябваше да посея семената на основателното

съмнение. Да развия хипотезата за невинност. Наведох се над голямото ми дървено бюро и погледнах екипа си.

— Защитната ни версия е следната. Нарочваме Опарицио за виновен. Заседателите го посочват с пръст и клиентката ни е оправдана.

Погледнах двете лица. Нямаше реакция. Продължих:

— Сиско, искам да се заемеш с Луис Опарицио и неговата компания. Изрови всичко възможно. Минало, сътрудници, абсолютно всичко. Всички подробности за сливането. Искан да знам повече за сделката и нашия човек, отколкото знае самият той. До края на идната седмица трябва да мога да изискам достъп до архива на АЛОФТ. Те ще се съпротивляват, но това сто процента ще пораздвижи нещата.

Аронсън поклати глава.

— Чакай малко. Да не искаш да кажеш, че всичко това са празни приказки? Просто защитна маневра, а този Опарицио всъщност не го е извършил? Ами ако сме прави за него и те грешат за Лиза Трамъл? Ами ако е невинна?

Погледна ме с очи, пълни с наивна надежда. Усмихнах се и кимнах на Сиско.

— Обясни й.

Моят следовател се обърна към младата ми сътрудничка.

— Ти си нова в тази работа, малката, затова ще ти се размине. Обаче ние никога не задаваме този въпрос. Дали клиентите ни са виновни, дали са невинни — няма значение. Всички получават едно и също отношение за кинтите си.

— Да, но...

— Няма никакво „но“ — отсякох аз. — Тук става дума за защитни стратегии. Как да осигурим на клиентката си възможно най-добрата защита. И ние ще следваме тези стратегии, независимо от виновност или невинност. Ако искаш да се занимаваш с наказателно право, трябва да го проумееш. Никога не питаш клиента си дали го е извършил. Да или не, отговорът само отвлича вниманието. Затова и няма нужда да знаеш.

Аронсън стисна устни в тънка права линия.

— Как си с Тенисън? — попитах. — Чела ли си „Атаката на Леката бригада“?

— Какво общо има...

— „Не им е работа въпроси да задават, атака или смърт там туй едно остава.“ Ние сме Леката бригада, Бълокс. Изправяме се срещу противник, който има повече хора, повече оръжие, всичко. Обикновено си е чисто самоубийство. Без шанс за оцеляване. Без шанс за победа. Но понякога попадаш на дело, в което ти се разкрива възможност. Може да е малко вероятна, обаче все пак е възможност. И затова се възползваш от нея. Атакуваш... и не задаваш такива въпроси.

— Всъщност струва ми се, че е „атака, после смърт“. Това е смисълът на стихотворението. Не са имали избор между атаката и смъртта. Трябвало е да атакуват и да загинат.

— Значи си чела Тенисън. На мене пък повече ми харесва „атака или смърт“. Въпросът е дали Лиза Трамъл е убила Мичъл Бондюрант. Не знам. Тя твърди, че не е, и това ми стига. Ако на теб не ти стига, ще те върна да се занимаваш само с делата за просрочени ипотекки.

— Не — побърза да отвърне Аронсън. — Искам да продължа.

— Добре. Малко прависти получават шанса да станат втори защитници в дело за убийство десет месеца след като са завършили университета.

Очите ѝ светнаха.

— Втори защитник ли?

Кимнах.

— Заслужаваш го. Свършила си добра работа.

Но светлината бързо угасна.

— Какво има? — попитах.

— Просто не разбирам защо да не може и двете. Нали разбираш, да положиш всички усилия за защитата, но и да проявяваш съзнание в работата си. Да се стремиш към най-добрия резултат.

— Най-добрият резултат за кого? За клиента ти ли? За обществото? Или за самия теб? Ти си отговорна пред клиента си и пред закона, Бълокс. Това е.

Изгледах я продължително, преди да добавя:

— Не ми излизай с номера за съвестта. Вече съм вървял по този път. Той не води до нищо добро.

10.

Цял ден подреждахме офиса, така че успях да се прибера вкъщи чак към осем. Заварих бившата ми жена да седи на стъпалата на верандата. Дъщеря ни не беше с нея. През последната година двамата се бяхме срещали няколко пъти без Хейли и перспективата за още една такава възможност ме въодушеви. Бях уморен до смърт от цял ден умствен и физически труд, но веднага можех да намеря нови сили за Маги Страшната.

— Здравсти, Магс. Ключа си ли си забравила?

Тя се изправи и само по напрегнатата ѝ поза и по деловия начин, по който изтупа задника на дънките си, разбрах, че нещо не е наред. Когато стигнах до най-горното стъпало, понечих да я целуна — само по бузата. Но Маги светкавично се отдръпна и подозрението ми се потвърди.

— Веднага си личи школата на Хейли — казах. — Старата маневра, когато я целувам.

— Стига, Холър. Не отключих, защото реших, че ако завариш прокурор в дома си, може да го сметнеш за конфликт на интереси.

Сега загреях.

— Днес си била на йога, а? Срещнала си се с Андреа Фриман.

— Точно така.

Всичките ми свежи сили изведнъж ме напуснаха. Отключих като затворник, наказан с унижението сам да отвори вратата на стаята, в която ще му направят смъртоносната инжекция.

— Влизай. И давай да свършваме с това.

Тя бързо влезе — последните ми думи бяха хвърлили още съчки в огъня на гнева ѝ.

— Направил си нещо отвратително. Използвал си дъщеря ни по крайно непочтен начин.

Рязко се завъртях към нея.

— Използвал съм дъщеря ни ли? Нищо подобно. Дъщеря ни е била въввлечена в това нещо и аз научих съвсем случайно.

— Няма значение. Жалък си.

— Не, аз съм адвокат. И твоята приятелка Анди е обсъждала мен и моето дело с бившата ми жена пред дъщеря ми. Резултатът е най-нагла лъжа.

— Какви ги говориш? Хейли не лъже.

— Не става дума за Хейли. А за Анди. Първия ден от делото я попитах дали те познава и тя отговори, че те познавала съвсем бегло. Струва ми се и двамата сме съгласни, че това не е вярно. И не съм сигурен, обаче предполагам, че ако изложим случая пред десет различни съдии, и десетимата ще го сметнат за конфликт на интереси.

— Виж, не сме обсъждали нито теб, нито делото ти. Просто стана дума, докато обядвахме, и Хейли случайно беше там. Какво да направя, да се откажа от приятелите си заради тебе ли? Няма да се получи.

— Щом не е голяма работа, тя защо ме излъга?

— Това не е точно лъжа. С нея не сме първи приятелки. Пък и сигурно не е искала да обръщаш внимание на това, макар че ти тъй или иначе си го направил.

— Значи сега имаме двоен стандарт за лъжите! Някои не са точно лъжи, не са голяма работа. Не обръщай внимание на такива лъжи.

— Не се дръж като кретен, Холър.

— Искаш ли нещо за пиене?

— Нищо не искам. Дойдох да ти кажа, че ти посрами не само мен и дъщеря си, но и самия себе си. Долна постъпка, Холър. Използвал си невинните думи на родната си дъщеря, за да получиш предимство. Адски долно.

Забелязах, че още държа куфарчето си в ръка, и го оставих на масата в трапезарията. Опрях длани върху облегалката на един от столовете и се наведох напред, докато обмислях възраженията си.

— Хайде де — подкани ме Маги. — Ти винаги имаш готов отговор за всичко. Великият адвокат. Давай да чуя какво ще кажеш този път.

Засмях се и поклатих глава. Адски е красива, когато се ядоса. Това ме разоръжава. И най-лошото е, че според мен тя го знае.

— А, значи ти е смешно. Заплашваш някого, че ще му съсипеш кариерата, и после се смееш.

— Не съм я заплашвал, че ще ѝ съсипя кариерата. Заплаших я, че ще ѝ направя отвод по делото. И не ми е смешно. Просто...

— Какво, Холър? Просто какво? Два часа висях тук и се чудих дали ще се появиш, защото искам да знам как си могъл да го направиш.

Отдръпнах се от масата и преминах в настъпление — тоест приближих се към нея, докато говорех. Накарах я да заотстъпва и накрая я приклеших в ъгъла, като завърших думите си с показалец на сантиметри от гърдите ѝ.

— Направих го, понеже съм адвокат и като такъв съм положил клетва да защитавам клиентите си с всички сили. Тъй че, да, видях, че мога да си осигуря предимство. Двете с твоята добра приятелка Анди явно бяхте нарушили границата. Естествено, няма лоши последици — доколкото знам. Но това не значи, че границата не е нарушена. Ако прескочиш ограда с надпис „Влизането забранено“, пак си нарушител, даже веднага да прескочиш обратно. Е, аз научих за това нарушение и го използвах като предимство, за да получа нещо, което ми е нужно, за да защитавам клиентката си. Нещо, което неизбежно трябваше да ми бъде дадено, но което твоята приятелка задържаше просто защото можеше. — Гледах я в очите. — Действала ли е законно? Да. А честно ли е? Не. Знаеш, че не е честно и че съм постъпил правилно — И това е една от причините толкова да се палиш. Ти също щеше да постъпиш така.

— Категорично не. Никога не бих паднала толкова ниско.

— Глупости.

Извърнах се. Тя остана в ъгъла.

— Какво правиш тук, Маги?

— Какво искаш да кажеш? Преди малко ти обясних защо съм тук.

— Да, но можеше да ми се обадиш по телефона или да ми пратиш имейл. Защо си дошла?

— Искях да виждам лицето ти, докато ми даваш обяснение.

Отново се обърнах към нея. Цялата тази история беше второстепенна. Приближих се и опрях длан на стената до главата ѝ.

— Тъкмо такива безсмислени спорове разрушиха брака ни.

— Знам.

— А знаеш ли, че минаха осем години? Разведени сме точно от толкова време, колкото бяхме женени.

Осем години, а аз още не можех да се откъсна от нея.

— Осем години, а ето къде сме.

— Да, ето къде сме.

— Знаеш ли, ти си нарушителят, Холър. Ти прескачаш чуждите огради. Влизаш и излизаш от живота ни, когато си поискаш. И ние просто ти позволяваме.

Бавно се наведох към нея, докато накрая дишахме един и същи въздух. Целунах я леко, а после по-силно, когато се опита да каже нещо. Не исках да слушам повече думи. Бях приключил с думите.

ВТОРА ЧАСТ
ХИПОТЕЗА ЗА НЕВИННОСТ

11.

Другите вече си бяха тръгнали, но аз още бях на бюрото си и се готвех за предварителното изслушване. Беше вторник в началото на март и ми се щеше да мога да отворя прозореца, за да пусна прохладния вечерен ветреца в стаята. Офисът обаче бе херметично затворен и вертикалните прозорци не се отваряха. Лорна не беше забелязала тази подробност по време на огледа и подписването на договора за наем. Затова ми липсваше работата на задната седалка на линкълна — там можех да спусна стъклото и да подложам лицето си на ветреца когато си поискам.

До предварителното изслушване оставаше една седмица. Под подготовка имам предвид, че се опитвах да предвидя какви доказателства ще привеле моята съперница Андреа Фриман по време на аргументацията си пред съдията.

Предварителното изслушване е рутинна стъпка по пътя към съдебния процес. И инициативата изцяло е в ръцете на обвинението. Прокурорът трябва да изложи аргументите си пред съда и след това съдията отсъжда дали има достатъчно доказателства, за да придвижи делото към процес със съдебни заседатели. Тук не важи принципът на основателно съмнение. Нищо подобно. Съдията само трябва да реши дали е налице минимумът необходими доказателства в подкрепа на обвиненията. Следващата стъпка е самият процес.

Номерът беше Фриман да прецени точно колко доказателства ѝ трябват, за да прекрачи границата на този минимум и да получи одобрителното кимване на съдията, без да издаде всичко. Защото знаеше, че ще използвам всичко, което представи.

Няма съмнение, че тежестта на обвинението не е никаква тежест. Въпреки че идеята на предварителното изслушване е да направи проверка на системата и да гарантира, че властите не погазват правата на гражданите, играта е предварително нагласена. За това се е погрижило щатското законодателно събрание на Калифорния.

Ядосани от привидно нескончаемите наказателни дела, които бавно лъкатушеха по каналите на съдебната система, политиците в

Сакраменто пристъпиха към действие. Доминираше мнението, че бавното правосъдие всъщност е отказ на такова, нищо че тази позиция противоречи на един основополагащ елемент на състезателния принцип — правото на защита във всички фази на процеса. Законодателното събрание заобиколи това дребно неудобство и гласува поправка на закона, предвиждайки мерки за ускоряване на процеса. Предварителното изслушване се превърна от пълно излагане на доказателствата на обвинението в нещо, което по същество е игра на криеница. Освен главния следовател се призовават само неколцина свидетели, чутата от трети лица информация се одобрява, вместо да се обезкуражава, и обвинението не е длъжно да представи дори половината от доказателствата си. Само колкото да мине номерът.

В резултат много често се приемаха доказателства, които изобщо не бяха „повечето“, и предварителното изслушване представляваше рутинно подпечатване на обвиненията преди началото на процеса.

Независимо от всичко това тези заседания бяха важни и за защитата. Все пак получавах известна представа какво предстои, както и възможност да повдигна въпроси за представените свидетели и доказателства. Оттук и необходимата подготовка. Трябваше да предвидя какви карти ще сваля Фриман и да реша как да ги отиграя.

Бяхме далеч от всякаква идея за споразумение. Прокурорката все още не предлагаше нищо, а клиентката ми все още нищо не приемаше. Бяхме поели директен курс към процес през април или май и не бих казал, че това ме натъжава. Имахме реален шанс и ако Лиза Трамъл искаше да го използва, аз щях да съм готов.

През последните седмици бяхме получили както добри, така и лоши новини по отношение на доказателствата. Съдия Моралес очаквано не прие нашите искания за отхвърляне на полицейския разпит и обиска в дома на Лиза. Това разчисти пътя на обвинението и му позволи да изгради аргументацията си върху стълбовете на мотива, възможността и показанията на единствената свидетелка. Имаха процедурите по просрочената ипотека. Имаха протестните действия на Лиза срещу банката. Имаха инкриминиращите ѝ признания по време на разпита. И най-важното, имаха свидетелката Марго Шейфър, която твърдеше, че видяла Лиза само на една пряка от банката, при това само минути след убийството.

Но ние подготвихме защитна стратегия, която оспорваше тези стълбове и съдържаше много, при това наистина оправдателни доказателства.

Засега не бяха идентифицирали или намерили оръжието на убийството и напъните на обвинението да докаже, че това е гаечен ключ от гаража на Лиза, върху който бяха открили кърваво петънце, се провалиха, защото анализът установи, че кръвта не е на Мичъл Бондюрант. Естествено, прокурорката нямаше да повдигне този въпрос нито на предварителното изслушване, нито на процеса, обаче аз можех и щях да го направя. Работата на защитата е да използва пропуските и грешките на следствието и да натрива с тях носа на обвинението. Нямаше да си трая.

Освен това моят следовател беше събрал информация, която щеше да постави под съмнение наблюденията на главната свидетелка на обвинението, въпреки че щяхме да получим такава възможност чак на процеса.

Имахме и хипотезата за невинността. Разработването на алтернативна версия вървеше добре. Бяхме връчили призовки на Луис Опарицио и АЛОФТ, компанията, която беше в сърцето на защитната стратегия.

Предвиждах, че по време на предварителното изслушване няма да се отвори вратичка за прилагане на защитна тактика или привеждане на оправдателни доказателства. Фриман щеше да призове на свидетелската скамейка детектив Кърлин и той щеше да преведе съдията през цялото дело, като се погрижи да заобиколи всички слабости в доказателствения материал. Прокурорката щеше да призове и съдебния лекар и може би някой криминалист.

Единственият въпрос беше Шейфър, свидетелката. Предполагах, че Фриман няма да прибегне до нея. Можеше да остави на Кърлин да изложи информацията от разпита ѝ и така да покаже какво ще свидетелства на процеса Шейфър. За предварително изслушване не се изискваше повече. От друга страна, прокурорката можеше да доведе свидетелката, за да види с какво разполагам аз. Ако по време на кръстосания разпит разкриех намеренията си спрямо Шейфър, Фриман щеше да се подготви за това, което я очакваше на процеса.

В момента всичко се свеждаше до стратегии и игри, а трябва да призная, че това е най-добрата част от съдебния процес. Ходовете

извън съдебната зала са по-важни от случващото се вътре. Всичко в съда е подготвено и отрепетирано. Предпочитам импровизациите извън залата.

Тъкмо подчертавах името на Шейфър в бележника си, когато чух телефона в приемната да звъни. Можех да приема разговора в собствения си кабинет, но не си направих труда. Работното време отдавна беше свършило и знаех, че номерът от рекламите в телефонния указател е пренасочен към новия ни телефон. Всички, които се обаждаха толкова късно, сигурно искаха съвет за просрочена ипотека. Можеха да оставят съобщение на телефонния секретар.

Поставих пред себе си папката с анализа на кръвта. Тя съдържа ДНК сравнението на кръвната проба, взета от гаечния ключ от гаража на Лиза. Понеже бързаха, от прокуратурата бяха поръчали скъпия анализ на външна фирма, вместо да си изчакат реда в регионалната лаборатория. Представях си какво разочарование е изпитала Фриман, когато бяха получили негативния резултат. Кръвта не беше на Мичъл Бондюрант. Това не само бе неуспех за обвинението — евентуалното съвпадение щеше да ликвидира всякакъв шанс за оправдаване на Лиза и да я принуди да сключи споразумение. Но сега Фриман знаеше, че мога да размахам анализа пред съдебните заседатели и да кажа: „Виждате ли, обвинението е пълно с грешки и фалшиви доказателства.“

Извадихме късмет и когато се оказа, че Лиза Трамъл я няма на записите от видеокамерите в банката и гаража нито по време на, нито след убийството. Те не покриваха целия район, но това нямаше значение. Записите бяха оправдателно доказателство.

Сега пък завибрира джиясемът ми. Извадих го от джоба си и погледнах дисплея. Обаждаше се моят агент Джоуъл Готлър. Поколебах се, но приех разговора.

— Работиш до късно — казах вместо поздрав.

— Да, не си ли четеш имейлите? — отвърна Готлър. — Опитвам се да се свържа с теб.

— Извинявай, компютърът ми е пред мене, обаче бях зает. Какво става?

— Имаме голям проблем. Четеш ли „Дед лайн Холивуд“?

— Не, какво е това?

— Блог. Потърси го в компютъра си.

— Сега ли?

— Да, сега. Хайде.

Затворих папката с ДНК анализа и я преместих настрани. Придърпах лаптопа си и го отворих. Влязох в мрежата и намерих сайта на „Дед лайн Холивуд“. Скролнах надолу. Приличаше на списък от кратки съобщения за холивудски сделки, предвиждания за печалби, назначения и уволнения. Кой какво купил и продал, кой кое студио напуснал, кой потъвал или се издигал, такива неща.

— Добре, какво да търся?

— Скролни надолу на три и четирийсет и пет днес следобед.

Постовете в блога имаха точно време. Изпълних инструкциите и стигнах до следобедния пост, който искаше да видя Готлър. Призля ми още от самото заглавие.

АРЧУЕЙ ФИЛМИРА РЕАЛНО МИСТЕРИОЗНО УБИЙСТВО.

ЛЕНТАТА ЩЕ СЕ ПРОДУЦИРА ОТ ДАЛ И МАКРЕНОЛДС.

„Вътрешни източници съобщават, че Арчуй Пикчърс са платили авансово шестцифрена сума срещу седемцифрено доплащане за правата върху отразяването на дело, свързано с просрочена ипотека и убийство за отмъщение, което в момента се гледа в Лос Анджелис. Обвиняемата Лиза Трамъл е представявана в сделката от Хърб Дал, който ще продуцира филма заедно с Клег Макренолдс от Арчуй. Договорът включва права върху телевизионен сериал и документален филм. Краят на историята обаче още не е написан, тъй като на Трамъл ѝ предстои процес за убийството на банкера, който се опитвал да отнеме дома ѝ. В прессъобщение Макренолдс пише, че историята на Трамъл ще покаже отблизо епидемията с просрочени ипотеките, която обхваща страната през последните години. Очаква се процесът да започне до два месеца.“

— Гадно копеле — изругах.

— Да, тука си прав — съгласи се Готлър. — Какво става, по дяволите? Аз се мъча да продам това нещо, почти съм уредил сделка с Лейкшор, и изведнъж попадам на този пост! Ти ебаваш ли се с мене, Холър? Просто ей така ми забиваш нож в гърба?!

— Виж, не знам точно какво става, обаче имам договор с Лиза Трамъл и...

— Ти познаваш ли го тоя Дал? Аз го познавам. Долна твар.

— Знам, знам. Опита се да ме прекара и го поставих на мястото му. Накарал Лиза да подпише нещо, обаче...

— А, значи е подписала договор с този тип, така ли?

— Не. Искам да кажа, да, но след като подписа с мене. Имам договор. Предимството е на...

Млъкнах. Договорите. Спомних си, че ги бях преснимал и бях дал копията на Дал. После прибрах оригиналите в папката в багажника на линкълна. Той беше видял всичко.

— Кучи син!

— Какво има?

Погледнах купчината папки в ъгъла на бюрото ми. Всички бяха свързани с делото на Лиза Трамъл. Но не бях донесъл документите от багажника на колата, защото ме мързеше. Бях си помислил, че са само стари договори и дела и че не е ясно дали ще ми хареса да работя в истински офис. Папките с договорите още бяха в багажника.

— Джоуъл, ще ти позвъня след малко.

— Ей, какво...

Затворих и забързах към вратата. Виктъри Билдинг имаше собствен двуетажен гараж, който обаче беше в съседната сграда. Трябваше да изляза и да отида там. Тичешком изкачих рампата до второто ниво и в движение отворих багажника с дистанционното. Освен моя линкълн нямаше други коли. Извадих нужната папка и се наведох под лампичката на капака, за да потърся договора с Лиза Трамъл.

Нямаше го.

Малко е да кажа, че се ядосах. Натиках обратно папката и затръшнах багажника. Извадих телефона си и набрах номера на Лиза, докато се връщах към рампата. Включи се гласовата поща.

— Лиза, обажда се твоят адвокат. Нали се бяхме разбрали да отговаряш винаги когато те търся. Независимо по кое време, каквото и да правиш. А ето че ти звъня и ти не ми вдигаш. Обади... ми се. Искам да поговорим за твоето приятелче Хърб и сделката, която току-що е сключил. Сигурен съм, че знаеш за нея. Но може да не знаеш, че ще го съдя до дупка за тоя номер. Ще го натикам в миша дупка, Лиза. Така че ми се обади! Веднага!

Затворих и силно стиснах джиесема, докато се спусках по рампата. Не обърнах никакво внимание на двамата, които се качваха насреща ми, докато единият не ми извика:

— Ей, ти си оня от телевизията, нали?

Спрях, смутен от въпроса. Мислите ми още бяха изцяло насочени към Хърб Дал и Лиза Трамъл.

— Моля?

— Адвокатът. Ти си прочутият адвокат от телевизията.

Двамата се насочиха към мен. Бяха младежи с кожени якета, с пъхнати в джобовете ръце. Не ми се спираше да си бърбря с тях.

— Тъ, не, нещо сте се объркали...

— Не бе, човек, ти си. Гледах те по телевизията, нали така?

Предадох се.

— Да, вода едно дело. Затова ме дават по телевизията.

— Да, да, да... я пак си кажи името?

— Мики Холър.

Още щом го произнесох, видях, че вторият, който досега мълчеше, вади ръце от джобовете на якето си и се обръща право към мен. Носеше черни ръкавици без пръсти. Не беше достатъчно студено за ръкавици и изведнъж ми хрумна, че на втория етаж е само моят линкълн. Тия двамата не се качваха за колите си. Търсеха мен.

— Какво...

Вторият замахна с левия си юмрук към корема ми. Превих се тъкмо навреме, за да усетя дясното му кроше от лявата страна на ребрата си. Помня, че в този момент пузнах телефона си, но почти нищо друго. Знаем, че се опитах да избягам, обаче първият тип ми препречи пътя, завъртя ме кръгом и прикова лактите ми отстрани.

И той носеше черни ръкавици.

12.

Бяха оставили лицето ми невредимо. Когато обаче се свестих в спешното отделение на болницата Холи Крос, чувствах всички останали части от тялото си натъртени или счупени. Крайната равносметка включваше трийсет и осем шева на скалпа ми, девет пукнати ребра, четири счупени пръста, два натъртени бъбрека и един тестис, усукан на сто и осемдесет градуса, преди хирурзите да го върнат в нормалното му положение. Тялото ми имаше цвят на гроздова ледена близалка, а урината ми — на кока-кола.

Предишния път, когато лежах в болница, развих зависимост към оксикодон и това едва не ми струва детето и кариерата. Затова сега им казах, че ще издам без химическа помощ. Кое то, естествено, се оказва мъчителна грешка. Два часа след като ме преместиха на леглото вече умолявах сестрите, санитарите и изобщо всеки, който ми обърнеше внимание, да ме включат на системи. Накрая се смилиха, обаче в резултат направо заплувах под тавана. Трябваша им два дни, докато намерят точното равновесие между успокояването на болката и запазването на съзнание. И тогава започнах да приемам посетители.

Сред първите бяха двама детективи от Звеното за борба с престъпленията срещу личността във Ваннайския участък. Казвах се Стиллуел и Айман. Те ми зададоха някои основни въпроси, колкото да попълнят бумагите си. Искаха да открият моите нападатели горе-долу толкова, колкото и да минат без обедна почивка. В края на краищата аз бях адвокат на жена, обвинена в убийство, която колегите им бяха спипали. С други думи, нямаше да си дадат зор да разкрият извършителите.

Когато Стиллуел затвори бележника си, разбрах, че разпитът, а с него и следствието са приключили. Той ме осведоми, че при нужда пак щели да се отбият.

— Не забравихте ли нещо? — попитах аз.

Говорех, без да движа долната си челюст, тъй като кой знае защо това задействаше рецепторите за болка в гръдния ми кош.

— Какво? — погледна ме Стиллуел.

— Изобщо не поискахте да опиша нападателите си. Даже не попитахте за цвета на кожата им.

— Ще го направим при следващото ни идване. Докторът ни предупреди, че се нуждаете от почивка.

— Искате ли да се уговорим за следващото ви идване?

Нито един от двамата не отговори. Повече нямаше да се появят.

— Едва ли — продължих аз. — Довиждане, господа детективи. Радвам се, че Звеното за борба с престъпленията срещу личността работи по моя въпрос. Така се чувствам в безопасност.

— Вижте, най-вероятно е било нещо случайно — заяви Стилвел.
— Крадци, които са търсели лесна мишена. Вероятността да ги...

— Те знаеха кой съм.

— Казахте, че са ви познали от телевизията и вестниците.

— Не съм казвал такова нещо. Казах, че ме познаха и се престориха, че са ме виждали по телевизията. Ако наистина ви беше грижа, щяхте да направите разликата.

— Обвинявате ни, че не ни е грижа за случайно нападение в квартала, така ли?

— Нещо такова, да. И кой казва, че е случайно?

— Казахте, че не познавате или че, не сте разпознали нападателите. Ако не промените показанията си, няма никакви данни, че нападението не е случайно. Или в най-добрия случай престъпление, свързано с омраза към адвокат. Познали са ви и не им е харесвало, че защитавате убийци и отрепки, затова са решили да дадат отдушник на неудовлетвореността си върху вашето тяло. Може да е много неща.

Цялото ми тяло запулсира от болка заради тяхното безразличие. Но бях прекалено изтощен и исках да си отидат.

— Няма значение, господа. Върнете се в Звеното за борба с престъпленията срещу личността и си попълнете бумагите. Забравете за случая. Аз ще поема отгук нататък.

И демонстративно затворих очи — единственото, което можех да направя.

Когато отново ги отворих, видях Сиско да седи на стол в ъгъла на стаята, вторачен в мен.

— Здравсти, шефе — предпазливо рече той, като че ли обичайният му кънтящ глас може да ме нарани. — Как е?

Когато окончателно се събудих, се закашлях и от това ме прониза остра болка в тестисите.

— Имам чувството, че още е усукан сто и осемдесет градуса наляво.

Той се усмихна, защото си помисли, че бълнувам. Обаче аз бях достатъчно в съзнание, за да знам, че това е второто му идване и предишния път съм го помолил да направи някои проверки.

— Колко е часът? Губя представа за времето, постоянно спя.

— Десет и десет.

— Четвъртък ли сме?

— Не, петък сутрин, Мик.

Бях спал повече, отколкото си мислех. Опитах се да седна, но от движението лявата ми страна беше залята от изгаряща болка.

— Господи Боже!

— Добре ли си, шефе?

— К'во имаш за мене, Сиско?

Той се изправи и се приближи до леглото.

— Не е много, но продължавам да работя. Обаче успях да прочета полицейския доклад. И там няма почти нищо, но пише, че те открили нощните чистачи, които дошли към девет. Намерили те проснат на рампата и повикали полицията.

— Девет не е било много след това. Видели ли са нещо?

— Не. Според доклада. Каня се довечера лично да отида там и да ги разпитам.

— Добре. Ами офисът?

— С Лорна проверихме, доколкото можем. Като че ли никой не е влизал. На пръв поглед не липсва нищо. И цяла нощ е останало отключено. Според мен ти си бил целта им, Мик. Не офисът.

Системата ми се регулираше от компютър в друга стая, който пращаше импулси, освобождаващи сладостното облекчение в моя организъм. Беше го програмирал човек, когото никога не бях виждал. Но в този момент обожавах програмиста. Усещах как студената струйка лекарство потича по ръката ми и стига до гърдите ми. Мълчах и чаках парещите ми нервни окончания да се успокоят.

— Какво мислиш, Мик?

— Умът ми е празен. Казах ти, че не ги разпознах.

— Не говоря за тях. Кой ги е пратил? Какво ти подсказва инстинктът? Опарацио ли?

— Той е очевидният отговор. Знае, че се приближаваме. Тъй де, кой друг може да е?

— Ами Дал?

Поклатих глава.

— Защо? Той вече ми открадна договора и сключи сделката. Защо да ме пребива след това?

— Може би, за да те забави. Да добави интрига към сюжета. Ново измерение. Това е част от историята.

— Струва ми се пресилено. Повече ми харесва Опарацио.

— Но защо да го прави?

— По същата причина. Да ме забави. Да ме подплаши. Не иска да свидетелства за нещата, с които знае, че разполагам за него.

Сиско сви рамене.

— Все пак не съм убеден.

— Е, няма значение кой е. Това няма да ме забави.

— Какво точно ще правиш с Дал? Той е откраднал договора.

— Мисля по въпроса. Докато ме изпишат, ще имам готов план за тоя скапаняк.

— Кога ще е това?

— Искат да видят дали се възстановявам нормално. Иначе може да ми махнат левия ташак.

Сиско потръпна, като че ли говорех за неговия ляв ташак.

— Да, опитвам се да не мисля за това — прибавих аз.

— Добре тогава, да продължим. За ония двамата. Миналия път ми каза, че били бели, трийсетинагодишни, с кожени якета и ръкавици. Вече спомняш ли си още нещо?

— Не.

— Някакъв странен акцент?

— Поне не си спомням.

— Белези, куцане, татуировки?

— Също не. Случи се много бързо.

— Знам. Мислиш ли, че можеш да ги разпознаеш по албума?

Имаше предвид снимки от полицейски досиета.

— Единия сигурно. Оня, дето говореше. Другия не успях да го разгледам. Щом ме удари, престанах да виждам каквото и да е.

— Ясно. Е, ще продължа да работя.

— Нещо друго, Сиско? Започвам да се уморявам.

Затворих очи, за да подчертая думите си.

— Ами, трябваше да се обадя на Маги веднага щом се събудиш. Досега тя все избираше неподходящ момент. Ти спеше винаги, когато идвах с Хейли.

— Обади ѝ се. Кажи ѝ просто да ме събуди, ако спя. Искам да видя дъщеря си.

— Добре, ще ѝ предам да я доведе след училище. А междуременно Бълокс иска да ти донесе за одобрение и подпис молбата за отсрочване, преди следобед да я внесе.

Отворих очи. Сиско беше минал от другата страна на леглото.

— Какво отсрочване?

— На предварителното изслушване. Ще помоли съдията да го отложи с няколко седмици с оглед на постъпването ти в болница.

— Не.

— Мик, днес е петък. Изслушването е във вторник. Даже да те изпишат дотогава, със сигурност няма да си в състояние да...

— Тя ще се справи сама.

— Кой, Бълокс ли?

— Да. Бива я. Ще се справи.

— Бива я, ама е зелена. Сигурен ли си, че искаш една току-що завършила абсолвентка да поеме предварително изслушване на процес за убийство?

— Това е само предварително изслушване. Трамъл ще бъде изправена на процес независимо дали съм там. Най-много да получим минимална представа за стратегията на обвинението и после Аронсън ще може да ми разкаже всичко.

— Мислиш ли, че съдията ще го допусне? Може да реши, че си подсигурияваш възможност да подадеш жалба за неадекватна защита, в случай че осъдят Трамъл.

— Ако Лиза се съгласи, няма да има проблем. Ще ѝ се обадя и ще ѝ обясня, че го изисква защитната стратегия. Бълокс може да дойде при мене през уикенда и аз ще я подготвя.

— Но каква е защитната стратегия, Мик? Защо просто не изчакаш да оздравееш?

— Защото искам да си мислят, че са успели.

— Кой?

— Опаризио. Оня, който е организиран нападението. Нека си мисли, че ме е обезвредил или уплашил. Както и да е. Аронсън поема изслушването и после отиваме на процес.

Сиско кимна.

— Ясно.

— Добре. Сега върви и се обади на Маги. Предай й да ме събуди, каквото и да казва сестрата, особено ако дойде с Хейли.

— Дадено, шефе. Но... хмм... има още нещо.

— Какво?

— Рохас седи в чакалнята. Искаше да те посети, обаче аз му казах да чака там. Идва и вчера, но ти спеше.

Кимнах. Рохас.

— Провери ли в багажника на колата?

— Да. Не видях никакви следи от разбиване на ключалката. Няма и драскотина.

— Добре. На излизане го прати при мене.

— Насаме ли искаш да го видиш.

— Да. Насаме.

— Хубаво.

Той си тръгна и аз взех дистанционното на леглото. Бавно и мъчително повдигнах на около четирийсет и пет градуса, тъй че приех следващия си посетител полуседнал. Промяната на позата ме обля с нова вълна от изгарящи болки, които обхванаха гръдния ми кош като горски пожар през август.

Рохас колебливо влезе в стаята, махна ми с ръка и ми кимна.

— Привет, господин Холър, как сте?

— Бил съм и по-добре, Рохас. Ти как си?

— Бива, бива. Просто исках да се отбия и да ви поздравя, таковата.

Изглеждаше нервен като дива котка. И ми се струваше, че знам защо.

— Много мило от твоя страна. Ела, седни на ей оня стол.

— Добре.

Той се настани на стола в ъгъла, което ми позволяваше да го виждам изцяло. Можех да наблюдавам всяко движение на тялото му. Моят шофьор вече проявяваше класическо поведение на лъжец —

избягваше да срещне погледа ми, неуместно се усмихваше, постоянно движеше ръцете си.

— Докторите казаха ли ви докога трябва да останете тука? — попита той.

— Още няколко дни. Поне докато престана да пикая кръв.

— Мама му стара, кофти работа! Ще пипнат ли извършителя?

— Май че не си дават много зор.

Рохас кимна. Не казах нищо повече. Мълчанието често е много полезен инструмент за разпит. Той няколко пъти потри длани нагоре-надолу по бедрата си и се изправи.

— Ами, не искам да ви смущавам. Сигурно трябва да поспите, таковата.

— Не, вече се събудих, Рохас. Изпитвам прекалено силни болки, за да спя. Можеш да останеш. Защо бързаш толкова? Нали няма да возиш някой друг?

— А, не, не, няма такова нещо.

Той неохотно седна отново. Преди да стане мой шофьор, Рохас ми беше клиент. Бяха го арестували за притежание на крадени вещи и освен това имаше предишна присъда. Прокуратурата настояваше за затвор, обаче успях да му издействам пробация. Дължеше ми три бона за услугите, но бе изгубил работата би, понеже работодателят му също бил жертва на кражбата. Казах му, че може да си ги отработи, като ме вози и ми превежда, и той се съгласи. Започнах да му плащам петстотин долара седмично и задържах по двеста и петдесет за дълга му. След три месеца излязохме на чисто, ала Рохас остана и сега взимаше всичките седемстотин и петдесет. Мислех, че е доволен и е влязъл в правия път, но може и да имаше нещо вярно в поговорката „веднъж крадец — винаги крадец“.

— Само исках да знаете, господин Холър, че щом ви изпишат, пак съм денонощно на ваше разположение. Не искам да шофирате сам. Даже ако ще отивате на две крачки до Старбъкс, ще ви закарам дотам.

— Благодаря, Рохас. В края на краищата това е най-малкото, което можеш да направиш, нали така?

— Тъъ...

Изглеждаше объркан, но не чак толкова. Знаеше накъде води всичко това. Реших да приключа със заобикалките.

— Колко ти плати?

Той нервно се размърда на стола.

— Кой? За какво?

— Стига, Рохас. Не се дръж така. Срамота е.

— Наистина не знам за какво говорите. Може би все пак трябва да си отида.

И пак се изправи.

— Ние нямаме споразумение, Рохас. Нямаме договор, устни обещания, нищо. Излизаш от тази стая, аз те уволнявам, и толкова. Това ли искаш?

— Няма значение дали имаме споразумение. Не можете да ме уволните без причина.

— Причина обаче има, Рохас. Хърб Дал ми разказа всичко. Би трябвало да знаеш, че за крадците думи като „чест“ не означават нищо. Твърди, че си го повикал и си му казал, че ще му дадеш каквото му трябва.

Блъфът успя. Видях, че в очите му избухва ярост. За всеки случай държах показалеца си върху бутона за сестрата.

— Мазен говнар!

Кимнах.

— Точна характеристика. Колко...

— Не съм го викал тоя задник. Копелето само дойде при мене. Каза, че искал да му отвори багажника само за петнайсет секунди. Трябваше да предвидя, че ще го стовари върху мене.

— Мислех те за по-умен, Рохас. Колко ти плати?

— Четири стотака.

— Няма даже и едноседмична заплата, а сега няма да получаващ нищо.

Той се приближи до леглото. Пръстът ми върху бутона се напрегна. Или щеше да ме нападне, или да ме помоли за сделка.

— Господин Холър... аз... имам нужди от тази работа. Децата ми...

— Пак се повтаря същото, Рохас. Не се ли научи, че не бива да крадеш от работодателя си?

— Научих се, ама Дал ме излъга, че само искал да погледне нещо, но после го взе и когато се опитах да му попреча, каза: „И какво ще направиш, ще ме издадеш на шефа си ли?“ Прав беше. Нищо не можех да направя.

— Четиристотинте долара още ли са в тебе?

— Да, не съм ги харчил. Четири стодоларови банкноти. И ми изглеждаха истински.

Дадох му знак да се върне на стола си. Не исках да е толкова близо до мен.

— Добре, сега е моментът да избираш, Рохас. Можеш да си тръгнеш със своите четиристотин долара и повече никога няма да се видим. А мога да ти дам втори...

— Искам втори шанс. Моля ви, много съжалявам!

— Е, ще трябва да си го заслужиш. Ще трябва да ми помогнеш да поправим стореното от теб. Ще съдя Дал за кражбата на онзи документ и ти ще свидетелстваш точно какво се е случило.

— Добре, ама кой ще ми повярва?

— Ще използваме твоите четири стодоларови банкноти. Искам да отидеш у вас или там където са парите и...

— У мене са. В портфейла ми.

Той скочи от стола и извади портфейла си.

— Извади ги ей така.

Показах му как да го направи с върха на палеца и показалеца си.

— Да не би да могат да свалят отпечатъци от пари?!

— Естествено, че могат и ако успеем да свалим отпечатъците на Дал от тях, няма да има значение какво говори за тебе. Ще влезе с двата крака.

Отворих чекмеджето на шкафчето до леглото. Вътре имаше найлонова торбичка с цип, в която бяха портфейлът ми, ключовете и малко пари. Бяха ги прибрали парамедиците, повикани в гаража на Виктъри Билдинг. Сиско ми ги беше донесъл. Изсипах съдържанието в чекмеджето и подадох торбичката на Рохас.

— Добре, постави банкнотите вътре и го запечатай.

Той изпълни нареждането и аз му дадох знак да ми върне пликчето. Стотачките изглеждаха чисто нови. Това увеличаваше шансовете да свалим отпечатъците на Дал.

— По-нататък ще се заеме Сиско. Ще му се обадя и ще му кажа да дойде и да вземе торбичката. По някое време ще ни трябва твоите отпечатъци.

— Тъъ...

Рохас не откъсваше очи от пликчето с банкнотите.

— Какво?

— Ще си получа ли обратно тия пари?

Прибрах торбичката в чекмеджето и го затръшнах.

— Господи Боже, Рохас, махай се от тука преди да съм променил решението си и да съм те уволнил.

— Добре, добре, съжалявам, нали разбирате?

— Съжаляваш, че са те пипнали, и толкова. Върви си! Направо не мога да повярвам, че ти давам втори шанс. Наистина съм пълен идиот.

Рохас заотстъпва заднишком като куче с подвита опашка. След като излезе, бавно спуснах леглото и се опитах да не мисля за неговото предателство, за това кой е пратил двамата с черните ръкавици и изобщо за нищо, свързано с делото. Загледах се във висящата над главата ми торбичка с прозрачна течност и зачаках блаженото вливане, което щеше да облекчи поне донякъде болката.

13.

Както се и очакваше, след целодневно предварително изслушване във Ваннайския върховен съд съдия Дарио Моралес постанови Лиза Трамъл да се изправи на процес. Прокурор Андреа Фриман използва детектив Хауард Кърлин като основен източник и ловко хвърли мрежа от косвени улики, в която моментално улови Лиза. Фриман прекрачи границата на минимума необходими доказателства като спринтьорка на къси разстояния и съдията също толкова бързо отсъди в нейна полза. Съвсем рутинно. Делово. Хоп-хоп и Лиза трябваше да се яви на процес.

По време на изслушването клиентката ми седеше на масата на защитата, но самият аз не бях там. Дженифър Аронсън представляваше защитата, доколкото можеше, в тази едностранна игра. Съдията позволи изслушването да започне едва след като подробно разпита Лиза, за да се увери, че решението ѝ да продължи без мен е съзнателно, доброволно и стратегическо. Лиза призна на открито заседание, че е наясно с липсата на съдебен опит на Аронсън, и се отказа от всякакви претенции за неадекватна защита като основание за евентуално обжалване на съдийското решение.

Гледах по-голямата част от изслушването по телевизията вкъщи, където продължавах да се възстановявам. По Канал 5 предаваха сутрешното заседание на живо, преди да преминат отново към обичайната си програма от блудкави следобедни токшоута. Това означаваше, че съм пропуснал само последните два часа. Нищо — вече знаех как ще свърши. Нямахше изненади и единственото разочарование се състоеше в това, че не получих никакви нови податки как обвинението се кани да размаха знамето на процеса.

Както се бяхме уговорили по време на подготвителните ни занимания в болничната ми стая в Холи Крос, Аронсън не призова свидетели и не представи опровергаващи доказателства. Решихме да запазим за процеса нашата хипотеза за невинност, когато границата на вината извън всякакво основателно съмнение щеше да превърне играта в почти равностоен мач. Дженифър подложи свидетелите на

обвинението на пестелив кръстосан разпит. Всички те бяха опитни ветерани в даването на показания — особено Кърлин, криминалистът и съдебният лекар. Фриман реши да не призовава Марго Шейфър на свидетелската скамейка и помоли Кърлин да разкаже за проведения от него разпит на свидетелката, която твърдеше, че видяла Лиза Трамъл на една пряка от местопрестъплението. Действията на обвинението не разкриваха почти нищо и затова нашата стратегия се свеждаше до наблюдение и чакане. Не бързахме. Просто щяхме да ги атакуваме на процеса, където имахме най-големи шансове.

В края на изслушването Моралес постанови Лиза да се изправи на процес пред съдия Колман Пери на шестия етаж в съдебната палата. Поредният магистрат, с когото няха никакъв опит. Но тъй като знаех, че залата му е една от четирите възможни за клиентката ми, бях поразпитал за него в колегията. По всеобщо мнение той бил честен съдия със сприхав нрав. Бил справедлив, докато не го ядосаш, и тогава можело да те гледа накриво чак до края на процеса. Беше добре да го знам — делото напредваше към заключителната си фаза.

Два дни по-късно най-после се почувствах готов да се върна на работа. Счупените ми пръсти бяха гипсирани, тъмносините и лилави петна по натъртеното ми тяло постепенно се заменяха с отвратително жълтеникави. Бяха ми свалили конците от скалпа и можех предпазливо да си зализвам косата върху обръснатата рана, все едно прикривам плешивина.

И най-хубавото, по-рано усуканият ми тестис, който докторът в крайна сметка реши да не ампутира, по неговите думи се подобрявал с всеки изминал ден. Той го остави, за да види дали ще възобнови нормалните си функции, или ще се спаружи на клонката като необран коктейлен домати.

По предварителна уговорка Рохас докара линкълна пред къщи точно в единайсет часа. Бавно слязох по стъпалата, здраво стиснал бастун в ръка. Шофьорът предпазливо ми помогна да се настаня на задната седалка и скоро бях на обичайното си място. Той скочи зад волана и ние рязко потеглихме надолу по склона.

— По-полека, Рохас. Прекалено ме боли от предпазния колан, затова не ме карай да се блъскам в предната облегалка.

— Извинявам се, шефе. Ще карам по-внимателно. Къде отиваме днес? В офиса ли?

Беше възприел обръщението „шефе“ от Сиско. Мразех да ме наричат „шеф“, макар да знаех, че съм точно такъв.

— В офиса по-късно. Първо отиваме в Арчудей Пикчърс на Мелроуз.

— Дадено.

Арчудей се помещаваше в двуетажна сграда срещу един от мастодонтите, Парамант Пикчърс. Започнало като технически център, за да поеме огромното търсене на снимачни площадки и техника, студиото беше станало самостоятелно под ръководството на покойния Уолтър Елиот и сега ежегодно произвеждаше собствени филми. По случайност Елиот навремето ми беше клиент.

На Рохас му трябваша дващест минути да стигне до там от дома ми над Лоръл Кениън Булевард. Когато спря пред будката на портала, аз отворих прозореца и казах на приближилия се охранител, че идвам при Клег Макренолдс. Той ме попита за името ми и поиска документ за самоличност. Дадох му шофьорската си книжка. Охранителят се върна в будката, провери в компютъра си и се намръщи.

— Съжалявам, господине, но ви няма в списъка с гости на студиото. Имате ли среща?

— Нямам, но той ще ме приеме.

Не бях искал да предупреждавам Макренолдс за появата си.

— Хм, не мога да ви пусна, щом нямате уговорена среща.

— Бихте ли му се обадили, за да му съобщите, че съм тук? Той ще ме приеме. Знаете какъв е, нали?

Намекът беше ясен. Не ти трябва да се ебаваш с него.

Охранителят затвори плъзгащата се врата и позвъни на Макренолдс. Наблюдавах го през стъклото. Разговорът изглеждаше оживен. Накрая той пак отвори вратата и ми подаде телефона, който беше на дълъг кабел. Взех го и сега пък аз вдигнах стъклото пред охранителя. Танто за танто.

— Тук е Майкъл Холър. С господин Макренолдс ли говоря?

— Не, тук е личната асистентка на господин Макренолдс. С какво мога да ви помогна, господин Холър? Не виждам да имате уговорена среща и честно казано, не ви познавам.

Гласът беше женски, младежки и самоуверен.

— Аз съм човекът, който ще стъжни живота на шефа ви, ако не ме свържете с него.

Оттатък последва мълчание, после гласът отговори:

— Нищо няма да постигнете със заплахи. Господин Макренолдс е на снимачната площадка и...

— Това не е заплаха. Аз не заплашвам. Просто казвам истината. Къде е тази снимачна площадка?

— Няма да ви кажа. Няма да се доближите до Клег, докато не науча за какво се отнася.

Забелязах, че е на малко име с шефа си. Зад мен прозвуча клаксон. Образуваше се опашка. Охранителят почука с кокалчетата на пръстите си по прозореца, после се наведе и се вторачи през затъмненото стъкло. Не му обърнах внимание. Отзад се обади втори клаксон.

— Отнася се за това да спестите на шефа си големи ядове. Знаете ли за сделката, която той обяви миналата седмица? За жената, обвинена в убийството на банкера, който искал да отнеме дома ѝ?

— Да, знам.

— Е, вашият шеф е получил тези права незаконно. Предполагам, че това се е случило не по негова вина или без негово знание. Ако съм прав, той е станал жертва на измама и съм тук, за да му го обясня. Втора възможност няма да има. Клег Макренолдс потъва направо в движещите се пясъци.

Последната заплаха беше прекъсната от поредния клаксон на колата зад мен и силно почукване по прозореца.

— Говорете с охранителя — завърших аз. — Кажете му да или не.

Спуснах стъклото и върнах телефона на ядосания охранител. Той вдигна слушалката до ухото си.

— Какво ще решите? Тук се събра опашка от коли чак до Мелроуз.

След като изслуша отговора, охранителят се върна в будката си и затвори телефона, после ме погледна и натисна бутон за бариерата.

— Девети павилион. Право напред и в дъното наляво. Няма как да объркате пътя.

Отправих му самодоволна усмивка, вдигнах стъклото и Рохас мина под вдигащата се бариера.

Павилион 9 се оказа сграда, достатъчно голяма, за да побере самолетносач. Наоколо имаше сервизни камиони и актьорски

каравани. Отстрани една зад друга бяха паркирани четири лимузини с работещи двигатели, чиито шофьори чакаха снимките да свършат и богопомазаните да излязат.

Явно снимаха голяма продукция, обаче не ми се удаде да видя каква е. По средата на алеята между павилиони 9 и 10 вървяха мъж и по-млада от него жена. Тя носеше слушалки, което, реших аз, означаваше, че е лична асистентка. Жената посочи с показалец моята кола.

— Добре, остави ме тук.

Рохас спря и докато отварях вратата, телефонът ми извъня. Извадих го и погледнах дисплея.

„НЕПОЗНАТ НОМЕР“

Така пишеше, когато ми се обаждаха клиенти, занимаващи се с търговия с дрога, понеже използваша евтини джииесеми за еднократна употреба, за да избегнат подслушване и записване на разговорите. Не отговорих и оставих телефона на седалката. Щом искаш да ти вдигна, трябва да ми кажеш кой си.

Предпазливо слязох, като оставих и бастуна в колата. Защо да демонстрираш слабост, винаги казваше баща ми, великият адвокат. Бавно закрачих към продуцента и неговата асистентка.

— Ти ли си Холър? — извика мъжът.

— Аз съм.

— Искам да знаеш, че тая продукция, от която току-що ме измъкна, струва четвърт милион долара на час. В момента спряха само за да мога да изляза и да се оправя с тебе.

— Оценявам го и ще бъда кратък.

— Добре. Казвай сега какви си ги разправял, че ме били измамили, мама му стара? Никой не може да ме измами!

Погледнах го и мълчаливо зачаках. На Макренолдс му трябваша само още пет секунди, за да избухне отново.

— Е, ще ми кажеш ли, или не? Няма да вися тука цял ден.

Озърнах се към личната му асистентка и пак насочих вниманието си към него. Той схвана посланието.

— А, не, ще разговаряме само пред свидетел. Момичето остава.

Свих рамене, извадих диктофон от джоба си и го включих. Вдигнах го към него, за да му покажа светещата червена лампичка.

— Тогава ще се погрижа и аз да документирам разговора.

Макренолдс впери очи в устройството и видях в тях безпокойство. Гласът му, думите му, запечатани на запис. Това можеше да е опасно на място като Холивуд. В главата му затанцуваха спомени за обвиненията срещу Мел Гибсън.

— Добре, изключи го и Джени си отива.

— Клег! — възрази тя.

Макренолдс протегна ръка и силно я шляпна по задника.

— Казах да си вървиш.

Унизена, младата жена се отдалечи забързано като ученичка.

— Понякога трябва да се отнасяш така с тях — поясни той.

— И съм сигурен, че си взимат поука.

Макренолдс кимна, без да долови сарказма в гласа ми.

— Та казвай сега, Холър, за какво се отнася?

— За тебе, Клег — че си се хванал на въдицата на Хърб Дал, твоя партньор в сделката за Лиза Трамъл.

Макренолдс категорично поклати глава.

— Невъзможно. От правния отдел контролираха всичко. Сделката си е съвсем чиста. Даже жената подписа. Трамъл. Във филма мога да я изкарам сто и трийсет килограмова курва, дето си пада по черни пишки, и тя пак няма да може да направи нищо. Сделката е идеална.

— Да, ама от правния отдел са пропуснали това, че нито един от двамата не е притежавал правата върху историята, за да ти ги продаде. Тези права случайно принадлежат на мен. Трамъл ми ги предостави, преди да се появи Дал. Той си мислеше, че може да ме измести, като открадне оригиналните договори от папките ми. Само че няма да се получи. Имам свидетел на кражбата и пръстовите отпечатъци на Дал. Ще влезе за измама и кражба и сега ти ще трябва да решиш дали да влезеш заедно с него, Клег.

— Заплашваш ли ме? Това да не е някакво изнудване? Никой не може да ме изнудва.

— Не, не е изнудване. Просто си искам своето. Тъй че можеш или да останеш с Дал, или да сключиш същата сделка с мене.

— Късно е. Вече подписах. Всички подписахме. Сделката е сключена.

Той понечи да си тръгне.

— Платил ли си му?

Макренолдс отново се обърна към мен.

— Ти майтапиш ли се? Тук е Холивуд.

— И сигурно си подписал само предварителен договор, нали така?

— Да, подписването на окончателния е след един месец.

— Тогава сделката е обявена, но не е сключена. Нали така го правите в Холивуд. Но ако искаш, можеш да направиш промяна. Ако искаш, можеш да намериш повод за разваляне на сделката.

— Не искам. Проектът ми харесва. Дал се обърна към мен и сключих сделката с него.

Кимнах в знак, че разбирам дилемата.

— Както искаш. Но утре заран отивам в полицията и следобед подавам жалба в съда. Ти ще бъдеш посочен като обвиняем. Като човек, който е участвал в измама.

— Не съм участвал в нищо подобно! Изобщо не знаех за това, докато ти не ми каза.

— Точно така. Аз ти казах и ти не направи нищо. Предпочиташ да продължиш да работиш с крадец, въпреки че фактите са ти известни. Това е престъпление.

Бръкнах в джоба си и извадих диктофона. Повдигнах го, за да види, че червената лампичка още свети.

— Ще спра този филм за толкова време, че докато го произведат, това място ще се ръководи от момичето, чийто задник преди малко удари.

Този път понечих да си тръгна аз.

— Чакай малко, Холър.

Обърнах се. Макренолдс погледна на север към надписа високо на склона, който привличаше всички тук.

— Какво трябва да направя? — попита той.

— Трябва да сключиш същата сделка с мен. Аз ще се погрижа за Дал. Той си го заслужава и ще си го получи.

— Дай ми един телефонен номер, ще го оставя в правния отдел.

Извадих визитката си и му я подадох.

— Не забравяй, трябва да получа отговор още днес.

— Ще го получиш.

— Между другото, какви са сумите в сделката?

— Двеста и петдесет аванс и един милион после. И още четвърт за продуцирането.

Кимнах. Авансът от четвърт милион долара със сигурност щеше да покрие защитата на Лиза Трамъл. Даже можеше да остане нещичко за Хърб Дал. Всичко зависеше от това как искам да постъпя с него и дали ще проявя честност към един крадец. От една страна ми се искаше да го натикам в миша дупка, но от друга той наистина беше осигурил клиент за проекта.

— Знаеш ли какво, аз съм единственият в този град, който ще ти го каже, обаче не искам да съм продуцент. Остави тази част от сделката с Дал. Това ще е неговият дял.

— Стига да не е в затвора.

— Включи такава клауза в договора.

— Това ще е нещо ново тук. Надявам се, че правният отдел няма да оплете конците.

— Беше ми приятно да преговарям с теб, Клег.

Отново се обърнах и се насочих към колата си. Този път Клег ме настигна и тръгна заедно с мен.

— Ще можем да се свържем с тебе, нали? Ще ни трябваш за технически консултант. Особено по сценария.

— Имаш визитката ми.

Стигнах до линкълна и Рохас ми отвори вратата. Предпазливо се вмъкнах вътре, лекичко се наместих върху топките си и пак погледнах навън към Макренолдс.

— Още нещо — каза продуцентът. — Мислех си да поканя Матю Маконъхи. Той ще е идеален. Но кой според тебе може да играе твоята роля?

Усмихнах му се и посегнах към дръжката на вратата.

— В момента го гледаш, Клег.

Затворих вратата и през затъмненото стъкло видях, че на лицето му се изписва объркване.

Казах на Рохас да потегли към Ван Найс.

14.

Рохас ме информира, че докато съм приказвал с Макренолдс, телефонът ми звънял няколко пъти. Проверих гласовата си поща — нямаше съобщения. После отворих дневника и видях, че през десетте минути, докато съм бил навън, са ме търсили четири пъти от номер с блокирано изписване. Интервалите между обажданията бяха прекалено големи, за да е грешно набиране от факс с включена опция за многократно звънене. Някой се опитваше да се свърже с мен, но явно не чак толкова спешно, че да остави съобщение.

Обадих се на Лорна и ѝ казах, че пристигам. Осведомих я за сделката, която бях сключил с Макренолдс, и я предупредих да очаква позвъняване от правния отдел на Арчудей до края на деня. Тя се развълнува от перспективата за приходи от делото, по което досега имахме само разходи.

— Нещо друго?

— Андреа Фриман те търси два пъти.

Това може би обясняваше четирите обаждания.

— Даде ли ѝ джиесема ми?

— Да.

— Мисля, че ми е звъняла, докато съм бил навън, но не е оставила съобщение. Сигурно става нещо.

Лорна ми продиктува номера, който ѝ беше оставила прокурорката.

— Може би ще успееш да се свържеш с нея, ако ѝ се обадиш веднага.

— Добре, само ми кажи къде са всички.

— Дженифър е тук в офиса. Сиско ми позвъни преди малко, връща се от някаква работа.

— Каква?

— Не каза.

— Хубаво. Значи ще се видим, когато пристигна.

Затворих и набрах номера на Фриман. Не се бяхме чували, откакто ме нападнаха момчетата с черните ръкавици. Даже Кърлин се

беше отбил да ме види. Обаче от уважаемата ми опонентка нямаше дори картичка с пожелания за бързо оздравяване. А сега изведнъж шест обаждания само за една сутрин, но не и съобщение. Бях адски любопитен.

Тя отговори след първото извънмяване и веднага премина на въпроса.

— Кога можеш да дойдеш? Искам да ти предложа нещо, преди да настъпим газта.

По този начин ми съобщаваше, че е отворена за възможността да приключим делото със споразумение, преди да се завъртят зъбните колела на процеса.

— Нали каза, че нямало да има предложение.

— Е, да речем просто, че разумът надделя. Не се отказвам от мнението си за твоите ходове в това дело, обаче не виждам защо клиентката ти трябва да плаща за тях.

Нещо ставаше. Усещах го. Беше се появил някакъв проблем в аргументацията ѝ. Изгубено доказателство или отметнал се свидетел. Помислих си за Марго Шейфър. Може би имаше проблем със свидетелката. Нали Фриман не я бе призовала на предварителното изслушване.

— Не ми се идва в прокуратурата. Ти ела в офиса ми или пък да се срещнем на неутрална територия.

— Мен не ме е страх да вляза в лагера на врага. Къде е офисът ти?

Продиктувах ѝ адреса и се уговорихме да се срещнем след час. Затворих и се опитах да се съсредоточа върху онова, което можеше да се е объркало в аргументацията на обвинението в този момент от играта. Пак се върнах към Шейфър. Трябваше да е тя.

Телефонът завибрира в дланта ми и погледнах дисплея.

„НЕПОЗНАТ НОМЕР“

Фриман пак ми звънеше, сигурно за да отмени срещата и да ми съобщи, че всичко е било номер, просто поредната маневра от прокурорския наръчник по практическа психология. Натиснах бутона и приех разговора.

— Да?

Мълчание.

— Ало?

— Майкъл Холър ли е?

Мъжки глас, непознат.

— Да, кой се обажда?

— Джеф Трамъл.

Трябваша ми няколко секунди, докато загрея, после изведнъж ме осени. Блудният съпруг.

— Джеф Трамъл, да, как сте?

— Добре, като че ли.

— Как намерихте номера ми?

— Сутринта разговарях с Лиза. Аз ѝ се обадох. Тя ми каза, че трябвало да се свържа с вас.

— Ами, радвам се, че го правите. Джеф, известно ли ви е в какво положение се намира жена ви?

— Да, тя ми обясни.

— Не сте ли гледали новини?

— Тук няма ни телевизия, ни нищо. А не знам испански.

— Къде се намирате, Джеф?

— Предпочитам да не знаете. Сигурно ще кажете на Лиза, а точно сега не ми се ще тя да разполага с тази информация.

— Ще се върнете ли за процеса?

— Не знам. Нямам никакви пари.

— Ще ви дадем пари за пътуването. Можете да се върнете и да сте с жена си и сина си в този тежък момент. Можете и да дадете показания, Джеф. Да свидетелствате за къщата, банката и целия онзи натиск.

— Хм... не, не мога. Не искам да се излагам така, господин Холър. Не ми се струва редно.

— Даже, за да спасите жена си ли?

— По-скоро бившата си жена. Просто още не сме го узаконили.

— Какво искате, Джеф? Пари ли?

Последва дълго мълчание. Сега щяхме да стигнем до истината. Той обаче ме изненада.

— Нищо не искам, господин Холър.

— Сигурен ли сте?

— Искам само да не бъда забъркван в тази история. Това вече не е моят живот.

— Къде сте, Джеф? Къде живеете сега?

— Няма да ви кажа.

Ядосано поклатих глава. Исках да го задържа на телефона като ченге, което се опитва да открие нечие местонахождение, само че нямаше как да го направя.

— Вижте, Джеф, не ми е приятно да повдигам този въпрос, обаче съм длъжен да покривам всички възможности, нали разбирате какво искам да кажа? А ако изгубим това дело, ще осъдят Лиза на затвор. Ще дойде момент, в който нейните близки и приятели ще могат да се обърнат към съда и да кажат добри думи за нея. Ще можем да изтъкнем обстоятелствата, които смятаме за смекчаващи. Борбата ѝ да запази дома си например. Искам да мога да разчитам на вас като свидетел.

— Значи смятате, че ще изгубите, така ли?

— Не, смятам, че има адски голям шанс да спечелим. Наистина. Всички улики са косвени и мисля, че направо ще издухаме главната им свидетелка. Но трябва да се подготвя за обратния резултат. Сигурен ли сте, че не можете да ми кажете къде сте, Джеф? Ще го запазя в тайна. Тъй де, ще трябва да знам къде сте, ако ще ви пращаме пари.

— Трябва да затварям.

— Ами парите, Джеф?

— Ще ви се обадя пак.

— Джеф?

Вече беше затворил.

— Почти го бях убедил, Рохас.

— Съжалявам, шефе.

За момент оставих телефона на подлакътника и погледнах навън, за да видя къде сме. На 101-во в прохода Кауенга. Оставаха още двайсетина минути път.

Джеф Трамъл не отказа парите последния път, когато споменах за тях.

Вдигнах джиесема и позвъних на клиентката си. Когато отговори, чух звуци на телевизор.

— Лиза, обажда се Мики. Трябва да поговорим.

— Добре.

— Би ли угасила телевизора?

— А, разбира се. Извинявай.

Изчаках и скоро отсреща настъпи тишина.

— Добре.

— Първо, току-що ми се обади мъжът ти. Ти ли му даде моя номер?

— Да. Нали ми каза да му го дам.

— Да, разбира се. Само проверявах. Не мина добре. Като че ли иска да се дистанцира.

— Точно това каза и на мен.

— А каза ли ти къде е? Ако знам къде е, мога да пратя Сиско да го убеди да ни помогне.

— Не ми каза.

— Според мене още е в Мексико. Спомена, че нямал пари.

— Същото каза и на мен. Искане да му пратя част от парите за филма.

— Ти ли му каза за филма?

— Да. Той трябва да знае.

Или може би имаше предвид, че е трябвало да му натрие носа.

— Къде трябва да му пратиш парите?

— Можело просто да ги внесе в Уестърн Юниън и той щял да ги получи от всеки техен офис.

Из цяла Тихуана имаше офиси на Уестърн Юниън, както и на юг. Бях пращал там пари на свои клиенти. Можехме да пратим парите и да стесним района, в който се намираше Джеф Трамъл, като видим от кой офис ще ги изтегли. Но ако беше достатъчно умен, той нямаше да отиде в най-близкия офис и пак щяхме да сме в изходна позиция.

— Добре — казах. — По-късно ще мислим за Джеф. Искане също да ти съобщя, че сделката, която Хърб Дал е сключил с Арчудей, се промени.

— Как така?

— Сега сключиха сделка с мен. Тъкмо се връщам от студиото. Хърб пак може да е продуцент на филма, ако изобщо го заснемат. И ако той не влезе в затвора. Тъй че пак ще спечели нещо. Ти ще спечелиш, защото сега адвокатите ти ще получат възнаграждение за труда си, а останалото ще отиде за теб. И между другото, това ще е много повече, отколкото щеше да видиш от Хърб.

— Не можеш да го направиш, Мики! Той сключи тази сделка!

— Аз пък я развалих, Лиза. Клег Макренолдс не държи да попадне в съдебната мрежа, която мога да хвърля върху главата на

Хърб. Можеш да му кажеш или да му предадеш да ми се обади, ако иска.

Тя не отговори.

— Има още нещо и е важно. Слушаш ли ме?

— Да.

— Отивам в офиса, където ще се видя с прокурорката. Тя поиска среща. Мисля, че става нещо. Нещо при тях се е объркало. Фриман предложи да обсъдим споразумение и никога нямаше да се съгласи да дойде в офиса ми, ако не й се налагаше. Просто исках да знаеш. После ще ти позвъня.

— Никакви споразумения, Мики, освен ако не предлага да се изправи на стълбището пред съдебната палата и да съобщи пред Си Ен Ен, Фокс и всички останали, че съм невинна.

Усетих, че колата се отклонява от курса си, и погледнах през прозореца. Рохас отбиваше от магистралата рано, заради трафика.

— Е, едва ли идва да предложи точно това, но съм длъжен да те информирам за възможностите ти. Не искам да се превърнеш в някаква мъченица на тази... тази твоя кауза. Трябва да изслушваш всички предложения, Лиза.

— Няма да се призная за виновна. Точка. Искаш ли да говорим за нещо друго?

— Засега е това. Ще ти се обадя после.

Оставих телефона на подлакътника. Стига приказки засега. Затворих очи, за да си почина поне няколко минути. Опитах се да размърдам пръсти под гипса и опитът ме прониза с болка, но пък излезе успешен. Според рентгенолога счупването станало, когато някой настъпил дланта ми, след като съм лежал в безсъзнание на земята. За мое щастие, предполагам. Той предвиждаше, че пръстите ми ще се възстановят напълно.

В тъмния свят под клепачите ми видях мъжете с черните ръкавици да се приближават към мене. Видях безизразните им очи. За тях това беше само бизнес. Нямаше нищо друго. За мен беше четири десетилетия самоувереност и самоуважение, натрошени на земята като кокалчета на пръсти.

След малко чух гласа на Рохас от предната седалка.

— Ей, шефе, стигнахме.

15.

Щом влязох в приемната, Лорна предупредително ми махна с ръка и посочи вратата на кабинета ми. Искаше да ми каже, че Андреа Фриман вече ме чака. Бързо завих към другия кабинет, почуках веднъж и отворих вратата. Сиско и Бълкс седяха на бюрата си. Отидох до Сиско и сложих телефона си пред него.

— Обади се мъжът на Лиза. Всъщност се е обаждал няколко пъти. Номерът му не се изписва. Провери дали можеш да направиш нещо.

Той потърка устните си с пръст, докато обмисляше искането ми.

— Нашият оператор има услуга за проследяване на заплахи. Ще им дам точния час на обажданията и те ще видят дали могат да открият нещо. Ще отнеме няколко дни, обаче най-многого да установят номера му, не местонахождението. Ще трябва да се обърнем към органите, ако ще се опитваш да разбереш къде е.

— Искам само номера. Другия път ще му се обадя аз.

— Дадено.

На излизане погледнах Аронсън.

— Бълкс, искаш ли да дойдеш и да видиш какво има да ни каже окръжна прокуратура?

— С удоволствие.

Минахме през офиса към моя кабинет. Фриман седеше на стол пред бюрото ми и четеше имейл по телефона си. Носеше неофициално облекло. Дънки и пуловер. Затворих вратата и тя вдигна поглед.

— Да ти предложи ли нещо за пиене, Андреа?

— Не, благодаря.

— Познаваш Дженифър от предварителното изслушване.

Докаато заобикалях зад бюрото си, хвърлих поглед към Аронсън и видях, че лицето и шията ѝ почервеняват от срам. Опитах се да ѝ подхвърля спасително въже.

— А, тя искаше да си изясни едно-две неща, обаче имаше нареждания от мене. Стратегия, нали знаеш. Дженифър, вземи оня стол и ела при нас.

Аронсън приближи стола до бюрото и седна.

— Та така — започнах. — Какво води прокуратурата на моето скромно работно място?

— Ами, процесът приближава и си помислих, нали разбираш, че ти работиш в целия окръг и може да не познаваш съдия Пери толкова добре, колкото го познавам аз.

— Меко казано. Никога не съм се изправял пред него.

— Е, той обича ясните неща. Не го интересуват заглавията във вестниците и цялата медийна суетня. Иска само да знае, че са положени всички усилия за уреждане на въпроса. Затова си помислих, че бихме могли да го обсъдим още веднъж, преди да отидем на процес.

— Още веднъж ли? Не си спомням изобщо да сме го обсъждали.

— Искаш ли да поговорим за това, или не?

Отпуснах се назад на облегалката и завъртях стола си, като че ли обмислях въпроса. Всичко това беше игра и двамата го знаехме. Фриман не изгаряше от желание да зарадва съдия Пери. В стаята имаше нещо невидимо. Нещо се беше объркало и това даваше шанс на защитата. Размърдах пръсти под гипса в опит да успокоя сърбежа по дланта ми.

— Ами... Не съм сигурен каква е идеята ти. Всеки път щом заговоря за споразумение, клиентката ми отвърща, че само си губя времето. Иска процес. Естествено, виждал съм го и преди. Старата песен: никаква сделка, никаква сделка, моля ти се!

— Да.

— Обаче ръцете ми общо взето са вързани, Андреа. Моята клиентка на два пъти ми забрани да се обръщам към вас с предложение. И няма да ми позволи да взема инициативата. Сега ти дойде при мен, тъй че така става. Но преговорите трябва да започнеш ти. Кажи ми какво мислиш.

Фриман кимна.

— Прав си. В края на краищата аз ти се обадох. Нали сме съгласни, че го правим неофициално? Всичко си остава в тази стая, ако не стигнем до споразумение.

— Естествено.

Аронсън също кимна заедно с мен.

— Добре тогава, ето какво си мислим. И това вече е одобрено отгоре. Отстъпваме на непредумишлено и препоръчваме средносрочна

присъда.

Кимнах и издадох напред долната си устна, показвайки, че предложението си има своите достойнства. Но знаех, че щом тя започва с непредумишлено убийство и средносрочна присъда, оттук нататък за клиентката ми може да става само по-добре. Знаех също, че инстинктът ми не ме е подвел. Нямаше начин прокуратурата да направи такова предложение, ако нямаше сериозен проблем. По моя преценка аргументите им бяха слаби още в момента, в който бяха щракнали белезниците на Лиза. Сега обаче нещо се беше объркало. Нещо важно — и трябваше да разбере какво.

— Добро предложение — казах.

— Адски си прав. Отказваме се от предумишленото убийство и засадата.

— Предполагам, че говорим за съзнателно непредумишлено убийство, нали?

— И за самия теб ще е трудно да докажеш неволно убийство. Тя не се е озовала в гаража случайно. Смяташ ли, че Трамъл ще го приеме?

— Не знам. Тя още отначало повтаря, че споразумение няма да има. Иска процес. Мога да се опитам да я убедя. Само че...

— Само че какво?

— Любопитен съм, нали разбираш? Защо ни правите такова снизходително предложение? Защо се задоволявате само с това? Какво се е объркало, какво ви кара да смятате, че трябва да отстъпите?

— Това не е отстъпление. Тя пак ще иде в затвора. Нищо не се е объркало, но процесите са скъпи и дълги. Окръжна прокуратура изобщо предпочита споразуменията пред процесите. Но разумни споразумения. И сега е така. Ако не искаш, готова съм да си тръгна.

Вдигнах ръце в знак, че се предавам. Видях, че се взира в гипса на лявата ми ръка.

— Не става въпрос дали искам аз. Това решение трябва да вземе клиентката ми и аз съм длъжен да ѝ дам колкото може повече информация. И преди съм бил в такова положение. Обикновено толкова добра сделка е прекалено хубава, за да е чиста. Приемаш я и после установяваш, че главната свидетелка е щяла да се отметне или че обвинението току-що е открило оправдателно доказателство, което си щял да получиш с другите материали, ако си изчакал още мъничко.

— Да, ама не и този път. Картите са на масата. Имаш двацет и четири часа и после предложението отпада.

— А какво ще кажеш за краткосрочна присъда?

— Моля?! — почти изкрещя Фриман.

— Я стига, не си дошла тук, за да ми събщиш единственото си предложение. Никой не прави така. Можеш да отстъпиш още нещо и двамата го знаем. Съзнателно непредумишлено убийство и препоръка за краткосрочна присъда. Ще й дадат от пет до седем години.

— Направо ще ме съсипеш. Пресата ще ме изяде жива.

— Възможно е, но знам, че шефът ти не те е пратил тука само с едно предложение, Андреа.

Тя хвърли поглед към Аронсън, а после огледа лавиците с книги, които вървяха заедно с мебелировката.

Зачаках. Намигнах на Дженифър. Знаех какво предстои.

— Съжалявам за ръката ти — каза Фриман. — Сигурно много е боляло.

— Не, всъщност изобщо. Вече съм бил в безсъзнание. Не съм усетил нищо.

Отново вдигнах ръка и размърдах пръсти, — върховете им шаваха над ръба на гипса.

— Вече мога спокойно да ги движа.

— Добре, краткосрочна. Но все пак трябва да получа отговор до двацет и четири часа. И всичко това е неофициално. Ако клиентката ти не се съгласи, не можеш да го съобщаваш на никого.

— Вече се уговорихме за това.

— Добре, това е всичко. Ще се връщам в службата.

Тя се изправи, ние с Аронсън също. Преминахме към общ разговор, какъвто често се води след изключително важни срещи.

— Е, кой ще е следващият окръжен прокурор? — попитах аз.

— Знам толкова, колкото и ти — отвърна Фриман. — Още никой не се очертава като фаворит, определено.

В момента прокуратурата се ръководеше от временно изпълняващ длъжността, след като бяха назначили предишния титуляр на ръководна работа в министерството на правосъдието във Вашингтон. През есента щеше да има извънредни избори и засега списъкът на кандидатите не впечатляваше с нищо.

Приключихме с любезностите, ръкувахме се и Фриман си тръгна. Ние с Аронсън седнахме отново.

— Е, какво мислиш?

— Мисля, че си прав. Предложението е прекалено хубаво и накрая стана още по-добро. Нещо при тях не е наред.

— Да, но какво? Не можем да го използваме, ако не знаем какво е.

Наведох се напред, натиснах интеркома и повиках Сиско. Докато чакахме, безмълвно се въртях на стола. Той влезе, остави джиесема ми на бюрото и седна на освободеното от Фриман място.

— Поръчах да проследят обажданията. Дадох им три дни. Обикновено не действат толкова бързо.

— Благодаря.

— Е, какво става с прокурорката?

— Уплашила се е и нямаме представа защо. Знам, че си прегледал всичко, което ни даде, и си проверил свидетелите. Искам да го направиш пак. Нещо се е променило. Нещо, с което са смятали, че разполагат, вече го няма. Трябва да разберем какво.

— Марго Шейфър сигурно.

— Защо?

Сиско сви рамене.

— Говоря просто от опит. Очевидците не са надеждни свидетели. Шейфър е много важен елемент от обвинение, основано главно на косвени доказателства. Или са я изгубили, или тя се е разколебала и имат голям проблем. Вече знаем, че ще е трудно да убеди съдебните заседатели, че е видяла каквото твърди.

— Но още не сме разговаряли с нея, нали?

— Тя отказа. Не е длъжна да говори с нас, ако не иска.

Изтеглих средното чекмедже на бюрото и извадих молив. Пъхнах върха му в горния отвор на гипса и го вмъкнах между два от пръстите си, така че да мога да се почеша по дланта.

— Какво правиш? — попита Сиско.

— На тебе на какво ти прилича? Сърби ме ръката. Направо щеше да ме побърка по време на срещата.

— Нали знаеш какво казват за сърбящите длани — обади се Аронсън.

Погледнах я, като се питах дали отговорът има някакъв сексуален подтекст.

— Не, какво?

— Ако е дясната, значи ще се опаричиш. Ако е лявата, ще плащаш. Ако се чешеш, ще развалиш работата.

— На това ли ви учат в университета, Бълокс?

— Не, знам го от майка си. Тя е суеверна. Смята, че е вярно.

— Е, ако е така, току-що ни спестих адски много пари.

Измъкнах молива и го върнах в чекмеджето.

— Сиско, опитай пак с Шейфър. Гледай да я хванеш неподготвена. Появи се някъде, където не го очаква. Виж как ще реагира. И дали ще се съгласи да разговаряте.

— Дадено.

— Ако откаже, пак се разрови в миналото ѝ. Може да има някаква връзка, за която не знаем.

— Ако има, ще я открия.

— Тъкмо на това разчитам.

16.

Както и очаквах, Лиза Трамъл не желаше да участва в споразумение, което щеше да я прати за цели седем години в затвора, въпреки че ако я осъдеха на процеса, имаше вероятност да лежи четири пъти по толкова. Предпочиташе да рискува и не можех да я обвинявам. Въпреки че продължавах да не мога да си обясня новата позиция на прокуратурата, предложението в полза на защитата ме караше да си мисля, че противниците ни са уплашени и имаме реален шанс за победа. Щом клиентката ми беше готова да хвърли зара, трябваше да я последвам. В края на краищата бе заложена нейната свобода.

На връщане от работа на другия ден се обадох на Андреа Фриман, за да ѝ съобщя новината. Беше ми оставила няколко съобщения и аз стратегически не им отговорях с надеждата да я накарам да се поизпоти. Оказа се, че изобщо не ѝ е горещо. Когато я осведомих, че клиентката ми отхвърля предложението, тя просто се засмя.

— Уф, Холър, няма ли да се научиш да отговаряш на съобщенията малко по-бързо? Сутринта няколко пъти се опитвах да се свържа с теб. Предложението беше оттеглено окончателно в десет часа. Твоята клиентка трябваше да го приеме снощи и това сигурно щеше да ѝ спести двацетина години в затвора.

— Кой оттегли предложението, шефът ти ли?

— Аз. Промених си решението, и толкова.

Не се сещах какво може да е предизвикало такава сериозна промяна за по-малко от едно денонощие. Единственото движение по делото, за което знаех, беше внесено от адвоката на Луис Опарисио искане за отхвърляне на нашата призовка. Обаче не виждах връзката с ненадейната промяна на отношението на Фриман към сключването на споразумение.

След като не отговорих, тя продължи:

— Е, господин адвокат, ще се видим в съда.

— Да, и само за твое сведение, аз ще разбера, Андреа.

— Какво ще разбереш?

— Какво криеш. Онова, което се е объркало вчера и те е накарало да ми направиш предложението. Нищо че си мислиш, че вече всичко е наред. Аз ще разбера. И когато процесът започне, това нещо ще ми е в малкото джобче.

Смехът отгатък веднага разклати увереността, която вложих в думите си.

— Както казах, ще се видим в съда — повтори Фриман.

— Да, непременно ще дойда.

Оставих телефона на подлакътника и се опитах да проумея какво става. И тогава ме осени. Може би вече носех тайната на Фриман в малкото си джобче.

Писмото на Бондюрант до Опарицио беше скрито в камарата документи, получени от прокуратурата. Реших, че е възможно самата тя да го е открила съвсем наскоро и да е осъзнала какво съм в състояние да направя с него. Че мога да изградя защитата си върху това писмо. Случва се понякога. Прокурор поема дело с привидно неопровержими доказателства и си вирва носа до небето. Започва с това, с което вече разполага, и други потенциални улики остават задълго незабелязани. Понякога прекалено задълго.

Постепенно се убедих. Трябваше да е писмото. Допреди един ден тя умираше от шубе заради това писмо. Сега изглеждаше уверена. Защо? Единствената разлика между вчера и днес беше искането на Опарицио за отхвърляне на призовката. Изведнъж проумях стратегията ѝ. Обвинението щеше да подкрепи отхвърлянето на призовката. Ако Опарицио не дадеше показания, може би нямаше да успее да представя писмото пред съдебните заседатели.

Ако бях прав, съдебното заседание за разглеждане на искането можеше да завърши с тежко поражение на защитата. Сега знаех, че трябва да съм готов да се боря така, като че ли от това зависи делото. Защото наистина зависеше.

Реших да прибера телефона в джоба си. Край на разговорите. Беше петък вечер. Щях да оставя делото и да се заема с него на другата сутрин. Всичко можеше да почака дотогава.

— Рохас, пусни някаква музика. Започва уикендът бе, човек!

Той натисна бутона на сиди плейъра. Бях забравил какво има вътре, но скоро познах песента — „Ще ваят сълзи“ от сборния албум

на Рай Кудър, кавър на класика от 60-те години. Звучеше добре. Уместно. Песен за една любов, изгубена и загърбена в миналото.

Процесът щеше да започне след по-малко от три седмици. Независимо дали щяхме да разберем какво крие Фриман, защитата беше готова. Оставаше ни да връчим още няколко изключително важни призовки, но иначе бяхме във форма за бой и с всеки ден ставах все по-уверен.

Идния понеделник щях да се затворя в кабинета си и да се заема с хореографията на защитата. Хипотезата за невинност грижливо щеше да бъде развита стъпка по стъпка и свидетел по свидетел, докато всичко си застане на мястото и се стовари върху обвинението със съкрушителната сила на основателното съмнение.

Но дотогава ми оставаше да запълня уикенда и исках да се дистанцирам колкото може повече от Лиза Грамъл и всичко останало. Кудър продължаваше с „Бедняшката Шангри Ла“, песента за НЛО и космическите момчета в пролома Чавес, преди да бъде отнет от народа и да построят на негово място Доджър Стейдиъм.

*„Какъв е този звук, каква е тази светлина,
струяща от небето в нощта?“*

Казах на Рохас да го усили. Отворих задните прозорци и пуснах вятъра и музиката в косите и ушите ми.

*„На НЛО има радио.
Малкият Джулиън пее нежно и тихо,
Лос Анджелис долу се е ширнал.
Диджеят казва: Да вървим
в Ел Монте, в Ел Монте, в Ел Монте.
На, на, на, на, на.
Да живееш в бедняшката Шангри Ла.“*

Затворих очи.

17.

Рохас ме остави пред къщи и аз бавно се качих по стълбището, докато той прибираше линкълна в гаража. Собствената му кола беше паркирана на улицата. Щеше да се прибере и да дойде пак в понеделник, както обикновено.

Преди да отворя вратата, отидох в другия край на верандата и погледнах към града. Слънцето имаше още няколко часа работа и после щеше да залезе, слагайки край на поредната седмица. Оттук градът издаваше специфичен звук, нещо като локомотивна свирка. Тихото шумолене на един милион конкуриращи се мечти.

— Добре ли сте?

Обърнах се. Рохас стоеше на най-горното стъпало.

— Да, какво има?

— Не знам. Видях, че стоите там, и си помислих, че нещо не е наред, като че ли сте изключили или нещо подобно.

— Не, просто зяпах града.

Отидох при вратата и извадих ключовете си.

— Приятен уикенд, Рохас.

— И на вас, шефе.

— Знаеш ли, трябва да престанеш да ми викаш „шефе“.

— Добре, шефе.

— Е, както и да е.

Завъртях ключа и отворих вратата. Отвътре ме посрещна внезапен многогласен хор:

— Изненада!

Веднъж ме бяха простреляли в корема, след като отворих същата врата. Този път ме очакваше много по-приятна изненада. Дъщеря ми се втурна към мен, прегърна ме и аз я грабнах в обятията си. Огледах се и видях всички: Сиско, Лорна, Бълокс. Природеният ми брат Хари Бош и дъщеря му Мади. Маги също беше дошла. Приблужи се след Хейли и ме целуна по бузата.

— Хм, трябва да ви съобщя една лоша новина — казах аз. — Днес нямам рожден ден. Боя се, че всички сте били подведени от някой

с коварния план да получи парче торта.

Маги ме удари с юмрук по рамото.

— Рожденият ти ден е в понеделник. Кофти ден за изненадващ купон.

— Да, точно както го бях планирал.

— Хайде, влизай вътре и пусни Рохас. Никой няма да стои много. Просто искахме да те поздравим.

Наведох се и я целунах по бузата.

— Ами ти? — прошепнах в ухото ѝ. — И ти ли няма да останеш?

— Ще видим.

Тя ме придружи в дефилето от ръкостискания, целувки и потупвания по гърба. Беше чудесно и напълно неочаквано. Настаниха ме на почетното място и ми поднесоха лимонада.

Купонът продължи около час и имах време да поговоря с всичките си гости. С Хари не се бяхме виждали от няколко месеца. Знаех, че е идвал в болницата, но тогава съм спял упоен. Предишната година бяхме работили заедно по един случай, аз — в ролята на извънреден прокурор. Беше приятно да сме на една и съща страна и си мислех, че това преживяване ще ни сближи. Обаче не се получи. Бош остана също толкова дистанциран, колкото винаги, а аз — също толкова натъжен от това.

Когато видях възможност, се приближих до него и застанахме един до друг пред прозореца, от който се разкриваше най-добър изглед към града.

— Оттук просто не може да не го обичаш, нали? — попита той.

Обърнах се към него, после пак към Лос Анджелис. И Хари пиеше лимонада. Беше ми казал, че е спрял алкохола, когато малката му дъщеря отишла да живее при него.

— Разбирам какво искаш да кажеш — отвърнах.

Той си допи лимонадата и ми благодари за празненството. Отговорих му, че може да остави Мади при нас, ако тя иска да се видят с Хейли за по-дълго, ала той каза, че на сутринта щял да я води на стрелбището.

— На стрелбището ли? Ще водиш дъщеря си на стрелбището?!

— Имам оръжие вкъщи. Тя трябва да знае как да го използва.

Свих рамене. В това имаше логика.

Бош и дъщеря му си тръгнаха първи и скоро партито свърши. Всички си отидоха, освен Маги и Хейли. Бяха решили да пренощуват при мен.

Изтощен от деня, седмицата и месеца, взех дълъг душ и си легнах рано. Скоро дойде Маги, след като беше уговорила Хейли да спи в нейната стая. Затвори вратата и разбрах, че ще получа истинския подарък за рождения ми ден.

Не си носеше пижама. Легнал по гръб я наблюдавах, докато се събличаше и се вмъкваше под завивката при мене.

— Знаеш ли, ти си голяма работа, Холър — прошепна Маги.

— Какво съм направил този път?

— Току-що наруши всички граници.

Качи се отгоре ми, наведе се и косите ѝ обгърнаха лицето ми от всички страни. Целуна ме и бавно започна да движи хълбоци, после доближи устни до ухото ми.

— Е, всичко функционира нормално, нали така ти е казал докторът?

— Така ми каза.

— Сега ще проверим.

ТРЕТА ЧАСТ
БОЛЕРО

18.

Луис Опарицио не желаше да му връчат призовка. Беше адвокат и знаеше, че това е единственият начин да бъде привлечен като свидетел в процеса на Лиза Трамъл. Като избягваше призовката, избягваше и даването на показания. Независимо дали го бяха предупредили за защитната стратегия, или просто беше достатъчно умен, за да я разбере сам, той просто изчезна тъкмо когато започнахме да го издирваме. Местонахождението му бе неизвестно и всички обичайни трикове на занаята да го открием и измъкнем от леговището му се провалиха. Не знаехме дали изобщо е в страната, камо ли в Лос Анджелис.

Опарицио разполагаше с едно огромно предимство. Парите. С достатъчно пари можеш да се скриеш от всеки на този свят и той го знаеше. Притежаваше много жилища в много щати, коли и даже частен самолет, с който можеше бързо да стигне от една точка до друга. Когато се придвижваше, било то от един щат в друг или от дома си в Бевърли Хилс до офиса си пак там, около него имаше цяла фаланга охранители.

Но и той си имаше слабите места. Парите. Огромното богатство, натрупано от поръчките на банки и други заемодатели. Защото беше придобил вкусовете и желанията на супербогаташите.

И тъкмо това в крайна сметка ни помогна да се доберем до него.

Покрай опитите си да открие Опарицио, Сиско Войчеховски събра грамадно количество информация за характера на интересите му. Въз основа на тези сведения грижливо подготвихме капан и изпълнихме плана идеално. Пратихме в офиса му в Бевърли Хилс лъскава презентация, съдържаща обява за закрит търг на картина на Алдо Тинто. В презентацията се казваше, че платното ще бъде изложено за интересуващите се след два дни, само от 19:00 до 21:00, в галерия „Зет“ в Бъргамот Стейшън, Санта Моника, след което офертите ще се приемат до полунощ.

Презентацията изглеждаше професионално направена и съвсем истинска. Снимката на картината беше свалена от един интернет

каталог на частни колекции. От статия в юридическо списание отпреди две години знаехме, че Опарицио колекционира стари майстори и италианският художник Тинто е негова страст. Когато някакъв мъж се обади на посочения в презентацията номер, каза, че е представител на Луис Опарицио и резервира час за индивидуално разглеждане на картината, разбрахме, че сме го пипнали.

Точно в уреченото време свитата на Опарицио влезе в старото трамвайно депо, превърнато в лъскав комплекс от галерии. Докато трима охранители с тъмни очила заеха позиции наоколо, други двама претърсиха галерия „Зет“ и дадоха знак, че е чисто. Едва тогава Опарицио се появи от своята лимузина мерцедес.

В галерията го посрещнаха две жени, които го разоръжиха с усмивките си и с възбудата от картината, която му предстоеше да види. Едната му подаде кристална чаша шампанско, за да отпразнува момента. Другата му връчи дебел пакет с документи за произхода на творбата и изложбите, в които е участвала. Понеже държеше чашата в едната си ръка, той не можеше да отвори плика. Казаха му, че може да го прочете по-късно, понеже трябва да види платното, преди да дойде следващия клиент. Въведоха го в залата, където картината беше поставена върху богато орнаментиран статив, покрита със сатен. Един-единствен прожектор осветяваше центъра на помещението. Жените го поканиха сам да вдигне сатена и едната — носеше дълги ръкавици — пое шампанското от ръката му.

Опарицио пристъпи напред и нетърпеливо вдигна покривалото. И разкри поставената върху статива призовка. Смутен, той се наведе да я погледне, навярно решил, че това все пак е творбата на италианския майстор.

— Призовката ви е връчена, господин Опарицио — заяви Дженифър Аронсън. — Държете оригинала в ръката си.

— Не разбирам — рече той, макар че отлично разбираше.

— И всичко е записано на видео, още от пристигането ви — прибави Лорна, отиде до стената, натисна електрическия ключ и окъпа цялата стая в светлина, после посочи двете камери на тавана. Дженифър вдигна чашата с шампанско към него като за наздравница.

— И имаме пръстовите ви отпечатъци, ако се наложи.

Обърна се и вдигна втори тост към обектива.

— Не — изсумтя Опарицио.

— Да — каза Лорна.

— Ще се видим в съда — усмихна му се Дженифър.

Двете се насочиха към страничната врата на галерията, където ги очакваше линкълн, шофиран от Сиско. Бяха си свършили работата.

Всичко това се бе случило преди, а сега бях в съдебната зала на негова чест Колман Пери и се готвех да защита надлежността на връчването и основателността на призовката на Опарицио и самата основа на защитната стратегия. Сътрудничката ми Дженифър Аронсън седеше до мен и до нашата клиентка Лиза Трамъл. На отсрещната маса бяха Луис Опарицио и двамата му адвокати Мартин Зимър и Ландън Крос. Андреа Фриман седеше до перилата. Като прокурор по наказателното дело, във връзка с което се провеждаше това заседание, тя беше заинтересована страна, но фактическото основание за откриване на процедурата не идваше от нея. Освен това видях детектив Кърлин на третия ред в галерията. Неговото присъствие бе загадка за мен.

Фактическото основание идваше от Опарицио. Той и адвокатите му искаха да отхвърлят призовката и да не допуснат неговото участие в процеса. При подготовката на стратегията си те бяха намерили за благоразумно да предупредят Фриман за заседанието, в случай че обвинението също сметне за необходимо да не допусне Опарицио да се яви пред съдебните заседатели. Макар и общо взето страничен наблюдател, тя можеше да се намеси когато пожелае и знаеше, че независимо дали ще го направи, изслушването най-вероятно ще й даде добра представа за защитната стратегия на процеса.

За пръв път лично виждах Опарицио — квадратен мъж, който някак си изглеждаше колкото широк, толкова и висок. Кожата на лицето му беше опъната от скалпел или от дълги години гняв. Прическата и костюмът му обаче миришеха на пари. И ми се струваше идеалната алтернатива, защото имаше вид на човек, който би могъл да убие или поне да нареди на друг да го направи.

Адвокатите на Опарицио бяха помолили съдията да проведе изслушването при закрити врати в кабинета си, така че медиите да не научат подробностите и това да не повлияе върху съдебните заседатели, които щяха да се съберат на другия ден. Ала всички в

залата знаеха, че мотивите на адвокатите му не са алтруистични. Закритото заседание гарантираше, че никаква информация за Опарицио няма да стигне до пресата и така да повлияе върху нещо много по-голямо. Общественото мнение.

Категорично се обявих против закритото заседание. Предупредих, че това ще породи подозрителност в обществото към предстоящия процес, което е далеч по-важно от каквото и да е евентуално влияние върху заседателите. Заемащият изборна длъжност Пери винаги мислеше за обществения отзвук, така че се съгласи с аргумента ми и обяви, че заседанието ще бъде открито. Един на нула за мене. Тази ми победа сигурно спасяваше цялата защитна стратегия.

Нямаше много репортери, но за моите цели стигаха. На първия ред седяха журналисти от „Лос Анджелис Бизнес Джърнъл“ и „Лос Анджелис Таймс“. В празната ложа на съдебните заседатели се беше разположил с камерата си един оператор на свободна практика, който продаваше видеоматериал на всички телевизионни мрежи. Аз му бях казал да дойде. Предвиждах, че между печатните медии и самотната телевизионна камера Опарицио ще е подложен на достатъчно силен натиск, за да се постигне търсеният от мене резултат.

След като отхвърли искането за закрито заседание, съдията пристъпи по същество.

— Господин Зимър, подали сте искане за отхвърляне на призовката на Луис Опарицио по делото „Калифорния срещу Трамъл“. Бихте ли изложили аргументите си?

Зимър — имаше вид на адвокат с опит в тези неща, който като нищо може да натика своите противници в дипломатическото си куфарче — се изправи, за да отговори на съдията.

— С удоволствие ще разгледаме този въпрос пред съда, ваша чест. Първо аз ще обсъдя фактите по самото връчване на призовката и после моят колега господин Крос ще осветли другата причина, поради която искаме отхвърляне на призовката.

След което заяви, че моята кантора е извършила измама, като е заложила капана, довел до връчването на призовката на Опарицио. Лъскавата брошура, която примамила неговия клиент, била средство за измамата и изпращането ѝ по американска поща представлявало престъпление, което обезсилвало всяко последващо действие като връчването на призовката. В заключение помоли защитата да бъде

наказана, като ѝ бъдат забранени всякакви нови опити за призоваване на Опарицио за свидетел.

Даже не се наложи да се изправя, за да възразя — което ме зарадва, защото от самото ставане и сядане гърдите ми все още се разкъсваха от болка. Съдията вдигна ръка към мен, за да ми даде знак да не реагирам, и лаконично отхвърли аргумента на Зимър, като го нарече необикновен, но нелеп и неоснователен.

— Я стига, господин Зимър, това тук е висшата лига — каза Пери. — Нямате ли нещо по-съществено?

Здравата скастрен, адвокатът отстъпи мястото си на своя колега и си седна. Пред съдията се изправи Ландън Крос.

— Ваша чест, Луис Опарицио е човек със състояние и положение в обществото. Той няма нищо общо нито с това престъпление, нито с този процес и възразява името и репутацията му да се цапат с привличането му в него. Категорично повтарям, той няма нищо общо с това престъпление, не е заподозрян и не знае нищо за него. Не е в състояние да представи нито доказателствена, нито оправдателна информация. Той възразява срещу призоваването му за свидетел от страна на защитата, с цел да търси неизвестни ѝ доказателства и срещу използването му за отклоняване на вниманието от делото.

Крос се обърна и посочи Андреа Фриман.

— Бих могъл да добавя, ваша чест, че обвинението се присъединява към искането за отхвърляне по гореспоменатите причини.

Съдията се завъртя на стола си и ме погледна.

— Господин Холър, искате ли да отговорите на всичко това?

Изправих се. Бавно. Държах антистресовото съдийско чукче от бюрото си и го стисках с пръсти, наскоро освободени от гипса, ала все още не съвсем подвижни.

— Да, ваша чест. Първо бих искал да кажа, че господин Крос има право за търсенето на неизвестни доказателства. Ако бъдат допуснати, свидетелските показания на господин Опарицио ще изкарат наяве доста такива. Бих искал да хвърля въдица в тази мътна вода. Но единствената причина за това, ваша чест, е фактът, че господин Опарицио и адвокатите му направиха всичко възможно защитата да не може да разследва както трябва убийството на Мичъл Бондюрант. Господин Опарицио и неговите верни слуги осуетиха всички...

Зимър скочи на крака и високо възрази:

— Ваша чест! Ама наистина! Верни слуги?! Колегата явно играе театър пред медиите в залата за сметка на господин Опарицио. Отново настоявам да се оттеглим в кабинета ви и да продължим там.

— Оставаме тук — отсече Пери. — Но, господин Холър, няма да ви позволя да призовете този свидетел само за да държите речи пред съдебните заседатели. Каква е неговата връзка? Какво знае той?

Кимнах, за да покажа, че съм готов с очевиден отговор.

— Господин Опарицио е основал и ръководи компания, която посредничи в процедури за обявяване на ипотеките за просрочени. Когато решил да обяви за просрочена ипотеката на дома на обвиняемата, пострадалият се обърнал към господин Опарицио. Според мене, ваша чест, това поставя господин Опарицио на предната линия в делото и бих искал да го разпитам, защото обвинението обяви пред медиите, че мотивът за убийството е просрочената ипотека.

Зимър отговори преди съдията да успее да реагира:

— Това е абсурдно! В компанията на господин Опарицио работят сто осемдесет и пет души. Тя се помещава в триетажна сграда. Да...

— Отнемането на домовете на хората е голям бизнес — прекъснах го аз.

— Господин адвокат! — предупреди ме съдията.

— Господин Опарицио не е имал нищо общо с просрочената ипотека на обвиняемата, освен факта, че процедурата е била придвижвана от неговата фирма наред с още стотина хиляди такива случаи през тази година — заяви Зимър.

— Сто хиляди случая ли, господин Зимър? — попита съдията.

— Точно така, ваша чест. От над две години компанията обработва средно две хиляди просрочени ипотеките седмично. Сред тях е и ипотеката на обвиняемата. Господин Опарицио не знае нищо конкретно по нейното дело. То е било едно от многото и никога не е привличало вниманието му.

Съдията потъна в размисъл. Явно беше чул достатъчно. Бях се надявал да не се наложи да разкрия коза си, особено пред прокурорката, но трябваше да приема, че Фриман вече знае за писмото на Бондюрант и е наясно с неговото значение.

Пресегнах се към папката на масата пред мен и я разтворих. Там беше писмото и четири копия.

— Господин Холър, склонен съм да...

— Ваша чест, ако съдът ми позволи, бих искал да попитам господин Опарицио как се казва личната му секретарка.

Това отново накара Пери да се замисли и той объркано сви устни.

— Искате да знаете как се казва секретарката му, така ли?

— Личната му секретарка, да.

— Защо ви интересува това?

— Моля ваша чест да удовлетвори искането ми.

— Добре. Господин Опарицио? Господин Холър би искал да знае как се казва личната ви секретарка.

Опарицио се наведе напред и погледна Зимър, сякаш се нуждаеше от неговото одобрение. Адвокатът му даде знак да отговори.

— Хм, ваша чест, всъщност имам две секретарки, Кармен Еспосито и Натали Лазара.

После се отпусна назад. Съдията се обърна към мен. Беше време да изиграя коза си.

— Ваша чест, тук имам копия на препоръчано писмо от Мичъл Бондюрант до господин Опарицио. То е получено и за него се е разписала личната му секретарка Натали Лазара. Писмото ми беше предадено с доказателствения материал от обвинението. Бих искал господин Опарицио да свидетелства в съда, за да мога да го разпитам за това.

— Дайте да го видим — нареди Пери.

Излязох иззад масата и занесох копията писмото на съдията и Зимър. На връщане минах покрай Фриман и й подадох един екземпляр.

— Не, благодаря. Вече го имам.

Кимнах и се върнах на масата, но останах прав.

— Ваша чест, може ли да прекъснем за малко, за да се запознаем с този документ? — попита Зимър. — Не сме го виждали досега.

— Петнайсет минути — разреши Пери.

Съдията се оттегли в кабинета си, а аз изчаках да видя дали екипът на Опарицио ще излезе в коридора. След като не напуснаха местата си, останах и аз. Исках да се притесняват, че може да чуя нещо от разговора им.

Наведох се към Аронсън и Трамъл.

— Какво правят? — прошепна Дженифър. — Сто на сто са знаели за писмото.

— Сигурен съм, че са получили копие от обвинението — отвърнах. — Опарисио се държи така, като че ли е най-умният в тази зала. Сега ще видим дали е вярно.

— Какво искаш да кажеш?

— Ние го натикахме между чука и наковалнята. Той знае, че е длъжен да съобщи на съдията, че ако го попитам за писмото, ще се позове на Петата поправка и затова призовката трябва да бъде отхвърлена. Но също знае, че ако се позове на Петата пред медиите, ще загази. Направо ще го разкъсат.

— И според теб какво ще направи? — попита Трамъл.

— Ще се държи така, като че ли е най-умният тук.

Отместих стола си назад, изправих се и небрежно започнах да се разхождам зад масите. Зимър погледна през рамо и после се наведе още по-близо към клиента си. Накрая стигнах до Фриман, която продължаваше да си седи на мястото.

— Кога ще се намесиш?

— А, мисля, че може би няма да се наложи.

— Те вече имаха писмото, нали? Ти си им го дала.

Тя сви рамене, без да отговори. Кимнах към седящия на третия ред детектив.

— Какво прави тук Кърлин?

— Ами... може да има нужда от него.

Много ми помагаше.

— Миналата седмица ни направи предложението, защото си намерила писмото, нали? Решила си, че няма как да спечелиш.

Фриман ме погледна и се усмихна с неразгадаема физиономия.

— Какво се промени? Защо оттегли предложението?

Пак не получих отговор.

— Мислиш, че той ще се позове на Петата поправка, нали?

Отново свиване на рамене.

— На негово място щях да го направя — продължих аз. — Но той?...

— Съвсем скоро ще разберем — сложи край на разговора прокурорката.

Върнах се на масата и седнах. Трамъл ми прошепна, че все още не ѝ е ясно какво става.

— Ние искаме Опарицио да свидетелства на процеса. Той не иска, обаче единственият начин съдията да го освободи от призовката е Опарицио да се позове на правото си на закрила от самоуличаване, което му гарантира Петата поправка. Ако го направи, с нас е свършено. Той е нашият алтернативен убиец. Нужен ни е на свидетелската скамейка.

— Смяташ ли, че ще се позове на Петата поправка?

— Басирам се, че няма. Ще изгуби прекалено много пред всички тези медии. В момента Опарицио почти приключва подготовката за голямо фирмено сливане и знае, че ако се позове на Петата, пресата ще го съсипе. Според мен той е достатъчно хитър, за да си мисли, че може да се измъкне и на свидетелската скамейка. Тъкмо на това разчитам. Че се смята за по-умен от всички.

— Ами ако...

Завръщането на съдията я прекъсна. Той бързо откри заседанието и Зимър помоли да се обърне към съда.

— Ваша чест, бих искал да се отбележи в протокола, че въпреки съвета на своите адвокати клиентът ми ме инструктира да оттегля искането за отхвърляне на призовката.

Съдията кимна, сви устни, погледна Опарицио, после попита:

— Значи вашият клиент ще даде показания пред съдебните заседатели, така ли?

— Да, ваша чест — потвърди Зимър. — Той взе такова решение.

— Сигурен ли сте, господин Опарицио? Вие имате богат опит като свидетел в съда.

— Да, ваша чест — заяви Опарицио. — Сигурен съм.

— В такъв случай искането е оттеглено. Има ли други въпроси преди утре сутрин да започнем избора на съдебни заседатели?

Пери погледна Фриман. Това говореше много. Съдията знаеше, че ще има други въпроси за обсъждане. Прокурорката се изправи с папка в ръка.

— Да, ваша чест. Може ли да се приближа?

— Заповядайте.

Тя направи няколко крачки напред, но изчака адвокатите и Опарицио да си съберат багажа и да освободят масата на обвинението.

Съдията също търпеливо ги изчака. Накрая Фриман зае мястото си и остана права.

— Нека позная — каза Пери. — Искате да поговорим за допълнения свидетелски списък на господин Холър.

— Да, ваша чест, така е. Освен това бих желала да повдигна един доказателствен въпрос.

Доказателствен въпрос. В този момент разбрах защо Кърлин е в залата.

— Да започнем със списъка на свидетелите — реши съдията. — Бях го предвидил.

— Да, ваша чест. Господин Холър е включил своята сътрудничка в списъка и според мен на първо място той трябва да избере дали госпожа Аронсън ще остане втори адвокат на обвиняемата, или ще я призове като свидетел. Но второ, по-важно, Дженифър Аронсън вече представлява защитата в предварителното изслушване и в други процедури и затова обвинението възразява срещу ненадейното ѝ включване в процеса като свидетел.

Фриман седна и съдията ме погледна.

— Малко късно в играта, нали, господин Холър?

Исправих се.

— Да, ваша чест, само че това не е игра и е заложена свободата на моята доверителка. Защитата ще помоли съда за по-голяма свобода в това отношение. Дженифър Аронсън участваше в защитата срещу обявяването на ипотеката на моята доверителка за просрочена и защитата стигна до заключението, че ще се наложи да обясни на съдебните заседатели цялата история и изобщо какво се е случило по време на убийството на господин Бондюрант.

— И вие възнамерявате да ѝ възложите две функции, на свидетел и втори адвокат на обвиняемата, така ли? Няма да допусна такова нещо в своя съд, господин адвокат.

— Ваша чест, когато включих името на Дженифър Аронсън в окончателния списък, предположих, че ще проведем това обсъждане с прокурор Фриман. Защитата ще приеме решението на съда.

Пери погледна Фриман, за да види дали иска да прибави нещо. Тя не реагира.

— Добре тогава — каза съдията. — Току-що изгубихте втората си адвокатка, господин Холър. Ще позволя Дженифър Аронсън да

остане в свидетелския списък, но утре, когато започнем избора на съдебни заседатели, вие ще бъдете сам. Дженифър Аронсън няма да присъства в залата, докато не дойде време да даде показания.

— Благодаря, ваша чест — отвърнах аз. — Ще ѝ позволите ли да се върне в екипа ми след като даде показания?

— Не виждам никакъв проблем — рече той. — Госпожо Фриман, искахте да поставите още един въпрос пред съда, нали?

Прокурорката се изправи. Аз седнах и се наведох напред с химикалка в ръка, готов да си водя бележки. От това движение по тялото ми се стрелна разкъсваща болка и едва не простенах гласно.

— Ваша чест, обвинението иска да предотврати възражение, което, сигурна съм, защитата ще направи. Тази сутрин получихме резултат от ДНК анализа на съвсем малко количество кръв от обувка, която принадлежи на обвиняемата и е иззета по време на обиска в дома и гаража ѝ в деня на убийството.

Усетих невидим удар в корема и болката в ребрата ми моментално изчезна. Инстинктивно разбрах, че това коренно ще промени играта.

— Резултатът показва, че кръвта от обувката е на Мичъл Бондюрант. Преди адвокатът да възрази, трябва да осведомя съда, че анализът на кръвта се забави заради натовареността на лабораторията и тъй като анализираната проба е много малка. Още повече че част от пробата трябваше да бъде запазена за защитата.

Подхвърлих химикалката си във въздуха. Тя отскочи от масата ѝ изтрополи на пода. Изправих се.

— Ваша чест, това е възмутително. В навечерието на избора на съдебни заседатели?! Такова нещо?! И божичко, колко мило от тяхна страна да оставят малко за защитата! Ей сега ще изтичаме да го анализираме, преди утре да започне изборът на заседатели. Знаете ли, това е просто...

— Разбрах ви, господин Холър — прекъсна ме съдията. — И мен ме смущава това. Госпожо Фриман, вие още отначало сте разполагали с вещественото доказателство. Как така резултатите удобно се появяват в деня преди избора на съдебни заседатели?

— Ваша чест, напълно разбирам каква тежест пада върху защитата и съда — отвърна прокурорката. — Но нищо не мога да направя. Съобщиха ми за резултатите в осем часа сутринта — тогава

получих отчета от лабораторията. И сега за пръв път имам възможност да ги представя пред съда. Що се отнася до причината да се появяват чак сега... ами, причините са няколко. Сигурна съм, че съдът е наясно с натоварването на ДНК лабораторията в Калифорнийския щатски университет. Имат хиляди проби. Въпреки че следствията за убийство естествено имат предимство, това не означава, че анализите се извършват преди всички други. Решихме да не се обръщаме към частна лаборатория, която можеше да ни даде резултати по-бързо, от съображения, свързани с количеството на пробата. Знаехме, че ако нещо с външната фирма се обърка, безвъзвратно ще изгубим възможността да анализираме кръвта — и да запазим част от нея за защитата.

Ядосано клатех глава, докато чаках да ми дадат думата. Това наистина променяше играта. Преди доказателствата по делото бяха само косвени. Сега се появяваха и преки, които свързваха обвиняемата с престъплението.

— Господин Холър? — обърна се съдията към мен. — Искате ли да отговорите?

— Определено, ваша чест. Смятам, че това тук е повече от злоупотреба, и нито за миг не вярвам, че информацията случайно се появява чак сега. Моля съдът да заяви на обвинението, че вече е късно за това. Настоявам така нареченото доказателство да бъде отхвърлено.

— А какво ще кажете, ако отложим процеса? — попита Пери. — Ако ви дам време да направите анализа и да се подготвите въз основа на новите резултати?

— Да се подготвя ли? Ваша чест, тук не става дума само да направим независим анализ. Става дума за промяна на цялата защитна стратегия. В навечерието на процеса обвинението се опитва да промени характера на доказателствата — от косвени в научнообосновани преки. Нужно ми е време не само за ДНК анализа. След два месеца работа сега трябва да преосмисля цялото дело. Това е катастрофално, ваша чест, и не бива да се допуска, защото нарушава самите устои на справедливостта.

Фриман искаше да отговори, но съдията не й разреши. Приех го за добър признак, докато не забелязах, че той гледа календара на стената зад мястото на секретаря. Това ми показва, че Пери само ще ми

отпусне повече време. Щеше да приеме резултатите от ДНК анализа за доказателство и да ме остави да се подготвя.

Съкрушено си седнах на мястото. Лиза Трамъл се наведе към мен и отчаяно прошепна:

— Не е възможно, Мики. Това е инсценировка. Няма как кръвта му да се озове върху онези обувки. Трябва да ми повярваш.

Вдигнах ръка, за да я прекъсна. Нямахше нужда да вярвам на нито една нейна дума. Делото се променяше. Нищо чудно, че Фриман беше възвърнала предишната си самоувереност.

Изведнъж се сетих за нещо и рязко станах от стола си. Прекалено рязко. Болката се стрелна от гърдите към слабините ми и аз се превих над масата.

— Ваша... чест?

— Добре ли сте, господин Холър?

Бавно се изправих.

— Да, ваша чест, но трябва да прибавя нещо за протокола, ако позволите.

— Говорете.

— Ваша чест, защитата оспорва истинността на твърдението на обвинението, че са научили за резултатите от ДНК анализа едва тази сутрин. Преди три седмици госпожа Фриман предложи на моята доверителка много привлекателно споразумение и даде на госпожа Трамъл двама и четири часа за размисъл. После...

— Ваша чест? — обади се прокурорката.

— Не прекъсвайте защитата — нареди съдията. — Продължете, господин Холър.

Не изпитвах угризения, че нарушавам уговорката с Фриман да не разкривам подробности за споразумението. Всички карти вече бяха свалени.

— Благодаря, ваша чест. Та ние получихме предложението в четвъртък вечер и в петък сутрин госпожа Фриман загадъчно го оттегли, без да ни даде никакви обяснения. Е, струва ми се, че сега получаваме обяснението, ваша чест. Тя е научила за това предполагаемо доказателство тогава, преди три седмици, но е решила да го скрие, за да изненада защитата в навечерието на процеса. И аз...

— Благодаря ви, господин Холър. Какво ще отговорите на това, госпожо Фриман?

Видях, че кожата около очите на съдията е опъната. Беше объркан. Това, което току-що бях разкрил, звучеше достоверно.

— Ваша чест — възмутено започна прокурорката. — Нищо не може да е по-далече от истината. Тук в галерията е детектив Кърлин, който с удоволствие ще свидетелства под клетва, че резултатите от ДНК анализа са получени в службата му през уикенда и той ги е отворил малко след пристигането си в седем и половина тази сутрин. После ми се обади и аз ги донесох в съда. Окръжна прокуратура не е скрила нищо и тази клевета, отправена ми лично от адвоката, ме оскърбява.

Съдията плъзна поглед по редовете в галерията и забеляза Кърлин, след което отново насочи вниманието си към Фриман и попита:

— Защо сте оттеглили предложението само след един ден?

Въпросът на въпросите. Прокурорката явно се безпокоеше, че съдията ще продължи да я разпитва.

— Ваша чест, това решение е резултат от вътрешни проблеми, които може би е по-добре да не бъдат огласени в съда.

— Искам да разбера какво се е случило. Ако държите на това доказателство, трябва да успокоите моето безпокойство, независимо дали се касае за вътрешни проблеми.

Фриман кимна.

— Да, ваша чест. Както знаете, след преместването на господин Уилямс в министерството на правосъдието във Вашингтон назначиха временно изпълняващ длъжността окръжен прокурор. В резултат невинаги имаме ясни насоки за действие. Достатъчно е да кажем, че онзи четвъртък получих от прекия си началник одобрение да отправя въпросното предложение на господин Холър. В петък сутрин обаче научих от по-висш ръководител в прокуратурата, че предложението не е одобрено, и затова го оттеглих.

Това бяха врели-некипели, но тя ги излагаше правдоподобно и аз не разполагах с нищо, което да им противоречи. Но когато онзи петък ми беше каза, че предложението отпада, гласът ѝ ми подсказа, че е получила нещо ново и решението ѝ няма нищо общо с каквито и да е вътрешни проблеми.

— Отлагам избора на съдебни заседатели с десет работни дни — отсъди Пери. — Това би трябвало да даде на защитата време да

анализира кръвната проба, ако желае. Освен това ще ѝ остане достатъчно време да обмисли съответните промени в стратегията си в резултат на новата информация. Държа обвинението да прояви пълно съдействие по този въпрос и незабавно да осигури биологическия материал на защитата. Всички страни да бъдат готови да започнем избора на съдебни заседатели след две седмици. Заседанието се закрива.

Съдията бързо напусна залата. Вперих поглед в празната страница на бележника ми. Току-що ме бяха изкормили.

Бавно започнах да си събирам нещата в куфарчето.

— Какво ще правим? — попита Аронсън.

— Още не знам — признах аз.

— Направете анализа — настойчиво каза Лиза Трамъл. — Те грешат. Кръвта по обувките ми не може да е негова. Това просто не е истина.

Погледнах я. Кафявите ѝ очи бяха трескави и внушаваха доверие.

— Не се бой, ще измисля нещо.

Оптимизмът ми имаше кисел вкус. Погледнах Фриман. Тя ровеше из папките в куфарчето си. Тръгнах към нея и тя ме погледна презрително. Не ѝ се слушаше моята тъжна история.

— Видът ти показва, че всичко мина точно както си искала — отбелязах.

Лицето ѝ не издаде нищо. Фриман затвори куфарчето си и тръгна към изхода. Преди да излезе, подметна:

— Щом искаш да играеш твърдо, Холър, трябва да си готов и да поемаш удари.

19.

Следващите две седмици минаха бързо, ала не без напредък. Преосмислих и реорганизирах защитата. Получих потвърждение на резултатите на прокуратурата от независима ДНК лаборатория — срещу четири бона за спешната поръчка — и след това вписах съкрушителното доказателство в нова версия, която приемаше както че изследванията са верни, така и че невинността на моята клиентка е възможна, ако не и вероятна. Класическата защита, позоваваща се на инсценировка. Логично развитие на маневрата с алтернативния убиец. Започнах да вярвам, че може да се получи, и това ми възвърна увереността. Когато отложеният избор на съдебни заседатели най-после започна, бях набрал известна инерция и активно се заех да търся заседатели, които биха могли да повярват на новата ми версия.

На четвъртия ден от избора обаче Фриман ми нанесе поредния удар. Почти приключвахме и бяхме свидетели на една от онези редки ситуации, в които и обвинението, и защитата са доволни от съдебния състав, макар и по различни причини. Сред заседателите имаше достатъчно работещи мъже и жени. Притежатели на жилища със семейства, в които работят и двамата родители. Неколцина бяха следвали и нито един нямаше по-висока от бакалавърска диплома. Сигурни хора. Идеалният състав за мен. Трябваша ми заседатели, криито живеят на ръба в условията на икономическа криза, постоянно са застрашени от просрочване на ипотеката и трудно могат да приемат един банкер за жертва.

От друга страна, прокурорката задаваше подробни финансови въпроси на всеки потенциален заседател и търсеше работещи хора, които също няма да приемат за жертва човек, престанал да изплаща вноските си. В резултат на четвъртата сутрин имахме състав от съдебни заседатели, срещу които не възразяваше нито една от страните и които всеки от нас се надяваше да превърне в свои поборници за справедливост.

Ударът дойде, когато съдия Пери обяви сутрешна почивка. Фриман моментално се изправи и помоли да се съберем в кабинета му,

за да обсъдим току-що възникнал доказателствен въпрос. Попита и дали детектив Кърлин също може да дойде на срещата. Пери се съгласи и удължи почивката на половин час. Последвах Фриман, която пък последва съдебната стенографка и съдията в кабинета му. Кърлин вървеше последен и забелязах, че носи голям кафяв плик с червена лепенка за веществено доказателство. Вътре явно имаше нещо тежко. Но най-важното, беше хартиен, а не найлонов. Биологически материал винаги се съхранява в хартия. Найлоновите торбички задържат въздух и влага, които може да повредят органиката. Веднага разбрах, че Фриман ще ми пусне още една ДНК бомба.

— Пак се почва — измърморих на влизане в кабинета.

Съдията седна зад бюрото си с гръб към прозореца, който гледаше на юг към хълмовете над Шърман Оукс. Ние с Фриман се настанихме един до друг насреща му. Кърлин си придърпа стол от една маса, а съдебната стенографка седна отдясно на Пери зад поставената на тринога стенографска машина.

— Разговорът се протоколира — обяви съдията. — Госпожо Фриман?

— Ваша чест, исках да се срещна с вас и адвоката колкото може по-скоро, защото очаквам господин Холър пак да нададе вой до небето, когато чуе какво ще кажа и види това, което ще покажа.

— Тогава да пристъпим към въпроса — рече Пери.

Прокурорката кимна на Кърлин, който отлепи лепенката на плика. Аз мълчах. Забелязах, че детективът носи латексова ръкавица на дясната си ръка.

— Обвинението се сдоби с оръжието на убийството и възнамерява да го използва като доказателство, както и да го предостави за оглед на защитата — делово съобщи Фриман.

Кърлин отвори плика, бръкна вътре и извади чук — дърводелски, с гладка стоманена глава и кръгла ударна повърхност. Полираната дръжка от секвоя завършваше с черна гумена ръкохватка. Върху работната повърхност имаше вдлъбнатина, която най-вероятно съответстваше на, установените при аутопсията следи, оставени по черепа.

Гневно се изправих и се отдалечих от бюрото.

— О, я стига — изсумтях бясно. — Майтапиш ли се с мене?

Погледнах към библиотеката със законници на отсрещната стена, възмутено сложих ръце на кръста си и отново се обърнах към бюрото.

— Ще прощавате за израза, ваша чест, обаче това са врели-некипели. Не можете да й го позволите пак. Да ми извърти такъв номер на четвъртия ден от избора на съдебни заседатели, само един ден преди встъпителните пледоарии?! Вече попълнихме почти целия състав и най-вероятно ще почнем утре, а тя изведнъж ми навира предполагаемото оръжие на убийството в носа?!

Съдията се отпусна назад на стола си, сякаш се дистанцираше от чука, който държеше Кърлин, и каза:

— Дано имате убедително обяснение, госпожо Фриман.

— Имам, ваша чест. Не бих могла да представя това доказателство по-рано и съм готова да обясня защо, ако...

— Вие го допуснахте! — прекъснах я и насочих показалец към съдията.

— Извинете ме, господин Холър, но не смейте да ме сочите с пръст — съдържано рече той.

— Съжалявам, ваша чест, но сте виновен вие. Вие приехте онази изсмукана от пръстите история за ДНК анализа и сега нямате основание да не й...

— Извинете ме, господин адвокат, но е по-добре да внимавате как се държите. Още пет секунди и ще видите отвътре килията на моя съд. Не сочете с пръст и не говорете така със съдия от върховен съд. Разбрахте ли ме?

Отново се обърнах към законниците и дълбоко си поех дъх. Знаех, че трябва да спечеля нещо от тази ситуация. Когато излезех от тоя кабинет, съдията трябваше да ми дължи нещо.

— Разбрах ви — отвърнах накрая.

— Добре — каза Пери. — А сега се върнете тук и седнете. Да чуем какво ще ни кажат госпожа Фриман и детектив Кърлин. Дано да е нещо сериозно.

Неохотно се приближих до бюрото като наказано дете и се плъснах на стола си.

— Госпожо Фриман, имате думата.

— Да, ваша чест. Оръжието ни беше предадено в понеделник следобед. Един озеле...

— Страхотно! — не се сдържах аз. — Значи сте чакали четвъртия ден от избора на съдебни заседатели, за да...

— Господин Холър! — изсумтя съдията. — Вече изгубих търпение с вас. Повече няма да се обаждате. Моля, продължете, госпожо Фриман.

— Разбира се, ваша чест. Както казах, чукът беше предаден във ваннайския участък на ЛАПУ в понеделник следобед. Мисля, че е по-добре детектив Кърлин да разкаже случилото се.

Пери даде знак на полицаия да продължи.

— Онази сутрин един озеленител работел в двор на Дикенс Стрийт до Кестър Авеню и го намерил в живия плет пред къщата на клиента си. Това е на улицата, която минава зад Уест Ланд Нешънъл, на около две преки от задната страна на банката. Въпросният озеленител е от Гардения и не бил чувал за убийството, обаче си помислил, че инструментът е на клиента му, и затова го оставил на верандата. Собственикът на къщата, казва се Доналд Майърс, го видял едва към пет следобед, когато се прибрал от работа. Отначало се объркал, понеже знаел, че не е негов. Но после си спомнил, че е чел репортажи за убийството на Бондюрант, поне в един от които се посочвало, че оръжието на убийството може да е чук, който още не е намерен. Той се обадил на озеленителя и го разпитал, после се обърнал към полицията.

— Е, обясните ни как сте го получили — рече Пери. — Но не ни обясните защо научаваме за това с тридневно закъснение.

Фриман кимна. Беше готова да отговори и пое щафетата.

— Ваша чест, ние, естествено, трябваше да се уверим, че това наистина е оръжието на убийството и че с него е процедирано както трябва. Веднага го пратихме в Сектора по криминалистика и едва след вчерашното съдебно заседание получихме лабораторните резултати.

— И какво е заключението?

— Единствените пръстови отпечатьци по оръжието принадлежат на...

— Един момент — отново рискувах да си навлека гнева на съдията аз. — Може ли да го наричаме просто „чук“? Вписването му в протокола като „оръжието“ засега е малко преждевременно.

— Добре — отвърна Фриман, преди съдията да успее да отговори. — Чукът. Единствените пръстови отпечатьци по чука

принадлежат на господин Майърс и неговия озеленител, Антонио Ладера. Две неща обаче категорично го свързват с делото. ДНК анализът на откритото върху дръжката на чука петънце кръв показва, че кръвта е на Мичъл Бондюрант. Поръчахме изследването на външна лаборатория, за да стане по-бързо, като имахме предвид възраженията на защитата по повод предишния ни ДНК тест. Освен това пратихме чука на съдебния лекар за сравнение с раните по главата на убилия. Няма съмнение, че са нанесени с него. Господин Холър, вие може да го наричате чук, инструмент или както искате, но аз го наричам оръжие на убийството. И разполагам с копия от лабораторните заключения, които ще ви предам.

Извади от кафявия плик два защипани с кламери документа и ми ги връчи със самодоволна усмивка.

— Е, много любезно от ваша страна — казах саркастично. — Страшно съм ви задължен.

— А ето и това.

Фриман повторно бръкна в плика, измъкна две фотографии двайсет на двайсет и пет сантиметра и даде едната на съдията, а втората — на мен. Снимката показваше табло с инструменти, закачено на стена. Помнех го от гаража на Лиза Трамъл — лично го бях видял.

— Това е в гаража на Лиза Трамъл. Снимката е направена в деня на убийството, по време на обиска, извършен в дома ѝ по силата на издадено от съда разрешение. Ще забележите, че от целия комплект липсва само един инструмент. Свободното пространство отговаря на размерите на дърводелски чук.

— Пълна лудост.

— В Сектора по криминалистика установиха, че чукут е модел „Крафтсман“, производство на Сиърс. Точно този модел не се продава поотделно, а в комплект от двеста трийсет и девет части. На тази снимка идентифицирахме над сто инструмента от същия комплект. Но чук няма. Няма го, защото Лиза Трамъл го е хвърлила в храстите, след като е напуснала местопрестъплението.

Мислите ми препусаха. Даже при защита, основана на версията за инсценировка, действия законът за намаляваща възвръщаемост. Едно е да обясниш присъствието на капката кръв върху обувката. Но да обясниш връзката на клиентката с оръжието на убийството не е просто нещо друго. Вероятността да не става дума за инсценировка растеше в

геометрична прогресия с представянето на всяко следващо доказателство. За втори път в продължение на три седмици защитата понасяше катастрофален удар и аз почти бях изгубил дар слово. Съдията се обърна към мене. Трябваше да реагирам, ала не ми идваше наум никакъв смислен отговор.

— Това е много убедително доказателство, господин Холър — подкани ме Пери. — Имате ли да кажете нещо?

Нямах какво да кажа, обаче се надигнах от ринга преди съдията да преброи до десет.

— Ваша чест, това така наречено доказателство, което много удобно сякаш пада от небето, трябваше да бъде представено на съда и защитата още в момента на неговото откриване. А не три дни по-късно. Всъщност нито ден по-късно. Макар и само за да бъде дадена възможност на защитата да го анализира както трябва, да проведе свои изследвания и да провери заключенията на обвинението. Чукът уж останал незабелязан в храстите цели три месеца, така ли? И хоп, ДНК тестът го свързва с пострадалия. Цялата тази история намирисва на инсценировка. И е адски закъсняла, ваша чест. Влакът отдавна потегли. Може би още утре ще трябва да произнесем встъпителните си пледоарии. Обвинението е разполагало с цяла седмица да обмисля как да използва чука в своята. А аз какво да правя сега?

— Отначало ли ще произнесете встъпителната си пледоария, или ще я отложите за защитната фаза? — попита съдията.

— Готвех се да я произнеса утре — излъгах. — Вече съм я написал. Но освен това можех да използвам тази информация при избора на съдебните заседатели, които вече утвърдихме. Ваша чест, цялата тази история... вижте, знам само, че преди пет седмици обвинението беше отчаяно. Госпожа Фриман дойде в собствената ми кантора, за да предложи споразумение на моята доверителка. Независимо дали го признава, тя беше уплашена и направи всички отстъпки, които поисках. И изведнъж имаме ДНК теста от кръвта на обувката. Сега пък не щеш ли се появява чукът и, естествено, никой вече не говори за споразумение. Тези съвпадения хвърлят съмнение върху всичко. Обаче тук имаме процедурна злоупотреба и дори само това би трябвало да е достатъчно основание, за да откажете да допуснете чука като доказателство.

— Ваша чест — обади се прокурорката веднага щом свърших. — Може ли да отговоря на обвинението на господин Холър в злоупотре...

— Няма нужда, госпожо Фриман. Както вече отбелязах, това е много убедително доказателство. Появява се в неподходящ момент, обаче аз пак ще дам на защитата допълнително време за подготовка. Сега ще се върнем в залата и ще довършим избора на съдебни заседатели. После ще им дам по-дълга почивка за уикенда и ще ги призова в понеделник за встъпителните пledoарии и началото на процеса. Ще имате още три дни, за да подготвите пledoарията си, господин Холър. Би трябвало да са ви достатъчни. А междуременно вашите сътрудници, включително онова амбициозно момиче от моята Алма матер, може да осигурят съответните експертизи и анализи, които ще са ви нужни за чука.

Поклатих глава. Това не стигаше. Направо потъвах като камък.

— Ваша чест, бих искал да отложите процеса, докато обжалвам решението ви.

— Можете да го обжалвате, господин Холър. Това си е ваше право. Обаче няма да отложат процеса. Започваме в понеделник.

И леко ми кимна, което възприех като заплаха. С две думи, обжалвай решението и аз няма да го забравя по време на процеса.

— Имаме ли да обсъждаме нещо друго? — попита Пери.

— Аз приключих — отвърна Фриман.

— Господин Холър?

Само поклатих глава, понеже гласът ми ми изневери.

— Тогава да се върнем в залата и да продължим с избора на съдебни заседатели.

Лиза Трамъл замислено ме чакаше на масата на защитата.

— Какво стана? — прошепна тя настойчиво.

— Стана това, че току-що пак ни сритаха по задника. Този път е свършено.

— Какво искаш да кажеш?

— Намерили са оня скапан чук, дето си го хвърлила в храстите, след като си убила Мичъл Бондюрант.

— Пълен абсурд! Аз...

— Не е абсурд. Могат пряко да го свържат с Бондюрант и с тебе. Чукуът е от скапаното табло в твоя гараж. Не знам как може да си била толкова глупава, обаче няма значение. В сравнение с това запазването

на окървавените обувки направо е интелигентно решение. Сега трябва да измисля как да убедя Фриман да сключи споразумение, след като изобщо не ѝ се налага. Тя разполага с категорични доказателства, защо да го прави?

Лиза протегна лявата си ръка, сграбчи ме за яката на сакото и ме притегли към себе си. Сега вече шепнеше със стиснати зъби.

— Чуй се какви ги говориш! Как можело да съм толкова глупава?! Тъкмо това е въпросът и отговорът е, че не съм. Отлично знаеш, че ако не друго, поне не съм глупава. Още от първия ден ти повтарям, че това е инсценировка. Искали са да се отърват от мене и затова са го направили. Обаче аз не съм виновна. Ти още отначало беше наясно. Луис Опарицио. Трябвало е да се избави от Мичъл Бондюрант и ме е използвал за изкупителна жертва. Бондюрант му е пратил твоето писмо. Така се е започнало. Аз не съм...

Гласът ѝ секна и от очите ѝ бликнаха сълзи. Поставих длан върху ръката ѝ, за да я успокоя и да я смъкна от яката си. Видях, че съдебните заседатели влизат в ложата, и не исках да забележат признаци за разногласие между адвокат и доверителка.

— Аз не съм го извършила — повтори тя. — Чуваш ли ме? Не искам никакво споразумение. Няма да кажа, че съм извършила нещо, което не съм. Ако това е най-доброто ти предложение, искам нов адвокат.

Извърнах се и погледнах към съдийската маса. Съдия Пери ни наблюдаваше.

— Готови ли сте да продължим, господин Холър?

Погледнах клиентката си, после пак насочих вниманието си към съдията.

— Да, ваша чест. Готови сме да продължим.

20.

Все едно бяхме в кутсузлийската съблекалня, а ни предстоеше да изиграем мача. Неделя следобед, осемнайсет часа преди встъпителните пледоарии пред съдебните заседатели. Седях със сътрудниците си, вече признавайки поражението. Горчивият край беше настъпил още преди да е започнал процесът.

— Не разбирам — запълни спусналото се над кабинета ми мълчание Аронсън. — Ти каза, че ни трябва хипотеза за невинност. Алтернативна версия. Имаме Опарицио. Значи имаме и алтернативна версия. Какъв е проблемът?

Погледнах Сиско Войчеховски. Бяхме само ние тримата. Аз бях по шорти и тениска. Сиско носеше дрехите, с които обикновено караше мотора си — военно зелен потник и черни дънки. Аронсън беше облечена като за съда. Явно бе забравила, че е неделя.

— Проблемът е, че няма да извадим Опарицио на процеса — отвърнах.

— Но нали той оттегли искането си за отхвърляне на призовката?! — възрази Дженифър.

— Няма значение. Същността на процеса са доказателствата на обвинението срещу Трамъл. А не кой друг би могъл да е извършил престъплението. Глаголни форми като „би могъл“ не важат. Мога да призова Опарицио като експерт във връзка с просрочената ипотека на Трамъл и изобщо с епидемията от просрочени ипотeki. Обаче няма и да се доближа до него като алтернативен заподозрян. Съдията няма да ми позволи, освен ако не докажа, че това има значение за процеса. А ние след толкова труд все още не можем да го докажем. Все още не разполагаме с онова нещо, което ще свърже Опарицио с престъплението.

Аронсън не се предаваше.

— Четиринайсетата поправка гарантира на Трамъл „реална възможност да представи пълноценна защита“. Алтернативната версия е елемент от тази пълноценна защита.

Значи можеше да цитира конституцията. Беше изчала учебниците от кора до кора, ама ѝ липсваше опит.

— „Калифорния срещу Хол“, хиляда деветстотин осемдесет и шеста. Провери го.

Посочих лаптопа ѝ, отворен в ъгъла на бюрото ми. Тя се наведе над него и започна да пише.

— Знаеш ли номера?

— Опитай с четирийсет и едно.

Момичето го въведе, намери документа и започна да го преглежда. Погледнах Сиско, който и представа си нямаше какво правя, и наредих:

— Прочети го на глас. Важните моменти.

— Хмм... „Доказателството, че друг човек е имал мотив или възможност да извърши съответното престъпление или е имал далечна връзка с пострадалия или престъплението, не е достатъчно за повдигане на изискуемото основателно съмнение... Доказателството за виновност на друга страна има значение и е допустимо само ако свързва другата страна със самото извършване на престъплението...“
Добре де, прецакани сме.

Кимнах.

— Ако не можем да докажем присъствието на Опарицио или някой от неговите главорези в гаража, наистина сме прецакани.

— Писмото не върши ли работа? — учуди се Сиско.

— Не. Фриман ще ми види сметката, ако кажа, че писмото отваря вратата. То дава мотив на Опарицио, да. Обаче не го свързва пряко с престъплението.

— Мамка му.

— В момента не разполагаме с такава връзка. И следователно нямаме защита. А ДНК резултатите и чукът... е, те идеално връзват гащите на обвинението.

— Според нашите лабораторни резултати няма биологическа връзка с Лиза — напомни Аронсън. — Освен това съм осигурила експерт от Сиърс, който ще свидетелства, че не може да се каже със сигурност дали въпросният чук е от комплекта на Трамъл. Пък и знаем, че вратата на гаража е била отключена. Даже чукът да е неин, може да го е взел всеки. И всеки е можел да прехвърли кръвта върху обувките.

— Да, да, всичко това ми е известно. Обаче не е достатъчно да кажем какво може да се е случило. Ще трябва да докажем, че наистина се е случило така. Ако не можем да го направим, изобщо няма да ни позволят да го използваме на процеса. Опарицио е ключът. Трябва да сме в състояние да го разпитаме, без Фриман да скача на всеки въпрос и да пита каква е връзката му с делото.

Аронсън все още не се отказваше.

— Все трябва да има нещо!

— Винаги има нещо. Просто не сме го открили.

Завъртях стола си към Сиско. Той се намръщи и кимна. Знаеше какво ще кажа.

— Ти си на ход, мой човек. Трябва да ми намериш нещо. Обвинителната фаза от процеса ще продължи около седмица. Толкова време имаш. Но ако утре се изправя и хвърля зара, ако заявя, че ще докажа, че го е извършил друг, ще трябва да представя такова доказателство.

— Ще се заема — отвърна моят следовател. — Ще започна от нулата и ще ти намеря нещо. Направи каквото трябва утре.

Кимнах, по-скоро от благодарност, отколкото от убеденост, че ще успее. Всъщност не вярвах, че има нещо за намиране. Клиентката ми беше виновна и справедливостта щеше да възтържествува. Край на историята.

Погледнах към бюрото си, върху което бяха пръснати снимки от местопрестъплението и доклади. Вдигнах фотографията с куфарчето на убития, което лежеше отворено на бетонния под на гаража. Тъкмо това ме удивляваше още отначало, даваше ми надежда, че клиентката ми може да не го е извършила. Тоест, до последните две решения на съдията.

— Още няма информация за съдържанието на куфарчето и дали нещо липсва, така ли? — попитах.

— Поне ние не сме получили — потвърди, Аронсън.

Бях й възложил първа да се запознава с постъпващия от обвинението доказателствен материал.

— Значи куфарчето е било отворено, а те не са се поинтересували дали липсва нещо?!

— Направили са списък на съдържанието му. Разполагаме с него. Просто не смятам, че са подготвили доклад за онова, което може да не

е било вътре. Кърлин е предпазлив и не иска да ни даде никакъв шанс.

— Да, ама когато свърша с него на свидетелската скамейка, спокойно може да се разхожда с натикано в задника куфарче.

Аронсън се изчерви. Посочих Войчеховски.

— Сиско, куфарчето. Имаме списъка на съдържанието му. Поговори със секретарката на Бондюрант. Виж дали е взето нещо.

— Вече опитах. Не пожела да разговаря с мене.

— Опитай пак. Покажи и малко физика. Покори я.

Той изду бицепси. Аронсън продължи да се изчервява. Изправих се.

— Прибирам се вкъщи да работя върху встъпителната си пледоария.

— Сигурен ли си, че искаш да я произнесеш утре? — попита Дженифър. — Ако я отложиш за защитната фаза, ще знаеш какво е успял да открие Сиско.

Поклатих глава.

— Съдията ми отпусна уикенда, защото му казах, че искам да я произнеса в началото на процеса. А съм се отметнал, а ме е обвинил за пропуснатия петък. И без това вече ми е ядосан, че си изпуснах нервите в кабинета му.

Излязох иззад бюрото и подадох на Сиско снимката на куфарчето.

— И да не забравите да заключите тука.

В неделя Рохас почиваше и трябваше да шофирам аз. Нямаше много движение и стигнах бързо, даже по пътя се отбих да си взема пица от италианското ресторантче под пазара в началото на Лоръл Кениън. Не си направих труда да вкарам големия линкълн в гаража при неговия близък. Паркирах пред стълбището, заключих колата и се заизкачвах към входа. Чак на верандата установих, че там ме чака някой.

За съжаление не беше Маги. На един от столовете в отсрещния край седеше мъж, когото никога не бях виждал. Дребен и размъкнат, с едноседмична брада. Очите му бяха затворени, главата — отметната назад. Спеше.

Не се безпокоях за безопасността си. Той беше сам и не носеше черни ръкавици. Въпреки това тихо пъгна ключа в ключалката и отворих вратата. Влязох, безшумно я затворих и оставих пицата на кухненския плот. После отидох в спалнята си и влязох в дрешника. От горната лавица, прекалено високо, за да я достигне дъщеря ми, свалих дървената кутия с наследения от баща ми колт „Удсман“. Той имаше трагична история и се надявах, че сега няма да се повтори. Заредих го и излязох навън. Взех втория стол и го преместих срещу спящия мъж. Едва след като седнах, небрежно стиснал оръжието в скута си, протегнах крак и го побутнах по коляното.

Той се сепна, ококори се и се заозърта. Накрая очите му се фокусираха върху лицето ми и се спуснаха към пистолета.

— Ей, чакай малко бе, човек!

— Не, ти чакай малко. Кой си и какво искаш?

Не насочих оръжието към него. Държах се небрежно. Той вдигна ръце с дланите към мен.

— Господин Холър, нали така? Аз съм Джеф бе, човек. Джеф Трамъл. Разговаряхме по телефона, спомняш ли си?

Вторахих се в него за миг и разбрах, че не съм го познал, защото никога не бях виждал негова снимка. Когато бях посещавал къщата на Лиза Трамъл, там нямаше негови фотографии. Тя беше изличила присъствието му от дома си, след като той бе решил да я зареже.

А сега беше тук. С неспокойни очи и гузен вид. Помислих си, че знам точно какво иска.

— Откъде знаеш къде живея? Кой ти каза да дойдеш тук?

— Никой не ми е казвал. Просто дойдох. Потърсих името ти в уебсайта на Калифорнийската адвокатска колегия. Там не се посочва служебен адрес, обаче има адрес за кореспонденция. Дойдох и видях, че е частен дом, явно живееш тука. Това е всичко. Трябва да говоря с тебе.

— Можеше да се обадиш.

— На оня телефон му свършиха кредитите. Трябва да си купя нов.

Реших да подложя Джеф Трамъл на малък тест.

— Къде беше, когато ми се обади?

Той сви рамене, уж вече спокойно можеше да ми каже.

— В Росарито. Отседнал съм там.

Лъжеше. Сиско бе проследил онова обаждане. Имах номера на телефона и най-близката клетка. Беше ми позвънил от Венис Бийч, на около триста и двайсет километра от Росарито Бийч в Мексико.

— За какво искаш да говориш с мене, Джеф?

— Мога да ти помогна бе, човек.

— Да ми помогнеш ли? Как?

— Чух се с Лиза. Тя ми каза за чука, дето са го намерили. Не е неин... тъй де, наш. Мога да ти кажа къде е нашият. Да те заведе при него.

— Добре тогава, къде е?

Той кимна и погледна надясно към града в подножието на хълмовете. До нас стигаше несекващият шепот на трафика.

— Това е проблемът, господин Холър. Имам нужда от малко пари. Искам да се върна в Мексико. Там не ти трябва много, но все пак ти е нужно някакво начало, ако разбираш какво искам да кажа.

— И колко ти трябва за това начало?

Джеф се обърна и ме погледна в очите, защото говорех на неговия език.

— Само десет бона бе, човек. Ти ще получиш всички онез кинти от киното и десет хилядарки даже няма да ги усетиш. Дай ми ги и аз ще ти дам чука.

— И толкова?

— Да бе, човек, ще ти се махна от главата.

— А какво ще кажеш да свидетелстваш в полза на Лиза на процеса? Спомняш ли си, разговаряхме за това?

Той поклати глава.

— Не, не мога. Не ме бива да свидетелствам. Обаче мога да ти помагам отвън. Нали разбираш, да те заведе при чука, такива неща. Хърб каза, че чукут бил най-важната им улика, ама т'ва са врели-некипели, понеже знам къде е истинският.

— Значи си приказвал и с Хърб Дал, а?

По гримасата му видях, че се е изпуснал. Явно не биваше да споменава за кинаджията.

— Уф, не, не, всъщност Лиза ми каза, че е казал така. Изобщо не го познавам.

— Виж какво ще те питам, Джеф. Откъде да знам, че това е истинският чука, а не някакъв друг, който сте изфабрикували с Лиза и

Хърб?

— Казвам ти, знам къде е. Аз го оставих там. Аз!

— Само че няма да свидетелстваш и в такъв случай аз имам чук, ама нямам показания. Знаеш ли какво означава „взаимозаменяемост“ в правото, Джеф? Когато един предмет може да се замени с друг, също такъв. Ето за какво става дума. Твоят чук не ми върши никаква работа без показанията ти. Трябва да свидетелстваш, иначе няма никакъв смисъл от него.

— Хмм...

Изглеждаше съкрушен.

— Къде е чукут, Джеф?

— Няма да ти кажа. Освен него нямам нищо друго.

— Няма да ти платя и цент, Джеф. Даже да вярвах, че има чук и че е истинският чук, пак нямаше да ти платя нито цент. Не става така. Премисли всичко и ми се обади.

— Добре.

— А сега чупката от верандата ми.

Отпуснах пистолета до бедрото си, влязох вътре и заключих вратата. Грабнах ключовете за колата от кутията с пица и бързо се насочих към задния изход. Излязох и се промъкнах покрай къщата до дървената врата, която водеше към улицата. Открехнах я и надникнах навън.

Джеф Трамъл го нямаше, обаче чух запалване на автомобилен двигател. Зачаках и скоро по улицата мина автомобил. Изскочих навън и се вторачих в задния номер, но бях закъснял. Колата се отдалечаваше надолу по склона. Видях, че е син седан, но толкова се бях съсредоточил върху номера, че не обърнах внимание на марката и модела. Веднага щом се скри зад първия завой, забързах нагоре към линкълна.

За да го проследя, трябваше бързо да се спусна по хълма и да видя накъде завива по Лоръл Кениън Булевард. Иначе имаше петдесет процента вероятност да го изгубя.

Но закъснях. Когато линкълнът преодоля острите завойи и пред мен се появи кръстовището на Лоръл Кениън, синия седан вече го нямаше. Спрях на знака „стоп“ и не се поколебах. Завих надясно и потеглих на север.

Сиско беше проследил обаждането на Джеф Трамъл до Венис, ала иначе цялото дело се въртене около Долината. Затова се насочих натам.

Платното за на север беше еднолентово и се разширяваше в две ленти чак след като пресечеше Холивудските хълмове. Така и не успях да настигна Трамъл и скоро разбрах, че съм избрал грешната посока. Венис. Трябваше да завия на юг.

Не си падам по студена или претоплена пица, затова се отбих да вечерям в „Дейли Грил“ на Лоръл и Вентура. Паркирах в подземния гараж и вървах към ескалатора, когато се сетих, че колтът още е затъкнат отзад под пояса на шортите ми. Лошо. Върнах се в линкълна и пъгнах оръжието под седалката, после проверих дали съм заключил вратата.

Въпреки че беше рано, в ресторанта имаше много хора. Седнах на бара, вместо да чакам за маса, и си поръчах леден чай и пирог с пилешко. После отворих телефона и позвъних на клиентката си. Тя отговори веднага.

— Лиза, обажда се адвокатът ти. Ти ли прати мъжа си да говори с мене?

— Ами, казах му, че трябва да се срещне с теб, да.

— Твоя ли беше идеята, или на Хърб Дал?

— Не, моя. Искам да кажа, Хърб беше тук, обаче идеята беше моя. Разговаря ли с него?

— Да.

— Каза ли ти къде е чукут?

— Не. Поиска десет хиляди долара, за да ми каже.

Последва мълчание, но аз търпеливо изчаках.

— Мики, това не ми се струва много за нещо, което ще опровергае доказателството на обвинението.

— За доказателства не се плаща, Лиза. Ако го направиш, ще изгубиш. Къде се е настанил мъжът ти?

— Не пожела да ми каже.

— Ти лично ли разговаря с него?

— Да, дойде тук. Изглежда отвратително, нали?

— Трябва да го открия, за да му връча призовка. Имаш ли някаква...

— Той няма да свидетелства. Заяви ми го. За нищо на света. Иска само пари й да ме гледа как се мъча. Не му пука даже за родния му син. Изобщо не поиска да го види.

Донесоха ми поръчката и барманът ми доля чай. Пробих коричката с вилицата си, просто за да изпусна част от парата. Щяха да минат цели десет минути, докато пирогът изистине достатъчно, за да мога да го изям.

— Чуй ме, Лиза, важно е. Имаш ли някаква представа къде може да живее или да е отседнал?

— Не. Каза, че идвал от Мексико.

— Лъже. Бил е тук през цялото време.

Това явно я удиви.

— Откъде знаеш?

— От телефонните записи. Виж, няма значение. Ако ти се обади или се отбие, разбери къде се е настанил. Обещай му, че ще получи пари и изобщо каквото и да е, само разбери къде е. Ако успеем да го доведем в съда, той ще трябва да ни каже за чука.

— Ще опитам.

— Това не стига, Лиза. Просто го направи. Става дума за живота ти.

— Добре, добре.

— Когато разговаряхте, той спомена ли нещо за чука?

— Нищо конкретно. Каза само: „Спомняш ли си, че държах чука в колата, когато ходех да връщам беемвета с просрочени вноски?“ Когато работеше в представителството, понякога го пращаха да взима коли от неизправни длъжници. Във фирмата се редуваха. Мисля, че носеше чука за самозащита или в случай че се наложи да отвори без ключ, такива неща.

— Значи е искал да каже, че чукът от комплекта във вашия гараж е бил в колата му, така ли?

— Предполагам. В бавареца. Само че фирмата си взе колата, след като той я заряза и изчезна.

Кимнах. Можех да възложя на Сиско да провери дали в багажника на изоставеното от Джеф, Трамъл БМВ е имало чук.

— Добре, Лиза. Джеф имаше ли приятели тук в града?

— Не знам. Имаше във фирмата, но не е водил никого вкъщи. Нямахме семейни приятели.

— Знаеш ли имената на някои от колегите му във фирмата?

— Не.

— Не ми помагаш особено, Лиза.

— Съжалявам. Не мога да се сетя. Не харесвах приятелите му. Казах му да не ги води вкъщи.

Поклатих глава. Кои бяха моите приятели извън работата? Маги можеше ли да отговори на същите въпроси за мен?

— Добре, Лиза, засега стига. Искам да си помислиш за утре. Спомни си какво си говорихме. Как да се държиш и да реагираш пред съдебните заседатели. От това ще зависи много.

— Знам. Готова съм.

Ще ми се аз да бях готов.

21.

Съдия Пери искаше да навакса част от изгубеното предишния петък съдебно време, затова в понеделник сутрин своеволно ограничи встъпителните пледоарии до трийсет минути, въпреки че през уикенда обвинението и защитата уж се бяха трудили над едночасови изказвания. Всъщност това напълно ме устройваше. Съмнявах се, че ще говоря и десет минути. Колкото повече каже защитата, толкова повече има какво да атакува обвинението в заключителните пледоарии. От гледна точка на защитата, по-малкото винаги е повече. Своенравното решение на съдията обаче явно ни пращаше послание. Магистратът съобщаваше на нас, обикновените юристи, че здраво държи юздите в съдебната зала. И че ние сме само приходящи.

Фриман започна първа и какъвто ми е обичаят, аз не изпусках от очи съдебните заседатели. Слушах я внимателно, готов всеки момент да възразя, но дори не поглеждах към нея. Искях да видя как я възприемат заседателите. Искях да видя дали интуитивното ми усещане за тях ще се окаже вярно.

Тя говореше ясно и красноречиво. Без превземки, без парадиране. С поглед право към целта.

— Днес сме се събрали тук за едно нещо — каза прокурорката, изправена в откритото пространство непосредствено пред ложата на съдебните заседатели. — Тук сме заради гнева на една жена. Заради необходимостта ѝ да даде воля на своето разочарование от провалите и предателствата в собствения ѝ живот.

Естествено, тя отдели повечето от определеното ѝ време за предупреждения към заседателите да внимават с „фокусите на защитата“, както се изрази. Уверена в доказателствата си, Фриман се целеше в моите.

— Защитата ще се опита да ви убеди в какво ли не. В коварни заговори и изтънчен драматизъм. Това убийство е тежко, но историята е елементарна. Не се оставяйте да ви заблудят. Наблюдавайте внимателно. Слушайте внимателно. Всичко казано тук днес трябва да

бъде подплатено с доказателства по време на процеса. С истински доказателства.

— Това престъпление е грижливо подготвено. Убийцата е знаела навиците на Мичъл Бондюрант. Дебнела го е. Чакала го е в засада и после го е нападнала светкавично и злоумишлено. Тази убийца е Лиза Трамъл и по време на процеса вината ѝ ще бъде доказана. — Фриман обвинително посочи с показалец клиентката ми. Както я бях инструктирал, Лиза отговори на погледа ѝ, без дори да мигне.

Съсредоточих се върху заседател номер три, който седеше в средата на първия ред. Лиандър Лий Фърлонг-младши. Моят коз. Единственият заседател, на когото разчитах да гласува за мене докрай. Даже това да доведеше до невъзможност заседателите да вземат окончателно решение.

Около половин час преди да започне процедурата по избор на съдебни заседатели съдебният секретар ми връчи списък с осемдесет кандидати. Дадох го на своя следовател, който излезе в коридора, отвори лаптопа си и се захвана за работа.

Интернет дава много възможности за проверка на потенциалните заседатели, особено когато процесът ще се върти около финансови трансакции като просрочване на ипотека. Всеки кандидат попълва анкета, в която отговаря на основни въпроси: Вие или ваш много близък роднина имали ли сте просрочена ипотека? Отнеман ли ви е неизплатен автомобил заради просрочени вноски? Подавали ли сте искане за обявяване на банкрут? Това бяха елиминиращи въпроси. Всеки, който отговореше положително, щеше да бъде отхвърлен или от съдията, или от прокурора, защото се смяташе, че е пристрастен и не е в състояние да прецени доказателствата обективно.

Това елиминиране обаче е прекалено общо и между редовете остават неясноти. В това се състоеше работата на Сиско. Когато съдията покани първата група от дванайсет кандидати и започна да преглежда анкетите им, Войчеховски ми донесе бележките си по седемнайсет от осемдесетте. Трябваша ми хора с лош опит и може би даже неприязън към банките или държавните институции. Сред седемнайсетте имаше както хора, които направо бяха излъгали в анкетите си за банкрути или отнети неизплатени коли, така и ищци по граждански искове срещу банки. Сред тях беше и Лиандър Фърлонг.

Двайсет и девет годишният Лиандър Лий Фърлонг-младши работеше като помощник-управител в супермаркет от веригата „Ралфс“ в Чатсуърт. Той бе отговорил отрицателно на въпроса за просрочена ипотека. Дигиталната проверка на Сиско обаче обхващаше някои национални база данни и моят следовател се беше натъкнал на информация за имот с просрочена ипотека в Нашвил, щата Тенеси, който през 1994-та бил продаден на търг. Като собственик се посочваше Лиандър Лий Фърлонг. Ищец по делото беше Фърст Нешънъл Банк във Тенеси.

Името изглеждаше рядко срещано и двата случая трябваше да са свързани. По време на търга моят кандидат-заседател трябваше да е бил тринайсетгодишен. Предположих, че баща му е изгубил имота в полза на банката. И Лиандър Лий Фърлонг-младши не го споменаваше в анкетата.

Докато отминаваше вторият ден от избора на съдебни заседатели, нервно чаках Фърлонг да бъде избран на случаен принцип и да седне в ложата за разпит от съдията и страните. Междувременно отхвърлих неколцина добри кандидати, като използвах правото си на неаргументиран отвод, за да освободя места в ложата.

На четвъртата сутрин номерът на Фърлонг най-после излезе и го настаниха в ложата за разпит. Когато го чух да говори с южняшки акцент, разбрах, че той е моят коз. Нямах начин да не мрази банката, отнела имота на родителите му. И го криеше, за да влезе в съдебния състав.

Фърлонг отговори с лекота на съдията и прокурорката, като казваше точно каквото трябва и се представяше за богобоязлив работяга с консервативни ценности и либерални възгледи. Когато дойде моят ред, му зададох само няколко общи въпроса и после му отправих изненадващо питане. Искях да изглежда приемлив за мен. Попитах го дали смята, че хората с просрочена ипотека са достойни за презрение, или човек понякога може да има основателни причини да не е в състояние да изплаща вноските за дома си. Със своя южняшки акцент Фърлонг заяви, че всеки случай бил различен и не можело да се правят обобщения за всички с просрочени ипотeki.

Няколко минути и два-три въпроса по-късно Фриман му продупчи билета и аз не възразих. Сега само трябваше да се надявам,

че обвинението няма да разкрие миналото на семейството му, защото в такъв случай моментално щяха да го натирят от съдебния състав.

Нарушавах ли етиката или правилата, като не издавах на съда тайната на Фърлонг? Зависи какво разбирате под „много близък“ — например „много близък роднина“. Представете за това кой роднина е „много близък“ се променят през живота. В анкетата на Фърлонг пишеше, че е женен и има малък син. Сега жена му и детето му бяха неговите най-близки роднини. Баща му даже можеше да не е жив. Зададеният въпрос гласеше: „Вие или ваш много близък роднина имали ли сте просрочена ипотека?“

Тъй че тук имаше неяснота и аз не смятах, че съм длъжен да помогна на обвинението, като посоча какво е пропуснато във въпроса. Фриман имаше същия списък с имена и можеше да разполага с почти неограничените възможности на окръжна прокуратура и ЛАПУ. Все някой в тези две бюрократични машини трябваше да е не по-малко интелигентен от моя следовател. Можеха сами да си правят проверките. В противен случай си оставаше за тяхна сметка.

Наблюдавах Фърлонг, докато Фриман изреждаше своите доказателства: оръжието на убийството, свидетелката, кръвта по обувката на обвиняемата и насочения ѝ срещу банката гняв. Той седеше, опрял лакти върху подлакътниците на стола си и долепил върховете на пръстите си едни към други пред устата си. Сякаш криеше лицето си и я гледеше над ръцете си. Позата му ми подсказваше, че съм познал. Той беше моят коз, нямаше грешка.

Прокурорката започна да изпуска пара, докато рецитираше орязаната си пледоария и обясняваше, че всички доказателства щели да потвърдят виновността на обвиняемата извън всякакво основателно съмнение. Тук очевидно беше съкратила част от речта си, за да спази наложеното от съдията ограничение. Знаеше, че може да обобщи всичко в заключителните си думи, затова прескочи голяма част и премина към извода.

— Дами и господа, кръвта ще проговори — заяви прокурорката. — Следете доказателствата и те ще ви отведат без никакво съмнение до Лиза Трамъл. Тя е отнела живота на Мичъл Бондюрант. Отнела му е всичко. И сега е моментът да получи възмездие.

Фриман благодари на съдебните заседатели и се върна на мястото си. Сега беше мой ред. Спуснах ръка под масата, за да си

проверя ципа. Достатъчно е само веднъж да си излизал пред заседателите с отворен дюкян и това никога няма да се повтори.

Изправих се и заех същото място, на което беше стояла Фриман. За пореден път се опитах да не показвам, че все още се възстановявам от травмите си. И подех.

— Дами и господа, искам да започна с две встъпления. Казвам се Майкъл Холър и съм адвокат на обвиняемата. Моята работа е да защитавам Лиза Трамъл от тези изключително сериозни обвинения. Нашата конституция гарантира на всеки обвинен в престъпление в тази страна право на пълноценна и убедителна защита и тъкмо това възнамерявам да направя по време на процеса. Предварително се извинявам, ако с това разсърдя някой от вас, но ви моля да не забравяте, че моите действия не бива да се отразяват на Лиза.

Обърнах се към масата на защитата и вдигнах ръка, сякаш за да приветствам Трамъл с добре дошла.

— Би ли се изправила за малко, Лиза?

Тя стана от стола си, обърна се леко към съдебните заседатели и бавно плъзна очи по дванайсетте лица. Изглеждаше изпълнена с решителност, непречупена. Точно както ѝ бях казал.

— А това е Лиза Трамъл, обвиняемата. Госпожа Фриман иска да повярвате, че Лиза е извършила това престъпление. Тя е висока метър и шейсет, тежи четирийсет и девет кило с мокри дрехи и е гимназиална учителка. Благодаря, Лиза. Можеш да седнеш.

Трамъл отново зае мястото си и аз се обърнах към съдебните заседатели, като непрекъснато местех поглед от лице на лице, докато говорех.

— С госпожа Фриман сме на едно мнение, че това жестоко престъпление е извършено хладнокръвно. Никой не е имал право да отнеме живота на Мичъл Бондюрант и онзи, който го е извършил, трябва да бъде изправен пред правосъдието. Но и никога не бива да се прибързва с присъдата. И доказателствата ще потвърдят, че се е случило тъкмо това. Следователите по делото са видели малката картина и лесното напасване на факти. Убягнала им е голямата картина. Не са разкрили истинския убиец.

Зад себе си чух гласа на Фриман.

— Ваша чест, може ли да се приближим?

Пери се намръщи, но ни даде знак да отидем при него. Последвах прокурорката отстрани на съдийската маса, като пътно формулирах отговора си на възражението, което знаех, че ще повдигне. Съдията включи заглушаващо устройство, за да не позволи на заседателите да чуят нещо, което не е за техните уши, и тримата се наведохме един към друг.

— Ваша чест, не обичам да прекъсвам встъпителни пледоарии, обаче това тук не прилича на такава — започна Фриман. — Господин адвокатът ще ни изложи ли фактите, които възнамерява да докаже, или просто ще говори общи приказки за някакъв тайнствен убиец, който е известен само на него?

Пери се обърна към мен в очакване на отговор. Погледнах си часовника.

— Ваша чест, възражявам срещу възражението. Още не са изтекли и пет минути от отделените ми трийсет, а тя вече възражява, защото не съм изложил никакви факти?! Я стига, ваша чест, тя се опитва да ме изложи пред заседателите! Настоявам да приемете от нея възражение с постоянно действие и да не й позволявате повече да ме прекъсва.

— Мисля, че той има право, госпожо Фриман — съгласи се съдията. — Още е много рано за възражения. Сега ще го приема като постоянно възражение и лично ще се намеся, ако се наложи. Върнете се на масата на обвинението и не се обаждайте.

Той изключи заглушаващото устройство и върна стола си в центъра на масата. Ние с Фриман заехме местата си.

— Както казвах, преди да ме прекъснат, в това дело има голяма картина и защитата ще ви я покаже. Обвинението иска да повярвате, че става дума за обикновено отмъщение. Но убийството никога не е обикновено и ако следователят или прокурорът търсят лесни пътища за неговото разкриване, със сигурност ще им убегне нещо. Включително убиецът. Лиза Трамъл изобщо не е познавала Мичъл Бондюрант. Никога не се е срещала с него. Не е имала мотив да го убие, защото мотивът, който ще ви представи обвинението, е измислен. Ще ви убеждават, че тя е убила Мичъл Бондюрант, защото е щял да отнеме дома ѝ. Всъщност той нямаше да ѝ отнеме дома и ние ще го докажем. Мотивът е като корабен рул. Без него корабът е подвластен на

капризите на вятъра. И точно такива са доказателствата на обвинението. Вятър.

Пъхнах ръце в джобовете си и наведох поглед към краката си. Преброих наум до три и когато вдигнах очи, гледах право към Фърлонг.

— Всъщност в това дело става въпрос за пари. За епидемията от просрочени ипотeki, която мори страната ни. Това не е обикновено отмъщение. Това е хладнокръвно и добре пресметнато убийство на човек, заплашвал да разкрие корупцията на нашите банки и техните посредници при отнемане на имоти с просрочена ипотека. Става въпрос за пари, за хората, в които са парите и които не искат да се разделят с тях на никаква цена — даже на цената на убийство.

Направих нова пауза, промених позата си и плъзнах очи по ложата. Когато стигнах до заседателната Естър Маркс, задържах погледа си върху нея. Знаех, че е самотна майка и работи като офис мениджър в модния квартал. Сигурно печелеше по-малко от мъжете на същия пост и я бях нарочил за човек, който ще съчувства на клиентката ми.

— Лиза Трамъл е обвинена в убийство, което не е извършила. Тя е изкупителната жертва. Активно е протестирала срещу банката и незаконните процедури при просрочени ипотeki. Борила се е срещу тях и затова ѝ е наложена ограничителна заповед. Същите неща, поради които мързеливите следователи са я заподозрели, са я превърнали в идеалната изкупителна жертва. И ние ще ви го докажем.

Всички погледи бяха отправени към мен. Бях привлякъл цялото им внимание.

— Доказателствата на обвинението няма да издържат — продължих аз. — Ще ги опровергаем едно по едно. Критерият, въз основа на който сте длъжни да вземете решение, е виновност извън всякакво основателно съмнение. Настоявам да внимавате и разсъждавате сами. И тогава, гарантирам ви, ще имате толкова основателни съмнения, че няма да знаете какво да ги правите. И ще си зададете един-единствен въпрос. Защо? Защо обвиняват тази жена в това престъпление? Защо я подлагат на всичко това?

Последна пауза. Кимнах и им благодарих за вниманието, след което бързо се върнах на мястото си и седнах. Лиза постави длан върху ръката ми в знак на признателност, че се застъпвам за нея. Един от

нашите предварително подготвени жестове. Знаех, че е такъв, но все пак ми стана приятно.

Съдията обяви петнайсетминутна почивка преди началото на свидетелските показания. Докато залата се изпразваше, останах на масата на защитата. Встъпителната ми пледоария беше затвърдила усещането ми за набиране на инерция. През следващите няколко дни обвинението щеше да владее положението, ала Фриман вече знаеше, че ще дойде и моят ред.

— Благодаря ти, Мики — каза Лиза Трамъл, докато се изправяше, за да излезе в коридора е Хърб Дал, който я чакаше до портала.

Погледнах го и й казах:

— Още е рано да ми благодариш.

22.

След почивката Андреа Фриман започна с основополагащите свидетели на обвинението, както ги наричам. Техните показания често са драматични, обаче нямат връзка с вината или невинността на обвиняемия. Призовават ги просто като елемент от структурата на самото обвинение, за да положат основите за доказателствата, които ще дойдат по-късно.

Първа свидетелства рецепционистката в Уест Ланд Нешънъл, Рики Санчес — жената, открила трупа на пострадалия в гаража. Нейното значение се изразяваше в това, че допринасяше за определяне часа на смъртта и разкриваше пред съдебните заседатели шока от убийството за обикновените хора.

Санчес пътувала за работа от долината Санта Кларита и строго спазвала сутрешните си навици. Тя разказа, че винаги влизала в гаража в 08:45 и имала десет минути да паркира, да стигне до служебния вход и да заеме мястото си до 08:55, за да се приготви за отварянето на банката в 09:00.

В деня на убийството също не изневерила на привычката си и намерила свободно място на около десет места от това на Мичъл Бондюрант. След като заключила колата си, тя тръгнала към моста, свързващ гаража със сградата на банката. И тогава открила трупа. Първо видяла разлятото кафе, после отвореното куфарче на земята и накрая Мичъл Бондюрант, проснат по очи и цял в кръв.

Санчес приклепнала до него и проверила дали дава признаци на живот, след това извадила джиесема си от дамската си чантичка и позвънила на спешния телефон.

Защитата рядко печели точки с основополагащите свидетели. Техните показания обикновено са точно установени и не допринасят за изясняване на въпроса за вината или невинността. И все пак не се знае. Когато ми дадох думата за кръстосан разпит, станах и изстрелях няколко въпроса, просто за да видя какво може да изскочи.

— Госпожо Санчес, вие описахте неизменните си сутрешни навици, обаче щом вкарате колата си в гаража на банката, повече не

може да става дума за навик, прав ли съм?

— Не съм сигурна какво искате да кажете.

— Искам да кажа, че не ви е определено специално място за паркиране и следователно навиците ви свършват дотам. Влизате в гаража и трябва да си търсите място, нали така?

— Ами, нещо такова. Банката още не е отворена и има много свободни места. Обикновено се качвам на втория етаж и паркирам там, където и онзи ден.

— Добре. В миналото случвало ли се е да се засичате сутрин с господин Бондюрант?

— Не, той обикновено отиваше по-рано от мене.

— Да се върнем на деня, в който сте открили трупа на господин Бондюрант. Къде в гаража видяхте обвиняемата Лиза Трамъл?

Тя се замисли, сякаш и задавам коварен въпрос. Така си и беше.

— Не я... Не съм я виждала.

— Благодаря, госпожо Санчес.

След това свидетелската скамейка зае телефонистката от спешния телефон, отговорила на обаждането на Санчес в 08:52. Казваше се Лашанда Гейнс и показанията ѝ бяха използвани главно за да представи записа на обаждането на предишната свидетелка. Прослушването на този запис беше изключително драматична и излишна маневра, но съдията го допусна въпреки моето възражение по време на предварителното изслушване. Фриман пусна четирийсет секунди от записа, след като раздаде, транскрипциите на заседателите, съдията и защитата.

Гейнс: Деветстотин и единайсет, какво се е случило?

Санчес: Тук има един човек, мисля, че е мъртъв!

Целият е в кръв и не мърда.

Гейнс: Как се казвате?

Санчес: Рики Санчес. Намирам се в гаража, на Уест Ланд Нешънъл в Шърман Оукс.

(пауза)

Гейнс: Това на Вентура Булевард ли е?

Санчес: Да, ще пратите ли някого?

Гейнс: Полицията и линейката вече пътуват към вас.

Санчес: Мисля, че вече е мъртъв. Има много кръв.

Гейнс: Познавате ли го?

Санчес: Мисля, че е господин Бондюрант, но не съм сигурна. Искате ли да го преобърна?

Гейнс: Не, просто изчакайте полицията. Заплашвали ви опасност, госпожо Санчес?

(пауза)

Санчес: Хм, едва ли. Не виждам никого наоколо.

Гейнс: Добре, изчакайте полицията и не затваряйте телефона.

Не си направих труда да я разпитвам. От това защитата нямаше да спечели нищо.

Фриман нанесе първия си удар, след като освободиха Гейнс. Очаквах да продължи с първия отзовал се на повикването полицай. Да го разпита за пристигането на местопрестъплението, за отцепването на района, и да покаже съответните снимки на съдебните заседатели. Тя обаче призова Марго Шейфър, свидетелката, която поставяше Трамъл в близост до банката. Веднага разбрах каква стратегия прилага обвинението. Вместо да прати заседателите на обяд със спомена за снимките от местопрестъплението, Фриман им поднасяше първия разобличителен момент от процеса. Първите показания, които свързваха Трамъл с престъплението.

Плана ѝ си го биваше, но прокуратурата не знаеше онова, което знаех за свидетелката ѝ аз. Само се надявах да стигна до нея преди обедната почивка.

Дребничката Шейфър изглеждаше нервна и бледа. Наложих се да наведе микрофона от положението, в което го беше оставила Гейнс.

По време на прекия разпит Фриман установи, че Шейфър е касиерка в банката, върнала се на работа преди четири години, след като отгледала децата си. Нямаха кариеристични амбиции, просто ѝ харесвали отговорността на тази работа и контактите с клиентите.

След още няколко лични въпроса, целящи да установят хармонична връзка между Шейфър и съдебните заседатели, Фриман се насочи към същността на нейните показания и я попита за утрото на убийството.

— Закъснявах — отговори свидетелката. — Трябва да съм на гишето си в девет. Първо отивам да си взема касата от трезора и се разписвам за нея. Затова обикновено съм там към девет без петнайсет. Онзи ден обаче попаднах на задръстване на Вентура Булевард, имаше катастрофа, и много закъснях.

— Спомняте ли си колко точно, госпожо Шейфър? — попита Фриман.

— Да, точно десет минути. Постоянно гледах часовника на таблото. Закъснявах точно с десет минути.

— Добре, и когато приближихте банката, видяхте ли нещо необичайно или обезпокоително?

— Да, видях.

— Какво видяхте?

— Видях Лиза Трамъл да се отдалечава по тротоара от банката.

Изправих се и възразих, че свидетелката не е знаела откъде се е отдалечавала жената, която е разпознала като Трамъл. Съдията се съгласи и прие възражението.

— В каква посока вървеше госпожа Трамъл? — попита прокурорката.

— На изток.

— И къде се намираше спрямо банката?

— На половин пряка източно от банката и вървеше на изток.

— Значи е вървяла в посока, обратна на банката, нали?

— Да, точно така.

— И от какво разстояние я видяхте?

— Шофирах на запад по Вентура и бях в лявата лента, за да мога да се престроя и да завия към входа на гаража. Тъй че тя беше на три ленти от мене.

— Обаче сте си гледали пътя, нали?

— Не, когато я забелязах, бях спряла на светофар.

— Значи тя ви се е падала под прав ъгъл, когато сте я видели, така ли?

— Да, точно оттатък улицата.

— А откъде знаехте, че тази жена е обвиняемата Лиза Трамъл?

— Нейни снимки бяха закачени в служебната стая и трезора. Освен това около три месеца преди това бяха показали снимката ѝ на служителите в банката.

— Защо?

— Защото имаше ограничителна заповед, която ѝ забраняваше да се приближава до банката на разстояние, по-малко от трийсет метра. Показаха ни нейната снимка и ни помолиха веднага да съобщим на началниците си, ако я забележим на територията на банката.

— Можете ли да кажете на съдебните заседатели в колко часа видяхте Лиза Трамъл да върви на изток по тротоара?

— Да, знам точно, защото закъснявах. Беше девет без пет.

— Значи в девет без пет Лиза Трамъл е вървяла на изток в посока, обратна на банката, така ли?

— Да, точно така.

Със следващите си няколко въпроса Фриман установи, че Лиза Трамъл се е намирала на половин пряка от банката само минути след съобщението за убийството на спешния номер. Тя приключи със свидетелката в 11:30 и съдията попита дали искам да направим обедна почивка по-рано и да започна кръстосания си разпит следобед.

— Ваша чест, мисля, че няма да ми отнеме повече от половин час, и предпочитам да го направя сега. Готов съм.

— Добре тогава. Започвайте, господин Холър.

Изправих се и отидох на катедрата, поставена между масата на обвинението и ложата на съдебните заседатели. Носех си бележника и две табла, обърнати с лица едно към друго, така че да не се виждат. Опрях ги отстрани на катедрата.

— Добър ден, госпожо Шейфър.

— Добър ден.

— В показанията си споменахте, че сте закъснявали заради катастрофа, нали така?

— Да.

— Случайно минахте ли покрай мястото на път за работа?

— Да, беше точно на запад от Ван Найс Булевард. Щом го подминах, движението стана по-спокойно.

— От коя страна на Вентура беше?

— Тъкмо това беше проблемът. Катастрофата беше станала в отсрещното платно, обаче всички от моята страна намаляваха скоростта, за да позяпат.

Записах си нещо в бележника и промених посоката.

— Госпожо Шейфър, направи ми впечатление, че прокуратурата забрави да ви попита дали госпожа Трамъл е носила чук, когато сте я забелязали. Не сте видели такова нещо, нали?

— Не, не съм. Обаче носеше голяма пазарска чанта, в която имаше предостатъчно място за чук.

За пръв път чувах за пазарска чанта. Това не се споменаваше в доказателствените материали. Шейфър, услужливата свидетелка, въвеждаше в делото нова информация. Или поне така си мислех.

— Пазарска чанта ли? Случайно да сте споменавали за тази пазарска чанта по време на разговорите си в полицията или прокуратурата?

Тя се замисли.

— Не съм сигурна. Може и да не съм.

— Значи, доколкото си спомняте, в полицията изобщо не са ви попитали дали обвиняемата е носела нещо.

— Да, струва ми се.

Не знаех какво означава това и дали изобщо означава нещо. Но реших засега да оставя пазарската чанта и пак да тръгна в нова посока. Свидетелят никога не бива да знае накъде клониш.

— Госпожо Шейфър, когато само преди няколко минути свидетелствахте, че сте били на три ленти от тротоара, където уж сте видели обвиняемата, вие сбъркахте, нали?

Втората ненадейна промяна на темата и въпросът я накараха да се позамисли.

— Хмм... не, не съм.

— Добре, на кое кръстовище бяхте, когато сте я видели?

— На Сидрос Авеню.

— Платното за на изток на Вентура е двулентово, нали?

— Да.

— И после имате лента за ляв завой на Сидрос, прав ли съм?

— Да, стават три.

— Ами лентата за паркиране?

На лицето ѝ се изписа презрителна гримаса.

— Това не е истинска лента.

— Е, все пак е разстояние между вас и жената, в която твърдите, че сте разпознали Лиза Трамъл, нали?

— Щом така казвате. Мисля, че се втелявате.

— Нима? Аз пък мисля, че просто съм точен, как смятате?

— Според мен повечето хора биха казали, че съм се намирала на три ленти от нея.

— Но зоната за паркиране, да я наречем така, е широка поне колкото автомобил. Всъщност е по-широка, нали така?

— Добре, щом ще се втеляваме. Да я наречем четвърта лента. Моя грешка.

Бях убеден, че след това неохотно, ако не и озлобено признание съдебните заседатели ще видят кой всъщност се втелява.

— Значи сега твърдите, че когато уж сте видели госпожа Трамъл, вие сте се намирали на около четири ленти от нея, а не на три, както свидетелствахте преди, прав ли съм?

— Да. Казах, моя грешка.

Престорих се, че си записвам нещо в бележника, като се надявах съдебните заседатели да си помислят, че си водя хронология на събитията. После се наведох към двете табла и избрах едното.

— Ваша чест, бих искал да покажа на свидетелката снимка на мястото, за което говорим.

— Обвинението виждало ли я е?

— Изображението беше предадено на диск заедно с други доказателствени материали. Не съм показвал конкретно това табло на госпожа Фриман и тя не е искала да го види.

Прокурорката не възрази и съдията ми даде картбланш, обозначавайки първото табло като „доказателствено средство на защитата №1А“. Разпънах сгъваем статив в свободното пространство между ложата и свидетелската скамейка. Обвинението възнамеряваше да покаже своите доказателствени средства на прожекционните екрани и по-късно аз щях да направя същото, но за тази демонстрация бях предпочел стария начин. Поставих таблото на статива и се върнах на катедрата.

— Госпожо Шейфър, познавате ли това място?

Трийсет на сто и трийсет сантиметровото сателитно изображение показваше въпросната отсечка от две преки на Вентура Булевард. Блокс го беше свалила от Гугъл Ърт и бяхме платили само да го увеличат и монтират върху табло.

— Да. Прилича на изглед отгоре към Вентура Булевард. Виждат се банката и кръстовището със Сидрос Авеню на около една пряка

оттам.

— Да, това е изглед отгоре. Моля, приближете се и с маркера върху долния перваз на статива оградете мястото, където смятате, че сте видели Лиза Трамъл.

Шейфър погледна съдията, за да му поиска разрешение. Той одобрително кимна и свидетелката слезе от скамейката, взе черния маркер и ограда участък от тротоара на половин пряка от входа на банката.

— Благодаря, госпожо Шейфър. Бихте ли отбелязали за съдебните заседатели къде се намираше колата ви, когато сте погледнали през прозореца и уж сте видели Лиза Трамъл?

Тя постави точка в средната лента, най-малко на три автомобилни дължини от кръстовището.

— Благодаря, госпожо Шейфър. Можете да се върнете на мястото си.

Жената остави маркера на статива и седна на скамейката.

— Колко коли имаше пред вас на светофара, как смятате?

— Поне две. Може би три.

— Ами в лявото платно? Имаше ли коли, които са чакали да завият?

Свидетелката беше готова за този въпрос и не се подведе.

— Не, виждах ясно тротоара.

— Било е пиков час, а вие твърдите, че никой не е чакал да завие в лявото платно, така ли?

— Не и успоредно с мен. Но аз бях на две-три коли разстояние от кръстовището. Някой може и да е чакал да завие, само че не до мене.

Попитах съдията дали може да поставя на статива второто табло, „доказателствено средство на защитата № 1Б“, и той ми позволи. И това беше увеличена снимка, но от земята. Бе я направил Сиско през прозореца на колата си, чакайки на светофара в средното платно на Вентура Булевард и Сидрос Авеню в 08:55 в понеделник, един месец след убийството. В долния десен ъгъл на изображението се четяха датата и часът.

Когато се върнах на катедрата, помолих Шейфър да опише какво вижда.

— Това е снимка на същата пряка, само че от земята. Ей там е „Данис Дели“. Понякога ходим там да обядваме.

— Да, а знаете ли дали заведението е отворено за закуска?

— Да, отворено е.

— Закусвали ли сте някога там?

Фриман се изправи и възрази.

— Ваша чест, не виждам какво общо има това с показанията на свидетелката и елементите от този процес.

Пери ме погледна.

— Ако ваша чест ми даде още малко време, значението на това доказателствено средство скоро ще се изясни.

— Продължавайте, но по-бързо.

Отново се съсредоточих върху Шейфър.

— Случвало ли се е да закусвате в „Данис“, госпожо Шейфър?

— Не, никога.

— Но знаете, че заведението е много посещавано сутрин, нали?

— Няма откъде да знам.

Не очаквах точно тези думи, но и те ми вършеха работа. Шейфър за пръв път явно заобикаляше въпроса и нарочно избягваше очевидния отговор. Съдебните заседатели, които обърнеха внимание на това, щяха да започнат да виждат в нея не безпристрастна свидетелка, а жена, която отказва да се отклони от прокурорските указания.

— Тогава ще ви задам следния въпрос. Какви други заведения в района са отворени преди девет сутринта?

— Там има главно магазини, които толкова рано са затворени. На снимката се виждат рекламите.

— Тогава според вас с какво се обяснява фактът, че на снимката всички места за паркиране са заети? Може би от клиенти на „Данис“?

Фриман отново възрази, че свидетелката едва ли е компетентна да отговори на въпроса. Съдията се съгласи, прие възражението и ми нареди да продължа.

— Спомняте ли си колко коли бяха паркирани пред заведението и покрай тротоара в понеделник в девет без пет сутринта, когато твърдите, че сте видели госпожа Трамъл от четири ленти разстояние?

— Не си спомням.

— Само преди няколко минути вие свидетелствахте, и мога да ви прочета собствените ви думи, ако желаете, че ясно сте виждали Лиза Трамъл. Не казахте ли, че в лентата за паркиране не е имало никакви коли?

— Може и да е имало, обаче я виждах ясно.

— Ами пътните ленти? И те ли бяха свободни?

— Да. Виждах я.

— Казахте, че сте закъсняла, защото трафикът на запад се е забавил заради катастрофа, нали така?

— Да.

— Катастрофа в източното платно, нали?

— Да.

— Тогава докъде е било задръстването в източното платно, щом западното е било достатъчно задръстено, за да закъснеете с десет минути за работа?

— Не си спомням точно.

Идеален отговор. За мене. Шикалкавещият свидетел винаги носи точки на защитата.

— Не е ли вярно, госпожо Шейфър, че е трябвало да погледнете през две ленти, задръстени от коли, и напълно заета лента за паркиране, за да видите обвиняемата на тротоара?

— Знам само, че я видях. Тя беше там.

— И даже е носела голяма пазарска чанта, казвате, нали така?

— Точно така.

— Каква пазарска чанта?

— От онези с дръжки, каквито има в универсалните магазини.

— Каква беше на цвят?

— Червена.

— Можете ли да кажете дали е била пълна, или празна?

— Не мога.

— Отстрани ли я носеше, или пред себе си?

— Отстрани. С една ръка.

— Явно добре си спомняте чантата. Нея ли гледахте, или лицето на жената, която я носеше?

— Имах време да видя и двете.

Погледнах бележките си и поклатих глава.

— Госпожо Шейфър, знаете ли колко е висока госпожа Трамъл?

Обърнах се към клиентката си и й дадох знак да се изправи. Навярно преди това трябваше да поискам разрешение от съдията, обаче бях набрал инерция и не исках да минавам през никакви ограничители на скоростта. Пери не каза нищо.

— Нямам представа — отвърна свидетелката.

— Ще се изненадате ли, ако ви информирам, че тя е едва метър и шейсет?

Кимнах на Лиза и тя си седна.

— Не, това едва ли ще ме изненада.

— Метър и шейсет, а вие въпреки това сте я забелязали през четири ленти, задръстени от коли.

Фриман възрази, както и очаквах. Пери прие възражението, обаче аз не се нуждаех от отговор, за да постигна своето. Погледнах си часовника и видях, че е дванайсет без две. Изстрелях последното си торпедо.

— Госпожо Шейфър, моля, погледнете снимката и посочете къде на тротоара виждате обвиняемата.

Всички погледи се насочиха към увеличената фотография. Поради редицата коли в лентата за паркиране пешеходците на тротоара не се различаваха. Фриман скочи на крака и възрази, че защитата се опитва да окаже натиск върху свидетелката и съда. Пери ни повика при себе си. Когато заставахме до съдийската маса, строгите му думи бяха отправени към мен.

— Господин Холър, обвиняемата на снимката ли е? Да или не?

— Не, ваша чест.

— В такъв случай вие се опитвате да подведете свидетелката. Няма да го допусна в своята зала. Свалете тази снимка.

— Никого не се опитвам да подведа, ваша чест. Тя можеше просто да отговори, че обвиняемата я няма на снимката. Обаче явно не вижда пешеходците от отсрещната страна на платното и аз искам да изясня това на...

— Не ме интересува какво сте искали да постигнете. Свалете снимката и ако направите друг подобен опит, след края на работния ден ще отговаряте за неуважение към съда. Ясно ли е?

— Да, ваша чест.

— Ваша чест — обади се Фриман. — Съдебните заседатели трябва да чуят, че обвиняемата я няма на снимката.

— Съгласен съм. Върнете се на местата си.

На връщане свалих таблата от статива.

— Дами и господа — каза съдията. — Обръщам ви внимание, че обвиняемата я няма на снимката, която ви показва адвокатът.

Това напълно ме устройваше. Така или иначе бях постигнал своето. Фактът, че се е наложило изрично да посочат на съдебните заседатели отсъствието на Лиза от фотографията, подчертаваше колко е било трудно някой да я види и познае на тротоара.

Съдията ми нареди да продължа кръстосания разпит и аз се наведох към микрофона.

— Нямам повече въпроси.

Седнах и оставих таблата на пода под масата. Бяха ми свършили добра работа. Понесох удар от страна на съдията, но си струваше. Винаги си струва, ако успееш да постигнеш своето.

23.

Лиза Грамъл беше въодушевена от кръстосания разпит на Марго Шейфър. Даже Хърб Дал не се сдържа и ме поздрави, когато обявиха обедна почивка. Посъветвах ги да не се радват много. Процесът едва започваше и показания като тези на Шейфър обикновено се оборваха най-лесно. Предстояха ни тежки свидетели и още по-тежки дни.

— Не ме интересува — заяви Лиза. — Ти беше прекрасен и онази лъжкиня си получи заслуженото.

Думите ѝ излъчваха омраза и ме накараха да се замисля за миг, преди да отговоря.

— Прокурорката все пак ще има възможност да я реабилитира при повторния разпит следобед.

— И после ти ще можеш пак да я разбиеш на пух и прах.

— Е... Никого не искам да разбивам. Не е в това...

— Ще дойдеш ли с нас на обяд, Мики?

Подчерта предложението си, като прегърна с една ръка Дал. Това ясно ми показва, че съм познал — отношенията помежду им не бяха само делови.

— Наоколо няма прилични заведения — продължи Лиза. — Ще отидем да потърсим нещо на Вентура Булевард. Даже може да видим как е в „Данис Дели“.

— Благодаря, но не мога. Трябва да се върна в кантората и да се видя с екипа. Днес не можах да дойдат, понеже имат работа, и трябва да се отбия при тях.

Лиза ме изглежда скептично. Мнението ѝ не ме вълнуваше. Аз я представявах в съда. Не бях длъжен да обядвам с нея и с мъжа, който със сигурност кроеше планове да я обере, в каквито и романтични отношения да бяха — ако изобщо се касаеше за романтика. Тръгнах си сам и се върнах в офиса си във Виктъри Билдинг.

Лорна вече ни беше донесла сандвичи с пуешко и зелена салата от конкурентния и много по-добър „Джерис Феймъс Дели“ в Студио Сити. Изядох своя на бюрото си, докато описвах на Сиско и Бълокс случилото се преди обед в съда. Въпреки резервите, които имах към

клиентката си, бях доволен от кръстосания разпит на Шейфър. Благодарих на Дженифър за таблата, които, струва ми се, бяха направили впечатление на съдебните заседатели. Нищо не може да се сравнява с нагледните помагала, когато искаш да хвърлиш съмнение върху набеден свидетел.

Когато свърших разказа за показанията, ги попитах върху какво работят. Сиско отговори, че още се занимавал с полицейското следствие и търсел в него грешки и голи предположения, които могат да се използват в кръстосания разпит на Кърлин.

— Добре, ще имам нужда от всички възможни оръжия — казах. — Бълокс, нещо ново при тебе?

— Почти цяла сутрин преглеждах документацията около просрочената ипотека. Искам да съм желязна, когато дойде моят ред.

— Добре, хубаво, но дотогава има известно време. Предполагам, че защитата ще започне чак идната седмица. Фриман като че ли се опитва да поддържа определен ритъм и инерция, обаче в списъка ѝ има доста свидетели и явно не е въздух под налягане.

Адвокатите и прокурорите често попълват свидетелските си списъци с плява, за да накарат противника да се чуди кой всъщност ще бъде призован и чии показания са важни. Струваше ми се, че този път Фриман не е приложила подобна тактика. Всяко име от нейния списък имаше с какво да допринесе по делото.

Топнах сандвича си в дресинга „Хиляда острова“, протекъл върху хартиената опаковка. Аронсън посочи едно от таблата, които бях донесъл от съда. Онова със снимката от земята, с което се бях опитал да заблудя Марго Шейфър.

— Не беше ли прекалено рисковано? Ами ако Фриман не беше възразила?

— Знаех, че ще възрази. И ако не тя, щеше да го направи съдията. Не обичат да подвеждаш свидетелите.

— Да, обаче тогава съдебните заседатели разбират, че лъжеш.

— Не съм лъгал. Зададох на свидетелката въпрос. Попитах я дали може да посочи Лиза на снимката. Не съм твърдял, че Лиза е на снимката. Ако ѝ бяха дали възможност, Шейфър щеше да отговори отрицателно. И толкова.

Аронсън се намръщи.

— Спомни си какво ти казах, Бълокс. В тези неща съвестта е излишна. Това е твърда игра. Аз изиграх Фриман и тя се опитва да изиграе мен. Даже може вече да ме е изиграла по някакъв начин, а аз изобщо да не съм разбрал. Поех риск и получих лек шамар от съдията. Но докато ние бяхме при съдийската маса, всички съдебни заседатели гледаха снимката и всички до един си мислеха колко е трудно Марго Шейфър да е видяла онова, което твърди. Така стават нещата. Хладнокръвно и пресметливо. Понякога печелиш точка, но обикновено не успяваш.

— Знам — презрително заяви момичето. — Но това не означава, че трябва да ми харесва.

— Права си, не означава.

24.

След обедната почивка Фриман ме изненада, като не изкара Марго Шейфър пак на свидетелската скамейка, за да се опита да замаже нанесените щети. Предположих, че планира за по-късно нещо друго, което ще ѝ помогне да спаси показанията на свидетелката. Вместо това призова сержанта от ЛАПУ Дейвид Къвингтън, първия полицаи, отзовал се на обаждането на Рики Санчес на спешния телефон.

Опитният ветеран Къвингтън беше солиден свидетел на обвинението. С прецизните, ако не и комични думи на човек, който е виждал повече трупове и е свидетелствал за тях повече пъти, отколкото може да си спомни, той описа пристигането си на местопрестъплението и регистрирането на насилствената смърт на жертвата. После разказа как отцепил целия гараж, изолирал Рики Санчес и други потенциални свидетели и оградил с лента участъка от втория етаж, където се намирал трупът.

Чрез Къвингтън бяха въведени и показани на двата екрана снимките от местопрестъплението — в цялата им кървава прелест. Те по-категорично от всякакви показания установяваха извършването на убийството, задължително изискване за осъдителна присъда.

По време на една от схватките преди процеса бях постигнал скромнен успех по отношение на тези фотографии. Бях възразил срещу тяхното въвеждане и особено срещу намерението на Фриман да покаже почти еднометрови увеличения на стативи пред ложата на заседателите. Бях заявил, че те внушават предубеждение срещу моята клиентка. Снимките на убити хора винаги са шокиращи и предизвикват силни емоции. В природата на човек е да иска сурово наказание за виновниците. Снимките лесно могат да настроят съдебните заседатели срещу обвиняемия, независимо какви доказателства го свързват с престъплението. Пери се опита да раздели бебето: ограничи фотографиите, които можеше да въведе обвинението, до четири и нареди на прокуратурата да използва прожекционните екрани, като по този начин ограничаваше и големината на снимките.

Бях спечелил няколко точки, обаче знаех, че съдийското нареждане няма да се отрази върху инстинктивната реакция на заседателите. Победата пак си оставаше за обвинението.

Фриман избра четирите снимки, на които имаше най-много кръв и които показваха ужасяващия ъгъл, под който тялото на Бондюрант се беше строполило на бетонния под.

По време на кръстосания разпит се съсредоточих върху една от снимките и се опитах да накарам заседателите да мислят за нещо друго вместо за възмездие. Най-добрият начин да го направиш, е да подхвърляш въпроси. Ако останат без отговор, значи си си изпълнил задачата.

С разрешението на съдията използвах дистанционното и изключих три от снимките на екраните. Остана само една.

— Сержант Къвингтън, искам да насоча вниманието ви към изображението на екрана. Доколкото виждам, е обозначено като „доказателствено средство на обвинението номер три“. Бихте ли ми казали какво се вижда на преден план?

— Отворено куфарче.

— Добре, така ли го заварихте, когато пристигнахте на местопрестъплението?

— Да.

— Просто си лежеше отворено, така ли?

— Добре, проверихте ли дали свидетелите или някой друг не го е отворил след откриването на трупа?

— Попитах жената, която беше позвънила на спешния телефон, дали го е отворила и тя каза, че не е. С това проверката ми се изчерпа. Оставих следователите да си свършат работата.

— Вие свидетелствахте, че през цялата си двайсет и две годишна кариера сте работили като патрулен полицай, нали така?

— Да, точно така.

— Отзовавали ли сте се на много повиквания на спешния телефон?

— Да.

— Какво ви говореше това отворено куфарче?

— Всъщност нищо. Просто беше част от местопрестъплението.

— Вашият опит наведе ли ви на мисълта, че това убийство може да е свързано с грабеж?

— Не. Аз не съм детектив.

— Ако мотивът за престъплението не е бил грабеж, защо убиецът е отделил време да отвори куфарчето на пострадалия?

Преди Къвингтън да успее да отговори, Фриман възрази, че въпросът бил извън компетенциите и личния опит на свидетеля.

— Сержант Къвингтън през цялата си кариера е бил патрулен полицай. Той не е детектив. Никога не е разследвал грабеж.

Съдията кимна и каза:

— Склонен съм да се съглася с госпожа Фриман, господин Холър.

— Ваша чест, сержант Къвингтън може никога да не е бил детектив, но според мене спокойно може да се каже, че се е отзовавал на съобщения за грабеж и е провеждал предварителни следствия. Мисля, че той е в състояние да отговори на въпрос за първоначалните си впечатления от местопрестъплението.

— Все пак ще приема възражението. Задайте следващия си въпрос.

Бях изгубил тази точка, така че погледнах бележките за Къвингтън, които си бях нахвърлял. Бях убеден, че съм посял съмнението за грабежа и мотива за престъплението в умовете на съдебните заседатели, но не исках да оставям нещата така. Реших да блъфирам.

— Сержант, след като сте пристигнали в отговор на обаждането на спешния телефон и сте направили оглед на местопрестъплението, повикахте ли следователи, съдебни лекари и криминалисти?

— Да, свързах се с диспечерския център, потвърдих, че става дума за убийство, и повиках обичайната следствена група от Ваннайския участък.

— И сте охранявали местопрестъплението до идването на тези хора, така ли?

— Да, така се прави. Предадох охраната на местопрестъплението на следователите. По-точно на детектив Кърлин.

— Добре. През това време обсъждали ли сте с Кърлин или друг служител на реда възможността убийството да е извършено при опит за грабеж?

— Не сме.

— Сигурен ли сте, сержант?

— Абсолютно сигурен.

Записах си нещо в бележника. Поредната безсмислена драсканица за пред съдебните заседатели.

— Нямам повече въпроси.

Къвингтън беше освободен и един от парамедиците, отзовал се на повикването, свидетелства за установяването на смъртта на пострадалия. Той се закле и слезе от свидетелската скамейка за пет минути, тъй като Фриман искаше само да установи смъртта, а аз нямах какво да спечеля от кръстосания разпит.

Следваше братът на пострадалия, Нейтън Бондюрант. Чрез него прокурорката потвърди разпознаването на убития, друго задължително изискване за осъдителна присъда. Освен това Фриман го използва със същата цел като снимките от местопрестъплението — за да предизвика емоции в заседателите. Той съзливо описа как детективите го завели в моргата, където разпознал трупа на по-малкия си брат. Фриман го попита кога за последен път е видял брат си жив и отговорът му се придружаваше от нов водопад от сълзи. Двамата ходили заедно на баскетболен мач на Лейкърс само седмица преди убийството.

Практическо правило е да не закачаш плачещия. Обикновено от кръстосания разпит на близък на пострадал не може да се спечели нищо, но Фриман ми беше отворила вратичка и реших да се вмъкна през нея. Рискът, който поемах, се изразяваше в това, че заседателите можеха да ме сметнат за жестокосърдечен, ако стигнех прекалено далече в разпита на опечаления роднина.

— Моите съболезнования, господин Бондюрант. Имам само няколко кратки въпроса. Споменахте, че с брат си сте ходили на мача на Лейкърс една седмица преди да бъде извършено това ужасно престъпление. За какво разговаряхте?

— Хм, разговаряхме за много неща. В момента не си спомням всичко.

— Само за спорт и за Лейкърс ли?

— Не, естествено. Ние сме братя. Разговаряхме за много неща. Той ме разпитваше за децата ми. Аз го попитах дали излиза с някоя жена. Такива неща.

— И излизал ли е с някоя жена?

— Не. Каза, че имал прекалено много работа.

— Какво друго ви разказа за работата си?

— Само, че бил много зает. Че отговаря за жилищните кредити и че периодът е тежък. Много просрочени ипотекы и така нататък. Не навлезе в подробности.

— Говори ли ви за собствените си недвижими имоти и какво се е случило с тях?

Фриман повдигна възражение за връзката на въпроса е делото. Помолих да се приближим до съдийската маса и ми разрешиха. Там заявих, че вече съм осведомил съдебните заседатели за намерението си не само да опровергая твърденията на обвинението, но и да предложи защита, съдържаща алтернативна версия за престъплението.

— И тъкмо това е алтернативната версия, ваша чест. Според нея Бондюрант е имал финансови затруднения и опитите му да се измъкне от ямата са довели до неговата смърт. Редно е да ми се даде възможност да я докажа с всеки от свидетелите, които обвинението призовава пред съдебните заседатели.

— Ваша чест, това, че защитата обявява нещо за свързано с делото, не означава, че е вярно — възрази Фриман.

— Братът на пострадалия няма информация от първа ръка за финансовото състояние на Мичъл Бондюрант или неговите инвестиции.

— Ако е така, ваша чест, Нейтън Бондюрант може сам да го каже и аз ще продължа нататък.

— Добре, възражението се отхвърля. Задайте въпроса си, господин Холър.

Върнах се на мястото си и повторих въпроса към свидетеля.

— Той каза много малко и не навлезе в подробности — отговори Бондюрант.

— Какво точно ви каза?

— Каза само, че бил влязъл вътре с инвестициите си в недвижими имоти. Не конкретизира нито колко са тези имоти, нито за каква сума става въпрос. Това беше всичко.

— Какво е имал предвид с това, че е „влязъл вътре“?

— Дължал повече пари за имотите, отколкото стрували.

— Каза ли, че се опитва да ги продаде?

— Каза, че можел да ги продаде само на загуба.

— Благодаря, господин Бондюрант. Нямам повече въпроси.

Фриман приключи тура с второстепенни играчи, като призова на свидетелската скамейка Гладис Пикит, главна касиерка в централата на Уест Ланд Нешънъл в Шърман Оукс. След като изясни какви са задълженията ѝ в банката, прокурорката премина направо към очевидните показания.

— Като главна касиерка в банката, колко души ръководите, госпожо Пикит?

— Общо четирийсетина.

— Касиерката Марго Шейфър сред тях ли е?

— Да, Марго е една от моите касиерки.

— Бих искала да насоча вниманието ви към сутринта на убийството на Мичъл Бондюрант. Марго Шейфър обърна ли се към вас с конкретен проблем?

— Да.

— Бихте ли разказали на съдебните заседатели какъв беше проблемът?

— Тя дойде при мен и ми съобщи, че видяла Лиза Трамъл само на половин пряка от банката. Вървяла по тротоара в обратна посока от нашия клон.

— Защо ви е съобщила това?

— Ами, снимки на Лиза Трамъл са закачени в служебната ни стая и в трезора и сме инструктирани да съобщаваме на началниците си, ако я видим.

— Знаете ли причината за тази инструкция?

— Да, има ограничителна заповед, която не ѝ позволява да се приближава до банката.

— Бихте ли казали на съдебните заседатели по кое време Марго Шейфър ви съобщи, че е видяла госпожа Трамъл близо до банката?

— Да, беше веднага щом дойде на работа.

— Водите ли дневник кога идват на работа касиерите?

— Водя списък в трезора, в който се отбелязва часът.

— Искате да кажете, че касиерите го попълват, когато отидат в трезора, за да вземат кутиите си с пари, нали?

— Да, точно така.

— Във въпросния ден по кое време се е разписала Марго Шейфър?

— В девет и девет. Беше последна, защото е закъсняла.

— И тогава ли ви съобщи, че е видяла Лиза Трамъл?

— Да.

— По това време вече знаехте ли, че Мичъл Бондюрант е бил убит в гаража на банката?

— Не, още никой не знаеше, защото Рики Санчес е останала в гаража, докато дойде полицията, и после са я задържали за разпит. Не знаехме какво става.

— Значи не е възможно Марго Шейфър да си е измислила, че е видяла Лиза Трамъл, след като е чула за убийството на господин Бондюрант, права ли съм?

— Да. Марго ми съобщи, че я е видяла, преди тя, аз и който и да е друг в банката да научи за господин Бондюрант.

— По кое време научихте за убийството на господин Бондюрант в гаража и предадохте получената от Марго Шейфър информация?

— След около половин час. Тогава чухме за убийството и аз, естествено, си помислих, че полицията трябва да знае, че тази жена е била забелязана наблизко.

— Благодаря, госпожо Пикит. Нямам повече въпроси.

Това беше най-големият удар на Фриман до този момент. Пикит успя да компенсира голяма част от постигнатото от мене с Шейфър. Сега трябваше да реша дали да я оставя на мира, или да рискувам да влоша положението още повече.

Реших да огранича щетите и да продължа нататък. Никога не задавай въпрос, чийто отговор още не знаеш, казват. Това правило се отнасяше и за този случай. Пикит не беше пожелала да разговаря с моя следовател. Фриман може да ми залагаше капан, оставяйки я на скамейката с още една информация, на която можех да се натъкна с някой невнимателен въпрос.

— Нямам въпроси към свидетелката — заявих от масата на защитата.

Съдия Пери освободи Пикит и обяви петнайсетминутна следобедна почивка. Докато хората се изправяха, за да излязат от залата, клиентката ми се наведе към мен и прошепна:

— Защо не я разпита?

— Кого? Пикит ли? Не исках да направя нещата още по-лоши, като ѝ задам неправилен въпрос.

— Майтапиш ли се?! Трябваше да я разбиеш като Шейфър.

— Само че с Шейфър имах върху какво да работя. Сега нямах, а да се изправиш срещу някого, без да имаш с какво да се изправиш срещу него, може да доведе до катастрофални последици. Затова оставих нещата така.

Видях гняв в помръкналите ѝ очи.

— Е, трябваше да намериш нещо за нея.

Думите ѝ прозвучаха като съскане през стиснатите ѝ зъби.

— Виж, Лиза, аз съм твой адвокат и решавам...

— Няма значение. Трябва да тръгна.

Стана и забърза към изхода. Погледнах Фриман, за да проверя дали е забелязала тази проява на разногласие между адвокат и доверителка. Тя ми отправи многозначителна усмивка, която потвърди опасението ми.

Реших да изляза в коридора, за да разбера защо клиентката ми си беше тръгнала толкова внезапно. Навън камерите веднага привлякоха вниманието ми към една от пейките между вратите на съдебните зали. Те бяха насочени към Лиза, която седеше, прегърнала сина си Тайлър. Момченцето, изглежда, се чувстваше крайно неловко под светлината на прожекторите.

— Боже Господи! — промълвих.

Видях сестрата на Лиза да стои малко встрани и отидох при нея.

— Какво значи това, Джоуди? Съдията ѝ нареди да не води детето в съда.

— Знам. Той няма да влезе в залата. Днес е само половин ден на училище и тя ме помоли да го доведе. Смята, че може да е от полза, ако медиите я видят с Тай.

— Да бе! Страхотна полза. Не го води повече. Каквото и да ти каже Лиза, повече не го води тук.

Огледах се за Хърб Дал. Това трябваше да е негово дело и исках да му кажа същото лично. Ала от някогашния холивудски актьор нямаше и следа. Сигурно беше проявил благоразумието да не ми се мярка пред очите.

Тръгнах към залата. Оставах още десет минути от почивката и възнамерявах да ги използвам, за да помисля над работата си за клиентка, която не харесвах и дори започвах да мразя.

25.

След почивката Фриман продължи със стадия на ловците и събирачите, както го наричам. Криминалистите, направили оглед на местопрестъплението. Техните показания щяха да са подиумът, на който прокуратурата щеше да представи детектив Хауард Кърлин, главния следовател.

Първият ловец и събирач беше съдебномедицинският експерт Уилям Абът, който отговаряше за документирането на трупа и транспортирането му до моргата за аутопсия.

Неговите показания обхващаха наблюденията му на местопрестъплението, раните, нанесени по главата на жертвата, и личните вещи, открити у убития: портфейл, часовник, монети и банкноти, възлизащи на сто осемдесет и три долара. Както и касова бележка от „Джос Джо“, по която следователите бяха установили часа на смъртта.

Също като Къвингтън преди него, Абът се държеше чисто делово. За него присъствието на място, където е извършено жестоко престъпление, беше рутина. Когато дойде моят ред да му задавам въпроси, се съсредоточих върху този факт.

— Господин Абът, откога сте съдебномедицински експерт?

— Това е двайсет и деветата ми година.

— Само в окръг Лос Анджелис ли?

— Да.

— На колко места, където са били извършени убийства, сте правили оглед за това време?

— А, божичко, сигурно са поне няколко хиляди. Наистина са много.

— Сигурен съм в това. И предполагам, че в много от случаите убийството е било извършено по особено жесток начин.

— За съжаление.

— Ами това местопрестъпление? Вие сте направили оглед на раните и сте ги фотографирали, нали?

— Да. Такава е процедурата, която изпълняваме, преди да транспортираме трупа.

— Пред вас е докладът за местопрестъплението, който беше приет за доказателство по време на заседанията преди процеса. Бихте ли прочели на съдебните заседатели втория абзац от обобщението?

Абът прелисти на съответната страница и намери абзаца.

— „Върху темето са установени три отделни контузни рани, нанесени с особена жестокост и причинили тежки увреждания. Позата на трупа показва незабавна загуба на съзнание преди падането на земята“. В скоби следва думата „престараване“.

— Да. Любопитен съм какво сте имали предвид с тази дума в обобщението.

— Просто ми се струваше, че всеки от ударите е щял да свърши работата. Жертвата е била в безсъзнание и даже най-вероятно мъртва още преди да падне на земята. Първият удар е бил достатъчен. Което предполага, че два от ударите са нанесени, след като вече е лежал по очи. Ей това е престараване. Някой му е бил адски бесен — така го виждам аз.

Абът сигурно си мислеше, че хитро ми дава отговора, който най-малко искам да чуя. Както и Фриман. Но грешаха.

— Значи в обобщението си показвате, че според вас в това убийство има някакъв емоционален мотив, така ли?

— Да, така смятам.

— Каква подготовка имате в разследването на убийства?

— Ами, обучаваха ме половин година преди да започна. Преди трийсет години. И два пъти годишно имаме текущи курсове без откъсване от работа. Преподават ни най-новите следствени методи и така нататък.

— Конкретно за разследване на убийства ли?

— Не всички, но много от тях, да.

— Не е ли основен принцип в разследването на убийство, че такова престараване обикновено предполага, че пострадалият е познавал своя убиец? Че е имало лична връзка?

— Хмм...

Фриман най-после загоря, изправи се и възрази, че Абът не е следовател от отдел „Убийства“ и въпросът изисква компетентност, каквато той не притежава. Не се наложи да оспоря твърдението й.

Съдията вдигна ръка, за да ме спре, и отговори на прокурорката, че току-що съм превел свидетеля по целия път, без обвинението да възрази. Експертът свидетелствал за своята компетентност и подготовка в областта на разследването на убийства, без Фриман да гъкне.

— Вие рискувахте, госпожо Фриман. Мислехте, че ще е във ваша полза. Сега не можете да се отмените. Свидетелят ще отговори на въпроса.

— Отговорете, господин Абът — казах аз.

Той се опита да протака, като помоли съдебната стенографка да му прочете въпроса. После се наложи съдията пак да го подкани.

— Има такова съображение — отвърна накрая Абът.

— Съображение ли? — учудих се. — Какво означава това?

— Когато престъплението е извършено с особена жестокост, би трябвало да се предположи, че пострадалият лично е познавал своя нападател. Своя убиец.

— Като казвате „престъпление, извършено с особена жестокост“, „престараване“ ли имате предвид?

— Отчасти, да.

— Благодаря, господин Абът. Да продължим с другите ви наблюдения на местопрестъплението. Съставихте ли си мнение каква сила е била нужна, за да бъдат нанесени тези три жестоки удара по темето на господин Бондюрант?

Фриман възрази, че тъй като не е съдебен лекар, Абът не е компетентен да отговори на въпроса. Този път Пери прие възражението и тя извоюва малка победа.

Реших да се задоволя с онова, което вече бях постигнал.

— Нямам повече въпроси.

Следваше Пол Робъртс, старши криминалист от тричленната група от ЛАПУ, извършила оглед на местопрестъплението. Неговите показания бяха още по-скучни от тези на Абът, защото Фриман го държеше на къса каишка. Той говори само за процедурите и материалите, събрани на местопрестъплението и по-късно обработени в лабораторията на Сектора по криминалистика. По време на кръстосания разпит успях да обърна оскъдността на веществените доказателства в полза на своята клиентка.

— Бихте ли казали на съдебните заседатели къде на местопрестъплението сте открили пръстови отпечатъци, които по-късно сте свързали с обвиняемата?

— Не открихме такива.

— Бихте ли казали на съдебните заседатели къде на местопрестъплението сте открили кръв от обвиняемата?

— Не открихме такава.

— Ами косми и влакна? Трябва да сте открили косми и влакна, които свързват обвиняемата с местопрестъплението, нали така?

— Не сме.

Отдалечих се на няколко крачки от катедрата, сякаш ядосано крача напред-назад, после се върнах обратно.

— Господин Холър — скастри ме съдията. — Хайде да прескочим театъра.

— Благодаря, ваша чест — обади се прокурорката.

— Не се обръщам към вас, госпожо Фриман.

Отправих продължителен поглед към съдебните заседатели, преди да задам следващия си и последен въпрос.

— В обобщение, господин Робъртс, вашата група откри ли в гаража поне едно веществено доказателство, което свързва Лиза Трамъл с местопрестъплението?

— В гаража ли? Не.

— Благодаря. В такъв случай нямам повече въпроси.

Фриман можеше да ми го върне тъпкано, като попита Робъртс за чука с кръвта на Бондюрант и обувката със същата кръв, открита в гаража на моята клиентка. Криминалистът участваше в групите, работили и на двете места. Предполагах обаче, че няма да го направи. Тя беше режисирала обвинението до представянето и на последното доказателство и ако сега променеше нещо, щеше да наруши ритъма и да изгуби инерция, а това щеше да се отрази на окончателното въздействие, когато всичко си застанеше на мястото. Прекалено я биваше, за да поеме такъв риск. Щеше да го преглътне сега, защото знаеше, че ще нанесе съкрушителния си удар по-късно.

— Госпожо Фриман, повторен разпит? — попита съдията, след като аз се върнах на мястото си.

— Не, ваша чест.

— Свидетелят е свободен.

Бях защитил с телбод свидетелския списък на Фриман от вътрешната страна на корицата на папката, която лежеше на масата пред мен. Зачерках имената на Абът и Робъртс и прегледах останалите. Първият ден от процеса още течеше, а тя вече беше отметнала значителна част от свидетелите си. Реших, че следващият най-вероятно ще е детектив Кърлин. Това обаче щеше да представлява известен проблем за обвинението. Погледнах си часовника. 16:25. Трябваше да свършим в пет. Ако призовеше следователя сега, Фриман тъкмо щеше да започне и съдията щеше да обяви край на заседанието. Дали не искаше да стигне до някакво разкритие, което заседателите да премислят през нощта? Ала това щеше да доведе до обръкване на показанията, а както и по-рано се съмнявах, че прокуратурата ще го намери за разумно.

Още веднъж плъзнах очи по списъка, за да видя дали има „шамандура“ — свидетел, който може да се използва във всеки момент от обвинителната фаза. Не открих такъв и погледнах отгъвкавата пътека към Фриман, неуверен какъв ще е следващият ѝ ход.

— Госпожо Фриман — подкани я съдията. — Моля, призовете следващия си свидетел.

Тя се изправи и се обърна към Пери.

— Ваша чест, очаквам свидетелят, когото възнамерявах да призова сега, да даде дълги показания и при прекия, и при кръстосания разпит. Моля съда да ми позволи да го направя утре сутрин, за да не прекъсваме показанията му.

Съдията вдигна поглед над Фриман към часовника на задната стена и бавно поклати глава.

— Не. Няма да го направим така. До края на заседанието остава повече от половин час и ще го използваме. Призовете следващия си свидетел, госпожо Фриман.

— Да, ваша чест. Народът на Калифорния призовава Гилбърт Модесто.

Бях сбъркал за шамандурата. Модесто беше шеф на сигурността в Уест Ланд Нешънъл и Фриман сигурно смяташе, че неговите показания могат да се използват във всеки момент от процеса.

След като се закле и се настани на скамейката, Модесто описа професионалния си опит в органите на реда и сегашните си

задължения в банката. После прокурорката насочи разпита към действията му в деня на убийството на Мичъл Бондюрант.

— Когато чух, че е Мич, първо извадих папката със заплахите, за да я дам на полицията каза той.

— Каква е тази папка със заплахи? — попита Фриман.

— Папка, в която пазим всяка пратена с писмо или по имейл заплаха до банката или банков служител. Тя съдържа и сведения за всякакви други видове заплахи, които са били отправени по телефона или за които сме научили от трети страни или полицията. Имаме процедури за преценяване сериозността на заплахата, маркираме конкретни имена и така нататък.

— Вие лично доколко сте запознат с материалите в тази папка?

— Познавам ги отлично. Постоянно ги изучавам. Това ми е работата.

— Колко имена имаше в папката в деня на убийството на Мичъл Бондюрант?

— Не съм ги броил, но бих казал двайсетина.

— И всички тези хора се смятат за сериозна заплаха за банката и нейните служители, така ли?

— Не, нашият принцип е да пазим в папката всяка получена заплаха. Няма значение дали е сериозна. Всички отиват в папката. Тъй че повечето не се смятат за реални — просто някой изпуска пара или дава воля на яда си.

— Онази сутрин кое име в папката беше на първо място в списъка от гледна точка на сериозността на заплахата?

— На обвиняемата. Лиза Трамъл.

Фриман направи ефектна пауза. Обходих с поглед съдебните заседатели. Почти всички очи бяха вперени в моята клиентка.

— Защо, господин Модесто? Тя отправяла ли е конкретни заплахи към банката или някой банков служител?

— Не. Но беше страна по дело за просрочена ипотека и организираше протестни демонстрации пред банката, докато нашите адвокати не извадиха временна ограничителна заповед, която да я държи на разстояние. Като заплаха беше възприето именно нейното поведение и изглежда, че сме имали право.

Скочих и възразих, че краят на отговора е тенденциозен и предубеждаващ. Съдията се съгласи и призова Модесто да се въздържа

от такива мнения.

— Господин Модесто — продължи Фриман. — Знаете ли дали Лиза Трамъл е отправила пряка заплаха срещу някого в банката, например срещу Мичъл Бондюрант?

Правило номер едно е да превръщаш всяка слабост в предимство. Сега прокурорката задаваше моите въпроси и ме лишаваше от възможността да ги отправя със съответния изблик на възмущение.

— Не, нищо конкретно. Обаче въз основа на анализа на опасността смятахме, че трябва да я държим под око.

— Благодаря, господин Модесто. На кого от ЛАПУ предадохте тази папка?

— На детектив Кърлин, който ръководеше следствието. Лично му я занесох.

— Имахте ли възможност да разговаряте с детектив Кърлин по-късно същия ден?

— Докато се водеше следствието, разговаряхме няколко пъти. Той имаше въпроси за охранителните камери в гаража и други неща.

— Свързвали ли сте се с него повторно?

— Да, защото една наша служителка, касиерка, беше съобщила на началничката си, че въпросната сутрин може би е видяла Лиза Трамъл или наблизо, или на територията на банката. Реших, че трябва да уведомя полицията, и затова позвъних на детектив Кърлин, а после му уредих разговор с касиерката.

— За Марго Шейфър ли става дума?

— Да, за нея.

Фриман приключи прекия разпит и ми предаде свидетеля. Реших, че е най-добре само да посея няколко семена, които да пожъна по-късно.

— Господин Модесто, като шеф на охраната в Уест Ланд имахте ли достъп до мерките във връзка с просрочената ипотека, които банката е предприела срещу Лиза Трамъл?

Свидетелят категорично поклати глава.

— Не, това е съдебно дело и затова нямам информация за него.

— В такъв случай, когато сте предали на детектив Кърлин онази папка с името на Лиза Трамъл на първо място в списъка, вие няма как да сте знаели дали тя ще изгуби дома си, или не, нали така?

— Точно така.

— Няма как да сте знаели дали банката е възнамерявала да се откаже от съдебните процедури, понеже е използвала фирма, замесена в измами, нали...

— Възраждам! — изкрещя Фриман. — Предполагаеми факти, за които липсват доказателства.

— Приема се — каза Пери. — Внимавайте, господин Холър.

— Да, ваша чест. Господин Модесто, когато сте предали папката със заплахите на детектив Кърлин, споменахте ли конкретно Лиза Трамъл, или просто му дадохте материалите и го оставихте сам да се запознае с тях?

— Казах му, че тя е на първо място в нашия списък.

— Той попита ли ви защо?

— Не си спомням. Спомням си само, че му разказах за нея, но не съм сигурен дали е било по моя инициатива, или той ме е попитал конкретно.

— И когато сте разговаряли с детектив Кърлин за Лиза Трамъл, и сте му съобщили, че тя представлява заплахата за вас, не сте имали представа за развитието на делото за просрочената ѝ ипотека, нали така?

— Да.

— Следователно и детектив Кърлин не е разполагал с тази информация, прав ли съм?

— Не мога да говоря от името на детектив Кърлин. Трябва да питате него.

— Не се бойте, ще го питам. Засега нямам повече въпроси.

На връщане погледнах към задната стена. Беше пет без пет и заседанието свършваше. Подготовката за процес винаги изисква страшно много и в края на първия ден обикновено ме обзема пълно изтощение. Започвах да го усещам.

Съдията призова съдебните заседатели да приемат непредубедено всичко, което са чули и видели през деня. Инструктира ги да избягват медийни репортажи за процеса и да не обсъждат делото помежду си или с други. После ги освободи.

Клиентката ми си тръгна с Хърб Дал, който се беше върнал в съда. Излязох след Фриман през портала.

— Добро начало — похвалих я.

— И теб си те биваше.

— Е, и двамата знаем, че в началото на процеса обираш плодовете от ниските клони. Трудното обаче идва после.

— Да, трудното идва после. Успех, Холър.

Излязохме в коридора и тръгнахме в различни посоки. Фриман слезе в прокуратурата, а аз взех асансьора и отидох в офиса си. Нямах значение, че съм уморен, предстоеше ми още работа. Кърлин най-вероятно щеше да остане на свидетелската скамейка цял ден. И аз щях да съм готов за него.

26.

— Народът на Калифорния призовава детектив Хауард Кърлин.

Андреа Фриман се усмихна на детектива, който се приближаваше по пътеката с два внушително дебели сини класъора — известни са като „дневници на убийството“. Изглеждаше спокоен. За него това беше рутина. Остави класъорите на плота пред себе си, вдигна ръка да се закълне и в същия момент ме стрелна с поглед. Изглеждаше хладнокръвен и съсредоточен, но вече бяхме играли тази игра двамата и сигурно се чудеше с какво ще му изляза сега.

Носеше строг тъмносин костюм с яркооранжева вратовръзка. Детективите винаги си обличат най-хубавите дрехи, когато свидетелстват. И тогава разбрах нещо. В косата му нямаше сиви кичури. Наближаваше шейсетте, а не беше прошарен. Явно се беше боядисал за пред телевизионните камери.

Суета. Зачудих се дали мога да я използвам, когато дойде моят ред да му задавам въпроси.

След като се закле, Кърлин седна и се настани удобно. Сигурно щеше да остане там цял ден, а може би и повече. Наля си чаша вода от каната, донесена от съдебния секретар, отпи и погледна Фриман. Беше готов.

— Добро утро, детектив Кърлин. Бих искала да започнете, като накратко разкажете на съдебните заседатели за своя професионален опит.

— С удоволствие. — Детективът се усмихна топло. — Сега съм на петдесет и шест, а постъпих в ЛАПУ преди двацет и четири години, след като служих десет години в морската пехота. През последните девет години работя в отдел „Убийства“ във Ваннайския участък. Преди това три години бях в участъка, покриващ района на хълмовете.

— Колко пъти сте разследвали убийства?

— Това е шейсет и първият. Преди да се преместя в отдел „Убийства“, шест години разследвах други престъпления — обири, грабежи и автомобилни кражби.

Фриман стоеше на катедрата. Прелисти горната страница на бележника си, готова да продължи по същество.

— Детектив Кърлин, да започнем с деня на убийството на Мичъл Бондюрант. Бихте ли ни описали първите етапи от разследването?

Хитър ход да използва първо лице множествено число, с което намекуваше, че съдебните заседатели и прокурорът са от една и съща страна на барикадата. Не се съмнявах нито в уменията на Фриман, нито в това, че при разпита на главния следовател тя ще покаже всичко, на което е способна. Защото знаеше, че ако успее да нанесе удар на Кърлин, може да се срути цялото обвинение.

— В девет и петнайсет бях на бюрото си. Лейтенантът дойде и съобщи на мен и на моята партньорка, детектив Синтия Лонгстрет, че в гаража на главния клон на Уест Ланд Нешънъл на Вентура Булевард е извършено убийство. С детектив Лонгстрет незабавно се заехме със случая.

— На местопрестъплението ли отидохте?

— Да, незабавно. Пристигнахме в девет и половина и приехме охраната на местопрестъплението.

— Какво означава това?

— Ами, най-важно е да се запазят и съберат веществените доказателства. Патрулните полицаи вече бяха оградили района с лента и не допускаха външни лица. Щом се уверихме, че всичко в това отношение е наред, ние си разделихме задълженията. Оставих партньорката ми да ръководи огледа на местопрестъплението, а аз проведох предварителните разпити на задържаните от патрулните полицаи свидетели.

— Детектив Лонгстрет няма вашия опит, нали?

— Да. Тя разследва убийства заедно с мен от три години.

— Защо възложихте на младшата си партньорка важната задача да ръководи огледа на местопрестъплението?

— Направих го, защото знаех, че криминалистите и съдебномедицинският експерт, които бяха там, са ветерани с дългогодишен стаж и Синтия ще е в добри и опитни ръце.

След това Фриман му зададе серия въпроси за неговите разговори със събраните свидетели, като започна с Рики Санчес, която беше открила трупа и бе позвънила на спешния телефон. Кърлин се

държеше спокойно и даваше показанията си почти дружелюбно. На човек му идваше наум думата „чаровник“.

Не си падам по чаровниците, обаче трябваше да изчакам своя ред. Знаех, че денят може да изтече и без да получа възможност да се изправа пред Кърлин. Можех само да се надявам, че дотогава съдебните заседатели няма да са се влюбили в него до уши.

Фриман беше достатъчно умна, за да знае, че вниманието на съдебните заседатели не се задържа само с чар, така че накрая приключи с основополагащото встъпление и се зае да развие обвинението срещу Лиза Трамъл.

— Детектив Кърлин, по време на следствието ли научихте името на обвиняемата?

— Да. Шефът на охраната на банката дойде в гаража и поиска да се срещне с мен или с моята партньорка. Поговорихме малко и после отидохме в кабинета му, където изгледахме записите на камерите, разположени на входа и изходите на гаража, както и в асансьорите.

— Тези записи насочиха ли следствието към някакви версии?

— Отначало не. Не видях никой да носи оръжие или да се държи подозрително преди и след приблизителното време на убийството. Никой не бягаше от гаража. Във влизащите и излизащите коли нямаше нищо подозрително. Естествено, щяхме да проверим всеки регистрационен номер. Но когато за пръв път изгледах записите, не забелязах нищо, което да ни е от полза, и разбира се, самото убийство не беше заснето от никоя камера. Изглежда, че извършителят на престъплението е бил наясно и с тази подробност.

Изправих се и възразих срещу последното изречение на Кърлин. Съдията го изхвърли от протокола и нареди на заседателите да не му обръщат внимание.

— Детектив Кърлин, струва ми се, че се готвехте да ни разкажете как името на Лиза Трамъл за пръв път е изскочило в следствието — напомни му Фриман.

— Да, точно така. Освен това господин Модесто, шефът на охраната в банката, ми даде една папка. Папката с анализите на заплахите, както я нарече. Та той ми я даде и в нея имаше няколко имена, сред които и името на обвиняемата. После, съвсем малко покъсно, господин Модесто ми позвъни и ме уведоми, че Лиза Трамъл,

една от личностите, фигуриращи в папката, случайно била забелязана същата сутрин в непосредствена близост до банката.

— И така нейното име е изскочило в следствието.

— Да.

— Какво направихте с тази информация, детектив Кърлин?

— Първо се върнах на местопрестъплението. После пратих партньорката си да разпита свидетелката, която твърдеше, че е видяла Лиза Трамъл край банката. Беше важно да потвърдим този факт и да научим подробностите. След това прегледах папката с анализите на заплахите, за да се запозная с всички имена и детайли за отправени заплахи.

— Стигнахте ли до незабавни заключения?

— Не смятах, че там е посочен някой, който веднага ще привлече вниманието ни само въз основа на данните в папката и на споровете си с банката. Явно щеше да се наложи внимателно да проверим всички. Лиза Трамъл обаче все пак привлече вниманието ни, защото знаех от господин Модесто, че може би е била забелязана в близост до банката по време на убийството.

— Значи в този момент сте решили, че пространствената и хронологическата близост на Лиза Трамъл до убийството е от значение, така ли?

— Да, защото близостта понякога означава възможност. Всичко на местопрестъплението предполагаше, че някой е причаквал пострадалия. Той е имал лично място за паркиране и името му е било написано на стената. До мястото има голяма носеща колона. Според първоначалната ни версия убиецът се е криел зад колоната и е чакал господин Бондюрант да паркира. И го е ударил веднъж изотзад, точно когато е слязъл от колата си.

— Благодаря, детектив Кърлин.

Фриман продължи с предприетите в гаража действия, после пак насочи вниманието си към Лиза Трамъл.

— Партньорката ви върна ли се на местопрестъплението, за да ви докладва за разпита на банковата служителка, която твърдяла, че е видяла Лиза Трамъл близо до банката?

— Да, върна се. С партньорката ми решихме, че показанията на свидетелката са сериозни. После обсъдихме Лиза Трамъл и заключихме, че трябва колкото може по-скоро да разговаряме с нея.

— Но огледът на местопрестъплението е продължавал и освен това сте имали цяла папка с имена на хора, отпразили заплахи срещу банката или нейни служители. Защо е било цялото това бързане с Лиза Трамъл?

Кърлин се отпусна назад и зае позата на мъдър и лукав ветеран.

— Вижте, няколко неща ни накараха да бързаме с госпожа Трамъл. Първо, нейният спор с банката е резултат от обявяването на ипотеката на дома ѝ за просрочена. Това я свързваше конкретно с отдела за жилищни кредити. Пострадалият господин Бондюрант е бил първи вицепрезидент, оглавяващ отдела за жилищни кредити. Та имаме тая връзка. Освен това и по-важно...

— Позволете да ви прекъсна, детектив Кърлин. Вие нарекохте това „връзка“. Беше ли ви известно дали пострадалият и Лиза Трамъл са се познавали?

— По онова време не. Беше ни известно обаче, че госпожа Трамъл е оспорвала обявяването на ипотеката за просрочена и че постъпките от страна на банката са направени от господин Бондюрант, жертвата. Но тогава нямахме представа дали двамата са се познавали и дали изобщо са се срещали.

Хитър ход — да изкара на показ пред съдебните заседатели недостатъците в обвинението, преди да съм го направил аз. Така ме затрудняваше да развия защитата.

— Добре, детектив Кърлин — каза Фриман. — Прекъснах ви, когато щяхте да ни изложите втората причина да бързате с госпожа Трамъл.

— Исках да обясня, че разследването на убийство е изключително динамично нещо. Трябва да действаш внимателно и предпазливо, но в същото време и да тръгваш натам, накъдето те води самото следствие. В противен случай могат да бъдат застрашени улики — а евентуално и други хора. Решихме, че в този момент от следствието трябва да се свържем с Лиза Трамъл. Не можехме да чакаме. Не можехме да ѝ дадем време да унищожи улики или да навреди на други хора. Трябваше да действаме.

Погледнах към съдебните заседатели. Кърлин изнасяше едно от най-великите представления в живота си. Всички погледи на седящите в ложата бяха вперени в него. Ако Клег Макренолдс изобщо

заснемеше филм, детективът може би сам трябваше да играе своята роля.

— И какво направихте?

— Проверихме шофьорската книжка на Лиза Трамъл, взехме оттам адреса ѝ в Удланд Хилс и тръгнахме към дома и.

— Кой остана на местопрестъплението?

— Няколко души. Нашият координатор, всички криминалисти и колегите от съдебната медицина. Имаха още много работа, пък и без това щеше да се наложи да ги чакаме. Отиването в дома на Лиза Трамъл по никакъв начин не навреди на следствието.

— Вашият координатор ли? Кой е той?

— Третият по ранг детектив в отдела. Джак Нюсъм. Той контролираше следствените действия на местопрестъплението.

— Ясно. И какво се случи, когато отидохте в дома на госпожа Трамъл? Тя там ли беше?

— Да, там беше. Почукахме и тя ни отвори.

— Бихте ли ни разказали какво се случи после?

— Представихме се и казахме, че разследваме престъпление. Не посочихме какво, казахме само, че е тежко. Попитахме дали може да влезем, за да ѝ зададем няколко въпроса. Тя ни покани и влязохме.

Усетих вибрации в джоба си и разбрах, че съм получил есемес. Измъкнах джиесема си и го отворих под масата, за да не го види съдията. Беше от Сиско.

„ТРЯБВА ДА ПОГОВОРИМ, ДА ТИ ПОКАЖА НЕЩО.“

Отговорих му и проведохме кратък дигитален диалог.

„ПИСМОТО ЛИ СИ ПРОВЕРИЛ?“

„НЕ, НЕЩО ДРУГО. ОЩЕ РАБОТЯ ПО ПИСМОТО.“

„ТОГАВА СЛЕД ЗАСЕДАНИЕТО. ПОБЪРЗАЙ С ПИСМОТО.“

Прибрах телефона и продължих да следя прекия разпит на Фриман. Въпросното писмо се бе получило предишния следобед в абонаментната ми пощенска кутия. Беше анонимно, но ако Сиско успееше да потвърди съдържанието му, щях да получа ново оръжие. Мощно оръжие.

— Как се държеше госпожа Трамъл, когато отидохте при нея? — попита прокурорката.

— Стори ми се съвсем спокойна — отвърна Кърлин. — Не изглеждаше особено любопитна за причината да разговаряме с нея и за самото престъпление. Държеше се равнодушно.

— Къде разговаряхте с нея?

— Покани ни да седнем на масата в кухнята. Попита дали искаме вода или кафе и ние отказахме.

— Веднага ли започнахте да ѝ задавате въпроси?

— Да. Първо я попитахме дали цяла сутрин си е била вкъщи. Тя потвърди. Само в осем закарала сина си на училище в Шърман Оукс. Попитах дали се е отбивала някъде на връщане и тя каза, че не е.

— И това какво ви подсказа?

— Ами, че някой лъже. Имахме свидетелка, която я е видяла близо до банката към девет. Следователно някой или грешеше, или лъжеше.

— И какво направихте вие?

— Попитах дали иска да дойде с нас в участъка, където ще я разпитаме и ще ѝ покажем някои снимки. Тя се съгласи и я отведохме във Ван Найс.

— Съобщихте ли ѝ преди това нейното конституционно право да не разговаря с вас в отсъствието на адвокат?

— Не, защото още не беше заподозряна. Просто беше привлякла вниманието ни, понеже името ѝ беше изплувало на повърхността. Смятах, че не се налага да ѝ съобщаваме правата, преди да сме прекрачили тази граница. Още бяхме далече от нея. Имаше противоречие между нейните отговори и информацията на свидетелката. Трябваше да проучим този въпрос, преди някой да бъде заподозрян.

Фриман пак закърпваше дупките, преди да съм ги разпорил съвсем. Ядосвах се, но не можех да направя нищо. За сметка на това си

записвах въпроси, които по-късно щях да задам на Кърлин — онези, които прокурорката не очакваше.

Тя майсторски отведе детектива до Ваннайския участък, до стаята за разпити, където беше разговарял с клиентката ми. Чрез него въведе видеозаписа от разпита и го пусна на двата екрана. Аронсън нещо бе възразила срещу показването му, ала напразно. Съдия Пери го беше допуснал като доказателствено средство. Можехме да обжалваме след евентуална осъдителна присъда, но едва ли щяхме да постигнем нещо. Трябваше да се справя още сега. Трябваше по някакъв начин да накарам съдебните заседатели да го приемат като нечестна игра, като капан, в който моята невинна доверителка се е хванала.

Записът беше заснет под ъгъл отгоре и това носеше някакви точки на защитата, тъй като Хауард Кърлин бе едър, а Лиза Грамъл — дребна. Седнал срещу нея, той сякаш я прикlescваше в ъгъла, сякаш я тормозеше. Това беше добре. Щеше да подплати внушението, което възнамерявах да направя по време на кръстосания разпит.

Разговорът се чуваше съвсем ясно. Въпреки моето възражение съдебните заседатели и другите участници в процеса получиха транскрипции, които можеха да четат, докато върви записът. Бях възразил, защото не исках заседателите да четат. Исках да гледат. Исках да видят как едрият мъж тормози дребната жена. От това можеше да се роди съчувствие, ала не от думите на страницата.

Кърлин започна небрежно, като съобщи имената на присъстващите в стаята и попита Грамъл дали е там доброволно. Моята клиентка потвърди, обаче голотата на помещението и ъгълът, под който беше заснет записът, противоречаха на думите ѝ. Изглеждаше като че ли е в затвор.

— Хайде да започнем, като ни разкажете какво сте правили днес — предложи детективът.

— Откъде да започна? — попита Грамъл.

— Ами, от събуждането си.

Тя описа как станала, приготвила сина си за училище и го закарала в Шърман Оукс. Момчето учеше в частно училище и пътят дотам варираше между двама и четирийсет минути в зависимост от трафика. После се отбила да си вземе кафе и се прибрала вкъщи.

— Когато бяхме у вас, ни казахте, че не сте спирани никъде. Сега пък сте се били отбивали за кафе?!

— Сигурно съм забравила.

— Къде?

— В едно заведение на Вентура, казва се „Джос Джо“.

Ветеран в разпитите, Кърлин ненадейно смени посоката, за да смути жертвата си.

— Тази сутрин ходили ли сте до Уест Ланд Нешънъл?

— Не. Това ли било!?

— Значи ако някой твърди, че ви е видял там, лъже, така ли?

— Да. Кой ви е казал такова нещо? Не съм нарушавала заповедта. Вие...

— Познавате ли Мичъл Бондюрант?

— Дали го познавам? Не. Знам за него. Знам кой е. Но не го познавам лично.

— Виждали ли сте го днес?

Тук Трамъл направи пауза и това нямаше да е в нейна полза. На екраните ясно се виждаше как се въртят зъбните колелца. Обмисляше дали да каже истината. Обърнах се към съдебните заседатели. Не забелязах нито едно лице, което да не е обърнато към екраните.

— Да, видях го.

— Но вие току-що казахте, че не сте били на територията на Уест Ланд.

— Не съм. Вижте, не знам кой ви е казал, че ме е виждал в банката. И ако е бил той, значи е лъжец. Не съм била там. Видях го, да, обаче в кафенето, а не в...

— Защо не ни казахте това сутринта у вас?

— Какво да ви кажа? Не сте ме питали.

— Преобличали ли сте се от сутринта?

— Моля?

— Преобличали ли сте се тази сутрин, след като се прибрахте вкъщи?

— Вижте, какво значи това? Помолихте ме да дойда тук, за да поговорим, а това е някакъв капан. Не съм нарушавала заповедта. Аз...

— Вие ли нападнахте Мичъл Бондюрант?

— Какво?!

Кърлин не отговори. Просто втренчено продължи да се взира в Трамъл, чиито устни образуваха идеално О. Погледнах към съдебните

заседатели. Всички очи бяха вперени в екраните. Надявах се да виждат същото като мен. Искреното смайване на лицето на моята клиентка.

— Това ли било... Някой е нападнал Мичъл Бондюрант?! Той добре ли е?

— Не. Мъртъв е. И сега трябва да ви съобщя вашите конституционни права.

Детективът ѝ прочете правата и Трамъл произнесе вълшебните думички, най-разумните две, излезли от устата ѝ до този момент.

— Искам адвокат.

С това разпитът приключи и записът свърши с арестуването на Трамъл по подозрение в убийство. С това Фриман сложи край и на показанията на Кърлин. Изненада ме, като неочаквано обяви, че няма повече въпроси, и си седна. Оставаше ѝ да разгледа пред съдебните заседатели обиска в дома на клиентката ми. И чука. Само че явно нямаше да го направи с Кърлин.

Беше 11:45 и съдията преждевременно обяви обедна почивка. Това ми даваше час и петнайсет минути за последните ми приготовления за Кърлин. Двамата за пореден път щяхме да танцуваме пред съдебните заседатели.

27.

Застанах зад катедрата с две дебели папки и с верния си бележник. Папките не ми трябваха за кръстосания разпит — те бяха просто реквизит. Без да бързам, подредих всичко на катедрата. Искях Кърлин известно време да се пържи в неизвестност. Щях да се държа с него по същия начин, по който той се беше отнасял с клиентката ми. Да му нанасям заблуждаващи удари, да му забивам ляво кроше, когато очаква дясно, да предприемам бързи атаки и отстъпления.

Фриман бе играла хитро, като бе разделила показанията на двамата партньори. Нямаше да получа възможност за последователно нападение срещу обвинението само чрез Кърлин. Трябваше да се справя с него сега, а с партньорката му Лонгстрет — много по-късно. Знаех, че режисирането на обвинението е една от силните страни на Фриман, и тя проявяваше това си качество във висша степен.

— Можете да започнете, когато сте готов, господин Холър — подкани ме съдията.

— Да, ваша чест. Само си подреждам бележките. Добър ден, детектив Кърлин. Чудя се дали бихме могли да започнем, като се върнем на местопрестъплението. Вие...

— Както кажете.

— Да, благодаря. Колко време останахте с партньорката си на местопрестъплението, преди да тръгнете да преследвате Лиза Трамъл?

— Е, не бих казал, че сме я преследвали. Ние...

— Защото не беше заподозряна ли?

— Това е една от причините.

— Просто е привлякла вниманието ви, нали така се изразихте?

— Точно така.

— Та колко време останахте на местопрестъплението, преди да отидете да търсите тази жена, която не е била заподозряна, а само е привлякла вниманието ви?

Кърлин погледна записките си.

— С партньорката ми пристигнахме на местопрестъплението в девет и двацет и седем и единият от нас или и двамата бяхме там,

докато тръгнахме заедно в десет трийсет и девет.

— Това прави... час и дванайсет минути. Останали сте само седемдесет и две минути на местопрестъплението, преди да решите, че трябва да отидете да приберете жена, която даже не е била заподозряна. Правилно ли съм ви разбрал?

— Може и така да се погледне.

— А вие как го виждате, детектив Кърлин?

— Първо, напускането на местопрестъплението не беше проблем, защото следствените действия се контролираха от координатора на отдел „Убийства“. Присъстваха и няколко души от Сектора по криминалистика. Нашата работа не беше местопрестъплението. Нашата работа беше да следваме уликите, където и да ни отведат, и те ни отведоха при Лиза Трамъл. Когато отидохме да се срещнем с нея, тя не беше заподозряна, но стана — поради своите непоследователни и противоречиви твърдения по време на разпита.

— Говорите за разпита във Ваннайския участък, нали?

— Да.

— Добре тогава, какви са тези непоследователни и противоречиви твърдения, за които току-що споменахте?

— У тях тя ни каза, че не е спирала, след като оставила детето. В участъка изведнъж си спомня, че си взела кафе и видяла пострадалия там. Каза, че не се е приближавала до банката, но ние имахме свидетелка, която я е видяла на половин пряка оттам. Това беше най-голямото противоречие.

Усмихнах се и поклатих глава, все едно си имам работа с глупак.

— Майтапите се с нас, нали, детектив Кърлин?

Той ми отправи първия ядосан поглед. Тъкмо това исках. Ако се възприемеше като арогантност, щеше да е още по-добре, когато го подложех на унижение.

— Не, не се майтапя — отвърна детективът. — Приемам работата си много сериозно.

Помолих съдията да ми позволи да покажа част от разпита на Трамъл. След като получих разрешение, пуснах записа на бързи обороти, като следях часа в лентата отдолу. Включих го на нормална скорост точно навреме, за да дам възможност на съдебните заседатели

да видят момента, в който Трамъл отричаше, че се е приближавала до Уест Ланд Нешънъл...

— Тази сутрин ходили ли сте до Уест Ланд Нешънъл?

— Не. Това ли било!?

— Значи ако някой твърди, че ви е видял там, лъже, така ли?

— Да. Кой ви е казал такова нещо? Не съм нарушавала заповедта. Вие...

— Познавате ли Мичъл Бондюрант?

— Дали го познавам? Не. Знам за него. Знам кой е. Но не го познавам лично.

— Виждали ли сте го днес?

— Да, видях го.

— Но вие току-що казахте, че не сте били на територията на Уест Ланд.

— Не съм. Вижте, не знам кой ви е казал, че ме е виждал в банката. И ако е бил той, значи е лъжец. Не съм била там. Видях го, да, обаче в кафенето, а не в...

— Защо не ни казахте това сутринта у вас?

— Какво да ви кажа? Не сте ме питали.

Спях видеото и погледнах свидетеля.

— Детектив Кърлин, къде си противоречи Лиза Трамъл?

— Ами тя току-що каза, че не се е приближавала до банката, а ние имаме свидетелка, която твърди обратното.

— Значи имате противоречие между две твърдения на двама души, но Лиза Трамъл не си е противоречила, нали така?

— Хващате се за думата.

— Бихте ли отговорили на въпроса, детектив?

— Да, добре, противоречие между две твърдения.

Той не обърна внимание на разликата, но се надявах съдебните заседатели да го направят.

— Не е ли вярно, детектив Кърлин, че Лиза Трамъл никога не е противоречила на твърдението си, че не се е приближавала до банката в деня на убийството?

— Няма откъде да знам. Не ми е известно всичко, което е казала оттогава.

Виж, това направо си беше грубо, което напълно ме устройваше.

— Добре. Значи, доколкото ви е известно, тя някога противоречила ли е на онова първо твърдение пред вас, че не се е приближавала до банката?

— Не.

— Благодаря, детектив Кърлин.

Попитах съдията дали може да пусна друг момент от видеото и получих разрешение. Върнах записа до началото на разпита и го замразих. После попитах дали може да покажа на един от екраните снимка на местопрестъплението, докато на другия екран тече записът. Пери се съгласи.

Широкоъгълната фотография обхващаше почти цялото местопрестъпление. Виждаха се трупът на Бондюрант, колата му, отвореното куфарче и разлятото кафе на земята.

— Детектив Кърлин, ще насоча вниманието ви към снимката на местопрестъплението, обозначена като „доказателствено средство на обвинението номер три“. Бихте ли описали какво виждате на преден план?

— Куфарчето или трупа имате предвид?

— Нещо друго?

— Виждам разлятото кафе и номера на веществено доказателство вляво, където откриха фрагмент от тъкан, по-късно идентифицирана като късче от скалпа на убития. Обаче не се вижда на снимката.

Помолих съдията онази част от отговора, която се отнася до фрагмента от тъкан, да не бъде вписвана в протокола, тъй като не е по същество. Бях поискал от Кърлин да опише какво вижда на фотографията, а не какво не вижда. Пери не се съгласи и остави целия отговор. Опитах отново.

— Детектив Кърлин, можете ли да прочетете какво пише отстрани на чашата от кафе?

— Да, пише „Джос Джо“. Това е луксозно кафене на около четири преки от банката.

— Отлично. Имате по-остри очи от моите.

— Може би защото търсят истината.

Погледнах съдията и разперих ръце като треньор, на чийто отбор току-що са свирили измислена дузпа. Преди да успея да кажа нещо, съдията се нахвърли върху Кърлин:

— Детектив! Мерете си думите!

— Извинявам се, ваша чест — разкажано отвърна Кърлин, без да откъсва поглед от мен. — Господин Холър, кой знае как, винаги успява да ме провокира.

— Това не е оправдание. Още една такава реплика и ще си имате сериозен проблем.

— Няма да се повтори, ваша чест. Обещавам.

— Съдебните заседатели да не взимат под внимание коментара на свидетеля. Господин Холър, продължавайте и ни спестете всичко това.

— Благодаря, ваша чест. Ще направя всичко възможно. Детектив Кърлин, докато сте били на местопрестъплението в продължение на седемдесет и две минути, преди да отидете да разпитате госпожа Трамъл, успяхте ли да определите чия е чашата от кафе?

— Ами, по-късно установихме, че...

— Не, не, не. Не ви питам какво сте установили по-късно, детектив. Питам ви за онези първи седемдесет и две минути, докато сте били на местопрестъплението. През това време, преди да отидете у Лиза Трамъл в Удланд Хилс, разбрахте ли чие е било кафето?

— Не, още не бяхме установили това.

— Добре, значи не сте знаели кой е изпуснал кафето на местопрестъплението, нали така?

— Възражявам! На зададения въпрос вече беше отговорено — обади се Фриман.

Възражението беше излишно, но прокурорката трябваше да направи нещо, за да се опита да наруши ритъма ми.

— Ще приема въпроса — реши съдията, преди да успее да реагирам. — Можете да отговорите, детектив. Знаехте ли кой е изпуснал чашата с кафе?

— Не.

Взех дистанционното и пуснах записа от момента, в който го бях замразил. Беше в началото на разпита, когато Трамъл описваше какво е правила сутринта на убийството...

— Сигурно съм забравила.

— Къде?

— В едно заведение на Вентура, казва се „Джос Джо“.

— Спомняте ли си какво беше кафето? Голямо или малко?

— Голямо. Пия много кафе.

Спрях записа.

— Кажете ми нещо, детектив. Защо питате дали кафето, което госпожа Трамъл си е взела от „Джос Джо“, е било голямо или малко?

— Трябва да хвърлиш голяма мрежа. Да установиш колкото може повече подробности.

— А не е ли, защото сте смятали, че откритата на местопрестъплението чаша може да е на Лиза Трамъл?

— В онзи момент имаше такава вероятност.

— И това ли причислявате към признанията на Лиза Трамъл?

— В онзи момент от разговора реших, че е важно. Не бих го нарекъл „признание“.

— Но по-нататък тя ви е казала, че е видяла пострадалия в кафенето, нали така?

— Да.

— Това не промени ли предположението ви за чашата на местопрестъплението?

— Беше просто допълнителна информация, която трябваше имаме предвид. Следствието едва започваше. Нямахме потвърждение, че пострадалият е бил в кафенето. Имахме твърдението на тази жена, но то не съответстваше на думите на свидетелката, с която вече бяхме разговаряли. Лиза Трамъл твърдеше, че видяла Мичъл Бондюрант в кафенето, обаче това не означаваше, че наистина е било така. Трябваше да го потвърдим. Както и направихме по-късно.

— Но сега виждате ли, че онова, което в началото на разговора сте сметнали за противоречие, по-късно напълно се е потвърдило от фактите?

— В този случай, да.

Не отстъпваше. Знаеше, че се опитвам да го блъсна от ръба на скалата. Неговата работа беше да не го допусне.

— Всъщност, детектив, не бихте ли казали, че в крайна сметка единственото противоречие в разговора с Лиза Трамъл е нейното твърдение, че не се е приближавала до банката, докато вашата свидетелка е твърдяла обратното?

— Много е лесно да се говори от позицията на това, което човек вече знае. Но въпросното противоречие беше и си остава изключително важно. Надеждна свидетелка я е видяла близо до

местопрестъплението по време на престъплението. И това не се е променило оттогава.

— Надеждна свидетелка. Въз основа на краткия разговор с Марго Шейфър сте я смятали за надеждна свидетелка, така ли?

Казах го със съответната смесица от възмущение и объркване. Фриман възрази, че просто притискам свидетеля, тъй като не получавам нужните ми отговори. Съдията отхвърли възражението, но тя просто искаше да отправи послание на заседателите — да им внуши, че не постигам онова, което искам. Защото всъщност го постигах.

— Първият разговор с Марго Шейфър беше кратък — отвърна Кърлин. — Но впоследствие с нея разговаряха няколко души. Нейните наблюдения за онази сутрин не се промениха ни на йота. Според мен наистина е видяла каквото твърди.

— Браво, детектив — казах аз. — Да се върнем сега на чашата от кафе. По някое време стигнахте ли до заключение чие кафе е разлято и оставено на местопрестъплението?

— Да. Намерихме в джоба на убития касова бележка от „Джос Джо“ за голямо кафе, купено в осем и двацет и една сутринта. Щом установихме това, решихме, че чашата кафе на местопрестъплението е негова. По-късно пръстовите отпечатъци го потвърдиха. Той е слязъл от колата си с чашата и я е изпуснал, когато са го нападнали изотзад.

Кимнах, за да покажа на съдебните заседатели, че всъщност получавам нужните ми отговори.

— Кога е била открита касовата бележка в джоба на убития?

Кърлин погледна бележките си и не намери отговора.

— Не съм сигурен, защото касовата бележка е открита от съдебномедицинския експерт, който отговаря за проверката на съдържанието на джобовете на пострадалия и изобщо всички негови вещи. Трябва да е било преди да откарат трупа в моргата.

— Но много след като вие и партньорката ви сте отпрашили да преследвате Лиза Трамъл, нали така?

— Не сме отпрашили да преследваме Трамъл, но да, касовата бележка трябва да е била открита след като отидохме да разговаряме с нея.

— Съдебномедицинският експерт обади ли ви се да ви съобщи за бележката?

— Не.

— Преди или след като арестувахте Лиза Трамъл по подозрение в убийство научихте за бележката?

— След. Обаче имаше други доказателства в подкрепа на...

— Благодаря, детектив Кърлин. Просто отговорете на зададения въпрос, ако не възразявате.

— Не възразявам да казвам истината.

— Добре. Затова сме тука. Сега, съгласен ли сте, че сте арестували Лиза Трамъл въз основа на непоследователни и противоречиви твърдения, които по-късно са се оказали последователни и не са влизали в противоречие с доказателствата и фактите по делото?

Отговорът на Кърлин прозвуча като наизустен.

— Имаме свидетелка, която я е видяла близо до местопрестъплението по време на престъплението.

— И не сте имали нищо друго, нали така?

— Има още една улика, която я свързва с убийството. Имаме чука и...

— Говоря за времето на ареста! — извиках. — Моля, отговорете на зададения въпрос, детектив Кърлин!

— Хей! — възкликна съдията. — Само един човек има право да повишава глас в моята зала, господин Холър, и това не сте вие.

— Извинявам се, ваша чест. Бихте ли инструктирали свидетеля да отговаря на зададените му въпроси, а не на незададените?

— Смятайте, че съм го направил. Продължавайте, господин Холър.

Замълчах за момент, за да събера мислите си, и плъзнах очи по съдебните заседатели. Търсех съчувствени реакции, но не забелязах такива. Даже от страна на Фърлонг, който не срещна погледа ми. Отново насочих вниманието си към Кърлин.

— Току-що споменахте чука. Чука на обвиняемата. По време на ареста не сте разполагали с тази улика, нали така?

— Да.

— Не е ли вярно, че след като сте арестували Лиза Трамъл и сте разбрали, че непоследователните твърдения, на които сте разчитали, всъщност не са непоследователни, сте започнали да търсите доказателства в полза на своята версия за убийството?

— Изобщо не е вярно. Имахме свидетелката, обаче продължавахме да сме абсолютно непредубедени. Не сме коне с капаци. С радост щях да сваля обвиненията от Трамъл, но следствието продължаваше и започнаха да се трупат доказателства, които не бяха в нейна полза.

— И не само това, но сте имали и мотива, нали?

— Убитият се е занимавал с просрочената ипотека, на къщата на обвиняемата. Що се отнасяше до мотива, това ми се струваше доста сериозно.

— Обаче не сте имали достъп до подробностите по това дело, а сте знаели само, че тече процедура, нали?

— Да, и също че срещу нея е издадена временна ограничителна заповед.

— Искате да кажете, че самата ограничителна заповед е била мотив за убийството на Мичъл Бондюрант?!

— Не, не искам да кажа това. Просто казвам, че тя беше част от общата картина.

— Обща картина, която по онова време се е свеждала до прибързана преценка, нали така, детектив?

Фриман скочи и възрази. Съдията прие възражението. Нямаше проблем. Отговорът на Кърлин не ме интересуваше. Искях само да запечатам въпроса в ума на всеки от заседателите.

Погледнах към задната стена на залата и видях, че е три и половина. Казах на Пери, че възнамерявам да продължа кръстосания разпит в нова насока и че моментът може би е подходящ да направим следобедна почивка. Той се съгласи и освободи съдебните заседатели за петнайсет минути.

Върнах се на масата на защитата и си седнах на мястото. Клиентката ми се пресегна, стисна ме за ръката и прошепна:

— Страхотно се справяш!

— Ще видим. Остава ни още много.

Тя отблъсна стола си назад и се изправи.

— Ще пиеш ли кафе?

— Не, трябва да позвъня по телефона. Ти върви. Само не забравяй: никакви интервюта за медиите. Не разговаряй с никого.

— Знам, Мики. Мълчанието е злато.

— Точно така.

Лиза тръгна и аз я проследих с поглед. Не видях никъде постоянния ѝ придружител Хърб Дал.

Извадих си джиесема и набрах мобилния номер на Сиско. Той отговори веднага.

— Нямам време, Сиско. Трябва ми писмото.

— Имаш го.

— Какво искаш да кажеш, потвърди ли го?

— Абсолютно.

— Имаме късмет, че говорим по телефона.

— Защо бе, шефе?

— Защото щях да те разцелувам за тази вест.

— Хм, не е необходимо.

28.

През последните няколко минути от почивката подготвих втората част от кръстосания разпит на Кърлин. Новината на Сиско щеше да разтърси целия процес. Начинът, по който щях да използвам новата информация, щеше да повлияе на крайния изход.

Скоро всички се върнаха в залата и аз стоях на катедрата, готов да започна. В списъка ми имаше само още едно нещо, преди да пристъпя към писмото.

— Детектив Кърлин, да се върнем на снимката на местопрестъплението, която виждате на екрана. Установихте ли чие е куфарчето, открито отворено до трупа на убития?

— Да, вътре имаше вещи на убития и инициалите му бяха гравирани върху месинговата заключалка. Негово беше.

— А когато пристигнахте на местопрестъплението и видяхте отвореното куфарче до трупа, какви бяха непосредствените ви впечатления?

— Никакви. Опитвам се да подхождам непредубедено към всичко, особено когато започвам следствие.

— Помислихте ли си, че отвореното куфарче може да означава, че мотивът за убийството е грабеж?

— Да, като една от много възможности.

— Помислихте ли си нещо от тоя род: „Тук имаме мъртъв banker и отворено куфарче до него. Какво ли е търсел убиецът?“

— Трябваше да помисля за тази възможност. Но както казах...

— Благодаря, детектив Кърлин.

Фриман възрази, че не давам на свидетеля време да отговори на въпроса докрай. Съдията се съгласи и го остави да завърши.

— Исках само да кажа, че грабежът беше само една от възможностите. Отвореното куфарче спокойно можеше да означава и опит за инсцениране на грабеж, какъвто не е имало.

Продължих, без да губя инерция:

— Установихте ли какво е било взето от куфарчето?

— Доколкото знаехме тогава, а и сега, от него не е взето нищо. Обаче няма инвентарен списък, който да показва какво би трябвало да е имало в куфарчето. Помолихме секретарката на господин Бондюрант да прегледа папките му и да види дали няма да забележи някаква липса, например конкретен документ. Според нея не липсвало нищо.

— Тогава имате ли обяснение защо е оставено отворено?

— Както вече казах, може да е било направено за заблуда. Но ние смятаме, че има голяма вероятност куфарчето да се е отворило при падането си на бетонния под по време на нападението.

Направих смаяна физиономия.

— И как стигнахте до това заключение?

— Заклучващият механизъм на куфарчето е повреден. Всяко разтърсване може да доведе до отключването му. Проведохме експерименти и установихме, че когато бъде изпуснато върху твърда повърхност от височина над един метър, куфарчето се отваря в една трета от случаите.

Кимнах и се престорих, че за пръв път осмислям тази информация, въпреки че вече разполагах с нея от следствен доклад, който бях получил с доказателствения материал от прокуратурата.

— Следователно искате да кажете, че има трийсетина процента вероятност куфарчето да се е отворило, когато господин Бондюрант го е изпуснал.

— Точно така.

— И вие определяте тази вероятност като „голяма“?!

— Значителна вероятност.

— И естествено, има още по-голяма вероятност куфарчето да не се е отворило така, нали?

— И така може да се погледне.

— Има по-голяма вероятност някой да е отворил куфарчето, нали така?

— Повтарям, и така може да се погледне. Но ние установихме, че от куфарчето не липсва нищо, тъй че нямаше очевидна причина някой да го е отворил, освен за заблуда. Нашата работна версия беше, че се е отворило при падането.

— Детектив Кърлин, забелязвате ли на снимката, че съдържанието на куфарчето не се е разсипало на пода?

— Да.

— Имате ли в класъора си списък на съдържанието му, който да ни прочетете?

Кърлин доста се разтакава, докато го намери и прочете на съдебните заседатели. Куфарчето съдържаше шест папки, пет химикалки, айпад, калкулатор, телефонен бележник и две празни тетрадки.

— Когато проведохте експериментите си с изпускането на куфарчето на земята, за да определите вероятността да се отвори, съдържанието му същото ли беше?

— Подобно, да.

— И в случаите, в които куфарчето се е отваряло, колко често цялото съдържание оставаше вътре?

— Не всеки път, но обикновено. Определено е можело да се случи.

— Това ли беше научното заключение на вашия научен експеримент, детектив?

— Проведоха експеримента в лабораторията. Аз не съм участвал в него.

С демонстративно движение на китката направих няколко отметки с химикалка в бележника си. После продължих с най-важната насока на кръстосания си разпит.

— Детектив Кърлин, по-рано днес ни казахте, че сте получили от Уест Ланд Нешънъл папка с анализи на заплахите и тя съдържала информация за обвиняемата. Изобщо проверихте ли някое от другите имена в списъка?

— Неколккратно проучихме папката и направихме някои ограничени проверки. Но с натрупването на уликите против обвиняемата виждахме все по-малка необходимост от това.

— Не сте искали да гоните дивото, когато вече сте имали заподозрян, така ли да ви разбирам?

— Не бих се изразил по този начин. Следствието се водеше подробно и изчерпателно.

— Това подробно и изчерпателно следствие разглеждало ли е и други улики, по което и да е време, които не са сочели към Лиза Трамъл?

— Разбира се. Точно в това се изразява нашата работа.

— Прочухте ли служебните преписки на господин Бондюрант и потърсихте ли улики, които да не са свързани с Лиза Трамъл?

— Да.

— Вие свидетелствахте, че сте разследвали заплахи, отправени към пострадалия. Разследвахте ли заплахи, които той е отправил към други лица?

— Пострадалият да е заплашвал някой друг ли? Поне аз не си спомням такова нещо.

Помолих съда за разрешение да представя на свидетеля доказателствено средство на защитата №2. Раздадох копия на всички страни. Фриман възрази, но чисто протоколно. Въпросът с писмото на Бондюрант до Луис Опарицио беше решен на предварителните заседания. Пери го допускаше, макар и само за да компенсират приемането на чука и ДНК тестовете като доказателства на обвинението, така че отхвърли възражението на прокуратурата и ми каза да продължа.

— Детектив Кърлин, пред вас е препоръчано писмо, пратено от покойния Мичъл Бондюрант на Луис Опарицио, президент на АЛОФТ, подизпълнител на Уест Ланд Нешънъл. Бихте ли го прочели на съдебните заседатели?

Преди да го прочете, Кърлин дълго се взира в листа, който му бях дал.

„Драги Луис, приложено Ви препращам писмо от Майкъл Холър, адвокат на собственичката на къщата от едно от делата за просрочени ипотeki, с които се занимавате от името на Уест Ланд. Тя се казва Лиза Трамъл и номерът на кредита е нула-четири-нула-девет-седем-едно-девет. Ипотеката е на името на Джефри и Лиза Трамъл. В писмото си господин Холър твърди, че в случая са извършени множество измами. Ще видите, че той посочва конкретни примери, всички извършени от АЛОФТ. Както вече е ставало дума, има и други подобни жалби. Ако се потвърдят, новите обвинения срещу АЛОФТ ще поставят Уест Ланд в уязвимо положение, особено в контекста на неотдавна проявения от властите интерес към

този аспект от кредитното дело. Ако не постигнем някакво споразумение и разбирателство по този въпрос, ще препоръчам на управителния съвет на Уест Ланд да прекрати поради неизправност договора с Вашата компания и да преустанови всякакви делови отношения с Вас. Това също ще наложи банката да сезира съответните власти. Моля, свържете се с мен колкото може по-скоро, за да обсъдим тези въпроси.“

Подаде ми писмото, като че ли е приключил с него. Не му обърнах внимание.

— Благодаря, детектив. Сега, в писмото се споменава за сезиране на съответните власти. Знаете ли за какво става дума?

— Да, всички банки са длъжни да сезират Федералната комисия по търговията, ако се натъкнат на нещо подобно.

— Виждали ли сте писмото, което държите в момента, детектив?

— Да.

— Кога?

— Когато проверявахме служебните преписки на пострадалия.

— Можете ли да посочите датата, на която се е случило това?

— Не, точната дата не. Бих казал, че се запознах със съдържанието на това писмо около две седмици след началото на следствието.

— С други думи, две седмици след като Лиза Трамъл вече е била арестувана по подозрение в убийство. След като сте се запознали със съдържанието на това писмо, разследвахте ли го? Може би сте разговаряли с Луис Опарицио?

— По някое време направих проверка и установих, че господин Опарицио има солидно алиби за времето на убийството. Повече не съм се занимавал с това.

— Ами хората, които работят за Опарицио? Всички ли имат алиби?

— Не знам.

— Не знаете ли?

— Да, не знам. Не съм проучвал тази насока, защото реших, че това е търговски спор и не е основателен мотив за убийство. Не

разглеждам това писмо като заплаха.

— Не ви ли се стори необичайно, че в това време на светкавични комуникации пострадалият е пратил препоръчано писмо вместо имейл, есемес или факс?

— Не особено. Имаше още няколко копия на препоръчани писма. Явно такъв е редът в тяхното деловодство.

Кимнах. Дотук добре.

— Известно ли ви е дали господин Бондюрант е сезирал властите за Луис Опаризио или неговата фирма?

— Проверих във Федералната комисия по търговията. Не е.

— Проверявали ли сте в други държавни институции дали Луис Опаризио или неговата фирма са били разследвани?

— Да, доколкото ми беше по силите. Нямахте нищо.

— Доколкото ви е било по силите... Значи в цялата тази работа сте стигнали до задънена улица, така ли?

— Да.

— Проверили сте във ФКТ, установили сте алибито, но после сте се отказали. Вече сте имали заподозряна, следствието срещу нея е било лесно и просто само ви се е поднесло на тепсия, прав ли съм?

— Разследването на убийство никога не е лесно. Трябва да е изчерпателно. Трябва да надникнеш под всеки камък.

— Ами Секретната служба? Надникнахте ли под този камък?

— Секретната служба ли? Не разбирам какво искате да кажете.

— Влизали ли сте във връзка със Секретната служба на САЩ по време на това следствие?

— Не съм.

— Ами с бюро на Федерална прокуратура в Лос Анджелис?

— Не съм. Не мога да говоря за партньорката си и за другите колеги, които участваха в следствието.

Отговора си го биваше, но не чак толкова. С периферното си зрение забелязах, че Фриман се попремества към ръба на стола, готова да възрази в подходящ момент срещу насоката на разпита ми.

— Детектив Кърлин, знаете ли какво е „известие за федерално разследване“?

Прокурорката скочи на крака още преди свидетелят да успее да отговори. Възрази и помоли да се приближим до съдията.

— Мисля, че е по-добре да се оттеглим в кабинета ми — каза Пери. — Съдебните заседатели и служителите на съда да останат по местата си, докато се съвещавам със страните. Господин Холър, госпожо Фриман, елате.

Извадих един документ и прикрепения към него плик от най-горната си папка и последвах прокурорката към кабинета на съдията. Бях убеден, че съвсем скоро или ще наклоня везните в полза на защитата, или ще ме отведат в затвора за неуважение към съда.

29.

Съдия Пери не беше доволен. Даже не си направи труда да седне зад бюрото. Когато влязохме в кабинета му, веднага се обърна към мен със скръстени на гърдите ръце, прониза ме с втренчен поглед и зачака съдебната стенографка да заеме мястото си и да приготви машината.

— Добре, господин Холър, предполагам, че госпожа Фриман възразява, защото за пръв път чува за Секретната служба, Федерална прокуратура и някакво известие за федерално разследване, каквато и връзка да имат те с делото. Аз също възразявам, защото не си спомням досега изобщо да се е споменавало за федерални институции, и няма да ви позволя да хвърляте въдица във федерални води пред съдебните заседатели. Първо искам някакво доказателство за това, а после искам да знам защо госпожа Фриман не е информирана.

— Благодаря, ваша чест — каза прокурорката и ме изгледа възмутено.

Опитах се да поразведря атмосферата, като отидох до прозореца с изглед към планината Санта Моника. По склоновете се виждаха къщи със свободно носещи конструкции. Приличаха на кибритени кутийки, които ще паднат още при първото земетресение. Знаех какво е да си се вкопчил в ръба.

— Ваша чест, в кантората ми се получи анонимно писмо с копие на известие за федерално разследване, адресирано до Луис Опарицио и АЛОФТ. В него му съобщават, че той и фирмата му се разследват за измами при дела за просрочени ипотеките по сигнал от банките, негови клиенти.

Повдигнах документа и плика.

— Това е известието. Изпратено е две седмици преди убийството и само осем дни след писмото на Бондюрант до Опарицио.

— Кога получихте това уж анонимно писмо? — попита Фриман с неприкрито съмнение.

— Взето е вчера от абонаментната ми пощенска кутия, но беше отворено едва късно снощи. Ако колегата не ми вярва, ще повикам

своята офис мениджърка и можете да я разпитате. Тя го донесе от пощата.

— Дайте да го видя — нареди съдията.

Подадох му плика и писмото. Фриман се приближи до него и също го прочете. Текстът беше кратък — и Пери скоро ми го върна, без да попита прокурорката дали е свършила.

— Трябваше да повдигнете въпроса сутринта — каза той. — Най-малкото трябваше да дадете копие на госпожа Фриман и да я информирате, че възнамерявате да го представите като доказателствено средство.

— Ваша чест, непременно щях да го направя, но това очевидно е ксерокопие и се получи по пощата. Случвало се е да се опитват да ме заблудят. Сигурно на всички ни се е случвало. Трябваше да се уверя, че документът е истински, преди да кажа на когото и да било. Получих потвърждение преди по-малко от час, по време на следобедната почивка.

— Какъв е източникът на потвърждението? — попита Фриман, преди съдията да успее да отвори уста.

— Не знам подробностите. Моят следовател просто ми каза, че федералните служби са потвърдили достоверността на документа. Ако искате повече детайли, мога да повикам и следователя си.

— Няма нужда, защото съм сигурен, че госпожа Фриман ще иска сама да проучи известието. Но не беше редно да повдигате този въпрос по време на кръстосания разпит, господин Холър. Трябваше сутринта да осведомите съда, че сте получили по пощата нещо, по което правите проверка и което възнамерявате да представите като доказателствено средство. Вие умишлено сюрпризирате и обвинението, и съда.

— Извинявам се, ваша чест. Просто не исках да избързвам. Явно взимам пример от обвинението, което досега умишлено ме сюрпризира поне два пъти с изненадващи доказателствени средства.

Пери ме изгледа строго, но виждах, че ме е разбрал. Смятах, че като цяло е обективен съдия и ще постъпи справедливо. Той знаеше, че известието е истинско и е жизненоважно за развиването на защитата. Справедливостта изискваше да ми позволи да го използвам. Фриман също видя накъде клонят нещата и се опита да ги предотврати.

— Ваша чест, сега е четири и петнайсет. Моля заседанието да бъде прекратено за днес, за да може обвинението да обмисли този нов

материал и да се подготви адекватно за утре.

Той поклати глава.

— Не обичам да губя съдебно време.

— Аз също, ваша чест — отвърна прокурорката. — Но както току-що казахте, аз бях умишлено сюрпризирана. Колегата трябваше да ни съобщи тази информация още сутринта. Не можете да му позволите просто да продължи, без обвинението да се подготви и да извърши собствена оценка на обстоятелствата около тази информация. Моля за четирийсет и пет минути, ваша чест. Обвинението определено има право на толкова.

Съдията ме погледна за възражения. Разперих ръце.

— За мене няма значение, ваша чест. Колегата може да използва цялото време на света, но това няма да промени факта, че срещу Опарицио се е водило и продължава да се води федерално разследване за сделките му с Уест Ланд и други банки. Това прави убития потенциален свидетел против него — доказва го писмото, което представихме по-рано. Полицията и прокуратурата напълно са пропуснали този аспект на делото и сега госпожа Фриман обвинява приносителя на вестта за собственото им повърхностно след...

— О, стига, господин Холър, тук не сме пред съдебните заседатели — прекъсна ме Пери. — Разбрах ви. Днес ще прекратя заседанието по-рано, но утре започваме точно в девет. Очаквам всички страни да са готови и да няма повече забавяне.

— Благодаря, ваша чест — каза Фриман.

— Да се връщаме в залата — нареди съдията.

И се върнахме.

На излизане от съдебната палата клиентката ми вървеше плътно до мен. Искаше да научи какво друго ми е известно за федералното следствие. Хърб Дал се влачеше подире ни като опашка на хвърчило. Чудех се как да разговарям едновременно и с двамата.

— Виж, не знам какво означава това, Лиза. Кое е й една от причините съдията да закрие заседанието по-рано. За да могат защитата и обвинението да поработят по този въпрос. Просто ме остави да си свърша работата.

— Но може да е това, нали, Мики?

— Какво да е?

— Доказателството, че не съм била аз!

Спрях и се обърнах към нея. Очите ѝ се взираха в лицето ми в търсене на потвърждение. Нещо в нейната трескавост за пръв път ме наведе на мисълта, че може наистина да са ѝ подхвърлили улики, за да я обвинят в убийството на Бондюрант.

Ала това не е в мой стил — да вярвам в невинността.

— Виж, Лиза, надявам се съдебните заседатели да се убедят, че има много вероятна алтернативна версия, включваща мотив и възможност. Но трябва да се успокоиш и да осъзнаеш, че това може да не доказва нищо. Предполагам, че утре обвинението ще поиска документът да не бъде представен пред съда. Трябва да сме готови да го предотвратим, както и да продължим без писмото. Тъй че ми предстои много...

— Не могат да постъпят така! Това е доказателство!

— Лиза, те могат да твърдят каквото си искат. И съдията ще реши. Хубавото е, че ми е длъжник. Всъщност ни е двоен длъжник, защото чукът и ДНК тестовете ни се стовариха като гръм от ясно небе. Затова сега ме остави на мира. Трябва да се върна в офиса и да работя.

Тя вдигна ръка, поизпъна вратовръзката ми и оправи яката на сакото ми.

— Добре, разбрах. Прави каквото трябва, само ми се обади довечера, става ли? Искам да знам как стоят нещата.

— Ако ми остане време, Лиза. Ако не съм прекалено уморен, ще ти се обадя.

Погледнах над рамото ѝ към Дал, който стоеше на половин метър зад нея. В момента можех да се възползвам от присъствието му.

— Хърб, погрижи се за нея. Закарай я вкъщи, за да мога да си свърша работата.

— Дадено — обеща той. — Нямай грижа.

Нямай грижа, друг път. Имах да се грижа за цялото дело и не можех да не съм загрижен за това, че клиентката ми си тръгва с човека, с когото току-що я бях пратил. Питях се дали Дал е искрен, или просто пази инвестицията си. Проследих ги с поглед, докато пресичаха площада към гаража, после минах покрай библиотеката и продължих на север към офиса си. Навярно бях по-развълнуван от Лиза от възможностите, които изневиделица ми се разкриваха. Просто не го

показвах. Никога не си разкриваш картите, докато противникът ти не обяви последния залог.

Когато стигнах в офиса, адреналинът още не се беше оттеклъл от вените ми. Беше в онази чиста високооктанова форма, която идва с неочаквания обрат в твоя полза. Сиско и Бълокс ме очакваха и двамата заговориха едновременно. Трябваше да вдигна ръце и да ги прекъсна.

— По-спокойно, по-спокойно. Един по един и аз съм пръв. Пери закри заседанието преждевременно, за да даде възможност на прокуратурата да се заеме с известието за федерално разследване. Утре сутрин трябва да сме готови за най-яростна съпротива от тяхна страна, защото искам да го представя на съдебните заседатели. Сиско, сега си ти: какво успя да откриеш? Разказвай за известието.

Инерцията, която бях набрал и запазил по целия път от съдебната палата, ни отведе в моя кабинет. Седнах зад бюрото. Столът беше топъл и разбрах, че някой е работил там цял следобед.

— Добре — започна Сиско. — Потвърдихме, че известието е истинско. От Федерална прокуратура не пожелаха да разговарят с нас, обаче научих, че агентът от Секретната служба, чието име се посочва в известието, Чарлз Васкес, е придаден към междуведомствено звено с участието на ФБР, което се занимава с всички аспекти на измамите с ипотеките в окръг Южна Калифорния. Спомняш ли си, че миналата година всички големи банки временно прекратиха процедурите по просрочени ипотеките и всички в Конгреса твърдяха, че щели да ги разследват?

— Да. Дори реших, че ще остана безработен. Докато банките не продължиха процедурите.

— Е, все пак са започнали няколко следствия и едното е било тук. Латимор е организирил междуведомственото звено.

Реджи Латимор беше федералният прокурор в окръга. Познавах го, защото преди години работеше като служебен защитник. По-късно се прехвърли на другата страна, стана федерален прокурор и пътищата ни се разделиха. Аз гледах да съм надалече от федералната съдебна палата. От време на време се засичахме на обяд из заведенията за бързо хранене в центъра.

— Добре, той отказва да разговаря с нас. Ами Васкес?

— Опитах и с него. Вдигна ми, обаче щом разбра за какво става дума, отказа коментар. Обадох му се повторно и той просто ми

затвори. Мисля, че ако искаме да разговаряме с него, ще трябва да му пратим призовка.

От личен опит знам, че връчването на призовка на федерален агент е като риболов без кукичка на въдицата. Ако не искат да бъдат призовани, винаги намират начин да го избегнат.

— Може и да не се наложи — отвърнах. — Съдията закри заседанието по-рано, за да даде време на прокурорката да провери известието. Предполагам, че тя ще призове или Латимор, или Васкес, за да се опита да извърти нещата.

— Няма да иска бомбата да избухне под носа ѝ по време на защитната фаза — прибави Аронсън като опитен ветеран в процесите, каквато не беше. — И най-добрият начин да го предотврати, е самата тя да доведе Васкес на свидетелската скамейка.

— Какво ни е известно за това междуведомствено звено? — попитах.

— Нямам вътрешна информация — отвърна Сиско. — Обаче намерих човек, който е достатъчно близо, за да знае какво става. Междуведомственото звено явно е сформирано на чисто политическа основа. Идеята е, че се извършват адски много измами и ще е все едно да бодат рибата в реката с вила, за да ги изтипосат на първа страница и да изглежда, че вършат нещо за цялата тая каша. Опарицио е идеалната мишена: богат, арогантен, републиканец. Каквото и да му готвят, още са в самото начало и не са навлезли особено надълбоко.

— Няма значение — отсякох. — Известието за разследване ни стига. На този фон писмото на Бондюрант ще изглежда като реална заплаха.

— Наистина ли вярваш в това, или просто използваме съвпадението, за да отклоним вниманието на съдебните заседатели? — попита Аронсън.

Още стоеше права, въпреки че ние със Сиско бяхме седнали. В това имаше нещо символично. Сякаш като не сядаше с нас, докато крояхме плана си, показваше, че не се връзва или не продава душата си.

— Няма значение, Бълукс — заявих. — Имаме само една цел и тя е да осигурим присъда „невинен“. А как ще стигнем дотам...

Нямаше нужда да довършвам. По лицето ѝ виждах, че още ѝ е трудно да смели уроците, преподавани извън училище. Отново се

обърнах към Сиско.

— И кой ни е пратил известието?

— Виж, това не знам — призна той. — Малко се съмнявам да е Васкес. Стори ми се прекалено изненадан и рязък по телефона. Мисля, че е някой от Федерална прокуратура.

Съгласен бях.

— Може да е самият Латимор. Ако имаме късмет да докараме Опаризио на свидетелската скамейка, даже може да помогнем на федералните да го пипнат с показанията му.

Моят следовател кимна.

— Сиско, в есемеса, който ми прати в съда, пишеше, че имаш да ми казваш нещо друго.

— Да ти покажа. Трябва да се поразходим, когато приключим тук.

— Къде?

— Предпочитам просто да ти покажа.

Лицето му замръзна в безизразна маска и виждах, че няма да говори пред Аронсън. Нищо че тя беше доверен член на екипа. Схванах посланието и пак се обърнах към нея.

— Бълокс, искаше да кажеш нещо, когато пристигнах, нали?

— Аа, не, просто исках да поговорим за моите показания. Но дотогава остават няколко дни и предполагам, че е по-добре да отложим обсъждането.

— Сигурна ли си? Можем да поговорим.

— Не, върви със Сиско. Утре сигурно ще ни остане време.

Виждах, че нещо в първия разговор я е смутило, но въпреки това станах от бюрото. Съчувствах ѝ, обаче не особено много. Идеализмът умира трудно при всеки.

30.

Наложи се да взема линкълна, понеже Сиско беше дошъл на работа с мотора си. Потеглихме на север по Ван Найс Булевард.

— С мъжа на Лиза ли е свързано? — попитах. — Откри ли го?

— Аа, не. С ония двамата от гаража.

— Ония, дето ме нападнаха? Успял си да ги свържеш с Опарицио?!

— С тях е свързано, ама Опарицио няма нищо общо.

— Тогава кой ги е пратил, по дяволите?

— Хърб Дал.

— Какво?! Баламосваш ме.

— Де да беше така.

Погледнах го. Имах му пълно доверие, обаче не виждах логиката Дал да ми прати двамата биячи. Бяхме спорили за филма и парите, но с какво можеха да му помогнат моите счупени ребра и усуканите ми ташащи? По онова време току-що бях научил, че е сключил сделката с Макренолдс. Бяха ме пребили още преди да успее да възразя.

— По-добре ми обясни поред, Сиско.

— Още не мога. Затова сме в колата.

— Тогава разказвай. Какво става? Имам да мисля за процеса.

— Значи ти ми каза да не вярвам на Дал и да го проверя. И аз го направих. Освен това пратих две от моите момчета да го държат под око.

— Светците ли имаш предвид под „твоите момчета“?

— Да.

Едно време, много преди да се ожени за Лорна, Сиско бил свързан със Светците на пътя, рокерски клуб, нещо средно между Ангелите на ада и Шрайнерите клоуни на колела. Бе успял да се оттегли от организацията без досие в полицията и сега поддържаше връзка с клуба. Дълго време поддържах връзка и аз — бях им нещо като юрисконсулт и се занимавах с различни дела за пътнотранспортни произшествия, сбивания и дрога, които се водеха срещу техни членове. Така се запознах и със Сиско. Той разследваше миналото на различни

хора по поръчка на клуба и аз започнах да го използвам за своите задачи.

Сиско неведнъж беше привличал Светците от мое име. Тъкмо те спасиха семейството ми от потенциална опасност, когато работех по делото на Луис Рулей. Затова и не се изненадах, че пак се е обърнал към тях. Само че без да си направи труда да ме осведоми.

— Защо не ми каза?

— Не исках да ти усложнявам живота. Ти се занимаваше с делото. Двете отрепки, дето те пребиха, бяха моя работа.

Нямаше предвид само физическата страна на нещата. Държеше ме на тъмно, защото знаеше, че понякога нанесеният ти психологически удар е по-тежък от физическия. Не искаше да се разсейвам или постоянно да се озъртам през рамо.

— Добре, ясно — отвърнах.

Сиско бръкна под черния си кожен елек и измъкна сгънатата снимка. Подаде ми я и аз изчаках да спра на светофара на Роско Булевард, за да я погледна. Когато я разгънах, видях, че Хърб Дал е сниман да се качва в кола с двамата нападатели с черните ръкавици, които толкова майсторски ме бяха пребили в гаража до Виктър Библинг.

— Познаваш ли ги? — попита Сиско.

— Да, те са. — Гневът се надигна в гърлото ми. — Ще му скъсам гадния задник на Дал.

— Успех. Тук завий наляво. Отиваме в двора.

Престроих се в лявата лента тъкмо когато светна зелено. Потеглихме на запад и се наложи да спусна сенника заради залязващото слънце. Знаех, че под „двор“ има предвид клуба на Светците, който се намираще до пивоварната от срещната страна на шосе 405. Отдавна не бях ходил там.

— Кога е направена тази снимка? — попитах.

— Докато ти лежеше в болницата. Те не...

— И си мълчал толкова време?!

— Споко. Не се чувам с момчетата всеки ден, чат ли си? А и те не знаеха, че ония са те пребили. Видели Дал с тия типове и направили няколко снимки. Така и не ми ги показаха, защото са ги извадили след повече от месец. Голямо прецакване, знам, обаче момчетата не са професионалисти. Мързи ги. Аз съм виновен. Ако искаш да обвиниш

някаго, обвини мен. За пръв път видях снимката снощи. Има още нещо. Момчетата казаха, че не го заснели, обаче видели нашия човек да дава на двамата биячи по една пачка. Мисля, че е съвсем ясно. Наел ги е да те пребият, Мик.

— Копеле.

Обзе ме същото усещане за безнадеждност, каквото бях изпитал, докато единият от нападателите държеше ръцете ми отзад, а другият ме млатеше с юмруци. Усетих, че ме облива пот. В ребрата и тестисите ми пробяга съчувствена болка.

— Ако някога ми се удаде да...

Млъкнах и погледнах надясно към Сиско. На устните му играеше лека усмивка.

— Това ли било? Ония двамата са в клуба, така ли?

Той не отговори, но усмивката не изчезна.

— Сиско, в момента имам дело, а ти ми съобщаваш, че оня, дето е бръкнал в меда на моята клиентка, ми е организиран това... това нападение?! Нямам време за такива неща бе, човек. Предстои ми прекалено много...

— Те са готови да говорят.

Това веднага ми затвори устата.

— Разпита ли ги?

— Не. Чакаме теб. Решихме, че пръв трябва да имаш тази възможност.

През остатъка от пътя шофирах в мълчание. Питам се какво ме очаква. Скоро спряхме пред вътрешен двор от източната страна на пивоварната. Сиско слезе да отвори портала и в колата моментално нахлу киселата миризма на бира.

Двоят беше ограден с телена мрежа с бодлива тел отгоре. Клубът от циментови тухли, който се издигаше в средата на голото пространство, изглеждаше мизерен в сравнение с редицата лъскави машини, паркирани отпред. Само харли дейвидсън и триумф. Тия момчета не си падаха по чуждото производство.

Влязохме в сградата и след като очите ни се приспособиха, видях, че Сиско отива към бара на самообслужване, където на високи столчета седяха още двама мъже с кожени елечи.

— Готови ли сте? — попита той.

Двамата се изхлузиха от столчетата и се изправиха. Бяха поне метър деветдесет и пет и тежаха по над сто и трийсет кила. Сиско ми ги представи като Томи Патлака и Бам Бам.

— Тука отзад са — осведоми ме Томи Патлака.

Поведоха ни по коридора зад бара. Бяха толкова грамадни, че трябваше да се движат в колона по един. От двете страни имаше врати. Бам Бам отвори една отдясно и влязохме в стая без прозорци, боядисана в черно и с една-единствена крушка на тавана. На слабата светлина видях рисунки по стените. Брадати мъже с дълги коси. Разбрах, че се намирам в храма, в който бяха увековечени падналите Светци. Докато се оглеждах, първата ми мисъл беше: „Криминале“. Втората: не исках да съм там. На пода лежаха двама мъже със завързани зад гърба ръце и крака. На главите им бяха надянати черни торби.

Бам Бам се наведе и им смъкна торбите, което предизвика хор от стонове и мучене.

— Чакайте малко — казах. — Сиско, аз не бива да съм тук. Вкарваш ме в...

— Те ли са? — прекъсна възражението ми той. — Разгледай ги внимателно. Нали не искаш да допуснеш грешка?

— Аз ли? Грешката не е моя! Не съм те молил да го правиш!

— Спокойно. Сега си тук, тъй че просто ги разгледай. Те ли са?

— Боже Господи!

Устите на двамата бяха запушени — всъщност почти целите им глави бяха омотани с изолирбанд. Лицата им изглеждаха още поразкривени от подутините и синините около очите им. Бяха ги пребили. Чертите им не отговаряха на онова, което си спомнях от гаража на Виктъри Билдинг, и даже от снимките, които ми беше показал Сиско. Наведох се да ги разгледам по-отблизо. В отправените им към мен очи се четеше страх:

— Не мога да кажа.

— Да или не, Мик?

— Да, но когато ме спухаха от бой, не бяха уплашени до смърт, нито устите им бяха запушени.

— Махнете лепенките — нареди Сиско.

Бам Бам се приближи, отвори сгъваем нож и грубо преряза изолирбанда на първия. После го откъсна, изскубна заедно с него

косми от тила му. Мъжът изскимтя от болка.

— Млъквай, мамка ти! — извика Томи Патлака.

Вторият си взе поука от примера на другаря си и издържа процедурата по отлепването на изолирбанда, без да гъкне. Бам Бам хвърли лепенките настрани, мина зад мъжете и ги преобърна на една страна, така че да мога да разгледам лицата им.

— Не ни убивайте, моля ви — със свито от отчаяние гърло каза единият. — Платиха ни да свършим работата. Можехме да ви убием, ама не го направихме.

Изведнъж познах в него оня, който беше говорил с мен.

— Те са — казах и ги посочих един по един. — Тоя говореше, а тоя ме удряше. Кой са?

Сиско кимна, като че ли потвърждението ми е чиста формалност.

— Братя са. Дрънкалото се казва Джоуи Мак. Биячът е Ейнджъл, и той Мак.

— Вижте, ние даже не знаем за какво се отнася — извика Дрънкалото. — Моля ви! Сгрешихме. Ние...

— Адски си прав, че сте сгрешили! — изрева Сиско и гласът му се стовари връз двамата като гняв Божи. — И сега си плащате. Кой иска да е пръв?

Бияча захленчи. Сиско отиде при една масичка, върху която бяха наредени инструменти и оръжия, както и ролката изолирбанд, избра един гаечен ключ и клещи и се върна. Помислих си с надежда, че всичко това е театър. Но и да беше, Сиско го превръщаше в представление, достойно за Оскар. Поставих длан на рамото му и го спрях. Нямахше нужда от думи, посланието бе ясно: да ме остави да опитам пръв.

Взех ключа от ръката му и приклеках пред пленниците като бейзболен кечър. Претеглих тежкия инструмент в дланта си, за да свикна с тежестта му.

— Кой ви нае да ме пребиете?

Дрънкалото отговори моментално. Нямахше желание да защитава никой друг, освен себе си и брат си.

— Един тип. Дал. Каза да ти теглим един як бой, ама да не те убиваме. Недей бе, човек!

— Няма недей. Откъде познавате Дал?

— Не го познаваме. Свърза ни един общ познат.

— И кой е той?

Мълчание. Не се наложи да чакам дълго. Бам Бам доказа, че е достоен за прякора си — наведе се и им удари по едно кроше в брадичките. Докато произнасяше името, Дрънкалото плюеше кръв.

— Джери Кастил.

— И кой е Джери Кастил?

— Виж, не казвай на никой.

— Не си в положение да ми казваш какво да правя. Кой е Джери Кастил?

— Той е представителят тук, на Западното крайбрежие.

Изчаках, ала нямаше повече, така че казах:

— Няма да кисна тука цяла нощ. Чий представител?

— На една организация от Източното крайбрежие. Чат ли си?

Погледнах Сиско. Хърб Дал да има връзки с организираната престъпност на Източното крайбрежие? Струваше ми се малко вероятно.

— Не, ти не си чат. Аз съм адвокат. Искам точен отговор. Коя организация? Имаш точно пет секунди, преди...

— Работи за Джоуи Джордано от Бруклин, загреваш ли? Сега вече тъй или иначе сме мъртви. Върви на майната си.

Надигна глава и ме заплю с кървава хрчка. Бях оставил сакото и вратовръзката си в офиса. Погледнах надолу към бялата си риза и видях кърваво петно точно извън ивицата, която обикновено е скрита от връзката.

— Тая риза е с монограм, лайнар такъв.

Томи Патлака ненадейно се вмъкна помежду ни и чух жесток пукот от удар на юмрук по лице, но не видях нищо заради изпречилото се пред мене грамадно тяло. Той се отдръпна и установих, че Дрънкалото си изплюва зъбите.

— Риза с монограм бе, човек — каза Томи Патлака, като че ли даваше обяснение за постъпката си.

Изправих се.

— Добре, пуснете ги.

Сиско и двамата Светци се обърнаха към мен.

— Пуснете ги — повторих.

— Сигурен ли си? — попита Сиско. — Сигурно тозчас ще изтърчат при оня скапаняк Кастил да му кажат, че знаем.

Погледнах двамата на пода и поклатих глава.

— Няма. Ако му признаят, че са проговорили, най-вероятно ще ги очисти. Тъй че ги пуснете и все едно нищо не се е случило. Те ще се скрият, докато им минат синините. И с това ще се приключи.

Наведох се към двамата пленници.

— Прав съм, нали?

— Да — потвърди Дрънкалото; горната му устна вече се бе подула колкото пинг-понг.

Погледнах брат му.

— Нали така? Искам да го чуя и от двамата.

— Да, да, точно така — отвърна Бияча.

Обърнах се към Сиско. Бяхме свършили.

— Добре, Патлак, слушай сега — каза той. — Ще изчакате до мръкнало. Оставете ги тука и изчакайте до мръкнало. Тогава ги закарайте там, където искат. Оставете ги, ама не ги закачайте. Ясно?

— Ясно.

Бедният Томи Патлака. Изглеждаше искрено разочарован.

За последен път погледнах окървавените мъже на пода. И те ме погледнаха. Усещането, че държа живота им в ръцете си, ме разтърси като електрически ток. Сиско ме потупа по гърба и го последвах навън. Докато вървахме по коридора, казах:

— Не биваше да ме водиш тук.

Той спря и ме погледна.

— Майтапиш ли се? Трябваше.

— Защо?

— Защото са се гаврили с тебе. С душата ти. Ако изгубиш нещо, Мик, и ако не си го върнеш, после няма да си от полза нито за себе си, нито за никого.

Дълго се взирах в него, после кимнах.

— Е, върнах си го.

— Добре. Никога повече няма да отваряме дума за това. Ще ме хвърлиш ли до офиса, за да си взема мотора?

— Естествено.

31.

По пътя след като оставих Сиско в гаража размишлявах за писаните закони и закона на улицата, за разликите помежду им. В съдебната зала настоявах писаните закони да се прилагат справедливо и разумно. В онова, в което преди малко бях участвал в черната стая, нямаше нищо справедливо и разумно.

И все пак това не ме смущаваше. Сиско имаше право. Трябваше да си върна увереността в собствената си душа, преди да съм в състояние да го направя в съда и където и да е другаде. Чувствах се прероден. Отворих всички прозорци на линкълна и оставих вечерния въздух да лудува в колата, докато пътувах към къщи по Лоръл Кениън.

Тоя път Маги беше използвала ключа си. Вече бе вътре, когато се прибрах, неочаквана, ала приятна изненада. Вратата на хладилника беше отворена и тя надничаше вътре.

— Всъщност дойдох, защото преди процес ти винаги се зареждаше. Хладилникът ти беше като витрина в супермаркет. Какво се е случило? Сега няма нищо.

Пуснах ключовете си на масата. След работа тя се беше отбила у тях, за да се преоблече. Носеше избелели дънки, хипарска риза и сандали с дебели коркови подметки. Знаеше, че ми харесва в такива дрехи.

— Просто нямах време.

— Жалко, че не знаех. Можеше да отида другаде в единствената си вечер с бавачка през седмицата.

И се усмихна лукаво. Умът ми просто не го побираше защо още не живеем заедно.

— Какво ще кажеш да прескочим до „Дан“?

— До „Дан Танас“ ли? Мислех, че ходиш там само когато спечелиш дело. Да не броиш вече пилците, а, Холър?

Усмихнах се и поклатих глава.

— Не, ни най-малко. Но ако ходех в „Дан Танас“ само когато печеля, едва ли някога щях да стъпя там.

Маги насочи показалец към мен и също се усмихна. И двамата бяхме свикнали с този танц. Тя затвори хладилника, излезе от кухнята и мина покрай мене, без дори да ме целуне.

— „Дан Танас“ работи до късно — отбеляза бившата ми жена.

И тръгна по коридора към голямата спалня. Докато изчезваше вътре, я видях да смъква ризата си.

Не може да се каже, че се любихме. Нещо от онова, което бях видял и почувствал в черната стая на Светците, продължаваше да не ме напуска. Наречете го остатъчна агресия или освобождаване на безсилен гняв. Каквото и да беше, то насищаше всичките ми действия с нея. Тласках прекалено силно. Хапех устните ѝ и приклецвах китките ѝ над главата ѝ. Налагах властта си над нея и докато го правех, знаех какво означава. Отначало Маги не се съпротивляваше. Беше нещо ново и сигурно ѝ е било интересно. Но постепенно любопитството се превърна в тревога. Тя извърна лице от моето и се опита да освободи ръцете си. Стиснах китките ѝ още по-силно. Накрая видях, че в очите ѝ бликват сълзи.

— Какво има? — прошепнах в ухото ѝ, притиснал нос към косата ѝ.

— Просто свършвай — изстена тя.

При тези думи цялата ми агресия, хъс и желание се изляха в психическия канал. Нейните сълзи и подканата ѝ да свършвам ме направиха неспособен. Излязох от нея и се претърколих настрани. Вдигнах ръка върху очите си, ала продължавах да усещам, че ме наблюдава.

— Какво?

— Какво ти става? Нещо свързано с Андреа ли? Връщаш ми го заради случващото се в съда?

Стана от леглото.

— Маги! Не, разбира се! Съдът няма нищо общо с това.

— Тогава какво?

Но вратата на банята се затвори, преди да успея да отговоря, и моментално пуснатият душ прекрати всякакви по-нататъшни разговори.

— Ще ти обясня на вечеря — казах, макар да знаех, че не може да ме чуе.

В „Дан Танас“ беше фрашкано, обаче Кристиан ни посрещна и бързо ни отведе в сепаре в левия ъгъл. С Маги не бяхме приказвали по време на петнайсетминутния път до Западен Холивуд. Бях опитал да я заговоря за дъщеря ни, но тя ми отговаряше едносрично, така че затова млъкнах. Реших да опитам пак в ресторанта.

И двамата си поръчахме стек „Хелън“ с макарони за гарнитура. Алфредо за Маги и болонезе за мен. Тя си избра италианско червено, а аз — бутилка газирана вода. След като сервитьорът се отдалечи, протегнах ръка и поставих длан върху китката ѝ, този път нежно.

— Извинявай, Маги. Хайде да започнем отначало.

Тя отдръпна ръката си.

— Дължиш ми обяснение, Холър. Това не беше правене на любов. Не знам какво ти става. С никого не бива да се отнасяш така, особено с мен!

— Струва ми се, че малко пресилваш нещата, Маги. Отначало ти харесваше, знаеш го.

— И после започна да ми причиняваш болка.

— Съжалявам. Не съм искал.

— И не се опитвай да се държиш така, все едно е нещо дребно. Ако изобщо искаш да си пак с мен, по-добре ми обясни какво става с теб.

Поклатих глава и огледах оживения ресторант. По телевизора, монтиран на стената над бара, който разделяше помещението на две, даваха Лейкърс. Хората се трупаха на три реда зад късметлиите, които имаха столчета. Келнерът ни донесе напитките и това ми спечели още малко време. Ала веднага щом ни остави сами, Маги отсече:

— Разказвай, Майкъл, иначе ще си занеса вечерята вкъщи. Ще си поръчам такси.

Отпих голяма глътка вода и я погледнах.

— Това няма нищо със съда, Андреа Фриман и изобщо с някой или нещо, което ти е известно, разбираш ли?

— Не, не разбирам. Разказвай.

Оставих чашата и сплетох пръсти върху масата.

— Сиско откри двамата, които ме нападнаха.

— Къде? Кой са?

— Това няма значение. Той не се е обадил в полицията, не ги е предал.

— Искаш да кажеш, че просто ги е пуснал, така ли?

Засмях се и поклатих глава.

— Не, беше ги задържал. С двама негови хора от Светците. За мен. В оня техен клуб. За да направя с тях каквото поискам. Каквото и да поискам. Каза, че имам нужда от това.

Тя се пресегна над карираната покривка и постави длан върху ръката ми.

— И ти какво направи, Холър?

Няколко секунди просто я гледах в очите.

— Нищо. Разпитах ги и после казах на Сиско да ги пусне. Разбрах кой ги е наел.

— Кой?

— Няма да навлизам в такива подробности. Не е важно. Но знаеш ли, Маги, когато лежах в болницата и чаках да видя дали ще успеят да спасят усукания ми тестис, можех да мисля само за това как жестоко си го връщам на ония двамата. Имам предвид изтезания като при Йеронимус Бош. Средновековни гадости. Искях ужасно да ги боли. Е, получих такава възможност и, повярвай ми, тия типове после щяха просто да изчезнат, а аз ги пуснах... и после съм с тебе и...

Тя се отпусна назад на облегалката и зарея поглед в празното пространство със смесица от тъга и примирение на лице.

— Кофти, а?

— Ще ми се да не ми беше разказал всичко това.

— Като прокурор ли, искаш да кажеш?

— Точно така.

— Е, ти настоя. Сигурно трябваше да си измисля нещо, например, че съм ядосан на Андреа Фриман. Това щеше да те успокои, нали? Ако ставаше дума за отношенията между мъже и жени, щеше да го разбереш.

— Не се дръж наставнически.

— Извинявай.

Поседяхме в мълчание, наблюдавайки оживлението на бара. Хората пиеха, бяха щастливи. Поне външно. Облечените в смокинги келнери се провираха между пълните маси.

Когато ни донесоха вечерята, вече не бях особено гладен, въпреки че в чинията пред мен лежеше най-хубавият стек в града.

— Може ли да ти задам един последен въпрос? — попита Маги.

Свих рамене. Не виждах смисъл повече да разговаряме за това, но се съгласих.

— Казвай.

— Откъде си сигурен, че Сиско и неговите хора са пуснали онези двамата?

Забих нож в стека си и по чинията покапа кръв. Беше алангле. Вдигнах поглед към Маги.

— Няма как да съм сигурен.

Върнах се към стека си и с периферното си зрение видях, че Маги маха с ръка на помощник-келнера.

— Бихте ли ми опаковали вечерята? Аз ще почакам навън — ще се опитам да хвана такси пред ресторанта.

— Разбира се. Веднага.

Взе чинията ѝ и забърза към кухнята.

— Маги — казах аз.

— Просто имам нужда от време, за да обмисля всичко това.

И се измъкна от сепарето.

— Мога да те закарам.

— Не, ще се оправя.

Застана до масата и отвори дамската си чанта.

— Не се безпокой, аз ще платя.

— Сигурен ли си?

— Ако отпред няма такси, виж нататък по улицата при „Палмата“. Там обикновено има.

— Благодаря.

И излезе да чака храната си навън. Отместих чинията си няколко сантиметра назад и вперих очи в полупълната чаша вино, която беше оставила. Пет минути по-късно все още я зяпах, когато Маги изведнъж отново се появи с торбичката с храна в ръка.

— Наложих се да повикат такси по телефона — каза сърдито. — Ще пристигне всеки момент.

После вдигна чашата си, отпи и предложи:

— Хайде да си поговорим след процеса.

— Добре.

Тя остави чашата, наведе се и ме целуна по бузата. След това си тръгна. Известно време просто седях и размишлявах. И стигнах до извода, че тази последна целувка навярно ми е спасила живота.

32.

Този път съдия Пери седна зад бюрото си. Беше 09:05, сряда, и ние с Андреа Фриман и съдебната стенографка бяхме в кабинета му. Преди да продължим, съдията се съгласи с искането на прокуратурата да се оттеглим на съвещание. Изчака ни да заемем местата си, после се увери, че пръстите на стенографката са върху клавишите на машината.

— Добре, гледа се делото „Калифорния срещу Трамъл“, разговорът се протоколира. Госпожо Фриман, вие поискахте да се оттеглим на съвещание. Надявам се, няма да ми кажете, че имате нужда от още време, за да проучите въпроса с известието за федералното разследване.

Прокуратурата се попремести напред към ръба на стола си.

— Напротив, ваша чест. Няма нищо за проучване. Въпросът беше подробно анализиран, но получената пълна информация за работата на съответните федерални институции не ме успокоява. От това, което научих, струва ми се, е ясно, че господин Холър ще се опита да отклони процеса с неща, които категорично нямат нищо общо с проблема пред съдебните заседатели.

Прокашлях се, но съдията реагира пръв.

— По време на предварителните заседания разгледахме въпроса за виновността на трета страна, госпожо Фриман. Ще дам на защитата известна свобода в това отношение. Но вие трябва да ми изложите някакви факти. Знам, че не искате господин Холър да се занимава с известието за федерално разследване, обаче това не означава, че то не е свързано с делото.

— Разбирам, ваша чест. Но искам...

— Извинявам се — прекъснах я. — Ще мога ли и аз да се изкажа? Бих искал да ми се даде възможност да отговоря на инсинуацията, че отклонявам...

— Нека госпожа Фриман свърши и ще имате възможност да се изкажете надълго и широко, господин Холър, обещавам ви. Госпожо Фриман?

— Благодаря, ваша чест. Исках да кажа, че известието за федерално разследване по същество не означава почти нищо. Това е съобщение за водещо се следствие. Не е обвинение. Не означава, че са открили или ще открият нещо. По този начин федералните власти просто казват: — „Ей, чухме нещо и ще го проверим“. — Но господин Холър ще го извърти пред съдебните заседатели така, че все едно вещае неминуема гибел, и ще го свърже с човек, който не е обвиняем в този процес. Обвиняемата е Лиза Трамъл и цялата тази работа с известието за федерално разследване няма абсолютно никаква връзка с делото. Внасям искане да не се разрешава на господин Холър да задава на детектив Кърлин повече въпроси за известието.

Съдията ме погледна. Най-последно — моят ред.

— Ваша чест, мисля, че ако бях на ваше място, щях да попитам колегата, понеже твърди, че подробно е проучила това известие и неговия произход, дали в момента федерален разширен състав съдебни заседатели разглежда измамите с просрочени ипотeki в Южна Калифорния. И после щях да я попитам как е стигнала до заключението, че известието за федерално разследване не означава „почти нищо“. Защото смятам, че съдът не получава съвсем вярна оценка на значението на това известие и на неговата връзка с делото.

Пери отново се обърна към прокуратурката и я посочи с показалец.

— Как ще отговорите на това, госпожо Фриман? Има ли разширен състав съдебни заседатели?

— Ваша чест, поставяте ме в неловко положение. Работата на разширените състави съдебни заседатели е секретна и...

— Всички тук сме приятели, госпожо Фриман — строго я прекъсна съдията. — Има ли разширен състав съдебни заседатели?

Тя се поколеба, после кимна.

— Има, ваша чест, но не са изслушани показания, свързани с Луис Опаризио. Както казах, известието за разследване е просто съобщение за водещо се следствие. Това е странична информация, ваша чест, и тя не може да се допусне в този процес. Въпреки че е подписано от федералния прокурор в окръга, известието всъщност е съставено от агент на Секретната служба, който води следствието. В момента той чака долу в моя кабинет. Ако съдът желае, мога да го повикам, за да ви каже същото, каквото току-що ви обясних аз. Това са просто фокуси от страна на господин Холър. По времето на смъртта на

господин Бондюрант още не се е водило следствие и между двете няма връзка. Било е пратено само известието.

Това беше грешка. Като разкриваше, че Васкес, агентът от Секретната служба, написал известието за разследване, се намира в сградата, Фриман поставяше съдията в сложно положение. Фактът, че агентът е наблизил и лесно може да бъде извикан, още повече затрудняваше съдията да подмине този въпрос. Намесих се, преди той да успее да отговори.

— Ваша чест? След като колегата казва, че федералният агент, който е написал известието, се намира в съдебната палата, предлагам тя просто да го призове на свидетелската скамейка, за да опровергае евентуалните показания, които ще получи от детектив Кърлин. Щом агентът ще свидетелства, че известието не означава нищо, както явно е убедена госпожа Фриман, нека го заяви пред съдебните заседатели. Нека ме разбие на пух и прах. Напомням на съда, че ние вече навлязохме в тази тема. Вчера зададох на Кърлин въпрос за известието. Ако просто продължим, без да споменаваме нищо, или ако кажете на съдебните заседатели да го изтрият от паметта си... това може да се отрази още по-лошо върху нашата обща кауза, отколкото пълното огласяване на въпроса.

— Склонен съм да мисля, че тук сте прав, господин Холър — без колебание отвърна Пери. — Не ми допада идеята да оставим съдебните заседатели цяла нощ да се чудят за това тайнствено известие за федерално разследване и тази сутрин просто да им измъкнем килимчето изпод краката.

— Ваша чест — бързо реагира Фриман. — Може ли да бъде изслушана още веднъж?

— Не, мисля, че е излишно. Стига сме губили време.

— Но, ваша чест, има още един неотложен въпрос, който съдът изобщо не е обсъждал.

Съдията я погледна ядосано.

— Какъв въпрос, госпожо Фриман? Търпението ми е на изчерпване.

— Допускането на показания за известие за разследване, пратено на ключовия свидетел на защитата, най-вероятно ще усложни неговото предишно решение да не се позове на правата си, гарантирани му от Петата поправка. Луис Опаризио и неговият адвокат спокойно може да

променят това решение, след като въпросното известие бъде представено като доказателствено средство и обсъдено публично. Следователно е възможно господин Холър да развива защита, която в крайна сметка да доведе до отказа на неговия ключов свидетел и изкупителна жертва, ако щете, да свидетелства. Искам в протокола да бъде записано, че ако играе тази игра, господин Холър ще трябва да си понесе последиците. Когато другата седмица Опарицио реши, че е в негов интерес да не свидетелства, и поиска ново заседание за призовката, колегата да не вземе да моли съда за повтаряне на процеса. Никакво повтаряне, ваша чест.

Съдията кимна.

— Предполагам, че това ще е същото като историята с онзи, който убил родителите си и помолил съда да прояви снизхождение към него, защото бил сирак. Съгласен съм. Господин Холър, предупреден сте, че ако играете така, трябва да сте готов да си понесете последствията.

— Разбирам, ваша чест — отвърнах. — И ще се погрижа моята доверителка също да го разбере. Имам само едно възражение и то е срещу твърдението на колегата, че Луис Опарицио бил изкупителна жертва. Това не е вярно и ние ще го докажем.

— Е, поне ще получите такава възможност — отбеляза Пери. — Времето тече. Да се връщаме в залата.

Последвах Фриман и оставихме съдията да си облече тогата. Очаквах, че прокурорката ме обсипе с обвинения, но се случи тъкмо обратното.

— Добре изиграно, господин адвокат — похвали ме тя.

— Благодаря.

— Според тебе кой ти е пратил писмото?

— Ще ми се да знаех.

— Федералните търсили ли са те? Предполагам, че ще искат да установят как са изтекли такива деликатни и поверителни документи.

— Още не. Може пък известието да е изтекло от тях. Ако изкарам Опарицио на скамейката, тъй ще е вързан с показанията си. Федералните власти може просто да ме използват. Хрумвало ли ти е такова нещо?

Тази версия я накара да забави крачка. Усмяхнах се и влязох в залата.

Хърб Дал беше на първия ред в галерията зад масата на защитата. Устоях на желанието да го издърпам през перилата и да му размажа физиономията в плочките на пода. С Фриман заехме местата си и аз шепнешком разказах на клиентката си какво се е случило в кабинета. Съдията се появи и призова за внимание.

Картината стана пълна, когато и детектив Кърлин се настани на свидетелската скамейка. Взех папките и бележника си и се обърнах към него. Струваше ми се, че от прекъсването на кръстосания разпит е изтекла цяла седмица, но всъщност нямаше и един ден. Продължих така, сякаш е било преди по-малко от минута.

— Добре, детектив Кърлин, когато вчера си тръгнахме, тъкмо ви бях попитал дали знаете какво е известие за федерално разследване. Бихте ли отговорили на този въпрос?

— Доколкото ми е известно, когато федерална институция иска да получи информация от физическо лице или фирма, понякога се праща писмо, съобщаващо на въпросното лице или фирма, че искат да си поговорят. Нещо от рода на „Елате да го обсъдим, за да няма недоразумения“.

— И само толкова?

— Аз не съм федерален агент.

— Е, смятате ли, че е сериозно, ако получите известие от федерална институция, че ви разследват?

— Може и да е, предполагам. Сигурно зависи от престъплението, с което се занимават.

Помолих съдията за разрешение да дам на свидетеля един документ. Фриман възрази протоколно, като се позова на връзката с делото. Пери отхвърли възражението и ми нареди да продължа.

След като дадох на Кърлин документа, се върнах на катедрата и помолих съдията да го обозначи като „доказателствено средство на защитата №3“. После казах на свидетеля да прочете известието.

— „Уважаеми господин Опарицио, с това известие ви съобщаваме...“

— Един момент — прекъснах го. — Бихте ли прочели първо текста от бланката? Има ли гербове?

— Тук пише „Федерална прокуратура Лос Анджелис“ и има орел от едната страна и националното знаме от другата. Сега да прочета ли самото известие?

— Да, моля.

„Уважаеми господин Опарицио, с това известие ви съобщаваме, че А. Луис Опарицио Файненшъл Текнолъджис — или съкратено АЛОФТ — и вие като физическо лице сте сред обектите на междуведомствено звено, разследващо всички нива на измамите с ипотеките в Южна Калифорния. С настоящото се смятайте за предупреден да не отстранявате или унищожавате никакви документи и материали, свързани с делата на вашата фирма. В случай, че искате да обсъдим разследването и да съдействате на членовете на междуведомственото звено, моля, не се колебайте да се обадите или да насочите своя адвокат към мен или към Чарлз Васкес от Секретната служба на САЩ, който координира разследването на АЛОФТ. Ще положим всички усилия да се срещнем с вас, за да разгледаме този въпрос. Ако не желаете да окажете съдействие, уверяваме ви, че скоро с вас ще се свържат агенти на междуведомственото звено. Отново ви напомням да не унищожавате и отстранявате документи или служебни преписки от офисите си или от свързани с деловата ви работа места. Ако го направите след получаването на настоящото, ще извършите сериозно престъпление срещу Съединените американски щати.

С уважение, Реджиналд Латимор, федерален
прокурор, Лос Анджелис.“

— Това е, само най-отдолу са посочени телефонните номера на всички.

В залата се разнесе тих шепот. Бях сигурен, че повечето обикновени граждани не са наясно с неща като известия за федерално разследване. Ставаше дума за нова епоха в правоохранителната система. Бях сигурен, че така нареченото междуведомствено звено се свежда до символичното участие на служители от различни институции. И че няма бюджет. Вместо да провежда скъпо струващи следствия, то щеше да се опита да подплаши хората и да ги накара да

молят за милост. Щяха да оберат само най-ниските клони, да попаднат един-два пъти в новините и с това да приключат. Някои като Опарицио сигурно бяха използвали оригиналното известие, пратено като препоръчано писмо, вместо тоалетна хартия. Ала за мене нямаше значение. Възнамерявах да използвам известието, за да отърва клиентката си от затвора.

— Благодаря, детектив Кърлин. А сега бихте ли ни казали дали известието има дата?

— Преди да отговори, свидетелят погледна копието.

— Датата е осемнайсети януари тази година.

— Виждали ли сте по-рано това известие, детектив?

— Не, защо да съм го виждал? То няма нищо общо с...

— Моля съдът да отстрани отговора от протокола, тъй като не е по същество — побързах да го прекъсна. — Ваша чест, въпросът беше просто дали свидетелят е виждал известието по-рано.

Съдията нареди на Кърлин да отговори само на зададения въпрос.

— За пръв път видях известието вчера — каза той.

— Благодаря, детектив. А сега да се върнем към другото писмо, което вчера ви помолих да прочетете, от пострадалия Мичъл Бондюрант до същия Луис Опарицио, към когото е адресирано известието за федерално разследване. Имате ли го в класъра си?

— Един момент.

— Моля.

Кърлин намери писмото и го извади.

— Добре. Бихте ли ни казали датата на това писмо?

— Десети януари тази година.

— И писмото е пратено на господин Опарицио като препоръчано, нали така?

— Да. Не мога да кажа дали господин Опарицио го е получил и дали изобщо го е виждал. За него се е подписал някой друг.

— Няма значение кой се е подписал. Сигурно е, че е пратено на десети януари, нали така?

— Да, струва ми се.

— Второто писмо, за което говорим тук, известието от агента от Секретната служба, е също препоръчано, нали?

— Да.

— Следователно е сигурно, че е пратено на осемнайсети януари.

— Точно така.

— Дайте да видим дали съм разбрал правилно. Господин Бондюрант праща на Луис Опарицио препоръчано писмо, с което го заплашва, че ще разкрие евентуални измами в неговата фирма. Осем дни по-късно една федерална служба праща на господин Опарицио друго препоръчано писмо, с което го известява, че го разследват за измами с просрочени ипотеките. Правилно ли съм разбрал хронологията, детектив Кърлин?

— Доколкото разбирам, да.

— И по-малко от две седмици по-късно господин Бондюрант е убит с особена жестокост в гаража на Уест Ланд, нали така?

— Да.

Замълчах и погладих брадичка в дълбок размисъл. Всъщност исках да подчертая заключението за съдебните заседатели. Исках да погледна лицата им, но знаех, че това ще разкрие плана ми. Затова и заех позата на дълбок мислител.

— Детектив Кърлин, вие свидетелствахте за богатия си опит в разследването на убийства, нали така?

— Имам много опит, да.

— Чисто хипотетично, иска ли ви се тогава да сте знаели това, което ви е известно сега?

Кърлин примижа, сякаш въпросът го е объркал, въпреки че знаеше точно какво правя и накъде клоня.

— Не съм сигурен, че ви разбирам — отвърна сухо.

— Да го кажем така. Щеше ли да е полезно за вас да разполагате с тези писма в първия ден от разследването на убийството?

— Естествено, защо не? Ще е чудесно, ако всички доказателства и цялата информация се разкриват още първия ден. Обаче никога не става така.

— Чисто хипотетично: ако знаехте, че пострадалият Мичъл Бондюрант е пратил писмо, е което заплашва да изобличи престъпните действия на друг човек, само осем дни преди този човек да научи, че е обект на разследване, това щеше ли да е важна улика в следствието ви?

— Трудно е да се каже.

Сега вече погледнах съдебните заседатели. Кърлин шикалкаваше, отказваше да признае очевидната си грешка. Нямах

нужда да си детектив, за да го разбереш.

— Трудно е да се каже ли? С други думи, трудно е да се каже дали, ако в деня на убийството сте разполагали с тази информация и с писмата, сте щели да ги приемете за важна улика, така ли?

— Тъй като не знаем всички подробности, трудно е да се каже дали това наистина щеше да е важна улика. Но иначе се проверяват всички улики. Това е елементарно.

— Елементарно, обаче вие изобщо не сте разследвали този аспект, нали?

— Тогава нямах това известие. Как бих могъл да го разследвам?

— Но сте имали писмото от пострадалия и не сте направили нищо по него, нали?

— Това изобщо не е вярно. Проверих го и установих, че няма нищо общо с убийството.

— Но не е ли вярно, че тогава уж вече сте били открили убиеца и е нямало да допуснете нищо да промени заключението ви или да ви накара да се отклоните от този път?

— Не е вярно. Изобщо не е вярно.

Дълго се вирах в Кърлин с надеждата, че на лицето ми ясно се изписва презрение.

— Засега нямам повече въпроси — казах накрая.

33.

Фриман държа Кърлин на скамейката още петнайсет минути и направи всичко възможно да представи воденото от него следствие като пълноценна борба с престъпността. Когато свърши, аз отказах да го разпитвам повече, защото бях убеден, че вече съм се справил със задачата си. Бях се опитал да изкарам разследването упражнение по ограниченост и смятах, че съм успял.

Прокурорката очевидно смяташе, че въпросът с известието за федерално разследване трябва да се разгледа незабавно. Следващият ѝ свидетел беше агентът от Секретната служба Чарлз Васкес. Допреди едно денонощие тя дори не знаеше за него, но сега го вмъкваше в грижливо режисирания си сценарий. Можех да възразя срещу неговите показания въз основа на това, че не съм имал възможност да го разпитам и да се подготвя, обаче се опасявах, че така ще поставя на изпитание търпението на съдия Пери. Реших да видя какво ще каже агентът и после да преценя как да процедирам.

Васкес беше четирийсетинагодишен, мургав и тъмнокос. Докато се представяше, каза, че преди да постъпи в Секретната служба, работил в Агенцията за борба с наркотиците. Преди преследвал наркодильри, а сега — измамници, преди да го придадат към междуведомственото звено за разследване на просрочените ипотечи. Звеното се състояло от началник и десетима агенти от Секретната служба, ФБР, Пощенската и Данъчната служба. Работата им контролирал федерален прокурор, но разделените по двойки агенти общо взето действали самостоятелно и имали право да разследват обекти по свой избор.

— Агент Васкес, на осемнайсети януари тази година сте съставили така нареченото известие за федерално разследване до Луис Опарицио, което е било подписано от федералния прокурор Реджиналд Латимор. Спомняте ли си?

— Да.

— Преди да разгледаме подробностите, бихте ли обяснили на съдебните заседатели точно какво представляват известията за

разследване?

— Това е средство, с помощта на което караме заподозрени и нарушители да се издадат сами.

— Как?

— Съобщаваме им, че проверяваме делата им — търговските им практики и предприетите от тях действия. Известието за разследване винаги кани получателя да дойде и да обсъди ситуацията с агентите. Голям процент от получателите постъпват точно така. Понякога това води до дела, понякога до други разследвания. Оказа се полезно средство, защото следствията струват скъпо. Ние не разполагаме с такъв бюджет. Ако известието доведе до предявяване на обвинения, до оказване на съдействие от страна на свидетел или установяване на нови улики, значи сме на печалба.

— Какво ви накара да пратите известие за разследване на Луис Опарицио?

— Ами, с партньора ми отлично познавахме името му, понеже често се срещаше в други дела, по които работехме. Не непременно в негативен контекст — просто фирмата на Опарицио е конвейер за просрочени ипотeki, както се казва. Тя се занимава с цялата документация и процедурите по просрочени ипотeki от името на много банки в Южна Калифорния. Хиляди случаи. Та постоянно срещаме името на фирмата, АЛОФТ, и понякога се натъквахме на жалби за прилаганите от нея методи. С партньора ми решихме да направим проверка. Пратихме известието, за да видим каква реакция ще има.

— Това означава ли, че сте действали напосоки?

— Не точно. Както казах, от тази фирма се вдигаше много дим. Търсехме огън и понякога реакцията от известие за разследване сама диктува следващите ни ходове.

— Когато сте съставили и пратили известието за разследване, бяхте ли събрали доказателства за правонарушения от страна на Луис Опарицио или неговата фирма?

— Не.

— Какво се случи, след като пратихте писмото?

— Досега нищо.

— Луис Опарицио отговори ли на известието?

— Получихме отговор от неговия адвокат, в който се казваше, че господин Опарицио приветствал разследването, защото щяло да му даде възможност да покаже, че бизнесът му е напълно законен.

— Възползвахте ли се от това, за да разследвате господин Опарицио или неговата фирма?

— Не, нямаше време. Водехме няколко следствия, които се очертаваха като по-резултатни.

Фриман направи справка с бележките си и попита:

— И накрая, агент Васкес, в момента вашето междуведомствено звено води ли следствие срещу Луис Опарицио или АЛОФТ?

— Формално не. Но възнамеряваме да направим някои проверки.

— Значи отговорът ви е не, така ли?

— Точно така.

— Благодаря, агент Васкес.

Прокурорката седна на мястото си. Сияеше и явно беше доволна от показанията на агента. Изправих се и занесох бележника си на катедрата. По време на прекия разпит си бях записал няколко въпроса.

— Агент Васкес, да не би да искате да убедите съдебните заседатели, че лице, което не реагира на вашето известие за разследване, като незабавно дойде при вас и си признае всичко, трябва да е абсолютно невинно?

— Не, няма такова нещо.

— Установена практика ли е да пращате известия за разследване на лица, които според вас не са извършили правонарушения?

— Не.

— Тогава какъв е критерият, агент Васкес? Какво трябва да направи човек, за да получи известие за разследване?

— По принцип, ако попаднете в радара ми по каквото и да е подозрение, ще направя някои предварителни проверки и това може да доведе до пращане на известие. Ние не пращаме известия напосоки. Знаем си работата.

— Вие, партньорът ви или някой друг от междуведомственото звено разговаряли ли сте с Мичъл Бондюрант за методите на АЛОФТ?

— Не, не сме.

— А бихте ли искали?

Фриман възрази, като обяви въпроса за неясен. Съдията прие възражението. Реших да го оставя без отговор, така че съдебните

заседатели да продължат да си го задават.

— Благодаря, агент Васкес.

Прокурорката се върна към предварително режисирания си сценарий на обвинението и след Васкес призова градинаря, открил чука в живия плет на къща, отдалечена на пряка и половина от местопрестъплението. Неговите показания бяха кратки, скучни и сами по себе си маловажни, докато по-късно не бъдат свързани със свидетелствата на съдебномедицинските експерти. Спечелих известна преднина, като принудих градинаря да признае, че е работил сред и около живия плет поне десет пъти, преди да открие чука. Надявах се това семенце на съмнението да поникне в умовете на съдебните заседатели — идеята, че самият чук може да е подхвърлен дълго след престъплението.

Обвинението продължи с няколко кратки свидетелски показания: на собственика на къщата и на полицаите, отговаряли за съхранението и транспортирането на чука до лабораторията по криминалистика. Даже не си направих труда да ги подложам на кръстосан разпит. Нямах намерение да оспорвам спазването на законните процедури, нито факта, че чукът е оръжие на убийството. Щях да се съглася не само с твърдението, че с него е бил убит Мичъл Бондюрант, но и че е принадлежал на Лиза Трамъл.

Освен неочакван, този ход беше единственият, който потвърждаваше защитната версия за инсценировка. От подхвърлената ни от Джеф Трамъл улика, че чукът може да е бил в багажника на БМВ-то, зарязано при неговото изчезване в Мексико, не излезе нищо. Сиско издири въпросната кола. Още я използвали в представителството, в което бе работил мъжът на моята клиентка, но в багажника нямало чук и според началника на гаража никога не било имало. Отхвърлих твърденията на Джеф като опит да получи пари за информация, която би могла да помогне на съпругата му.

Обсъждането на оръжието на убийството продължи до обед и съдията, както започваше да му става обичай, обяви почивка петнайсет минути по-рано. Обърнах се към клиентката си и я поканих да ме придружи на обяд.

— Ами Хърб? — попита тя. — Обещах му да обядвам с него.

— И Хърб може да дойде.

— Наистина ли?

— Разбира се, защо не?

— Защото си мислех, че ти не... Няма значение, ще му кажа.

— Добре. Отиваме с моята кола.

Бях наредил на Рохас да ни вземе и отидохме по Ван Найс в „Хамлет“ на Вентура, Заведението съществуваше от десетилетия и въпреки че категорията му се беше повишила от дните, когато се наричаше „Хамбургър Хамлет“, храната си оставаше същата. Тъй като съдията ни пусна по-рано, изпреварихме обедните опашки и веднага ни настаниха в едно от сепаретата.

— Обожавам това заведение — отбеляза Хърб. — Обаче не съм идвал от векове.

Седнах срещу него и клиентката ми. Не реагирах на ентузиазираното му мнение за ресторанта. Бях прекалено зает да обмислям как да разиграя нещата по време на обета.

Поръчахме си бързо, защото няхахме много време. Разговорът ни се въртеше около делото и вижданията на Лиза за хода му. Засега изглеждаше доволна.

— Ти успяваш да изкопчиш от всеки свидетел по нещо в моя полза — похвали ме тя. — Направо си страхотен.

— Въпросът обаче е дали изкопчвам достатъчно — отвърнах. — И не бива да забравяш, че планината става все по-стръмна с всеки следващ свидетел. Слушали ли сте „Болеро“? Едно класическо произведение, май че е от Равел.

Лиза ме погледна неразбиращо.

— Бо Дерек в „Десет“ — възкликна Дал. — Върхът е!

— Точно така. Та въпросът е, че това е дълга композиция, може би петнайсетина минути, и започва бавно с няколко тихи инструмента и после набира инерция, усилва се и стига до кресчендо, грандиозен финал с участието на всички инструменти от оркестъра. И чувствата на слушателите достигат кулминация в същия момент. Тъкмо това прави прокурорката в нашия случай. Набира сила на звука и инерция. Най-силният ѝ удар предстои, защото преди да свърши, ще включи едновременно ударните, струнните и духовите инструменти. Разбираш ли, Лиза?

Тя неохотно кимна.

— Не се опитвам да те обезверя — обясних. — Ти си въодушевена, обнадеждена и изпълнена със справедлив гняв. Искам да

останеш така до края. Защото съдебните заседатели го усещат и това е също толкова полезно, колкото и всичките ми усилия. Но не забравяй, планината става все по-стръмна. Фриман ще стигне до научните доказателства, а заседателите ги обожават, защото им дават изход. Хората си мислят, че е страхотно да си съдебен заседател. Не ходиш на работа, седиш на първия ред и зяпаш интересно дело, драма, която се разиграва на живо пред теб, вместо вкъщи по телевизията. Обаче накрая трябва да се оттеглят в онази стая, да се спогледат и да вземат решение. Решение за нечий живот. Повярвай ми, малцина го искат. Научните доказателства улесняват нещата. „А, да, щом ДНК-то съвпада, не може да има грешка. Виновен, както е в обвинението.“ Разбираш ли? Ето какво ни предстои, Лиза, и не искам да храниш никакви илюзии за това.

Дал галантно постави длан върху ръката ѝ и я стисна успокоително.

— Е, а какво ще правим с резултатите от техните ДНК тестове?
— попита Трамъл.

— Нищо. Нищо не мога да направя. Още преди процеса ти казах: ние направихме същите тестове и получихме същите резултати. Няма грешка.

Очите ѝ бяха сведени и видях, че се пълнят със сълзи. Точно това исках. Сервитьорката избра тъкмо този момент да се появи с чиниите ни. Изчаках да се отдалечи и продължих:

— По-весело, Лиза. ДНК резултатите са само фасада.

Тя ме погледна объркано.

— Нали каза, че няма грешка.

— Точно така. Но това не значи, че не могат да бъдат обяснени. Ще се оправя с тях. Както самата ти каза преди малко, моята работа е да хвърлям съмнение върху всяко късче от тяхната мозайка. Да се надяваме, че когато подредят всичките си късчета и вдигнат картината пред съдебните заседатели, всички семенца на съмнението ще са поникнали в нещо, променящо тази картина. Ако успеем, може и да почернеем.

— Това пък какво означава?

— Че се прибираме вкъщи. Отиваме на плаж, печем се и почерняваме.

Усмигнах ѝ се и тя ми се усмигна в отговор. Сълзите ѝ бяха размазали грижливо сложения ѝ сутринта грим.

Останалата част от обяда премина в общи разговори или безсмислени коментари за съдебната система, споделени от моята доверителка и нейния възлюбен. Често го наблюдавам при клиентите си. Те не познават закона, но веднага ме информират какво не е наред в него. Изчаках Грамъл да лапне последната хапка от салатата си.

— Лиза, гримът ти малко се е размазал. Много е важно да изглеждаш силна. Отиди в тоалетната и го оправи, става ли?

— Не може ли в съдебната палата?

— Не, защото може да влезем едновременно с някой съдебен заседател или репортер. Не се знае кой ще те види. Не искам никой да си помисли, че си плакала през обедната почивка, разбираш ли? Искам да го направиш сега. И ще позвъня на Рохас да дойде да ни вземе.

— Може да ми отнеме известно време.

Погледнах си часовника.

— Добре, спокойно. Ще изчакам малко и тогава ще се обадя на шофьора.

Дал се изправи, за да може тя да излезе от сепарето. После двамата останахме сами. Бях отместил чинията си настрана и сега опрях лакти върху масата и склочих ръце пред устата си като покерджия, вдигнал картите си, за да скрие лицето си. Добрият адвокат по рождение го бива да преговаря. И сега идваше време да уредя отстраняването на Хърб Дал.

— Е, Хърб... време е да си вървиш.

Той ми се усмигна неразбиращо.

— Какво искаш да кажеш? Нали дойдохме заедно?

— Искам да кажа от делото. От Лиза. Време е да изчезнеш.

Той продължаваше да се прави, че не разбира.

— Никъде няма да ходя. Ние с Лиза... се сближихме. И съм вързал много пари в тая работа.

— Е, с парите ти е свършено. А що се отнася до Лиза, този маскарад ще приключи още сега.

Бръкнах във вътрешния джоб на самото си, извадих снимката на Хърб с братя Мак, която предишната вечер бях получил от Сиско, и му я подадох. Той я погледна и се засмя насила.

— Кой са тия?

— Братя Мак. Хората, които си наел да ме обработят.

Дал поклати глава и хвърли поглед към задния коридор, който водеше към тоалетните. После отново ме погледна.

— Съжалявам, Мик, но не разбирам за какво говориш. Двамата с тебе сключихме сделка за филма. Сделка, обстоятелствата около която ще заинтригуват Калифорнийската адвокатска колегия, сигурен съм, но освен това...

— Заплашваш ли ме, Дал? Защото в такъв случай правиш голяма грешка.

— Не, не те заплашвам. Просто се опитвам да разбера на какво залагаш.

— На една тъмна стая, в която проведох изключително интересен разговор с братя Мак.

Хърб сгъна снимката и ми я върна.

— С тия двамата ли? Те искаха да ги упътя, това е всичко.

— Да ги упътиш, а? Сигурен ли си, че не са ти искали пари? Защото и това сме го заснели.

— Може и да съм им дал някой и друг долар. Помолиха ме за помощ и ми се сториха симпатяги.

Сега беше мой ред да се усмихна.

— Знаеш ли, бива си те, Хърб, обаче те ми казаха всичко. Тъй че хайде да свършваме с празните приказки и да преминем към играта.

Той сви рамене.

— Добре, ти командваш. Каква е играта?

— Ами такава, каквато ти казах отначало. Ти изчезваш, Хърб. Прощаваш се с Лиза. Прощаваш се със сделката за филма. Прощаваш се с парите си.

— Много ще трябва да се прощавам. Какво ще получа срещу всичко това?

— Няма да влезеш в затвора, това ще получиш.

Дал отново поклати глава и се огледа неспокойно.

— Не става така, Мик. Виждаш ли, тия пари не бяха мои. Не съм ги дал аз.

— А кой бе, Джери Кастил ли?

Бързото движение на очите му го издаде. Това име му въздейства като невидим удар. Вече знаеше със сигурност, че братя Мак са се поддали и са проговорили.

— Да, знам за Джери, знам и за Джоуи в Ню Йорк — казах. — Бандитите нямат чест, Хърб. Братя Мак са готови да пропеят като Сони и Шер. И песента ще е „Имам те, бейби“. Имам те поднесен на тепсия и ако още днес не се махнеш от живота на Лиза и от моя живот, ще подшушна нещо в Окръжна прокуратура, където случайно работи бившата ми жена, а тя адски се разтревожи от нападението срещу мене.

— Предполагам, че тя ще го прокара през разширения състав съдебни заседатели за една сутрин и ти, задник такъв, ще влезеш за сговаряне за извършване на нападение и за нанасяне на ТТП — продължих. — Това значи „тежки телесни повреди“, нарича се „утежняващо вината обстоятелство“ и ще ти прибави още три годинки към присъдата. И като пострадал, аз ще настоявам да ти ги дадат. Това е за усукания ми ташак. Общо ще ти се съберат четири години в пандиза, Хърб. И трябва да знаеш нещо. В Соледад не дават да носиш тъпия символ на мира.

Дал опря лакти на масата и се наведе напред. За пръв път виждах отчаяние в очите му.

— Не знаеш какви ги вършиш, мама му стара. Не знаеш с кого си имаш работа.

— Слушай, задник такъв... Нали може да ти викам „задник“? Не ми пука с кого си имам работа. Искам да се разкараш от мене, от делото и...

— Не, не, ти не разбираш. Аз мога да ти помогна. Мислиш си, че знаеш какво става в това дело, а? Знаеш дръжки. Обаче аз мога да те светна, Холър. Мога да ти помогна да стигнеш до плажа, така че всички да почернеем.

Отдръпнах се от него, отпуснал ръка върху страничната облегалка на сепарето. Бях озадачен. Махнах с ръка, сякаш всичко това е загуба на време.

— Ами светни ме тогава.

— Мислиш си, че просто съм се появил на нейната ограда и съм казал: „Хайде да снимаме филм“?! Тъпо копеле! Пратиха ме при нея. Още преди да очистят Бондюрант вече се приближавах до Лиза. Мислиш си, че е случайно, а?

— Кой те е пратил?

— Ти кой мислиш?

Вторачих се в него и усетих, че всички аспекти от делото се сливат — като потоци, вливащи се в река. Хипотезата за невинност не беше хипотеза. Инсценировката беше факт.

— Опарицио.

Той едва забележимо кимна. И в този момент видях, че Лиза се приближава по задния коридор към нас. Очите ѝ отново бяха блестящи и ясни. Погледнах Дал. Искаше ми се да му задам много въпроси, ала нямаше време.

— Довечера в седем. Да си в офиса ми. Сам. И ще ми разкажеш за Опарицио. Ще ми разкажеш всичко... иначе отивам в прокуратурата.

— Само че няма да свидетелствам за нищо. Никога.

— В седем.

— Мислех да вечеряме с Лиза.

— Голяма работа, промяна в плановете. Измисли нещо. Просто ела. А сега да вървим.

Лиза стигна до нас и аз се измъкнах от сепарето. Извадих телефона си и позвъних на Рохас.

— Готови сме. Чакаме те пред ресторанта.

34.

След откриване на заседанието Фриман призова на свидетелската скамейка детектив Синтия Лонгстрет. Като продължаваше с партньорката на Кърлин, прокуратурата потвърждаваше моето все по-уверено предположение: кулминацията на нейната интерпретация на „Болеро“ щяха да са резултатите от научните анализи. Хитър ход. Показваш това, което не може да се оспори или отрече. Излагаш хода на следствието с Кърлин и Лонгстрет и после обобщаваш всичко с криминалистиката. Щеше да приключи обвинението със съдебния лекар и ДНК тестовете. Страхотен пакет.

Детектив Лонгстрет не изглеждаше корава и сурова като в първия ден от делото, когато я бях видял във Ваннайския участък. Първо, носеше рокля, с която повече приличаше на начална учителка, отколкото на детектив. Много пъти съм присъствал на подобни преображения и те винаги ме хвърлят в смут. Независимо дали е прокурорска инструкция, или хитрост на самите следователки, често свидетелстват полицайки, които изглеждат направо мили и приятни — за пред съдебните заседатели. Но ако посмеех да повдигна въпроса пред съдията, пък и пред когото и да било друго, рискувах да ме заклеймят като женомразец.

Тъй че и сега просто трябваше да го преглътна с усмивка.

Фриман използва Лонгстрет, за да опише втората половина от следствието. Нейните показания щяха да се отнасят главно за обиска и откритията в дома на Трамъл. Не очаквах изненади. След като свидетелката се закле, прокуратурата премина направо по същество.

— Получихте ли съдебно разрешение за обиск, осигуряващо ви право на достъп до къщата на Лиза Трамъл?

— Да.

— В какво се изразява тази процедура? Как се получава такова разрешение?

— Първо се подава искане, в което се посочва основанието — изреждат се фактите и доказателствата, довели до необходимостта от обиск. Така постъпих и аз, като се позовах на заявлението на

свидетелката, видяла заподозряната в близост до банката, както и на непоследователните твърдения на самата заподозряна по време на разпита. Разрешението подписа и издаде съдия Компаниони, след което отидохме в къщата в Удланд Хилс.

— Кой отидохте, детектив?

— Ние с партньора ми детектив Кърлин. Решихме да вземем с нас оператор и група от криминалистиката, която да обработи всичко, което открием по време на обиска.

— Значи сте заснели целия обиск, така ли?

— Е, не бих казала целия. С партньора ми се разделихме, за да приключим по-бързо. Но имахме само един оператор и той не можеше едновременно да е и с двамата. Щом откриехме нещо, което приличаше на вещественно доказателство или просто искахме да го вземем за проучване, викахме камерата.

— Разбирам. Донесохте ли записа в съда?

— Да. Вече е зареден в плейъра.

— Чудесно.

След това съдебните заседатели изгледаха деветдесетминутен запис, придружен от поясненията на Лонгстрет. Камерата проследи пристигането на полицаите в къщата и я обиколи отвсякъде, преди да влезе вътре. Докато бяха в задния двор, свидетелката специално посочи на заседателите зеленчуковата градина, терасирана с помощта на траверси, и прясно прекопаната пръст. На това в голямото кино му казват „загатване“. Значението му щеше да се изясни по-късно, когато камерата влезеше в гаража.

Не можех да се съсредоточа върху показанията. Дал беше хвърлил бомба, разкривайки връзката с Опарицио. Все си мислех за възможния сценарий и какво ще означава той за делото. Искаше ми се заседанието да свърши и вече да е седем.

На екрана използваша ключ, иззет заедно с други лични вещи при арестуването на Лиза Трамъл, за да влязат в къщата, без да повредят вратата. Вътре полицаите систематично се заеха да обискират помещенията, следвайки установени от практиката правила. Провериха каналите в душ-кабината и ваната за следи от кръв. Също и пералнята и сушилнята. Най-много време им отне претърсването на гардеробите, където всяка обувка и дреха бяха подложени на третиране

с химикали и специална светлина за идентифициране на кървави петна.

Накрая камерата проследи Лонгстрет, която излезе през страничен изход и мина по къса галерия до друга врата. Оказа се, че не е заключено, и полицайката влезе в гаража. Тук Фриман спря записа. Подобно на холивудски майстор, тя беше нажежавала очакванията на зрителите и сега стигаше до големия финал.

— Откритото в гаража се е оказало изключително важно за следствието, нали така, детектив Лонгстрет?

— Да, точно така.

— Какво намерихте?

— Ами, в един от случаите въпросът всъщност е какво не сме намерили.

— Бихте ли пояснили какво имате предвид?

— Да. На задната стена имаше табло с инструменти. Повечето висяха на кукички над работна маса и местата им дори бяха надписани. Всичко си беше на мястото.

— Добре, бихте ли ни го показали?

Отново пуснаха записа и обективът скоро се насочи към таблото. В този момент Фриман пак го замрази.

— Значи това е таблото, нали така?

— Да.

— Виждаме закачените на него инструменти. Липсва ли нещо?

— Да, липсва чукът.

Прокурорката помоли съдията за разрешение Лонгстрет да слезе от скамейката и с лазерна показалка да посочи на екраните мястото на чука. Пери ѝ позволи. Полицайката го показа на двата екрана и се върна на мястото си.

— Добре, детектив Лонгстрет, мястото на чука специално ли беше обозначено?

— Да.

— Значи чукът е липсвал.

— Не го открихме нито в гаража, нито в къщата.

— Успяхте ли да разпознаете марката и модела на инструментите от таблото?

— Да, въз основа на инструментите, които бяха там, установихме, че семейство Трамъл са имали комплект инструменти

„Крафтсман“, състоящ се от двеста трийсет и девет части.

— Чукът от този комплект продава ли се отделно?

— Не. Това е специален чук, който върви само с този комплект, „Дърводелски инструменти Крафтсман“.

— И той е липсвал от таблото в гаража на Лиза Трамъл.

— Точно така.

— В хода на следствието в полицията бил ли е предаден чук, открит близо до мястото на убийството на Мичъл Бондюрант?

— Да, един градинар откри чук в жив плет на около пряка и половина от гаража, в който е извършено убийството.

— Вие проучихте ли този чук?

— Проучих го за кратко и го предадох за анализ в Сектор криминалистика.

— Какъв беше този чук?

— Дърводелски.

— Установихте ли производителя?

— Чукът е произведен от Сиърс Крафтсман.

Фриман замълча за миг, сякаш очакваше съдебните заседатели групово да ахнат от това разкритие, въпреки че всички в залата знаеха точно какво следва. После отиде при масата на обвинението и отвори кафяв плик, от който извади чука, запечатан в прозрачна найлонова торбичка. Върна се на катедрата и го вдигна високо.

— Ваша чест, може ли да покажа на свидетелката това доказателствено средство?

— Можете.

Прокурорката отиде при Лонгстрет и ѝ подаде чука.

— Бихте ли идентифицирали инструмента, който държите?

— Това е чукът, който са открили в живия плет и впоследствие ми предадоха. Върху торбичката са написани моите инициали и служебен номер.

Фриман взе чука и помоли съдът да го обозначи като доказателствено средство на обвинението. Пери се съгласи. След като остави инструмента на масата си, Фриман продължи разпита.

— Вие свидетелствахте, че чукът е бил предаден в Сектор криминалистика за анализ, нали така?

— Да.

— Получихте ли заключенията от експертизата?

— Да, получих ги и ги нося със себе си.

— Какви са резултатите?

— Важни са две неща. Първо, според криминалистите такива чукове се произвеждат единствено за комплекта „Дърводелски инструменти Крафтсман“.

— Като този в гаража на обвиняемата ли?

— Да.

— От който е липсвал чукът.

— Точно така.

— А какъв е вторият важен резултат?

— Открили са кръв по дръжката на чука.

— Въпреки че е бил намерен в живия плет, където е престоял няколко седмици, така ли?

Изправих се и възразих, че продължителността на престоя на чука в живия плет не е установена нито със свидетелски показания, нито с веществени доказателства.

— Ваша чест — каза Фриман. — Чукът е открит няколко седмици след убийството. Логиката предполага, че през това време той е бил в храстите.

Контрирах я, преди съдията да успее да вземе решение.

— Повтарям, ваша чест, обвинението не представи нито веществени доказателства, нито свидетелски показания, които да навеждат на заключението, че чукът е останал толкова дълго в онзи жив плет. Всъщност човекът, който го е намерил, свидетелства, че е работил сред и около въпросните храсти най-малко десет пъти след убийството и не го е видял до сутринта, в която го е открил. Чукът спокойно може да е бил подхвърлен през нощта, преди да бъде...

— Възразявам, ваша чест! — извика Фриман. — Колегата използва възражението си, за да изложи защитната си версия, защото знае, че...

— Стига! — изрева съдията. — И двамата. Възражението се приема. Госпожо Фриман, перифразирайте въпроса си така, че да не съдържа недоказани факти.

Тя заби поглед в бележките си в опит да се овладее.

— Детектив Лонгстрет, видяхте ли кръв по чука, когато ви го предадоха?

— Не.

— Тогава колко кръв всъщност е имало по него?

— В заключенията на експертизата се говори за „следи от кръв“. Минимално количество под горната част на гумената ръкохватка, която обхваща дървената дръжка.

— Добре, и какво направихте, след като получихте тези заключения?

— Пратих кръвта от чука за ДНК тест в частна лаборатория в Санта Моника.

— Защо не се обърнахте към регионалната лаборатория по криминалистика в Калифорнийския щатски университет? Обичайната процедура не е ли такава?

— Да, обаче се налагаше да бързаме. В бюджета имахме пари, затова решихме, че трябва да действаме експедитивно. Пратих резултатите за проверка в нашата лаборатория.

Фриман прекъсна разпита и помоли съдията да включи експертизата като доказателствено средство на защитата. Не възразих и съдията се съгласи. След това прокуратурата промени насоката, като остави ДНК тестовете на експерта, който щеше да седне на свидетелската скамейка в края на обвинителната фаза.

— А сега да се върнем на гаража, детектив Лонгстрет. Направихте ли други важни открития там?

Отново възразих, този път за формата на въпроса, който предполагаше, че вече са били направени важни открития, докато за такива не бяха дадени свидетелски показания. Евтин трик, обаче го приложих, защото предишната схватка бе нарушила инерцията на Фриман и исках да продължа в същия дух. Съдията ѝ нареди да го перифразира.

— Детектив Лонгстрет, вие свидетелствахте за нещо, което не сте открили в гаража. За чука. Бихте ли ни казали обаче какво сте открили?

И се обърна към мен, сякаш задава въпроса така, за да получи моето одобрение. Кимнах ѝ и се усмихнах. Фактът, че изобщо ми обръща внимание, показваше, че е разбрала последните ми две възражения.

— Открихме градински обувки и когато проведохме тест с луминол, получихме положителна реакция за наличие на кръв.

— Луминол е един от химикалите, които реагират с кръвта при облъчване с ултравиолетова светлина, нали така?

— Да. Използва се за регистриране на места, от които е изчистена или избърсана кръв.

— Къде беше открита кръвта?

— Върху каишката на лявата обувка.

— Защо тествахте с луминол точно тези обувки?

— Първо, такава рутинна проверка се прави с всички обувки и дрехи, когато се търсят следи от кръв. На местопрестъплението имаше кръв, затова действахме с презумпцията, че следи от нея трябва да са останали по извършителя. Второ, в задния двор бяхме забелязали, че в градината е работено съвсем наскоро. Беше прекопана и все пак тези обувки бяха съвсем чисти.

— Е, не е ли логично човек да почисти градинските си обувки, преди да влезе в къщата?

— Може би, само че ние не бяхме в къщата. Бяхме в гаража и намерихме обувките в кашон, в който имаше много бучки пръст, навярно от градината. И все пак обувките бяха съвсем чисти. Това привлече вниманието ни.

Фриман превъртя записа до момента, в който се появяваха обувките. Бяха поставени една до друга в кашон с надпис кока-кола, сложен на лавица под работната маса. В никакъв случай не бяха скрити. Сигурно бяха точно там, където обикновено ги държаха.

— Това ли са обувките?

— Да. Виждате един от криминалистите, който ги изважда от кашона.

— С други думи, фактът, че са толкова чисти, но са прибрани в мръсен кашон, ви се е сторил подозрителен, така ли?

Възразих, че прокуратурата насочва свидетелката. Съдията се съгласи, но съдебните заседатели вече бяха получили посланието. Фриман продължи:

— Какво ви накара да смятате, че обувките са на Лиза Трамъл?

— Понеже бяха малък номер, явно женски, и понеже в къщата намерихме снимка, на която Лиза работи в градината. Носеше същите обувки.

— Благодаря, детектив Лонгстрет. Какво направихте с обувките и каишката, върху която сте установили следи от кръв?

— Предадохме каишката за ДНК тест в регионалната лаборатория по криминалистика в Калифорнийския щатски университет.

— Защо не използвахте частната лаборатория?

— Пробата беше много малка. Решихме да не рискуваме да я изгубим. С партньора ми даже лично я занесохме в регионалната лаборатория. Пратихме и други проби за сравнение.

— „Други проби за сравнение.“ Какво означава това?

— В лабораторията отделно беше пратена и кръв от пострадалия, за да я сравнят с откритата върху обувката.

— Защо отделно?

— За да няма възможност за объркване.

— Благодаря, детектив Лонгстрет. Засега нямам повече въпроси.

Съдията обяви следобедна почивка преди началото на кръстосания разпит. Моята клиентка, която не подозираше за истинския мотив за обедната ми покана, предложи да отида с нея и Дал на кафе. Отговорих ѝ, че трябва да си запиша въпросите за кръстосания разпит. Всъщност вече ги бях приготвил. Преди процеса смятах, че Фриман ще представи чука, обувките и обиска в дома на Лиза Трамъл чрез Кърлин, но въпреки това бях готов, тъй като прекият разпит мина точно според очакванията ми.

През почивката се обадох по телефона на Сиско и го предупредих за срещата с Дал в седем. Казах му да съобщи на Бълокс и за всеки случай да повика Томи Патлака и Бам Бам пред Виктър Библинг. Не бях сигурен дали Хърб ще играе чисто и исках да покрива всички възможности.

35.

След почивката детектив Лонгстрет отново седна на свидетелската скамейка и съдията ми даде думата.

Без да губя време с любезни встъпления, минах направо на въпросите, които исках да повдигна пред съдебните заседатели. Показанията на първо място трябваше да изяснят на заседателите, че кварталът около Уест Ланд е бил претърсен от полицията в деня на убийството. Включително къщата и съответно дворът, където впоследствие са открили чука.

— Детектив Лонгстрет, не ви ли смути това, че този чук е намерен толкова дълго след убийството и все пак толкова близо до местопрестъплението, в район, който е бил подложен на щателно претърсване? — попитах.

— Не особено. След откриването на чука отидох да огледам храстите пред въпросната къща. Те са големи и много гъсти. Изобщо не ме изненада или смути това, че в тях през цялото време може да е имало чук. Всъщност имаме късмет, че изобщо е бил намерен.

Добър отговор. Започвах да разбирам защо Фриман е разделила показанията на Кърлин и Лонгстрет. Полицайката се държеше страхотно на свидетелската скамейка, може би дори по-добре от опитния си партньор. Продължих. Едно от правилата на играта е да се дистанцираш от грешките. Не усложнявай нещата, като се вторачваш в тях.

— Добре, сега да се прехвърлим на къщата в Удланд Хилс. Детектив Лонгстрет, не сте ли съгласна, че обискът на къщата е завършил с провал?

— С провал ли? Не съм сигурна, че бих го определила така. Аз...

— Открихте ли окървавени дрехи на обвиняемата?

— Не.

— Открихте ли кръв от убийтия в душ-кабината или ваната?

— Не.

— А в пералнята?

— Не.

— Какви доказателствени средства, иззети от къщата на обвиняемата, представи обвинението в този процес? Не говоря за гаража. Само за къщата.

Мълчаливо наблюдавах Лонгстрет, докато тя обмисляше въпроса ми. Накрая поклати глава.

— В момента не си спомням. Но това не означава, че обискът е завършил с провал. Понякога отсъствието на вещественни доказателства е също толкова полезно, колкото откриването на такива.

Замълчах за миг. Хвърляше ми въдица. Искаше да, я помоля да поясни. Но ако го направех, няхах представа докъде ще стигне. Реших да не се хващам на тази уловка и да продължа.

— Добре, но истинското съкровище, веществените доказателства, които сте открили, са били в гаража, нали така? Веществените доказателства, които бяха или ще бъдат представени на този процес.

— Да, струва ми се.

— Става дума за обувката със следи от кръв и комплекта инструменти с липсващия чук, нали така?

— Да.

— Пропускам ли нещо?

— Мисля, че не.

— Добре, тогава ще ви покажа нещо на екраните.

Взех дистанционното, оставено от Фриман на катедрата, и превъртях записа назад, като следях кадрите. Подминах моментите, които ми трябваха, и спрях, после превъртях напред до точното място и го замразих.

— Добре, бихте ли разказали на съдебните заседатели какво се случва в момента, който виждате на екрана?

Натиснах бутона и картината се раздвижи. Лонгстрет и един от криминалистите излизаха от къщата и минаваха по галерията към вратата на гаража.

— Хм, тук влизаме в гаража — отвърна полицайката.

В следващия момент гласът ѝ се разнесе от тонколониите.

— Може би трябваше да вземем ключа от Кърлин — каза тя.

Ала на екрана Лонгстрет протегна облечената си в ръкавица ръка, завъртя топката на бравата и тя се отвори.

— Няма нужда, отключено е.

Оставих записа да тече, докато Лонгстрет и криминалистът влязоха в гаража и включиха осветлението. После пак го замразих.

— За пръв път ли влизахте в гаража, детектив?

— Да.

— Виждам, че включихте осветлението. Никой друг от екипа ви ли не беше влизал в гаража преди вас?

— Никой.

Бавно превъртях назад до момента, в който тя отваряше вратата. Пуснах записа и продължих да задавам въпросите си.

— Забелязвам, че не отключвате вратата. Защо?

— Проверих и както виждате, се оказа отключено.

— Знаете ли защо?

— Не, просто беше отключено.

— Когато пристигнахте в къщата, там имаше ли някой?

— Не, къщата беше празна.

— И вратата на самата къща е била заключена, нали?

— Да. Госпожа Трамъл я заключи, когато се съгласи да ни придружи във Ван Найс.

— Тя ли поиска да заключи, или вие трябваше да ѝ кажете?

— Тя поиска да заключи.

— Значи когато е заключила къщата, трябва да е оставила външната врата за гаража отключена, нали така?

— Така изглежда.

— Спокойно можем да кажем, че е била отключена, когато вие и другите сте пристигнали с разрешението за обиск, нали?

— Да.

— Което означава, че всеки е можел да влезе в гаража, докато неговата собственичка Лиза Трамъл е била в ареста, прав ли съм?

— Предполагам, че е възможно, да.

— Между другото, когато вие с детектив Кърлин сте отвели госпожа Трамъл онази сутрин, оставихте ли полицаи на пост пред къщата, за да се погрижите нищо да не бъде пипано или изнасяно отвътре?

— Не.

— Не си ли помислихте, че би било редно, като се има предвид, че в къщата е можело да има улики, важни за разследването на убийството?

— Тогава тя още не беше заподозряна. Просто искахме да поговорим с нея.

За малко да се усмихна. Лонгстрет също. Беше заобиколила на пръсти капана, който ѝ бях заложил. Биваше си я.

— Аха. Значи не е била заподозряна, това е добре. Та според вас колко време е останала отключена тази врата и всеки е можел да влезе в гаража?

— Не мога да кажа. Не знам кога е била оставена отключена. Възможно е госпожа Трамъл никога да не е заключвала гаража.

Кимнах и подчертах отговора ѝ с кратко мълчание.

— Вие или детектив Кърлин казахте ли на криминалистите да проверят дали има пръстови отпечатащи по бравата на гаража?

— Не.

— Защо, детектив Лонгстрет?

— Не смятахме, че е нужно. Ние обискирахме къщата, не я третирахме като местопрестъпление.

— Ще ви задам един хипотетичен въпрос, детектив. Смятате ли, че човек, който грижливо е планирал и извършил убийство, ще остави кървави обувки в отключения си гараж? Особено след като си е направил труда да се избави от оръжието на убийството?

Фриман възрази, като се позова на съставния характер на въпроса и посочи, че той съдържа недоказани факти. Не ме интересуваше. Не очаквах отговор от Лонгстрет. Въпросът беше насочен към съдебните заседатели.

— Ваша чест, оттеглям въпроса — заявих. — И нямам повече въпроси към свидетелката.

Върнах се на мястото си и седнах. Вторачих се в съдебните заседатели, обхождах ги с очи един по един. Накрая се съсредоточих върху Фърлонг, заседател номер три. Той срещна погледа ми и не се извърна. Приех го като добър признак.

36.

Хърб Дал дойде сам. Сиско го посрещна на вратата на офиса и го доведе в кабинета ми. Бълокс седеше от лявата ми страна. Бяхме поставили стол за Дал точно пред бюрото. Моят следовател остана прав, както се бяхме уговорили. Исках замислено да се разхожда напред-назад. Исках Дал да седи като на тръни, да си мисли, че първата погрешно изречена дума може да вбеси здравеняка с тесния черен потник.

Не му предложих кафе, безалкохолно или вода. Не започнах с баналности или с опит да подобря обтегнатите ни отношения. Преминах направо на въпроса.

— Слушай сега какъв е планът, Хърб. Ще видим точно какво си направил и каква е връзката ти с Луис Опарицио и ще помислим как да реагираме. До утре сутрин в девет съм свободен, тъй че имаме цяла нощ на разположение, ако се наложи.

— Преди да започнем, искам да се уверя, че сделката ни си остава в сила, ако ти окажа съдействие — отвърна Дал.

— На обяд ти казах, че сделката е да не влезеш в затвора. В замяна ти ще ми кажеш каквото знаеш. Никакви обещания.

— Няма да свидетелствам. Това е само за твоя информация. Пък и мога да ти предложа нещо по-добро от своите показания.

— Ще видим. Хайде обаче да почнем отначало. Днес ми каза, че са те пратили при оградата на Лиза Трамъл. Започни оттам.

Той кимна, но после възрази.

— Мисля, че трябва да започна по-отрано. Всичко започна в началото на миналата година.

Разперих ръце.

— Давай. Имаме цяла нощ.

И Дал ни разказа дълга история за един филм, който продуцирал преди година, под заглавието „Чистокръвният“ — мила семейна приказка за момиче, на което подаряват кон на име Честър. Момичето открива цифра, татуирана от вътрешната страна на долната му устна,

показваща, че животното е чистокръвен състезателен кон, за който се смята, че е загинал в пожар в плевник преди години.

— Та те с баща си разчепкват историята и...

— Виж — прекъснах го. — Много е интересно, но може ли да поговорим за Луис Опарицио? Наистина имам цяла нощ на разположение, обаче хайде да не се отклоняваме от проблема.

— Точно това е проблемът. Този филм. Трябваше да е нискобюджетен, обаче аз обичам коне. Още от малък. И реших, че с тази лента ще избягам от стелажите.

— От какви стелажи?

— Стелажите с дивидита, дето се продават навсякъде. Мислех си, че тази история е необработен диамант и ако я заснедем както трябва, може да я разпространят в големите кина. Ама си има производствени разходи. И за това трябва пари.

Всичко се свежда до пари, така си е.

— Взел си ги назаем, така ли?

— Взех ги назаем и ги вложих в продукцията. Глупаво, знам. И това беше освен парите на инвеститорите, които бях взел отначало. Само че режисьорът беше един изрод перфекционист от Испания. Едва говореше английски, но го наехме. Заснемаше дубъл след дубъл на всяка сцена — трийсет дубъла на тъпата сцена в снейкбара! Та свършихме парите, а ми трябваша минимум четвърт милион само за да завърша филма. Вече бях обиколил целия град и всички потенциални източници. Обаче лентата ми беше взела ума. Мислех си, че може да пробие, нали разбирате?

— И си взел пари от улицата — обади се иззад стола му Сиско.

Дал се завъртя, за да го погледне, и кимна.

— Да, от един познат. С гърбав нос.

— Как се казва? — попитах аз.

— Неговото име не е важно — заяви той.

— Важно е. Как се казва?

— Дани Грийн.

— Нали каза, че...

— Да, знам. Той е с тях, но не е италианец.

Погледнах Сиско. Щеше да се наложи да го провери.

— Добре. Значи си взел четвърт милион от Дани Грийн. И какво стана?

Дал ядосано разпери ръце.

— Точно това е проблемът, че нищо не стана. Завърших филма, но не успях да го продам. Обиколих всички фестивали в Северна Америка и никой не го искаше. Ходих на Американския филмов панаир, наех скъпарски апартамент в „Лоус“ в Санта Моника и го продадох само в Испания. Естествено, единствената страна, която прояви интерес, беше родината на скапания ми режисьор.

— И Дани Грийн не е останал особено доволен.

— Аха. Тъй де, аз си правех вноските, ама заемът беше за шест месеца и той си го поиска. Не можех да го платя накуп. Дадох му испанските пари, но повечето щях да получа по-късно. Трябваше да го дублират и така нататък — ще видя повечето пари чак в края на тая година, когато филмът излезе там. Тъй че бях загазил сериозно.

— И какво стана?

— Ами, един ден Дани идва при мене. Тъй де, просто се появява и аз си викам, че се кани да ми строши краката. Вместо това обаче той казва, че искали да свърша нещо. Било дългосрочна работа и ако приема, щели да реструктурират заема ми и даже можело да задържа повечето от оставащата главница. Та гледай сега, седя аз там и нямам друг избор. Какво да правя, да откажа на Дани Грийн ли? Не става така.

— И си се съгласил.

— Точно така. Съгласих се.

— И каква беше работата?

— Да се сближа с хората, дето агитират и правят демонстрации срещу просрочените ипотечи. С тази организация, ИДЕАЛ. Искаше да се внедря в лагера им, ако мога. Та така се запознах с Лиза. Тя беше главната агитаторка.

Звучеше ми шантаво, но не казах нищо.

— Обясниха ли ти защо?

— Не, само споменаха, че някакъв тип се бил подплашил и искал да знае какво се кани да прави тя. Готвел някаква сделка и не искал тези хора да му развалят работата. Ако Лиза се канеше да протестира или нещо от този род, трябваше да съобщя на Дани къде ще е демонстрацията, срещу кого ще е насочена, такива неща.

Историята започваше да придобива правдоподобно звучене. Сетих се за сделката с Ле Мюър. Опарицио се готвеше да продаде

АЛОФТ на публичното акционерно дружество и изглеждаше логично да се опитва да предотврати всички потенциални заплахи за продажбата преди нейното финализиране през февруари. Това можеше да се отнася даже за Лиза Трамъл. Лошата реклама можеше да му попречи. Акционерите винаги искат сливанията да са чисти като сълза.

— Добре, нещо друго?

— Почти нищо. Просто събиране на информация. Сближих се с Лиза, обаче около месец по-късно я прибраха за убийството. Тогава Дани пак дойде при мене. Мислех, че ще се отметне от сделката, понеже тя беше в затвора, ама той каза, че искал да внесе гаранцията и да я измъкна. Даде ми парите в торба — двеста бона. Когато я освободих, пак трябваше да направя същото, само че вече с вас. Да се внедря в лагера на защитата, да следя какво става и да докладвам.

Хвърлих поглед към Сиско. Неговите замислени разходки из кабинета вече не бяха преструвка. И двамата знаехме, че Дал може да е върхът на айсберг, който ще пробие дъното на обвинението и ще го потопи. Знаехме също, че в лицето на Лиза Трамъл имаме клиентка, която макар и ужасно антипатична, може би е невинна.

А ако беше невинна...

— Какво е участието на Опарицио във всичко това? — попитах.

— Ами, няма такова — поне не пряко. Но когато се обаждам на Дани, той винаги се интересува какво имате срещу Опарицио. Точно така казва: „Какво имат срещу Опарицио?“. Всеки път ме пита. Та си мисля, че всъщност може би върша тази работа за него, нали разбирате?

Не отговорих веднага. Въртях се на стола си и анализирах наученото.

— Знаеш ли какво не ми е ясно и какво отсъства от твоя разказ, Дал? — обади се Сиско.

— Какво?

— Моментът с наемането на ония двамата да пребият Мик. Тоя момент го пропусна, задник такъв.

— Да, какво ще кажеш за това? — присъединих се и аз.

Дал вдигна ръце в знак, че се предава и че е самата невинност.

— Те ми казаха да го направя. Те ми пратиха ония двамата.

— Защо ме пребиха? Каква е ползата?

— Това те забави, нали? Искаха Лиза да влезе за убийството, а започваха да си мислят, че си прекалено добър. Искаха да те забавят.

Избягна погледа ми, като изтупа въображаема пращинка от крачола си. Коего ме наведе на извода, че може би лъже за истинската причина за побоя. Това бяха първите фалшиви нотки, които долавях от началото на изповедта му. Предположих, че е проявил инициатива, че тъкмо той е искал да ме пратят в болницата.

Погледнах Бълокс, после Сиско. Като се изключеше последният отговор на Дал, тук ни се откриваше нова възможност. Знаех какво ще ни предложи. Себе си като двоен агент. Да ни отведе на плажа, подхвърляйки лъжлива информация на Опарисио.

Трябваше да го обмисля. Лесно можех да снабдявам Хърб със заблуждаващи сведения, които да предава на Дани Грийн. Ала такава маневра щеше да е опасна, да не споменавам за етичната страна на въпроса.

Изправих се и посочих на Сиско вратата.

— Изчакайте малко. Искам да поговоря със своя следовател навън.

Излязохме в приемната. Затворих вратата и отидох при бюрото на Лорна.

— Знаеш ли какво означава това? — попитах.

— Означава, че ще спечелим скапаното дело.

Изтеглих средното чекмедже и извадих купчината менюта за доставки на местните ресторанти и вериги за бързо хранене.

— Не. Означава, че онези двамата от клуба може да са убийците на Бондюрант, а ние прецакахме нещата с театъра в тъмната стая.

— Не знам, шефе.

— Какво са направили с тях твоите хора?

— Точно каквото им казах, пуснали са ги. По-късно ми съобщиха, че двамата поискали да ги оставят при някакво съмнително заведение в центъра. И толкова. Сериозно, Мик.

— Въпреки това се прецакахме.

Тръгнах обратно към кабинета с менютата в ръка.

— Вярваш ли на Дал? — попита Сиско зад гърба ми.

Обърнах глава към него, преди да отворя вратата.

— Донякъде.

Влязох в стаята и оставих менютата в средата на бюрото. Заех мястото си и погледнах Дал. Знаех, че е мошеник, винаги готов да те предаде. И въпреки това щях да го използвам.

— Не бива да го правим — заяви Бълокс.

Погледнах я.

— Какво да не правим?

— Да подаваме чрез него невярна информация на Опарицио. Трябва да го призовем на свидетелската скамейка и да го накараме да разкаже историята на съдебните заседатели.

Дал моментално възрази.

— Няма да свидетелствам! Коя е тая, че да казва какво...

Успокоително вдигнах ръце.

— Няма да свидетелстваш. Даже да исках, не бих могъл да те призова. Нищо не те свързва пряко с Опарицио. Познаваш ли го изобщо?

— Не.

— Виждал ли си го някога?

— Да, в съда.

— Преди това?

— Не. Даже не му бях чувал името, преди Дани да ме попита за него.

Погледнах Бълокс и поклатих глава.

— Прекалено са хитри, за да оставят такава следа. Съдията няма да го допусне до свидетелската скамейка.

— Ами Дани Грийн? Може да призовем него.

— И как ще го принудим да свидетелства? Той ще се позове на Петата поправка още преди да сме стигнали до името му. Имаме една-единствена възможност.

Зачаках нови протести, ала Бълокс намусено мълчеше. Отново се обърнах към Дал. Не можех да го понасям и му вярвах толкова, колкото и че косата му е истинска. Само че това нямаше да ми попречи да направя следващата стъпка.

— Хърб, как влизаш във връзка с Дани Грийн?

— Обикновено му звъня по телефона след десет.

— Всяка вечер ли?

— Да, по време на процеса. Държи да се чуваме всеки ден. Обикновено вдига, а ако не, скоро ми се обажда той.

— Добре, хайде да си поръчаме нещо за ядене. Тази вечер ще се обадиш оттук.

— Какво ще му кажа?

— Ще измислим, докато стане десет. Но общо взето, мисля да кажеш на Дани Грийн, че Луис Опарицио няма от какво да се страхува, когато дойде неговият ред да свидетелства. Ще му кажеш, че нямаме нищо срещу него, че сме блъфирали и хоризонтът е чист.

37.

Четвъртък трябваше да е денят, в който обвинението щеше да обедини в кресчендо всичките си инструментални елементи. От понеделник сутрин Андреа Фриман грижливо развиваше тезата си и с лекота се справяше с променливите и неизвестните величини като ударите, които ѝ нанасях аз, и изскочилото изневиделица известие за федерално разследване — стратегическа подготовка, която набираше инерция и неминуемо водеше до този ден. Четвъртък беше денят за научните експертизи, денят, в който научните факти щяха като със здрави въжета да обвържат в едно цяло всички доказателствени средства и свидетелски показания.

Стратегията ѝ си я биваше, но именно тук възнамерявах да преобърна плановете ѝ надолу с главата. В съда юристът винаги трябва да помни три неща: известните, известните неизвестни и неизвестните неизвестни величини. Независимо дали седи на масата на обвинението, или на защитата, неговата задача е да овладее първите две и постоянно да е готов за третите. В четвъртък аз щях да съм една от неизвестните неизвестни. Бях видял отдалече стратегията на Андреа Фриман. Тя нямаше да види моята, докато не нагазеше в нея като в подвижни пясъци, и те щяха да заглушат нейното кресчендо.

Първият ѝ свидетел беше доктор Йоахим Гутиерес, съдебният лекар, направил аутопсията на Мичъл Бондюрант. Като илюстрираше показанията си със страховита презентация, срещу която вяло и неуспешно бях възразил, лекарят поведе съдебните заседатели на вълшебно пътешествие в тялото на убития и изброи всички контузии, охлузвания и счупени зъби. Естествено, най-много време отдели на раните, нанесени от трите удара с оръжието на убийството, които описа и показа на екраните. Обясни кой е бил първият удар и защо е бил фатален. Следващите два удара, нанесени след като пострадалият е лежал по очи на земята, Гутиерес нарече „престараване“ и свидетелства, че според професионалния му опит престараването винаги било свързано със силни емоции. Трите жестоки удара

показвали, че убиецът е мразил Бондюрант. Можех да възразя, но това идеално се връзваше с един въпрос, който щях да задам по-късно.

— Доктор Гутиерес, вие сте установили три жестоки удара по темето, всички в участък с диаметър десет сантиметра — по някое време каза Фриман. — Как определите кой удар е нанесен първо и кой е бил фатален?

— Процедурата е дълга, но съвсем елементарна. Ударите са предизвикали две фрактури. Непосредственият и най-тежък удар е нанесен в контактната област, където всеки удар на оръжието е образувал така наречената депресионна фрактура на черепа — това просто е научен начин да се каже, че в черепа се е образувала вдлъбнатина.

— Вдлъбнатина ли?

— Всички кости имат известна еластичност. При контузии като тази — силен травматичен удар — черепът хлътва в очертанията на удрящия инструмент и се случват две неща. Получават се успоредни пукнатини по повърхността, които се наричат „терасовидни фрактури“, а от външната страна се получава дълбока депресионна фрактура, вдлъбнатината. От вътрешната страна на черепа тази вдлъбнатина предизвиква фрактура, която наричаме „пирамидален отломък“. Този отломък прониква през дурата, тоест през вътрешната обвивка, и оттам направо в мозъка. Както и в този случай, отломъкът често се откъсва и се изстрелва като куршум дълбоко в мозъчната тъкан. Това води до мигновено преустановяване на мозъчните функции и смърт.

— Като куршум, казвате. Значи тези три удара са били толкова силни, че за пострадалия това буквално е било равносилно на прострелване с три куршума в главата, така ли?

— Да, точно така. Но го е убил само един от тези отломъци. Първият.

А което ме връща на първия ми въпрос. Как успяхте да определите кой удар е нанесен първо?

— Може ли да ви демонстрирам?

Съдията разреши на Гутиерес да покаже на видеоекраните рисунка на череп в изглед отгоре. Трите точки, в които бяха нанесени ударите с чука, бяха начертани със синьо, а другите фрактури — с червено.

— За да установим последователността на нанасяне на ударите при наличие на множествени травми, ние се насочваме към вторичните фрактури, тези, които са начертани с червено. Нарекох тези успоредни пукнатини „терасовидни фрактури“, защото, както вече казах, те приличат на стъпала, отдалечаващи се от точката на удара. Такава фрактура или пукнатина може да премине през цялата кост и тук виждате, че линиите на фрактурите пресичат париеалния и темпоралния дял. Но тези фрактури винаги свършват, когато стигнат до вече съществуваща фрактура. Тя просто поема енергията. Ето защо проучването на черепа на пострадалия и проследяването на терасовидните фрактури позволяват да се определи коя от тези фрактури е първична. И после, естествено, ги проследяваме до точката на удара. Така лесно може да се установи последователността на ударите.

Номерата 1, 2 и 3 на рисунката показваха последователността на ударите, посипали се по главата на Мичъл Бондюрант. Първият удар, фаталният, беше нанесен точно в центъра на темето му.

Фриман почти цяла сутрин продължи да изцежда показания, докато накрая вече разчепкваше, очевидното в прекалено много аспекти с прекалено много въпроси, които се повтаряха или нямаха връзка с делото. Съдията на два пъти я помоли да се насочи към други важни области, а на мен започваше да ми се струва, че прокурорката се опитва да протака. Че се налага да задържи съдебния лекар до обедната почивка, защото следващият ѝ свидетел не е наличен или може даже да ѝ е вързал тенекия.

Но дори да имаше някакъв проблем, тя не го показваше външно. Старателно насочваше показанията на Гутиерес и завърши с най-важното — свързването на открития в храстите чук модел „Крафтсман“ с раните, нанесени по главата на убития.

За тази цел си носеше съответния реквизит. След аутопсията на Бондюрант съдебният лекар беше направил отливка от черепа на убития и освен това имаше снимки на раните в мащаб едно към едно.

След като му дадоха чука, обозначен като доказателствено средство, Гутиерес го извади от найлоновото пликче и започна демонстрацията, показвайки, че плоската ударна част идеално отговаря на раните и вдлъбнатините по черепа. В предния ѝ край имаше и отвор за пирони, чийто отпечатък ясно се виждаше във вдлъбнатините.

Всичко си пасваше в съвършена прокурорска мозайка. Фриман сияеше, наблюдавайки изкристализирането на ключовия доказателствен елемент пред съдебните заседатели.

— Доктор Гутиерес, изпитвате ли някакви колебания да кажете на съдебните заседатели, че фаталната травма на убития може да е причинена с този инструмент?

— Абсолютно никакви.

— Наясно сте, че този инструмент не е уникален, нали?

— Разбира се. Не твърдя, че травмите са нанесени точно с този чук, а че са нанесени или с този чук, или с друг от същата поточна линия. По-конкретно заключение не мога да дам.

— Благодаря, доктор Гутиерес. А сега да поговорим за отвора върху ударната повърхност на чука. Какво можете да ни кажете за неговото разположение в раните?

Съдебният лекар вдигна чука и посочи отвора.

— Той е разположен в предния край и е магнетизиран. Поставете пирона тук, главичката му залепва за чука и го забивате в материала, с който работите. Тъй като знаем, че отворът е в предния край, можем да погледнем раните и да видим от каква посока са нанесени.

— И от каква посока са нанесени?

— Отзад. Убитият е бил ударен изотзад.

— Значи може изобщо да не е видял приближаването на нападателя.

— Точно така.

— Благодаря, доктор Гутиерес. Засега нямам повече въпроси.

Съдията ми даде думата и когато се разминахме с Фриман на път за катедрата, тя ми хвърли безизразен поглед, излъчващ посланието: „Да те видя сега, задник такъв.“

Тъкмо такива бяха и моите намерения. Оставих бележника си на катедрата, поправих си вратовръзката, измъкнах маншетите на ризата си от ръкавите на сакото и погледнах съдебния лекар. Исках преди да си седна на мястото той да е станал свидетел на защитата.

— В съдебномедицинската служба ви наричат доктор Гастро, нали?

Идеалният встъпителен въпрос. Щеше да накара свидетеля да се чуди още каква вътрешна информация ми е известна и дали по някакъв начин ще я използвам срещу него.

— Хм, понякога, да. Неофициално, може да се каже.

— Защо, докторе?

Фриман възрази, че въпросът няма връзка с делото, и това привлече вниманието на съдията.

— Ще ми обясните ли каква е връзката с причината, поради която сме тук, господин Холър? — попита той.

— Ваша чест, мисля, че ако позволите на доктор Гутиерес да отговори, той ще свидетелства, че неговият професионален опит в патологията не е в областта на следите от инструменти и раните по главата.

Пери се замисли, после кимна и каза:

— Свидетелят може да отговори на въпроса.

Отново се обърнах към Гутиерес.

— Можете да отговорите на въпроса, докторе. Защо ви наричат доктор Гастро?

— Защото, както казахте, професионалният ми опит е свързан с болестите на гастроинтестиналния тракт.

— Благодаря, докторе. Сега бихте ли ни казали колко пъти сте имали случай, в който сте сравнявали чук с рани върху черепа на пострадалия?

— Това е първият.

Кимнах, за да подчертая отговора.

— Значи сте новак, когато се касае за убийство с чук.

— Така е, но сравнителният ми анализ беше извършен изчерпателно и предпазливо. Заключениета ми са правилни.

Дразнех комплекса му за превъзходство. „Аз съм лекар, не може да греша.“

— Случвало ли се е да грешите, когато сте давали свидетелски показания в съда?

— Всеки допуска грешки. Сигурно и аз.

— Какво ще кажете за делото Стоунридж?

Фриман побърза да възрази, както и очаквах. Тя помоли съдията да се приближим и Пери ни махна с ръка да отидем при него. Знаех, че ще ме отреже, но вече го бях казал пред съдебните заседатели. От малкото дадена им информация те бяха разбрали, че някъде в миналото Гутиерес е дал неправилни показания. Повече не ми и трябваше.

— Ваша чест, и двамата знаем накъде клони колегата и Стоунридж не само няма отношение към делото, но и още тече следствие и няма официални заключения. Какво може...

— Оттеглям въпроса.

Тя ме погледна с изпепеляваща враждебност.

— Няма проблем — добавих. — Ще му задам друг.

— А, стига съдебните заседатели да чуят въпроса, отговорът не ви интересува. Ваша чест, моля да обясните на заседателите, че действията на колегата не са правомерни.

— Ще се погрижа. Връщайте се по местата си. А вие внимавайте, господин Холър.

— Благодаря, ваша чест.

Съдията инструктира заседателите да не обръщат внимание на въпроса ми и им напомни, че когато по-късно обсъждат решението си, не бива да взимат предвид нищо друго, освен доказателствата и свидетелските показания. После ми каза да продължа и аз поех в нова насока.

— Доктор Гутиерес, хайде да се съсредоточим върху фаталната рана и да я обсъдим малко по-подробно. Вие я нарекохте депресионна фрактура, нали така?

— Нарекох я депресионна фрактура на черепа.

Много обичам свидетелите на обвинението да ме поправят.

— Добре, измерихте ли депресията или вдлъбнатината, оставена от въпросния травматичен удар?

— Как да я измеря?

— Например дълбочината ѝ. Измерихте ли я?

— Да. Може ли да проверя в бележките си?

— Разбира се, докторе.

Гутиерес прегледа екземпляра от протокола за аутопсията.

— Да, обозначили сме фаталната рана като „едно А“. И да, измерил съм раната. Да ви дам ли размерите?

— Следващ въпрос. Бихте ли ни казали, докторе, как я измерихте?

Докато отговаряше, Гутиерес не вдигаше поглед от протокола.

— Измерванията на кръгли следи от удар се взимат по четири точки. Ако си представите часовников циферблат, тези точки са на

мястото на три, шест, девет и дванайсет часа. Отворът за пирони е на мястото на дванайсет часа.

— И какво ви показаха измерванията?

— Размерите бяха съвсем малки. Четирите точки бяха разположени на разстояние по-малко от четвърт сантиметър една от друга. Средната дълбочина беше седем милиметра.

Той ме погледна. Аз си записвах данните, въпреки че вече ги имах от протокола за аутопсията. Погледнах към ложата и видях, че неколцина заседатели също пишат в бележниците си. Добър признак.

— Доктор Гутиерес, направи ми впечатление, че госпожа Фриман не разгледа тази част от вашата работа. Какво ви говореха тези размери за ъгъла на удара?

Свидетелят сви рамене. Хвърли крадешком поглед към прокурорката и получи посланието ѝ: „Внимавай.“

— Всъщност от тези числа не може да се заключи нищо.

— Нима? Фактът, че останената от чука вдлъбнатина в костта е почти еднакво дълбока във всички измерени точки, не ви ли подсказа, че чукът е ударил пострадалия равномерно по темето?

Гутиерес отново заби нос в бележките си. Той беше човек на науката. Аз му задавах научнообоснован въпрос и той знаеше как да отговори. В същото време обаче разбираше, че някак си е навлязъл в минно поле. Не знаеше как и защо, а само, че седящата на няма и пет метра от него прокурорка е нервна.

— Докторе? Искате ли да повторя въпроса?

— Не, няма нужда. Трябва да имате предвид, че в науката и една десета от сантиметъра може да означава съществена разлика.

— Искате да кажете, че чукът не е ударил господин Бондюрант равномерно, така ли?

— Не! — сопна се той. — Казвам само, че нещата не са черно-бели, както си мислят хората. Да, изглежда, че чукът е ударил пострадалия равномерно.

— Благодаря, докторе. И когато погледнете резултатите от измерванията на дълбочината на втората и третата рана, те не са еднакви, нали така?

— Да. И в двата случая разликите в дълбочината варират до три милиметра.

Беше ми паднал в ръцете. Вживях се в ролята си. Отдръпнах се от катедрата и започнах да се разхождам между нея и ложата на съдебните заседатели. Пъхнах ръце в джобовете си и възприех поза на пълна самоувереност.

— И така, докторе, вие сте установили, че фаталният удар е нанесен равномерно по темето. Следващите два се различават. Каква е причината за тази разлика?

— Ориентацията на главата. Първият удар е довел до прекратяване на мозъчните функции за секунда. Охлузванията и другите травми по тялото, счупените зъби например, предполагат незабавно падане от изправено положение. Вторият и третият удар най-вероятно са нанесени след като е паднал на земята.

— Току-що казахте, че другите травми предполагат „незабавно падане от изправено положение“. Защо сте сигурен, че убитият е бил изправен, когато са го нападнали изотзад?

— За това говорят охлузванията по двете му колене.

— Значи не може да е бил коленичил, когато са го нападнали, така ли?

— Едва ли. Охлузванията предполагат друго.

— А може ли да е бил приклепнал като бейзболен кечър?

— И това не е възможно, пак заради коленете. Дълбоки охлузвания и фрактура на лявата патела. На капачката, както е позната.

— Значи нямате никакви съмнения, че е бил изправен, когато са му нанесли фаталния удар, така ли?

— Никакви.

Това навярно беше най-важният отговор в целия процес, но аз продължих нататък все едно е съвсем обикновен.

— Благодаря, докторе. А сега да се върнем за малко на черепа. Колко е здрав според вас черепът в областта, в която е нанесен фаталният удар?

— Зависи от възрастта на индивида. Черепите ни стават подебели с годините.

— Нашият индивид е Мичъл Бондюрант, докторе. Колко дебел е неговият череп? Измерихте ли го?

— Да. На мястото на ударите е дебел осем милиметра.

— Проведохте ли някакво изследване или експеримент, за да установите каква сила е необходима, за да може чукът да причини фаталната фрактура?

— Не съм.

— Известни ли са ви подобни проучвания по този въпрос?

— Има такива проучвания. Заключениеята са много общи. Аз лично смятам, че всеки случай е индивидуален. Не може да се водим по общи проучвания.

— Не се ли смята за установено, че минималният натиск, необходим за получаване на депресионна фрактура, е седемдесет килограма на квадратен сантиметър?

Фриман се изправи и възрази, че задавам въпроси извън компетенциите на доктор Гутиерес като свидетел.

— Самият господин Холър още в началото на кръстосания разпит отбеляза, че свидетелят е специалист по болести на гастроинтестиналния тракт, а не по еластичността на костите и депресионните фрактури.

Тя нямаше как да спечели и беше избрала по-малката от двете злини: да унищожи собствения си свидетел или да ме остави да продължа да му задавам въпроси, чиито отговори той не знае.

— Приема се — реши съдията. — Да продължим нататък, господин Холър. Задайте следващия си въпрос.

— Да, ваша чест.

Прелистих няколко страници от бележника си и се престорих, че чета. Това щеше да ми спечели малко време, за да обмисля следващия си ход. После се обърнах и погледнах часовника на задната стена. До обяд оставаха петнайсет минути. Ако исках да пратя съдебните заседатели в почивка с една последна хапка храна за мозъка, трябваше да побързам.

— Записахте ли ръста на убития, докторе?

Гутиерес погледна в записките си.

— По време на смъртта си господин Бондюрант е бил висок метър осемдесет и пет.

— Следователно най-високата точка на темето му е била висока метър осемдесет и пет. Нали може да се каже така, докторе?

— Да.

— Всъщност с обувки господин Бондюрант трябва да е бил още по-висок, нали така?

— Да, може би с около три и половина сантиметра заради токовете.

— Добре, след като знаем ръста на жертвата и това, че фаталният удар е нанесен равномерно по темето му, какво ни говори това за ъгъла на удара?

— Не съм сигурен какво разбирате под „ъгъл на удара“.

— Убеден ли сте, докторе? Говоря за ъгъла, под който е бил чуъкът спрямо точката на удара.

— Това не може да се установи, понеже не знаем каква е била позата на пострадалия, дали се е навел, за да избегне удара, и изобщо точно какво е било положението в момента на нападението.

Завърши отговора си с кимване, горд от начина, по който се е справил с предизвикателството.

— Но, докторе, не свидетелствахте ли по време на прекия разпит, че поне ви се струва, че господин Бондюрант е бил нападател изненадващо изотзад?

— Точно така.

— Това не противоречи ли на твърдението ви преди малко, че той се е навел, за да избегне удара? Кое от двете е вярно, докторе?

Почувствал се приклещен в ъгъла, Гутиерес реагира по начина, по който постъпват повечето хора в такава ситуация. С арогантност.

— Аз твърдя, че не знаем точно какво се е случило в онзи гараж, в каква поза е бил убитият и каква е била ориентацията на главата му, когато е понесъл фаталния удар. Глупаво е да правим предположения и да гадаем.

— Искате да кажете, че е глупаво да се опитваме да разберем какво се е случило в гаража ли?

— Не! Изобщо не съм казал такова нещо. Вие изопачавате думите ми.

Фриман трябваше да направи нещо, така че се изправи и възрази, че тормозя свидетеля. Това не беше вярно и съдията ѝ го заяви, ала краткото прекъсване позволи на Гутиерес да се окопоти и да възстанови хладнокръвното си превъзходство. Реших да обобща нещата. Общо взето, използвах доктор Гастро, за да подготвя почвата

за собствения си експерт, който щеше да свидетелства по време на защитната фаза. Смятах, че почти съм успял.

— Докторе, съгласен ли сте, че ако можехме да установим позата на пострадалия и ориентацията на главата му по време на онзи първи, фатален удар, щяхме да получим представа за ъгъла, под който нападателят е държал оръжието на убийството?

На Гутиерес му отне повече време да обмисли въпроса, отколкото на мен — да го задам. После неохотно кимна.

— Да, това би ни дало известна представа. Но не е възможно...

— Благодаря, докторе. Следващият ми въпрос е следният. Ако знаехме всичко това — позата, ориентацията, ъгъла на оръжието, — нямаше ли да можем да направим предположение за ръста на нападателя?

— Това е безсмислено. Няма начин да установим тези неща.

Той ядосано разпери ръце и се обърна към съдията за помощ. Ала не получи такава.

— Докторе, вие не отговаряте на въпроса. Ще го задам пак. Ако всички тези фактори ни бяха известни, щяхме ли да можем да направим предположение за ръста на нападателя?

Свидетелят отпусна ръце, сякаш се предаваше.

— Разбира се, разбира се. Обаче тези фактори не са ни известни.

— На кого, докторе? Няма ли всъщност предвид, че тези фактори не са известни на вас, защото не сте ги търсили?

— Не, аз...

— Няма ли всъщност предвид, че не сте искали да установите тези фактори, защото щяха да разкрият, че физически е невъзможно обвиняемата, която е висока метър и шейсет, изобщо да извърши...

— Възраждавам!

— ... това престъпление срещу мъж двайсет и пет сантиметра по-висок от нея?!

За щастие калифорнийските съдии вече не използват чукчета. Иначе Пери щеше да пробие масата си.

— Приема се! Приема се! Приема се!

Взех бележника си и рязко го затворих с ядосан и окончателен жест.

— Засега нямам повече въ...

— Господин Холър! — кресна съдията. — Многократно ви предупредих да не правите театър пред съдебните заседатели. Смятайте това за последно предупреждение. Следващия път ще има последици.

— Разбирам, ваша чест. Благодаря.

— Съдебните заседатели да не взимат предвид последните реплики на адвоката и свидетеля. Те няма да влязат в протокола.

Седнах на мястото си. Не смеех да погледна ложата. Но всичко беше наред, усещах вибрациите. Очите им бяха вперени в мене. Бяха се качили на моя влак.

Не всички, но достатъчно.

38.

През едночасовата обедна почивка подготвих Лиза Трамъл какво да очаква по време на следобедното заседание. Хърб Дал го нямаше — уж го бях пратил да свърши нещо, за да остана насаме с клиентката си. Доколкото можех ѝ обясних рисковете, който щяхме да поемем, след като обвинението слезеше от сцената и на нея се качеше защитата. Лиза изглеждаше уплашена, ала ми имаше доверие. Повече не мога да искам от клиент. Истината ли? Не. Но доверие? Да.

След откриването на заседанието Фриман призова на свидетелската скамейка доктор Хенриета Станли, която се представи като главен биолог в Лосанджелиската регионална лаборатория по криминалистика при Калифорнийския щатски университет. Предполагах, че тя ще е последният свидетел на обвинението и че нейните показания ще съдържат два изключително важни елемента. Станли щеше да потвърди, че резултатите от ДНК анализа на откритата върху чука кръв отговарят точно на ДНК на Мичъл Бондюрант и че кръвта, открита по градинската обувка на Лиза Трамъл, също е на убития.

Научните показания щяха да затворят кръга на обвинението — и кръвта щеше да изиграе ролята на свързващото звено. От своя страна аз възнамерявах да лиша прокуратурата от това удоволствие.

— Доктор Станли — започна Фриман. — Вие или лично сте провели, или сте контролирали всички ДНК анализи в следствието за смъртта на Мичъл Бондюрант, нали така?

— Контролирах и потвърдих резултатите от анализ, проведен от външна лаборатория. Втория анализ направих лично. Но трябва да прибавя, че двамата ми асистенти в лабораторията ми помагат и вършат голяма част от работата под мое ръководство.

— По време на следствието към вас са се обърнали с молба да направите ДНК анализ на малко количество кръв, открито върху чук, и да сравните резултатите с кръвта на убития, нали?

— За този анализ прибягнахме до външна лаборатория, защото бързахме. Аз контролирах тестовете и впоследствие потвърдих

резултатите.

— Ваша чест?

Бях се изправил зад масата на защитата. Съдията явно се ядоса, че прекъсвам разпита на Фриман.

— Какво има, господин Холър?

— За да спести на съда и съдебните заседатели дългите обяснения на ДНК анализа и сравнението на кръвта, защитата признава твърдението за вярно.

— Кое твърдение, господин Холър?

— Че кръвта по чука е на Мичъл Бондюрант.

Съдията изобщо не се замисли. Шансът да ускори процеса най-малко с един час го зарадва — умерено.

— Отлично, господин Холър, но така няма да имате възможност да го оспорите по време на защитната фаза. Известно ви е, нали?

— Напълно, ваша чест. Няма да се наложи да го оспоря.

— И вашата доверителка не възразява срещу тази тактика, така ли?

Леко се завъртях към Лиза Трамъл и я посочих.

— Тя напълно разбира тази тактика и я одобрява. И е готова официално да го заяви, ако я попитате лично.

— Мисля, че няма нужда. Какво ще каже обвинението?

Фриман явно подозираше, че ѝ залагам капан.

— Ваша чест, искам да сме наясно: обвиняемата признава, че кръвта по чука наистина е на Мичъл Бондюрант. Искам и отказ от претенции за неадекватна защита.

— Мисля, че такъв отказ е излишен — отвърна Пери.

— Обаче ще изслушам признанието на обвиняемата. — След това зададе на Лиза няколко въпроса, за да се увери, че е съгласна с признанието.

Щом Фриман заяви, че е удовлетворена, Пери завъртя стола си и го придвижи към края на масата, за да се обърне към съдебните заседатели.

— Дами и господа, свидетелката щеше да ви обясни подробно същността на ДНК анализа и да даде показания за лабораторните изследвания, довели до заключението, че кръвта, открита по представения като доказателствено средство чук, принадлежи на убития Мичъл Бондюрант. Като признава верността на това твърдение,

защитата се съгласява с тези резултати и няма да ги оспорва. Следователно можете да приемете, че кръвта по дръжката на чука, открит в храстите край банката, наистина е на убития Мичъл Бондюрант. Това вече се смята за доказан факт и когато започнете да обсъждате решението си, ще ви го представя в писмен вид.

Кимна, върна се на мястото си и нареди на Фриман да продължи. Тъй като неочакваният ми ход беше нарушил ритъма ѝ, тя помоли съдията за малко време да реши с какво да поднови разпита. Накрая отново погледна свидетелката.

— Добре, доктор Станли, кръвта от чука не е единствената кръвна проба от това дело, която са ви пратили за анализ, нали?

— Да. Получихме и втора кръвна проба от обувка, открита в дома на обвиняемата. В гаража, струва ми се. Ние анализирахме...

— Ваша чест. — Изправих се пак. — Защитата отново признава твърдението за вярно.

Този път в залата се възцари пълна тишина. Никой не шушукаше в галерията, приставът не заглушаваше с длан телефонния си разговор, пръстите на съдебната стенографка бяха неподвижно отпуснати върху клавиатурата. Пълна тишина.

Съдията седеше със сплетени под брадичката си пръсти и дълго остана в тази поза, преди с две ръце да ни повика с Фриман да се приближим.

— Елате тук, ако обичате.

Двамата с прокурорката се изправихме един до друг пред съдийската маса и Пери зашепна:

— Господин Холър, още преди да се появите в моя съд, вашата репутация вече ми беше известна. Имах информация от няколко източника, че сте адски добър правист и изключителен адвокат. Трябва обаче да ви попитам дали знаете какво точно правите. Признавате за вярно твърдението на обвинението, че кръвта на убития е открита по обувката на вашата доверителка, така ли? Убеден ли сте, господин Холър?

Кимнах в знак, че Пери основателно поставя под съмнение защитната ми стратегия.

— Ваша чест, ние също анализирахме пробата и потвърдихме резултатите на обвинението. Науката не лъже и защитата не се стреми да заблуждава съда и съдебните заседатели. Щом съдебният процес е

търсене на истината, нека истината излезе наяве. Защитата признава твърдението за вярно. По-късно ще докажем, че кръвта умишлено е била прехвърлена върху обувката. Ето в какво се състои истината, а не в това дали кръвта е на Мичъл Бондюрант. Ние признаваме, че е негова, и сме готови да продължим нататък.

— Може ли да бъда изслушана, ваша чест? — попита прокурорката.

— Говорете, госпожо Фриман.

— Обвинението възразява срещу признаването на твърдението.

Най-после се хвана в капана. Съдията се втрещи.

— Не разбирам, госпожо Фриман. Вие получавате каквото искате. Кръвта на убития върху обувките на обвиняемата.

— Ваша чест, доктор Станли е последната ми свидетелка. Колегата се опитва да отслаби обвинението, като ме лиши от възможността да представя доказателствата така, както искам аз. Показанията на тази свидетелка са катастрофални за защитата. Той признава твърдението просто за да притъпи въздействието му върху съдебните заседатели. Сбърках, като приех признаването на кръвта върху чука, но този път няма да повтора грешката си. Не и за обувките. Обвинението възразява.

Това не разколеба съдията. Пери предвкушаваше спестяването най-малко на половин ден съдебно време и нямаше да се откаже от този шанс.

— Госпожо Фриман, известно ви е, че съдът може да отхвърли възражението ви с оглед на съдебни икономии. Предпочитам да не го правя.

Казваше й да не тръгва срещу него. Да приеме признаването.

— Съжалявам, ваша чест, но обвинението все пак възразява.

— Отхвърля се. Можете да се върнете на местата си.

И продължихме нататък. Както и с чука, съдията изясни на съдебните заседатели смисъла на признаването и им обеща, че до началото на тяхното обсъждане ще получат документ, излагащ приетите за верни доказателства и факти. Бях успял да заглуша кресчендото на обвинението. Вместо да завърши с гръм на чинели, барабани и доказателства, крещящи: „ТЯ Е ВИНОВНА! ТЯ Е ВИНОВНА! ТЯ Е ВИНОВНА!“, финалът приличаше на скимтене. Фриман кипеше. Знаеше колко е важно постепенното достигане на

кулминацията. Човек не слуша „Болеро“ десет минути, за да го изключи две минути преди края.

И не само това. Аз всъщност превръщах нейната последна и най-важна свидетелка в първия свидетел на защитата. Като признавах твърденията ѝ, използвах резултатите от ДНК анализите като първите тухли в изграждането на защитата. И Фриман нищо не можеше да направи. Беше изложила цялото обвинение и не ѝ оставаше нищо. След като освободи Станли от свидетелската скамейка, тя си седна на мястото и запрелиства бележките си. Сигурно се чудеше дали пак да не призове Кърлин или Лонгстрет, за да завърши обвинението с обобщение на всички доказателства. Това обаче криеше рискове. По-рано тримата бяха репетирали показанията на детективите. Но не и сега.

— Госпожо Фриман? — накрая я подкани съдията. — Имате ли друг свидетел?

Прокурорката погледна към ложата на съдебните заседатели. Вероятно смяташе, че присъдата е осигурена.

Какво от това, че доказателствата не са поднесени по режисирания от нея сценарий? Това не ги променяше, те бяха влезли в протокола. Кръвта на убития по чука и обувките на обвиняемата. Повече от достатъчно. Присъдата наистина ѝ беше в кърпа вързана.

Тя бавно се изправи, без да откъсва очи от заседателите. После се обърна към съдията.

— Ваша чест, обвинението няма повече свидетели.

В този тържествен момент залата отново се смълча, вече почти за цяла минута.

— Отлично — накрая наруши тишината Пери. — Струва ми се, никой от нас не е предполагал, че толкова бързо ще стигнем дотук. Господин Холър, готов ли сте да продължите с излагането на защитата?

Станах от стола си.

— Ваша чест, защитата е готова.

Съдията кимна. Все още изглеждаше малко зашеметен от решението на защитата да признае и приеме за доказателство кръвта на убития по обувките на обвиняемата.

— Тогава ще изместим следобедната почивка малко по-рано. И когато се върнем, ще започне защитната фаза от процеса.

ЧЕТВЪРТА ЧАСТ
ПЕТАТА ПОПРАВКА

39.

Защитната тактика през последните етапи от обвинението беше наистина изненадваща, а първата стъпка от защитната фаза с нищо не успокои съмненията на някои наблюдатели в компетентността на адвоката. Щом всички се върнаха от следобедната почивка, аз се изправих на катедрата и хвърлих поредната бомба в процеса.

— Защитата призовава обвиняемата Лиза Трамъл.

Съдията въдвори ред, докато моята клиентка ставаше от мястото си и вървеше към скамейката. Фактът, че изобщо я призовавам, беше шокиращ и предизвика шушукане и смут в залата. По принцип адвокатите не обичат да призовават клиентите си за свидетели. От гледна точка на съотношението между риска и ползата, тази тактика е доста неизгодна. Никога не си сигурен какво ще каже клиентът ти, защото никога не можеш да му вярваш напълно. А е катастрофално, ако те хванат дори и само в една лъжа, докато даваш показания под клетва пред дванайсетимата, които определят твоята вина или невинност.

Това дело обаче беше различно. Лиза Трамъл непоколебимо твърдеше, че е невинна. Не шикалкавеше в отговор на уликите срещу нея. И не проявяваше абсолютно никакъв интерес към споразумение. Като имах предвид това и разкритията за връзката между Хърб Дал и Луис Опаризио, аз вече не гледах на нея така, както в началото на процеса. Тя държеше да каже на съдебните заседатели, че е невинна, и предишната вечер ми бе хрумвало, че трябва да ѝ дам този шанс още при първа възможност. Лиза щеше да е първата ми свидетелка.

Обвиняемата се закле с лека усмивка на устните. Това може би се стори неуместно на някои. След като се настани и записаха името ѝ в протокола, аз направо преминах на въпроса.

— Лиза, току-що видях, че се усмихвате, когато се заклехте да говорите истината. Защо?

— А, нали разбирате, от нервност. И от облекчение.

— От облекчение ли?

— Да, от облекчение. Най-после имам възможност да представя своята страна на нещата. Да кажа истината.

Започваше добре. Оттам бързо я поведох по обичайния списък с въпроси: каква е, какво работи и какво е семейното ѝ положение. Засегнах и проблема със собствеността на жилището ѝ.

— Познавахте ли пострадалия от това ужасно престъпление, тоест Мичъл Бондюрант?

— Да го познавам, не. Знаех за него, да.

— Какво искате да кажете?

— Ами, бях го виждала през последната година, когато започнаха неприятностите ми с ипотеката. Два пъти ходих в банката да му изложа своя случай. Изобщо не ме пуснаха да разговарям с него, обаче го виждах в кабинета му. Цялата стена е стъклена — каква подигравка! Можеш да го видиш, но не и да говориш с него.

Обърнах се към съдебните заседатели. Не забелязах очевидни кимания, но смятах, че отговорът и образът, който създаваше клиентката ми, са идеални. Банкерът, който се крие зад стъклена стена, докато потиснатите и обезправените биват държани на разстояние.

— Виждали ли сте го другаде?

— Сутринта в деня на убийството. Видях го в кафенето, в което се отбих. Чакаше на опашката през двама души от мен. Затова се обърках, когато разговарях с детективите. Те питаха за господин Бондюрант, а аз го бях видяла същата сутрин. Не знаех, че е мъртъв. Нямах представа, че ме разследват за убийство, за чието извършване дори не подозирах.

Дотук добре. Играеше ролята си точно както я бяхме обсъждали и репетирали, чак до най-малката подробност — винаги говореше за убийтия с уважение, ако не със съчувствие.

— Онази сутрин разговаряхте ли с господин Бондюрант?

— Не. Боях се, че ще си помисли, че го преследвам или нещо подобно, и ще се оплаче в съда. Освен това вие ме бяхте предупредили да избягвам каквито и да е срещи или сблъсъци с хора от банката. Затова бързо си взех кафето и си тръгнах.

— Вие ли убихте господин Бондюрант, Лиза?

— Не! Разбира се, че не!

— Вие ли се промъкнахте зад него с чук от гаража си и го ударихте по главата толкова силно, че е умрял още преди да падне на

земята?

— Не, не съм!

— Вие ли го ударихте още два пъти, след като вече е лежал на земята?

— Не!

Замълчах за миг и се престорих, че чета бележките си. Искях нейните опровержения да отекнат в залата и в ума на всеки заседател.

— Лиза, вие станяхте известна с борбата си срещу отнемането на дома ви, нали?

— Не съм имала такива намерения. Искях само да запазя дома си за мен и моя син. Направих каквото смятах за редно. Впоследствие това привлече много внимание.

— Това не е било добре за банката, нали?

Фриман възрази, че задавам на Трамъл въпрос, чийто отговор тя не би могла да знае. Съдията се съгласи и ми нареди да продължа нататък.

— В един момент банката се е опитала да попречи на вашите демонстрации и други подобни действия, нали?

— Да, дадох ме на съд и извадиха ограничителна заповед. Не можех повече да организирам демонстрации пред банката. Затова ги провеждах пред съдебната палата.

— Някой присъедини ли се към вашата кауза?

— Да, създадох уебсайт и се включиха стотици хора, мнозина от които също като мен бяха заплашени от отнемане на домовете им.

— Изявили сте се като лидер на тази група, нали?

— Да, предполагам. Но никога не съм се стремела да привлека вниманието към себе си. А към техните действия, към измамите, които използват, за да отнемат къщите и апартаментите на хората.

— Колко пъти според вас са ви показвали по телевизионни информационни емисии или са публикували ваши изказвания в пресата?

— Не съм ги броила, но няколко пъти ме показаха по национални програми. По Си Ен Ен и Фокс.

— Добре, Лиза. Сутринта на убийството минавали ли сте покрай Уест Ланд Нешънъл в Шърман Оукс?

— Не.

— Не сте ли били на тротоара само на половин пряка от банката?

— Не.

— Значи жената, която свидетелства, че ви е видяла, е излъгала под клетва.

— Не искам да обявявам никого за лъжец, но не съм била аз. Може просто да се е припознала.

— Благодаря, Лиза.

Погледнах бележките си и промених посоката. Като уж се опитвах да изненадвам собствената си клиентка с постоянна промяна на темите и въпросите, аз всъщност изненадвах съдебните заседатели. Тъкмо към това се стремях. Не биваше да изпреварват мисълта ми. Трябваше ми цялото им внимание и исках да им сервирам историята на части, в ред по мой избор.

— Обикновено заключена ли държите вратата на гаража си?

— Да, винаги.

— Защо?

— Ами, той не е свързан с къщата. Трябва да излезеш навън, за да отидеш в гаража. Затова винаги държа вратата заключена. Там общо взето има само боклуци, обаче някои неща са ценни. Мъжът ми се грижеше за инструментите, като че са от злато, а аз пазя там контейнер с хелий за балони и тържества и не искам по-големите хлапетии в квартала да се доберат до него. А, и веднъж четох за жена, която имала отделен гараж като моя и никога не заключвала вратата. Един ден влязла в гаража и заварила някакъв мъж да краде. Той я изнасилил. Затова винаги държа вратата заключена.

— Имате ли представа защо е било отключено, когато полицията е обискирала дома ви в деня на убийството?

— Не, аз винаги заключвам.

— Кога за последен път преди процеса видяхте чука от вашия комплект на мястото му в гаража?

— Не си спомням изобщо да съм го виждала. Мъжът ми се занимаваше с инструментите. Мен не ме бива много в тези неща.

— А с градинарски инструменти?

— Е, взимам си думите назад, ако имате предвид тях. Аз върша градинската работа и тези инструменти са мои.

— Имате ли представа как миниатюрна капчица кръв от господин Бондюрант се е озовала върху една от градинските ви обувки?

Лиза впери поглед пред себе си и обезпокоено събра вежди. Когато отговори, брадичката ѝ леко трепереше.

— Не знам. Няма обяснение. Отдавна не бях носила тези обувки и не съм убила господин Бондюрант.

Последните ѝ думи бяха изречени почти умолително и излъчваха отчаяние и искреност. Направих пауза, за да им се насладя. Надявах се, че и съдебните заседатели са усетили същото.

Продължих да я разпитвам още половин час, като общо взето задълбавах в същите теми и опровержения. Подробно разгледах срещата ѝ с Бондюрант в кафенето, както и процедурата по обявяване на ипотеката ѝ за просрочена и надеждите ѝ да спечели делото.

Нейната роля в защитата имаше три аспекта. Исках нейните опровержения и обяснения да влязат в протокола. Исках личността ѝ да събуди симпатиите на съдебните заседатели и да постави човешко лице на това дело за убийство. И накрая, исках съдебните заседатели да се запитат дали тази дребничка и крехка жена може да чака в засада и после силно да удари жертвата по главата. Три пъти.

Когато приключих, смятах, че съм направил всичко възможно, за да изпълня и трите цели. Опитах се също да завърша с кресчендо, макар и в по-малък мащаб.

— Мразехте ли Мичъл Бондюрант? — попитах.

— Негодувах срещу начина, по който се отнасяха с мен и други като мен той и неговата банка. Обаче не съм го мразила лично. Та аз изобщо не го познавах.

— Но вие сте изгубили брака си, изгубили сте си работата, а сега има опасност да изгубите и дома си. Не ви ли се искаше да се борите срещу силите, които според вас са ви навредили?

— Аз вече се борех. Протестирах срещу отношението към мен. Бях си взела адвокат и оспорвах обявяването на ипотеката за просрочена. Да, изпитвах гняв. Но не съм проявявала агресивност. Аз не съм агресивен човек. Аз съм учителка. Борех се по единствения ми познат начин. Мирно протестирах срещу нещо нередно. Абсолютно нередно.

Погледнах към съдебните заседатели и ми се стори, че една жена на задния ред бърше сълзите си. Ужасно се надявах наистина да е така. Отново се обърнах към клиентката си и се приготвих за големия финал.

— Пак ви питам, Лиза, вие ли убихте Мичъл Бондюрант?

— Не съм го убила.

— Вие ли го ударихте с чук в гаража на банката?

— Не, не съм била там. Не съм аз.

— Тогава как са го убили с чука от вашия гараж?

— Не знам.

— Как се е озовала кръвта му върху обувките ви?

— Не знам! Не съм го убила. Това е инсценировка!

Замълчах за момент и овладях гласа си, преди да завърша.

— Последен въпрос, Лиза. Колко сте висока?

Това като че ли я обърка — като парцалена кукла, подхвърляна насам-натам.

— Какво имате предвид?

— Просто ми кажете колко сте висока.

— Един и шейсет.

— Благодаря, Лиза. Нямам повече въпроси.

На Фриман ѝ предстоеше страшно много работа. Лиза Трамъл беше солидна свидетелка и прокурорката нямаше да успее да я пречупи. Тя опита на няколко места да получи противоречиви отговори, ала Лиза се държеше. След половинчасовите опити на Фриман да отключи врата с клечка за зъби започвах да си мисля, че клиентката ми ще стигне до отсрещния бряг. Ала никога не бива да се успокояваш, докато клиентът ти не слезе от скамейката и не седне до теб. Фриман криеше поне още една карта в ръкава си и накрая я изигра.

— Когато преди малко господин Холър ви попита дали сте извършили това престъпление, вие казахте, че не сте агресивна. Отговорихте, че сте учителка и не сте агресивна, спомняте ли си?

— Да, вярно е.

— Но не е ли вярно, че преди четири години сте били принудена да се прехвърлите в друго училище и да се подложите на терапия за овладяване на гнева, защото сте ударили ученик с линеал?

Скочих от мястото си, възразих и помолих да се поговорим със съдията.

— Ваша чест — зашепнах още преди Пери да отвори уста. — В предоставения ни доказателствен материал няма никакъв линеал. Откъде се появи пък сега?

— Ваша чест — прошепна в отговор Фриман още преди Пери да я попита. — Това е нова информация, получихме я в края на миналата седмица. Трябваше да я проверим.

— О, я стига — сопнах ѝ се. — Да не ни убеждавате, че не сте разполагали с учителското ѝ досие още отначало? И очаквате да ви повярваме?!

— Вярвайте в каквото искате — отвърна прокурорката.

— Не предоставихме информацията като доказателствен материал, защото нямах намерение да повдигам въпроса, докато вашата клиентка не свидетелства, че не била агресивна. Това очевидно е лъжа и оправдава използването на информацията.

Отново се обърнах към Пери.

— Ваша чест, това оправдание няма значение. Тя не е спазила правилата за предоставяне на доказателствения материал. Въпросът трябва да бъде изключен от протокола и не бива да ѝ се позволява да продължи разпита в тази насока.

— Ваша чест, това е...

— Адвокатът има право, госпожо Фриман. Можете да запазите въпроса за опровержението си, стига да намерите свидетели, но сега няма да го повдигате. Трябвало е да го представите като доказателствен материал.

Върнахме се на местата си. Щеше да се наложи да натоваря Сиско с този случай, тъй като по-късно Фриман несъмнено щеше да повдигне въпроса. Това ме ядоса, защото една от първите задачи, които му бях възложил още в началото на делото, беше подробно да проучи клиентката ни. И той някак си бе пропуснал тази история.

Прокурорката продължи и подложи Трамъл на яростен обстрел, ала не успя да пробие бронята на показанията ѝ. Моята клиентка не отстъпваше от твърдението си, че сутринта на убийството не се е приближавала до Уест Ланд Нешънъл. Като се изключеше историята с линеала, началото си го биваше, защото веднага показваше на съдебните заседатели, че развиваме опровергаваща защита. Нямахме да се предадем без борба.

Фриман не приключи до пет часа — по този начин си оставяше възможност през нощта да намери нещо и на другата сутрин да го използва срещу Трамъл. Съдията закри заседанието и всички си

тръгнаха за вкъщи. Освен мен. Аз се връщах в офиса. Имах още работа.

Преди да напусна залата, се наведох към клиентката си и гневно зашепнах в ухото ѝ:

— Много ти благодаря, че ме предупреди за линеала. Още какво не знам?

— Нищо, това беше глупаво.

— Кое е било глупаво? Че си ударила дете или че не ме предупреди?

— Това беше преди четири години и той си го заслужаваше. Повече нищо няма да кажа.

— Само че не зависи от тебе. Фриман пак може да повдигне въпроса при опровержението, тъй че по-добре започвай да мислиш какви обяснения ще дадеш.

По лицето ѝ плъзнаха тревожни бръчки.

— Как така? Нали съдията каза на заседателите да забравят въпроса?

— Фриман няма право да го постави по време на кръстосания разпит, но ще измисли начин да го повдигне по-късно. При опровержението действат други правила. Тъй че по-добре ми разкажи за линеала и всичко останало, което е трябвало да знам, но си пропуснала да го споменеш.

Тя погледна над рамото ми. Знаех, че се оглежда за Хърб Дал. Нямахше представа какво ми е разкрил той, нито че играе ролята на двоен агент.

— Дал го няма — осведомих я. — Говори, Лиза. Още какво трябва да знам?

Заварих Сиско да стои с ръце в джобовете в приемната на офиса и да си приказва с Лорна, която седеше на бюрото си.

— Какво става? — попитах. — Нали щеше да ходиш на летището да вземеш Шами?

— Пратих Бълокс — отвърна той. — Вече я е посрещнала и пътуват насам.

— Аронсън трябваше да остане тук и да работи върху показанията си, които най-вероятно ще са утре. Ти си следователят, ти

трябваше да отидеш на летището. Двете едва ли ще могат да носят манекена.

— Споко, шефе, решили са проблема. И се разбират идеално. Бълокс преди малко ми се обади от магистралата. Ти само запази спокойствие, ние ще свършим останалото.

Пронизах го с поглед. Не ми пукаше, че е петнайсет сантиметра по-висок и има трийсет и пет кила повече мускули. Беше ми писнало. Носех всичко на гърба си и ми беше писнало.

— Споко, викаш? Искаш да запазя спокойствие?! Майната ти, Сиско. Току-що започнахме защитната фаза и проблемът е, че нямаме защита. Само приказки и едно чучело. Проблемът е, че ако не си измъкнеш ръцете от скапаните джобове и не ми намериш нещо, аз ще съм чучелото, а не манекенът на Шами! Тъй че не ми викай споко, може ли? Аз се пъна всеки ден пред съдебните заседатели, не вие!

Първо избухна в смях Лорна, след миг последвана и от Сиско.

— Смешно ви е, а? — избухнах. — Изобщо не е смешно. Какво ви е толкова смешно, мама му стара?

Сиско успокоително вдигна ръце.

— Извинявай, шефе, просто когато се ядосаш... и тая работа с чучелото...

Това отново накара Лорна да се залее от смях. Мислено си отбелязах да я уволня след процеса. Всъщност щях да ги уволня и двамата. Виж, това вече щеше да е смешно.

— Гледай сега — очевидно усетил, че не схващам смешната страна на ситуацията, рече Сиско. — Върви в кабинета си, свали си връзката и си седни на шефския стол. Аз ще си взема нещата и ще ти покажа върху какво работя. Цял ден се занимавам със Сакраменто, та затуй върви бавно, ама вече приключвам.

— Със Сакраменто ли? С щатската лаборатория по криминалистика?

— Не, с търговския регистър. Бюрократи, Мики. Затова отнема толкова много време. Обаче не се бой. Ти си върши работата, аз ще си свърша моята.

— Малко ми е трудно да си върши работата, когато те чакам да свършиш своята.

Тръгнах към кабинета си и пътъом стрелнах Лорна с яростен поглед. Това само я накара пак да избухне в смях.

40.

Отидох неканен и неочакван. Но тъй като не бях виждал дъщеря си от седмица — заради процеса се наложи да отменя палачинките в сряда вечер — и понеже последния път с Маги се бяхме сдърпали, се чувствах длъжен да се отбия в дома им в Шърман Оукс. Маги намръщено отвори вратата, явно след като ме беше видяла през шпионката.

— Кофти вечер за неочаквани гости, Холър.

— Е, само ще видя Хейли, ако може.

— Тъкмо за нея е кофти вечер.

И се отдръпна, за да ме пусне да вляза.

— Така ли? Какво се е случило?

— Има купища домашни и не иска никой да я смущава, даже аз.

Надникнах в дневната, но не видях дъщеря си.

— Тя е в стаята си и е затворила вратата. Желая ти късмет. Аз ще съм в кухнята, имам домакинска работа.

Маги ме остави и аз погледнах нагоре към стълбището. Стаята на Хейли беше горе и изведнъж изкачването ме изпълни със страх. Дъщеря ми бе тийнейджърка, подвластна на ония неочаквани промени на настроението, които вървят с възрастта. Никога не знаеш как ще реагира.

Въпреки това се качих и в отговор на любезното си почукване на вратата чух:

— Какво?

— Аз съм. Може ли да вляза?

— Тате, имам купища домашни!

— Това означава ли, че не мога да вляза?

— Както искаш.

Отворих вратата и влязох. Тя лежеше на леглото под завивката. Наоколо й имаше класьори, книги и лаптоп.

— И не ме целувай. Намазала съм се с крем против пъпки.

Приближих се до леглото и се наведох. Успях да я целуна по темето, преди да ме отблъсне с ръка.

— Още много ли имаш?

— Нали ти казах, купища.

Учебникът по математика лежеше разтворен със страниците надолу. Вдигнах го да видя какъв е урокът.

— Да не ми изгубиш мястото!

Искрена паника — настъпваше краят на света.

— Не се бой. От четирийсет години си имам работа с книги.

Доколкото успях да установя, урокът се отнасяше за уравнения с две неизвестни. Преподаваха й материал, от който нищо не разбирах. Жалко, че никога нямаше да използва тези неща в живота.

— Господи, не мога да ти помогна даже да искам.

— Знам. Мама също. Сам-самичка съм на света.

— С всички ни е така.

Откакто бях влязъл в стаята, не ме беше погледнала нито веднъж. Това ми действаше потискащо.

— Е, исках само да те видя. Тръгвам си.

— Чао. Обичам те.

Пак без да ме погледне.

— Лека нощ.

Излязох, затворих вратата и слязох в кухнята. Другата жена, която, изглежда, можеше да контролира настроението ми както си иска, седеше на столче до барплота. Пред нея имаше чаша шардоне и разтворена папка.

Тя поне ме погледна. Не се усмихна, но срещна очите ми и аз го приех като победа в тази къща. После отново насочи вниманието си към папката.

— Какво работиш?

— А, просто си припомням. Утре имам предварително заседание за принуда със сила и не съм се занимавала с това, откакто го внесох в съда.

Обичайното въртене на колелата на съдебната система. Маги не ми предложи вино, защото знаеше, че не пия. Облегнах се на кухненския плот до нея.

— Мисля да се кандидатирам за окръжен прокурор.

Брадичката й се стрелна нагоре и тя ме погледна.

— Моля?

— Нищо, само се опитвам да привлека нечие внимание.

— Извинявай, но съм заета. Имам работа.

— Добре де, ще си отида. Твоята приятелка Анди сигурно също е на зор.

— Явно. Имахме среща на по чаша след работа, но тя я отмени. Какво си й направил, Холър?

— А, поокастрих й крилцата в края на обвинителната фаза, после триумфално започнах своята част. Сигурно се чуди как да отвърне на удара.

— Сигурно.

Маги се върна към папката си. Тук явно мълчаливо ме отпращаха. Първо дъщеря ми, а сега и бившата съпруга, която продължавах да обичам. Не ми се тръгваше кротко в тъмнината.^[1]

— Та какво за нас? — попитах.

— Какво имаш предвид?

— За теб и мен. Оная вечер в „Дан Танас“ не мина добре.

Тя затвори папката, премести я настрани и ме погледна. Най-после.

— Случва се понякога. Това не променя нищо.

Изправих се, заобиколих барплота и опрях лакти отгоре. Вече се гледахме в очите.

— Щом нищо не се е променило, какво ще правим?

Маги сви рамене.

— Искам пак да опитаме. Обичам те, Магс. Знаеш го.

— Знам също, че преди не се получи. Ние сме от хората, които пренасят работата си вкъщи. А това не е добре.

— Започвам да си мисля, че клиентката ми е невинна, че са й подхвърлили уликите и че въпреки всичко пак няма да успее да я отърва. Би ли искала да пренесеш това вкъщи?

— Щом толкова те измъчва, може би наистина трябва да се кандидатираш за окръжен прокурор. Мястото е свободно.

— Да, може би ще се кандидатирам.

— Холър от името на Народа.

— Да.

Повисях още няколко минути, но виждах, че не постигам никакъв напредък. Маги притежава вродена способност да изключва хората така, че да го усетят.

Казах ѝ, че си тръгвам, и я помолих да предаде лека нощ на Хейли. Никой не се втурна да ми прегради пътя. Ала на излизане я чух да извиква след мен нещо, което ми стопли душата.

— Просто потърпи, Майкъл.

Обърнах се.

— За какво говориш?

— Не за какво, а за кого. За Хейли... и за мен.

Кимнах и обещах да потърпя.

Докато шофирах към къщи, оставих успехите от съда да повдигнат духа ми. Замислих се за следващия свидетел, когото щях да призова. Предстоящата задача продължаваше да е все така мъчно изпълнима, ала нямаше смисъл да се тормозя толкова отрано. Първо набираш инерция и поемаш оттам нататък.

Изкачих се до билото по Бевърли Глен, после завих на изток по Мълхоланд към Лоръл Кениън. Сегиз-тогиз зървах светлините на града на север и юг. Лос Анджелис се простираше от двете ми страни като сияещ океан. Не включих музиката, прозорците бяха отворени. Оставих студения въздух да прониква в костите ми като самота.

---

[1] Алюзия за стихотворението на Дилън Томас „Не си отивай кротко в тъмнината“, превод А. Шурбанов. — Б.пр. ↑

41.

В петък сутринта Андреа Фриман се зае с кръстосания разпит на Лиза Трамъл и за двайсет минути изгубих всичко, което бях спечелил предишния ден. Не е приятно да бъдеш измамен от обвинението наред процеса, но в много отношения това е част от играта. Една от неизвестните неизвестни величини. Обаче да те измами собственият ти клиент е най-лошото, което изобщо може да се случи. Човекът, когото защитаващ, никога не бива да е сред неизвестните неизвестни.

След като Трамъл седна на свидетелската скамейка, Фриман отиде на катедрата с дебел, съвсем наскоро разпечатан документ. Измежду страниците стърчеше розово самозалепващо се листче. Реших, че това е реквизит, целящ да ме разсее, и не му обърнах внимание. Прокурорката започна с въпроси, които наричам „подхлъзващи“. Те трябва да осигурят записването на отговорите на свидетеля в протокола, преди да бъдат разобличени като лъжа. Виждах, че Фриман залага капан, обаче не бях сигурен къде ще падне мрежата.

— Вчера вие свидетелствахте, че не сте познавали Мичъл Бондюрант, нали така?

— Да.

— Никога ли не сте се запознавали?

— Никога.

— И никога не сте разговаряли с него?

— Никога.

— Но сте се опитвали да се срещнете и разговаряте, нали?

— Да, два пъти ходих в банката, за да разговарям с него за къщата ми, но той не ме прие.

— Спомняте ли си кога?

— Миналата година. Обаче не помня точните дати.

Тук Фриман привидно промени насоката на разпита, ала аз знаех, че всичко това е грижливо замислен план.

Тя зададе на Трамъл поредица уж безобидни въпроси за ИДЕАЛ и целите на организацията. По време на прекия разпит бях засегнал голяма част от тези проблеми. Все още не виждах играта. Хвърлих

поглед към документа с розовото листче и започнах да си мисля, че не е реквизит. Предишната вечер Маги ми беше казала, че Фриман ще работи нощна смяна. Сега знаех причината. Явно бе открила нещо. Наведох се над масата по посока на свидетелската скамейка, сякаш като се приближавах до източника, щях да ускоря развързката.

— И имате уебсайт, с чиято помощ също развивате дейността на ИДЕАЛ, нали? — попита прокурорката.

— Да — потвърди Трамъл.

— Освен това сте и във фейсбук, нали?

— Да.

Плахият, предпазлив начин, по който клиентката ми произнесе тази едносрична думичка, ми подсказа къде е заложен капанът. За пръв път чувах, че Лиза е във фейсбук.

— За онези съдебни заседатели, които може да не знаят — какво представлява фейсбук, госпожо Трамъл?

Отпуснах се назад и скришом извадих телефона си. Бързо написах есемес на Блокс — наредих ѝ да зареже всичко друго и да потърси страницата на Лиза във фейсбук. Да види какво има там.

— Ами, това е социална мрежа и ми позволява да поддържам връзка с членовете на ИДЕАЛ. Поствам информация какво се случва. Съобщавам им къде ще се съберем или демонстрираме, такива неща. Хората могат да го настроят така, че да получават автоматични известия на телефона или компютъра си веднага щом постна нещо ново. Това много ни помага да се организираме лесно.

— И вие също можете да поствате във фейсбук направо от телефона си, нали?

— Да.

— И дигиталната страница, на която качвате тези постове, се казва „стена“, нали така?

— Да.

— И вие използвате стената си не само за да пращате съобщения за демонстрации, нали?

— Понякога.

— Поствате редовни информации и за ситуацията с просрочената си ипотека, нали?

— Да, исках да е нещо като личен дневник за една просрочена ипотека.

— Използвате ли фейсбук и за да осведомявате медиите за своята дейност?

— Да, и за това.

— За да има достъп до тази информация, човек трябва да се логне като приятел, нали?

— Да, така става. Хората, които искат да станат мои приятели, ми пращат заявка, аз ги одобрявам и те получават достъп до стената ми.

— Колко приятели имате?

Нямах представа до какво ще доведе това, но знаех, че няма да е нищо добро. Изправих се и възразих, че колегата, изглежда, хвърля въдица в мътни води, без конкретна цел и връзка с делото. Фриман обеща връзката съвсем скоро да се изясни и Пери ѝ позволи да продължи.

— Можете да отговорите на въпроса — каза на Грамъл.

— Хмм, струва ми се... ами, последния път, когато проверявах, бяха над хиляда.

— Кога създадохте акаунта си във фейсбук?

— Миналата година. Май беше през юли или август. Тогава подадох документите за регистрацията на ИДЕАЛ и създадох уебсайта. Направих всичко едновременно.

— Хайде да си изясним нещата. До уебсайта има достъп всеки с компютър и интернет, нали така?

— Да.

— Но страницата ви във фейсбук е малко по-лична. За да получа достъп, вие трябва да ме приемете за приятел. Така ли е?

— Да, само че аз обикновено одобрявам всеки, който поиска. Не познавам всички, защото са много. Просто приемам, че са чули за полезната ни дейност и са се заинтригували. Не отхвърлям никого. Така станаха хиляда за по-малко от година.

— И редовно поствате на стената си, откакто сте във фейсбук, така ли?

— Доста редовно, да.

— Поствате информация и за този процес, нали?

— Да, просто изказвам мнението си за нещата.

Усетих, че вдигам температура. Костюмът ми сякаш беше от найлон и задържаше телесната ми топлина. Прииска ми се да разхлабя

вратовръзката си, но знаех, че ако някой съдебен заседател ме види да го правя по време на разпита, сигналът ще е катастрофален.

— Може ли някой да отвори страницата и да постне съобщение от ваше име?

— Не, само аз. Хората могат да отговарят и да качват свои постове, но не и от мое име.

— Според вас колко поста сте качили на стената си от миналото лято?

— Нямам представа. Много.

Фриман вдигна дебелия документ със стърчащото листче.

— Ще повярвате ли, че имате над хиляда и двеста поста на стената си?

— Не знам.

— Аз обаче знам. Разпечатах всичките ви постове. Ваша чест, може ли да дам този документ на свидетелката?

Преди Пери да успее да отговори, аз помолих да се приближим до съдийската маса и той ни махна с ръка. Фриман взе и документа.

— Какво става, ваша чест? — попитах. — Повдигам същото възражение като вчера — обвинението умишлено е избягвала ни предоставя доказателствен материал. Досега не е имало нищо по този въпрос и изведнъж иска да представи като доказателствено средство хиляда и двеста поста във фейсбук?! Я стига, ваша чест, това не е редно.

— В доказателствения материал няма нищо за това, защото до снощи не знаех нищо за този акаунт във фейсбук.

— Ваша чест, ако ѝ повярвате, аз пък имам имот на запад от Малибу и искам да ви го продам.

— Ваша чест, вчера следобед моята служба се сдоби с разпечатка на всички постове, качени от обвиняемата на стената ѝ във фейсбук. Бях насочена към група постове от миналия септември, които са свързани с делото и показанията на самата обвиняема. Ако ми позволите да продължа, това скоро ще се изясни, дори и на адвоката.

— Вашата служба се е „сдобила“ с тях, а?! — възкликнах. — Това пък какво означава? Ваша чест, човек трябва да е одобрен за приятел, за да види стената на моята клиентка във фейсбук. Ако властите са замесени в изма...

— Даде ми ги представител на медиите, който е приятел с обвиняемата във фейсбук — прекъсна ме Фриман.

— Няма никаква измама. Но няма защо да обсъждаме източника. *Res ipsa loquitur* — документите сами говорят за себе си, ваша чест, и съм убедена, че обвиняемата ще разпознае собствените си постове във фейсбук пред съдебните заседатели. Колегата просто се опитва да не допусне заседателите да видят нещо, което самият той знае, че е доказателство за...

— Ваша чест, изобщо не знам за какво говори тя. За пръв път чувам за някаква страница във фейсбук. Представата на колегата за...

— Добре, госпожо Фриман — прекъсна ме Пери. — Дайте й документа, обаче давайте по същество.

— Благодаря, ваша чест.

Докато сяхах на мястото си, усетих, че телефонът вибрира в джоба ми. Извадих го и прочетох есемеса под масата, така че съдията да не ме забележи. Беше от Бълокс, която просто ме информираше, че има достъп до стената на Лиза и работи по моята поръчка. Отговорих ѝ с една ръка да провери постовете от септември, после прибрах джиесема.

Фриман даде распечатката на Трамъл и я помоли да потвърди, че последните постове са от нейната стена във фейсбук.

— Благодаря, госпожо Трамъл. Бихте ли отворили на страницата, която съм отбелязала със самозалепващо се листче?

Лиза неохотно се подчини.

— Ще видите, че съм подчертала три ваши поста от седми септември. Бихте ли прочели първия на съдебните заседатели, включително часа на постването?

— Хмм, един четирийсет и шест. „Отивам в Уест Ланд при Бондюрант. Този път няма да приема отказ.“

— Вие прочетохте името вярно, но в поста е написано грешно, нали?

— Да.

— Как е написано във вашия пост?

— Бондурак.

— Бондурак. И така е написано във всички постове, в които се споменава. Това не е случайна грешка. Умишлено е, нали?

— Той искаше да ми отнеме дома.

— Бихте ли отговорили на въпроса?

— Да, умишлено беше. Нарекох го Бондурак, защото не беше добър човек.

Усетих, че ме избива пот. Истинската Лиза излизаше наяве.

— Бихте ли прочели следващия подчертан пост? С часа.

— Два и осемнайсет. „Пак не ме пуснаха при него. Не е честно.“

— А сега прочетете следващия пост и часа, моля.

— Два двайсет и една. „Открих неговото място. Ще го чакам в гаража.“

В залата се възцари тишина, шумна като парен локомотив.

— Госпожо Трамъл, на седми септември миналата година чакахте ли Мичъл Бондюрант в гаража на Уест Ланд Нешънъл?

— Да, но за кратко. Разбрах, че е тъпо и че той ще се появи чак след края на работното време. И си тръгнах.

— Сутринта на убийството отидохте ли пак в гаража да го чакате?

— Не, не съм! Не съм била там!

— Видели сте го в кафенето, разярили сте се и сте знаели точно къде ще отиде той, нали? Отишли сте в гаража и сте го причакали, а после...

— Възразявам! — изревах аз.

— ... сте го убили с чука, нали?

— Не! Не! Не! — извика Трамъл. — Не съм го убила!

Избухна в сълзи и застана като приклещено в ъгъла животно.

— Възразявам, ваша чест! Тя тормози...

Вторачен в Трамъл, Пери сякаш излезе от хипноза.

— Приема се!

Фриман млъкна. В залата отново стана тихо. Чуваше се само хлипането на моята клиентка. Съдебният пристав ѝ занесе кутия кърпички и сълзите на Лиза накрая секнаха.

— Благодаря, ваша чест — каза след малко прокурорката. — Нямам повече въпроси.

Помолих за по-ранна сутрешна почивка, за да може клиентката ми да се успокои. Така щях да имам време да реша дали да продължа разпита ѝ. Съдията се съгласи, сигурно защото ме съжаляваше.

Сълзите на Лиза не омаловажиха факта, че Фриман майсторски ѝ беше заложила капан. Ала не всичко беше изгубено. Най-хубавото на

подхлъзващите въпроси е това, че почти всяко уличаващо доказателство или показание, даже да идва от собствения ти клиент, може да се използва в подхлъзването.

След като изведоха съдебните заседатели, отидох при свидетелската скамейка, за да успокоя клиентката си. Извадих две кърпички от кутията и ѝ ги подадох. Тя ги взе и почна да си бърше очите. Поставих длан върху микрофона, за да не допусна разговорът ни да закънти из цялата зала. Полагах максимални усилия да овладее гласа си.

— Лиза, защо чак сега научавам за фейсбук, по дяволите? Имаш ли представа как ще повлияе това на делото?

— Мислех, че знаеш! Сприятелих се с Дженифър.

— С моята Дженифър ли?

— Да!

Нищо не може да се сравнява с това и младшата ти сътрудничка, и клиентката ти да знаят повече от тебе.

— Ами тия постове от септември? Съзнаваш ли колко ще ни навредят?

— Съжالياвам! Съвсем бях забравила за тях. Беше адски отдавна.

Очертаваше се нов водопад от сълзи. Опитах се да го предотвратя.

— Е, имаме късмет. Може и да успеем да го обърнем в наша полза.

Тя престана да бърше лицето си с кърпичката и ме погледна.

— Наистина ли?

— Може би. Но трябва да изляза и да позвъня на Бълокс.

— Кой е Бълокс?

— Извинявай, така викаме на Дженифър. Ти кротувай и се стегни.

— Ще ми задават ли още въпроси?

— Да. Искам да продължа прекия разпит.

— Може ли да си оправя лицето?

— Добра идея. Само не се бави много.

Излязох в коридора и се обадох в офиса на Бълокс.

— Видя ли постовете от седми септември? — попитах я вместо поздрав.

— Току-що. Ако Фриман...

— Вече го направи.

— Мамка му!

— Добре де, не беше добре, обаче може да има изход. Лиза каза, че си ѝ приятелка във фейсбук.

— Да, и съжалявам. Знаех, че има страница. Изобщо не ми хрумна да прегледам старите ѝ постове.

— По-късно ще поговорим за това. Сега искам да знам дали имаш достъп до списъка ѝ с приятели.

— В момента го гледам.

— Добре, първо разпечатай всички имена, дай ги на Лорна и кажи на Рохас да я докара тук. Веднага. После двамата със Сиско проверете имената, вижте кои са тези хора.

— Те са повече от хиляда. Всичките ли искаш да проверим?

— Ако се наложи. Търся връзка с Опарицио.

— С Опарицио ли? Защо ще...

— Трамъл е представлявала опасност за него, както и за банката. Борила се е срещу измамите в процедурите с просрочени ипотeki. Измамите са извършвани от фирмата на Опарицио. От Хърб Дал ни е известно, че Опарицио я е наблюдавал. Логично е някой от фирмата му да я е проверявал във фейсбук. Лиза току-що свидетелства, че одобрявала всеки, който искал да е неин приятел. Може да извадим късмет и да попаднем на познато име.

Оттатък последва мълчание, после Бълокс загра какво си мисля.

— Като са я следили във фейсбук, те са знаели какво се кани да прави.

— И са можели да знаят, че веднъж е чакала Бондюрант в гаража.

— И са можели да подготвят убийството му въз основа на нейната информация.

— Не ми е приятно да ти го кажа, Бълокс, обаче разсъждаваш като адвокат.

— Веднага ще се заемем — припряно отвърна тя.

— Добре, но първо разпечатай списъка и ми го прати. След петнайсетина минути започвам повторния разпит.

Кажи на Лорна да ми го донесе веднага. После, ако със Сиско откриете нещо, незабавно ми прати есемес.

— Дадено.

42.

Когато се върнах в залата, Фриман още се надуваше от гордост. Приблужи се небрежно, скръсти ръце и опря бедро на масата на защитата.

— Холър, кажи ми, че само си се преструвал, че не знаеш за страницата във фейсбук.

— Съжалявам, не мога да ти кажа такова нещо.

— Опа! Като че ли някой има нужда от клиентка, която не крие разни неща... или може би от нов следовател, който е способен да ги разкрива.

Не обърнах внимание на подигравката ѝ. Надявах се, че ще престане да злорадства и ще се върне на масата си. Запрелиствах страниците на бележника си и се престорих, че търся нещо.

— Снощи разпечатката и онези постове направо ми се изсипаха като манна небесна.

— Сигурно си била адски доволна от себе си. Кой скапан репортер ти я даде?

— Ще ти се да знаеш.

— Ще науча. Помогнал ти е онзи, който пусне следващия ексклузивен репортаж от окръжна прокуратура. И ще има да взема, ако някога му кажа нещо.

Тя се подхили. Заплахата ми нямаше нищо общо с нея. Съдебните заседатели бяха чули постове и нищо друго нямаше значение. Погледнах я с присвити очи.

— Май не загриваш, а?

— Какво да загривам? Сега заседателите знаят, че клиентката ти по-рано е била на местопрестъплението, което доказва, че е знаела къде да открие жертвата. Това ли? Не, това го загривах.

Извърнах се и поклатих глава.

— Ще видиш. Извини ме.

Изправих се и тръгнах към свидетелската скамейка. Лиза Трамъл току-що се беше върнала от тоалетната с чисто нов грим. Когато понечи да заговори, пак поставих длан върху микрофона.

— Защо приказваш с онази кучка? Тя е ужасна жена!

Донякъде зашеметен от този свободно изливащ се гняв, погледнах към Фриман, която вече седеше на масата на обвинението.

— Не е ужасна и не е кучка. Просто си върши...

— Такава е! Ти не знаеш.

Наведох се към нея и зашепнах.

— А ти какво, знаеш, така ли? Виж, Лиза, опитай се да овладееш биполярното си разстройство. Остават ти по-малко от половин час свидетелски показания. Хайде да приключим, без да разкриваме проблемите ти пред съдебните заседатели. Става ли?

— Не знам за какво говориш, но е много оскърбително.

— Е, съжалявам. Опитвам се да те защитавам и не ми помага особено фактът, че се налага да научавам за неща като фейсбук, докато те разпитва обвинението.

— Казах ти вече, съжалявам. Но сътрудничката ти знаеше.

— Добре де, аз обаче не знаех.

— Виж, преди малко ти каза, че можем да го обърнем в наша полза. Как?

— Елементарно. Ако някой е искал да инсценира, че ти си убила Бондюрант, страницата във фейсбук е била идеалното начало.

Ще ми говорят за манна небесна. Разбрала тактиката, която се канех да приложя, тя вдигна очи и лицето ѝ порозовя от облекчение. Не остана и следа от гнева, който само допреди минута сгърчваше чертите ѝ. Точно в този момент съдията влезе в залата. Кимнах на клиентката си и се върнах на масата на защитата, докато Пери нареждаше на пристава да доведе съдебните заседатели.

Щом всички се настаняха, съдията ме попита дали искам отново да разпитам свидетелката. Скочих от мястото си, все едно цели десет години съм чакал тази възможност. Остра болка се стрелна като мълния по горната половина на тялото ми. Ребрата ми може и да бяха зараснали, но непредпазливото движение ми струва много.

Тъкмо се насочвах към катедрата, когато задната врата се отвори и в залата влезе Лорна. Улучваше идеалния момент. Носеше папка и мотоциклетистка каска.

— Ваша чест, може ли да поговоря за момент със сътрудничката си?

— Само побързайте.

Пресрещнах Лорна и тя ми подаде папката.

— Това е списъкът на всичките ѝ приятели във фейсбук, но докато бях там, Денис и Дженифър още не бяха открили никаква връзка знаеш с кого.

Истинските имена на Сиско и Бълокс ми прозвучаха странно. Погледнах надолу към каската, която носеше и прошепнах:

— С мотора на Сиско ли дойде?

— Ти бързаше и знаех, че мога да паркирам до сградата.

— Къде е Рохас?

— Нямам представа. Не отговаря на мобилния си телефон.

— Страхотно. Виж, остави мотора на Сиско където е и се прибери в офиса пеша. Не искам да караш този самоубийствен звяр.

— Вече не съм ти жена. Омъжена съм за Сиско.

В тоя момент вдигнах поглед над рамото ѝ и видях, че в галерията седи Маги Макфърсън. Зачудих се дали е дошла заради мен, или заради Фриман.

— Виж — отвърнах. — Това няма нищо общо с...

— Господин Холър! — каза зад мен съдията. — Чакаме ви.

— Да, ваша чест — отговорих високо, без да се обръщам. После шепнешком казах на Лорна: — Прибери се пеш.

Изправих се зад катедрата и разтворих папката. В нея имаше само сурова информация — над хиляда имена, изброени в две колони на страница, — но аз я разглеждах все едно току-що са ми дали Светия Граал.

— Добре, Лиза, да поговорим за страницата ти във фейсбук. Ти свидетелства, че имаш повече от хиляда приятели. Всички ли познаваш лично?

— Не, нищо подобно. Понеже много хора са чували за мен във връзка с ИДЕАЛ, просто приемам, че когато някой иска да ми стане приятел, значи поддържа каузата. И просто ги одобрявам.

— Следователно постовете на твоята стена са достъпни за голям брой хора, които са твои приятели във фейсбук, но всъщност са ти напълно непознати. Прав ли съм?

— Да.

Усетих, че телефонът вибрира в джоба ми.

— Значи всеки от тези непознати, които са се интересували какво правиш, както преди, така и сега, е можел просто да отиде на

страницата ти във фейсбук и да види постовете на стената ти, така ли?

— Да, точно така.

— Например в момента някой може да отиде на страницата, да прегледа постовете ти и да види, че през септември миналата година си се навъртала в гаража на Уест Ланд и си чакала Мичъл Бондюрант, вярно ли е?

— Да, възможно е.

Извадих джиесема от джоба си и като го криех зад катедрата, го вдигнах и го поставих отгоре. Докато с една ръка прелиствах разпечатката с имената, с другата отворих току-що получения есемес. Беше от Бълокс.

„СТРАНИЦА 3, ДЯСНА КОЛОНА, ПЕТОТО ИМЕ
ОТДОЛУ НАГОРЕ: ДОН ДРИСКЪЛ. ИМАМЕ ЕДИН
ДОНАЛД ДРИСКЪЛ, БИВШ СЛУЖИТЕЛ В АЛОФТ, В
АЙ ТИ ОТДЕЛА. ПРОВЕРЯВАМЕ ГО.“

Бинго. Вече имах нещо, което можех да използвам.

— Ваша чест, бих искал да покажа на свидетелката този документ. Това е разпечатка на имената на хората, които са приятели на Лиза Трамъл във фейсбук.

Усетила, че победоносната ѝ сутрин е застрашена от опасност, Фриман възрази, но съдията отхвърли възражението, без да изчака обяснение от мен, като ѝ каза, че самата тя е отворила тази врата. Дадох списъка на клиентката си и се върнах на катедрата.

— Бихте ли отворили разпечатката на трета страница? Прочетете петото име отдолу нагоре в дясната колона.

Прокурорката отново възрази: заяви, че оригиналността на списъка не била доказана. Съдията я посъветва да го оспори по време на кръстосания разпит, ако смята, че представям фалшиво доказателствено средство. Казах на Лиза, че може да прочете името.

— Дон Дрискъл.

— Благодаря. Познато ли ви е това име?

— Не.

— Но той е сред вашите приятели във фейсбук.

— Знам, но както казах, не познавам всички, които ми пращат покана за приятелство. Прекалено са много.

— А помните ли дали Дон Дрискъл изобщо се е свързал лично с вас и се е представил като служител във фирмата АЛОФТ?

Фриман възрази и поиска да отидем при съдията. Пери се съгласи.

— Ваша чест, какво става тук? Колегата не може просто ей така да жонглира с имена. Искам доказателство, че не посочва с пръст някакво случайно име от списъка.

Пери замислено кимна и каза:

— Съгласен съм с нея, господин Холър.

Телефонът ми беше останал на катедрата. Даже да бях получил нова информация от Бълокс, точно сега това нямаше да ми помогне.

— Ваша чест, ако желаете, можем да отидем в кабинета ви и да се свържем с моя следовател по телефона. Но моля съда за малко повече свобода. Обвинението повдигна въпроса за фейсбук едва тази сутрин и аз се опитвам да реагирам. Можем да изчакаме, докато разполагаме с доказателство, или докато защитата призове Дон Дрискъл на свидетелската скамейка, и тогава госпожа Фриман ще има възможност да види дали го представям за такъв, какъвто не е.

— Възнамерявате ли да го призовете?

— Едва ли ми остава друг избор, след като обвинението реши да се занимава със старите постове на моята доверителка във фейсбук.

— Добре тогава, ще изчакаме показанията на господин Дрискъл. Но да не ме разочаровате, господин Холър, като дойдете в съда и ми заявите, че се отказвате. Няма да се зарадвам много, ако се случи така.

— Да, ваша чест.

Върнахме се на местата си и аз отново зададох въпроса на Лиза.

— Дон Дрискъл свързвал ли се е с вас във фейсбук или където и да е другаде? Казвал ли ви е, че работи в АЛОФТ?

— Не.

— Чували ли сте за АЛОФТ?

— Да. Това е фирма, конвейер за просрочени ипотeki. Тя движи цялата документация по ипотеките от името на банки като Уест Ланд.

— Тази фирма ли се занимаваше с просрочената ипотека на вашата къща?

— Да, изцяло.

— АЛОФТ съкращение ли е? Знаете ли какво означава?

— А. Луис Опарицио Файненшъл Текнолъджис. Така се казва фирмата.

— Добре. Какво ще си помислите, ако този Доналд Дрискъл, който е ваш приятел във фейсбук, е бил служител в АЛОФТ?

— Ще си помисля, че някой в АЛОФТ следи всичките ми постове.

— Тоест този Дрискъл трябва да е знаел къде сте били и къде ще ходите, нали така?

— Да.

— И е бил осведомен за вашите постове от миналия септември, в които пишете, че сте намерили мястото за паркиране на господин Бондюрант в гаража на банката и че ще го чакате там, нали така?

— Да, точно така.

— Благодаря, Лиза. Нямам повече въпроси.

На връщане към масата на защитата крадешком хвърлих поглед към Фриман. Прокурорката вече не сияеше. Взираше се право пред себе си. Хвърлих поглед и към галерията, ала Маги вече я нямаше.

43.

Следобедът принадлежеше на Шамирам Арсланиян, моята експертка по криминалистика от Ню Йорк. Успешно бях използвал Шами в предишни процеси и сега възнамерявах да го направя отново. Тя имаше дипломи от Харвард, Масачузетския технологичен институт и „Джон Джей“, в момента работеше като научен сътрудник в последния и притежаваше очарователна и телегенична външност. Отгоре на всичко се отличаваше с честност, която се излъчваше от всяка нейна дума на свидетелската скамейка. Олицетворение на адвокатската мечта. Естествено, Шами продаваше услугите си, но приемаше работата само ако е убедена в научните резултати и в показанията си. Нещо повече, в това дело тя ми носеше още едно предимство. Беше абсолютно еднаква на ръст с моята клиентка.

През обедната почивка Арсланиян бе поставила пред ложата на съдебните заседатели своя манекен — мъжка фигура, висока точно метър осемдесет и осем и половина, колкото Мичъл Бондюрант с обувки. Манекенът беше облечен в костюм, подобен на носения от Бондюрант в деня на убийството, и имаше абсолютно същите обувки. Ставите му бяха подвижни и позволяваха на криминалистката да демонстрира всички естествени човешки движения.

След като съдията откри заседанието и моята свидетелка зае мястото си, аз надълго и широко разгледах внушителната ѝ професионална биография. Искрах съдебните заседатели да разберат постиженията на тази жена и да харесат непосредственото ѝ поведение. Искрах също да осъзнаят, че нейните способности и познания я поставят на друга плоскост от криминалистите, призовани като свидетели на обвинението. По-висока плоскост.

Щом направих нужното впечатление, преминах на въпроса за манекена.

— Добре, доктор Арсланиян, аз ви помолих да анализирате някои аспекти от убийството на Мичъл Бондюрант, нали така?

— Да.

— И по-конкретно исках да проучите физиката на престъплението, нали?

— Да, по същество вие ме помолихте да установя дали вашата клиентка е можела да извърши престъплението по начина, по който твърди полицията.

— И вие заключихте, че е можела.

— Ами, и да, и не. Установих, че е можела да го извърши, но не по начина, по който твърдят детективите.

— Бихте ли пояснили заключението си?

— Предпочитам да го демонстрирам, като използвам себе си в ролята на клиентката ви.

— Колко сте висока, доктор Арсланян?

— Метър и шейсет без обувки, точно колкото ми казаха, че е висока Лиза Трамъл.

— Освен това аз ви пратих чук, който е идентичен с открития и обявен от полицията за оръжие на убийството. Нали така?

— Да, нося го.

Взе чука от плота пред свидетелската скамейка и го повдигна.

— Също така получихте от мен снимки на градинските обувки, иззети от незаключения гараж на обвиняемата, върху които по-късно е била открита кръвта на убития.

— Да, точно така, и успях да намеря абсолютно същите в интернет. В момента съм обута с тях.

Изпружи единия си крак отстрани на перилата, за да покаже обувката. В залата се разнесе учтив смях. Помолих съдията да позволи на свидетелката да демонстрира заключенията си и той се съгласи, въпреки възражението на Фриман.

Арсланян започна демонстрацията.

— Зададох си следния въпрос. Може ли жена с ръста на обвиняемата, а именно метър и шейсет, също като моя, да е нанесла фаталния удар по темето на мъж, който е висок метър осемдесет и осем и половина с обувки. Сега, чукуът дава още двайсет и пет сантиметра, но дали е достатъчно? Такъв беше въпросът ми.

— Позволете да ви прекъсна, докторе. Бихте ли ни разказали за своя манекен и как сте го подготвили за свидетелските си показания?

— Разбира се. Дами и господа, запознайте се с Мани. Използвам го винаги когато свидетелствам в процеси и когато провеждам

експерименти в лабораторията си в „Джон Джей“. Той има стави като истински човек и мога да го разглобявам, ако се налага. А най-хубавото е, че никога не ми отговаря и не ми казва, че съм изглеждала дебела с дънки.

Тези думи отново ѝ спечелиха любезен смях.

— Благодаря, докторе — побързах да се намеся, преди съдията да ѝ скръцне със зъби да се държи сериозно. — Моля, продължете демонстрацията.

— Е, въз основа на протокола за аутопсията, снимките и скиците, аз определих с помощта на манекена мястото, където е бил нанесен фаталният удар. Благодарение на отвора за пирони знаем, че господин Бондюрант е бил ударен изотзад. А от еднаквата дълбочина на депресионната фрактура на черепа ни е известно, че е бил ударен равномерно по темето. Следователно, като поставим чука под прав ъгъл ето така...

Тя се качи на ниска сгъваема стълба до Мани, долепи ударната повърхност на чука равномерно към темето му и го прихвана с два ластика под брадичката на безликия манекен. После слезе и посочи чука и дръжката му, която стоеше под прав ъгъл успоредно на пода.

— Както виждате, така не може да се получи. Аз съм един шейсет и четири с тези обувки, обвиняемата е един шейсет и четири с тези обувки, а дръжката на чука е там горе.

И протегна ръка към чука. Нямаше как да го достигне.

— Това ни показва, че фаталният удар не може да е нанесен от обвиняемата, ако пострадалият е бил в изправена поза. Добре, какви други пози са възможни с оглед на това, което ни е известно? Знаем, че е бил нападат отзад, тъй че ако пострадалият е бил наведен напред — да речем, че си е изпуснал ключовете или нещо подобно, — виждате, че пак не се получава, защото не мога да стигна до чука през гърба му.

Докато говореше, тя наведе манекена в кръста и се пресегна изотзад към дръжката на чука.

— Не, не става. В продължение на два дни в свободното си време между лекциите търсих други начини да нанеса удара, но единственият начин е, ако пострадалият е стоял на колене или е клекнал по някаква причина. Или ако е гледал нагоре към тавана.

Шами отново изправи манекена, после наклони главата му назад, дръжката се насочи надолу и тя я хвана.

Позата явно беше удобна, но Мани гледаше почти отвесно нагоре.

— Според резултатите от аутопсията по двете колена е имало сериозни охлузвания и дори пателата е била пукната. Тези травми са приписани на падането на господин Бондюрант на земята след като е бил ударен. Първо се е свлякъл на колене и после е паднал по очи. Та при такива контузии по коленете изключвам възможността да е бил коленичил или клекнал. Остава само това.

Криминалистката посочи главата на манекена, наклонена силно назад с лице нагоре. Погледнах към съдебните заседатели. Всички я наблюдаваха напрегнато като първокласници.

— Добре, докторе, ако върнете главата в нормално положение или даже със съвсем леко повдигната брадичка, можете ли да определите в конкретни граници ръста на истинския извършител на това престъпление?

Фриман скочи и възрази. Беше побесняла.

— Ваша чест, това не е научно изследване, това си е чисто шарлатанство. Цялата тази работа е вятър и мъгла, а сега той иска от нея да даде ръста на човек, който може да го е извършил?! Не е възможно да се установят точно позата или наклонът на главата на пострадалия...

— Ваша чест, заключителната пледоария е чак другата седмица — прекъснах я аз. — Ако обвинението има възражение, нека колегата го изложи пред съда, а не да говори на съдебните заседатели и да се опитва да ги убеди...

— Добре — каза съдията. — Млъкнете и двамата. Господин Холър, дадох ви голяма свобода с тази свидетелка. Но бях склонен да се съглася с госпожа Фриман, преди тя прекалено да се разгорещи. Възражението се приема.

— Благодаря, ваша чест — отвърна прокурорката, като че ли току-що са я избавили от изоставяне в пустинята.

Овладях се, погледнах свидетелката и нейния манекен, после проверих записките си и накрая кимнах. Бях получил каквото можех.

— Нямам повече въпроси.

Обвинението имаше въпроси, но колкото и да се мъчеше да открие противоречия в показанията и заключенията на Шами Арсланян, опитната прокурорка така и не успя да накара опитната

свидетелка да отстъпи и на педя от думите си. Фриман я държа на скамейката близо четирийсет минути, ала единствената ѝ спечелена точка дойде от признанието на нюйоркската криминалистка, че е невъзможно със сигурност да се установи точно какво се е случило в гаража, когато е бил убит Бондюрант. В началото на седмицата съдията ни беше предупредил, че в петък ще свършим по-рано заради окръжна конференция на съдиите, планирана за късния следобед. Затова нямахме следобедна почивка и работихме почти до четири, когато Пери закри заседанието. Уикендът ми започваше с усещането, че съм спечелил предимство. Бяхме разклатили обвинението, като хвърлихме съмнение върху много от доказателствата и после приключихме седмицата с опровержението на Лиза Трамъл и нейното твърдение, че е жертва на инсценировка, както и с предположението на моята криминалистка, че физически не е възможно обвиняемата да е извършила престъплението. Естествено, освен ако не е нанесла фаталния удар, докато Бондюрант е гледал право нагоре към тавана на гаража.

Смятах, че тези семена на съмнението са пуснали кълнове. Нещата вървяха добре за мен и след като си събрах багажа, се задържах на масата на защитата, търсейки в една папка нещо, каквото там всъщност нямаше. Почти очаквах Фриман да дойде и да ме помоли да убедя клиентката си да приеме споразумение.

Ала това не се случи. Когато вдигнах поглед от безсмисленото си търсене, нея я нямаше.

Слязох с асансьора на втория етаж. Всички съдии може и да си тръгваха по-рано заради конференцията за подронените принципи на благоприличие в съда, но предполагам, че в окръжна прокуратура, както обикновено, работят до пет. На гишето попитах за Маги Макфърсън и ме пуснаха да вляза. Тя имаше общ кабинет със свой колега, който за щастие беше на почивка. Бяхме сами. Придърпах стола от бюрото на отсъстващия прокурор и седнах пред Маги.

— Днес на два пъти идвах в съда — осведоми ме бившата ми жена. — Погледах прекия разпит на госпожата от „Джон Джей“. Добра свидетелка.

— Да, добра е. И аз те видях. Не знаех заради кого си дошла — заради мене или заради Фриман.

Тя се усмихна.

— Може би заради себе си. Още се уча на разни неща от теб, Холър.

Беше мой ред да се усмихна.

— Маги Страшната се учи от мене?! Наистина ли?

— Ами...

— Не, не ми отговаряй.

И двамата се засмяхме.

— Така или иначе, радвам се, че дойде — продължих аз. — Как сте този уикенд с Хей?

— Не знам. Никъде няма да ходим. Предполагам, че ти ще имаш работа.

Кимнах и казах:

— Трябва да открием един човек. А понеделник и вторник ще са най-важните дни в процеса. Но може да направим едно кино или нещо подобно.

— Дадено.

Известно време помълчахме. Току-що беше приключил един от най-хубавите ми дни в съда за цялата ми кариера и все пак ме пронизваше задълбочаващо се усещане за загуба, тъга. Погледнах бившата си съпруга.

— Никога няма да се съберем пак, нали, Маги?

— Моля?

— Току-що го осъзнах. Искаш да си останем както сме сега. Да се подкрепяме един друг, но да не сме като някога. Никога няма да се съгласиш.

— Защо държиш точно сега да водим този разговор, Майкъл? Ти си по средата на процеса и...

— Аз съм по средата на живота си, Магс. Ще ми се да имаше начин с Хейли да се гордее с мене.

Тя се наведе напред, протегна ръка и долепи длан до бузата ми, после я отдръпна.

— Мисля, че Хейли се гордее с теб.

— Нима? Ами ти?

Маги се усмихна, ала малко тъжно.

— Според мен трябва да се прибереш вкъщи и да не мислиш за това, за процеса и за каквото и да е друго. Поне тази вечер. Остави ума си да се прочисти от хаоса. Отпусни се.

Поклатих глава.

— Не мога. В пет имам среща с един доносник.

— По делото Трамъл ли? Какъв доносник?

— Няма значение и не се опитвай да смениш темата. Никога няма напълно да ми простиш и да забравиш, нали? Не ти е присъщо и може би тъкмо това те прави толкова добра прокурорка.

— Ааа, много съм добра, да. Затова ме натикаха във Ван Найс да се занимавам с въоръжени грабежи.

— Това е политика. Няма нищо общо със способностите и всеотдайността.

— Няма значение. А и сега не мога да водя този разговор. Още съм на работа, а ти трябва да ходиш на среща със своя доносник. Защо не ми се обадиш утре, ако искаш да заведеш Хейли на кино? Сигурно ще ти я оставя, докато аз домакинствам или нещо подобно.

Изправих се. Знам кога една кауза е изгубена.

— Добре, тръгвам си. Ще ти звънна утре. Но се надявам и ти да дойдеш с нас на кино.

— Ще видим.

— Добре.

За по-бързо слязох по стълбището. Пресякох площада и се насочих на север по Силмар към Виктъри. Скоро стигнах до паркираната до тротоара играчка на Сиско — любимия му харли дейвидсън модел 1963-та с перлено черен резервоар и калници. Подсмихнах се. Лорна, моята втора бивша жена, наистина ме бе послушала. За пръв път.

Беше го оставила отключен: сигурно смяташе, че е на сигурно място пред съдебната палата и съседния полицейски участък. Забутах го по Силмар. Сигурно съм представлявал страхотна гледка — мъж в най-хубавия си костюм на Корнелиани бута харли по улицата, с куфарче, подпряно върху кормилото.

Когато най-после стигнах до офиса, още беше четири и половина, трийсет минути преди насрочената среща с Хърб Дал. Свиках служебно съвещание и се опитах отново да се задълбая в делото като начин да пропъдя мислите за разговора с Маги. Казах на Сиско къде съм паркирал мотора му и поисках актуална информация за проверката им на списъка с приятелите на нашата клиентка във фейсбук.

— Първо, защо не знаех за акаунта ѝ във фейсбук, по дяволите?

— Аз съм виновна — бързо отвърна Аронсън. — Както вече ти казах, знаех за него и дори приех искането ѝ за сприятеляване. Просто не съзнавах значението му.

— И на мене ми беше убягнало — прибави Сиско. — Тя се сприятели и с мен. Хвърлих един поглед и не забелязах нищо. Трябваше да проверя по-сериозно.

— И аз — присъедини се към хора Лорна.

Плъзнах очи по лицата им. Имах си работа с единен фронт.

— Страхотно. Явно е убягнало и на четиримата, а нашата клиентка не си е направила труда да ни каже. Тъй че групово сме уволнени.

Замълчах за ефект.

— Добре, ами това име, дето изскочи? Този Дон Дрискъл. Откъде се появи и известно ли ни е нещо друго? Фриман може неволно да ни е подхвърлила ключа за цялото дело. Какво имаме?

— Както знаеш, през февруари АЛОФТ е бил продаден на инвестиционния фонд Ле Мюър — започна Сиско.

— Опарицио остава президент. Тъй като Ле Мюър е публично акционерно дружество, цялата сделка се контролира от Федералната комисия по търговията и информацията е достъпна за акционерите. Включително списък на служителите, които са щели да останат в АЛОФТ след сливането. Разполагам с този списък. Съставен е на петнайсети декември.

— Започнахме да сравняваме служителите на АЛОФТ със списъка на приятелите на Лиза във фейсбук — пое щафетата Бълокс. — За щастие Доналд Дрискъл е в самото начало на азбуката и бързо се натъкнахме на него.

Кимнах. Бях впечатлен.

— И кой е този Дрискъл?

— В документите на ФКТ името му фигурираше в графата „информационни технологии“ — отвърна Сиско.

— И аз се обадох в ай ти отдела в АЛОФТ и попитах за него. Отговориха ми, че Доналд Дрискъл е работил там, но трудовият му договор изтекъл на първи февруари и не бил продължен. Напуснал е.

— Започнахте ли да го търсите?

— Да. Обаче това име е широко разпространено и върви бавно. Веднага щом открием нещо, ти пръв ще научиш.

Проверката на имена от частния сектор винаги отнема време. Друго си е да си ченге и просто да въведеш името в една от многобройните база данни на правоохранителните органи.

— Не се отпускате — казах. — Цялата игра може да е тук.

— Не се безпокой, шефе — усмихна се Сиско. — Никой не се отпуска.

44.

Доналд Дрискъл, трийсет и една годишен, бивш служител в АЛОФТ, живееше в Белмонт Шор, Лонг Бийч. В неделя сутрин двамата със Сиско отидохме да му връчим призовка, като се надявахме, че ще приеме да си поговорим, преди да го разпитам на свидетелската скамейка.

Рохас се съгласи да работи през почивния ден, за да компенсира донякъде предишните си провинения, така че със Сиско седяхме отзад и той ми излагаше заключенията си от последните си разследвания по убийството на Бондюрант. Нямахме съмнение, че елементите на защитата си застават по местата, и Дрискъл спокойно можеше да се окаже свидетелят, който ще положи последния штрих.

— Знаеш ли, може и да спечелим, ако Дрискъл ни помогне и каже това, което си мисля — отбелязах аз.

— Което е съмнително — отвърна Сиско. — Виж, трябва да сме готови за всичко с този тип. Защото спокойно може и да е той. Знаеш ли колко е висок? Един деветдесет и пет. Пише го в шофьорската му книжка.

Погледнах го.

— Която не би трябвало да съм видял, но до която случайно имам достъп — прибави моят следовател.

— Не ми съобщавай за извършени престъпления, Сиско.

— Просто казвам, че съм видял информацията от книжката му, нищо повече.

— Добре. Да оставим нещата така. Та какво предлагаш да направим, когато отидем там? Аз си мислех просто да почукаме на вратата.

— Да. Но въпреки това трябва да внимаваш.

— Ще се скрия зад тебе.

— Да, ти си истински приятел.

— Така си е. И между другото, ако утре те призова да свидетелстваш, ще се наложи да дойдеш с риза с ръкави и яка. Трябва да си представителен бе, човек. Не знам как те търпи Лорна.

— Търпи ме по-дълго, отколкото тебе.

— Да, тук си прав.

Обърнах се и погледнах през прозореца. Имах две бивши жени, които навярно бяха най-добрите ми приятели. Но само толкова. Бях ги имал, ала не бях успял да ги задържа. Какво говореше това за мен? Живеех с мечтата, че някой ден тримата с Маги и дъщеря ми пак ще заживеем като едно семейство. Само че това никога нямаше да се случи.

— Добре ли си, шефе?

Отново се обърнах към Сиско.

— Да, защо?

— Не знам. Изглеждаш малко неуверен. Защо не ме оставиш аз да почукам на вратата и ако той се съгласи да говори, ще ти кликна по мобилния.

— Не, ще го направим заедно.

— Ти си шефът.

— Да, аз съм.

Обаче се чувствах като неудачник. И в този момент реших да променя нещата и да намеря начин да се спася. Веднага след процеса.

Белмонт Шор има атмосфера на крайбрежно градче, въпреки че е квартал на Лонг Бийч. Дрискъл живееше в морскосиньо-бяла двуетажна кооперация в стила на петдесетте години на XX век край Бейшор, близо до кея.

Апартаментът се намирал на втория етаж и имаше външен коридор. Номер 24 беше по средата. Сиско почука и зае позиция отстрани на вратата, оставяйки ме изправен отпред.

— Майтапиш ли се? — попитах.

Той само ме погледна. Нямаше майтап.

Отстъпих настрани. Зачакахме, но никой не отговори, въпреки че още нямаше десет. Сиско повдигна вежди: питаше какво да прави.

Не отговорих. Обърнах се към парапета и погледнах надолу към паркинга пред блока. Няколкото свободни места бяха номерирани. Посочих натам.

— Дай да потърсим двама и четвърти номер и да видим дали колата му е тука.

— Ти върви — отвърна Сиско. — Аз ще поогледам наоколо.

— Какво ще поогледаш?

Не виждах нищо за проверяване. Един и половина метровият коридор минаваше пред всички апартаменти на втория етаж. Нямахме мебели и колела, само бетон.

— Ти просто иди да видиш на паркинга.

Слязох долу. След като се наведох да надникна под предниците на три коли, за да прочета написания на тротоара номер, разбрах, че номерата не съответстват на апартаментите. В кооперацията имаше дванайсет квартири, от 1 до 6 на долния и от 21 до 26 на горния етаж. Паркинг местата обаче бяха номерирани от 1 до 16. Предположих, че по тази схема Дрискъл трябва да е на номер 10, ако всеки апартамент разполага с място за паркиране, което ми се стори логично, тъй като имаше само шестнайсет места и видях, че по две са предназначени за гости и инвалиди.

Тъкмо пресмятах числата и зяпах десетгодишното БМВ, паркирано на номер 10, когато Сиско ме повика. Погледнах нагоре и той ми махна.

Качих се. Той стоеше пред отворената врата на апартамент 24 и ми даде знак да вляза.

— Спеше, ама накрая ми отвори.

Влязох вътре и видях чорлав мъж, седнал на диван в оскъдно мебелирана дневна. Косата му стърчеше на замръзнали къдрици и възли отдясно. Беше се наметнал с одеяло. Въпреки това бях сигурен, че е човекът от снимката, която Сиско бе свалил от акаунта на Доналд Дрискъл във фейсбук.

— Лъже — заяви мъжът. — Не съм го канил. Той разби вратата.

— Не, покани ме — възрази Сиско. — Имам свидетел.

И ме посочи. Мъжът проследи показалеца му с мътен поглед и за пръв път вдигна очи към мене. Видях, че ме е познал. Наистина беше Дрискъл. И бяхме попаднали на нещо.

— Ей, гледайте сега, не знам каква е...

— Вие ли сте Доналд Дрискъл? — попитах.

— Нищо няма да ти кажа. Не може да разбивате...

— Ей! — изрева Сиско.

Мъжът чак подскочи. Даже аз се сепнах, тъй като тази нова тактика на разпит ме изненада.

— Просто отговори на въпроса — по-спокойно продължи моят следовател. — Ти ли си Доналд Дрискъл?

— Кой пита?

— Знаеш кой пита — казах аз. — Позна ме още щом ме видя. И знаеш защо сме тук, Доналд, нали?

Приблжих се и извадих призовката от джоба на якето си. Дрискъл беше висок, но мършав и бял като вампир, което ми се стори странно, понеже живееше на една пряка от плажа. Пуснах сгънатия документ в скута му.

— Какво е това? — попита той и го метна на пода, без да го разгъне.

— Това е призовка и можеш да я изхвърлиш, без да я прочетеш, обаче няма никакво значение. Призовката ти е връчена, Доналд. Имам свидетел и съм съдебен служител. Ако утре в девет не се появиш да свидетелстваш, гарантирам ти, че до обед ще се озовеш в затвора по обвинение в неуважение към съда.

Дрискъл се наведе и вдигна призовката.

— Ти майтапиш ли се с мен? Заради тебе ще ме убият.

Хвърлих поглед към Сиско. Определено бяхме попаднали на нещо.

— За какво говориш?

— Говоря за това, че не мога да свидетелствам! А съм се приближил до съда, а са ме очистили. Сигурно и в момента наблюдават квартирата ми!

Пак погледнах Сиско и отново насочих вниманието си към мъжа на дивана.

— Кой ще те убие, Доналд?

— Няма да ти кажа. Ти кой си мислиш, а?

Замери ме с призовката и тя отскочи от гърдите ми и падна на земята. Дрискъл скочи от дивана и понечи да се втурне към отворената врата. Одеялото се свлече от раменете му и видях, че е само по гащета и потник. Преди да направи и три крачки, Сиско го блъсна с тяло като футболен защитник и Дрискъл отхвърча към стената и се строполи на пода. Поставеният в рамка постер на момиче със сърф се откачи и рамката се разби на пода до него.

Моят следовател спокойно се наведе, изправи Дрискъл и го върна на дивана. Отидох при вратата и я затворих — опасявах се, че трясъкът може да доведе някой любопитен съсед.

— Не можеш да избягаш от това, Доналд — казах спокойно. — Разкажи ни каквото знаеш и какво си направил. Можем да ти помогнем.

— Ще помогнете да ме убият, задници такива. И май ми строшихте рамото, мамка ви!

Раздвижи ръката и рамото си, все едно загреваше за мач. Лицето му се сгърчи.

— Как си? — попитах.

— Нали ти казах, май е счупено. Усетих, че нещо поддава.

— Нямаше да можеш да я движиш, ако беше счупена — отбеляза Сиско.

Гласът му прозвуча заплашително, сякаш щеше да има още последици, ако наистина има счупено. Заговорих кротко и доброжелателно.

— Какво знаеш, Доналд? Защо представляваш опасност за Опарицио?

— Нищо не знам и не съм казал това име — ти го каза.

— Разбери, връчена ти е валидна призовка. Можеш да дойдеш и да свидетелстваш, или да останеш в затвора, докато го направиш. Помисли за следното обаче. Ако свидетелстваш за АЛОФТ и за това, което си направил, ще бъдеш защитен. Никой няма да ти направи нищо, защото ще е очевидно откъде е дошло. Това е единственият ти изход.

Той поклати глава.

— Да бе, очевидно, ако го направят сега. Ами след десет години, когато никой няма да си спомня за тъпия ти процес и те ще могат да се скрият зад всичките пари на света?

Нямаше какво да му отговоря.

— Виж, съдят моя клиентка, животът ѝ е заложен на карта. Тя има малък син, а се опитват да ѝ отнемат всичко. Няма да...

— Майната му, тя сигурно го е извършила. Говорим за две различни неща. Аз не мога да ѝ помогна. Нямам доказателства. Нямам нищо. Просто ме оставете на мира! Ами моят живот? И аз искам да живея.

Погледнах го и тъжно поклатих глава.

— Не мога да те оставя на мира. Утре ще те призова за свидетел. Имаш право да откажеш да отговаряш. Даже можеш да се позовеш на

Петата поправка, ако си извършил престъпления. Обаче ще дойдеш и те ще са там. Ще разберат, че ще си имат проблем с тебе. Най-добре си кажи всичко, Доналд. Признай си и ще получиш защита. След пет или след десет години — те никога няма да могат да ти направят нищо, понеже всичко ще е написано черно на бяло.

Дрискъл се взираше в един пълен с монети пепелник на масичката, ала виждаше нещо друго.

— Може би трябва да си взема адвокат — каза накрая.

Хвърлих поглед към Сиско. Тъкмо това не исках да се случи. Свидетел със собствен адвокат никога не е на добре.

— Естествено, чудесно, ако имаш адвокат, доведи го. Обаче адвокатът няма да попречи на този процес. Призовката е желязна, Доналд. Адвокатът ще ти вземе един бон, за да се опита да я обжалва, но няма да се получи. Така само ще ядосаш съдията, че му губиш времето.

Джииесемът ми започна да звъни. Беше достатъчно рано в неделя сутрин, за да е необичайно. Извадих го от джоба си и погледнах дисплея. Маги Макфърсън.

— Помисли за това, което ти казах, Доналд. Трябва да отговоря на телефона, но няма да се бавя.

Докато натисках клавиша, излязох в кухнята.

— Маги? Всичко наред ли е?

— Естествено, защо не?

— Не знам. Малко е рано за неделя. Хейли още ли спи?

В неделя дъщеря ми винаги си отспиваше. Ако не я събудеха, можеше да откара до следобед.

— Разбира се. Звъня ти само защото вчера не ни се обади, тъй че, предполагам, киното ще е днес.

— Уф...

Смътно си спомнях, че в петък следобед бях обещал да отидем на кино.

— Зает си.

Каза го с оня тон. Осъдителния — „изобщо не може да ти се вярва“.

— В момента. В Лонг Бийч съм, имам разговор със свидетел.

— Значи няма да има кино, така ли? Това ли да й предам?

От дневната долитаха гласовете на Сиско и Дрискъл, ала бях прекалено разсеян, за да чуя за какво говорят.

— Не, Маги, просто не съм сигурен кога ще свърша. Чакай да приключа и ще ти се обадя. Тя още няма да се е събудила.

— Добре, ще те изчакаме.

И затвори, преди да успея да ѝ отговоря. Прибрах джиесема и се огледах. Кухнята явно беше най-рядко използваното помещение в апартамента.

Върнах се в дневната. Дрискъл продължаваше да седи на дивана, а Сиско достатъчно близо до него, за да предотврати поредния опит за бягство.

— Доналд току-що ми каза, че иска да свидетелства — осведоми ме моят следовател.

— Наистина ли? Защо реши така, Доналд?

Минах покрай Сиско, за да застана пред Дрискъл. Той ме погледна и сви рамене, после кимна към Сиско.

— Той каза, че никога не си губил свидетел и че ако се стигнело дотам, имал познати, дето щели да се справят с техните хора, без да им мигне окото. И май му повярвах.

Кимнах и аз и за миг си спомних тъмната стая в клуба на Светците. Бързо прогоних тази мисъл от ума си.

— Така си е. Значи искаш да ни съдействаш, така ли?

— Да. Ще кажа всичко, каквото знам.

— Добре. В такъв случай да започнем още сега.

45.

В началото на процеса Андреа Фриман беше отстранила младшата ми сътрудничка Дженифър Аронсън от масата на защитата, оспорвайки също призоваването ѝ като свидетел. В понеделник сутрин, когато дойде време Дженифър да даде показания, прокурорката се опита да го предотврати въз основа на това, че нямало връзка с обвиненията. Първия път не бях успял, но сега смятах, че боговете на правото са на моя страна. А и съдията продължаваше да ми е длъжник, след като по-рано бе отсъдил в полза на обвинението по два важни въпроса.

— Ваша чест, това възражение не може да е искрено — заявих аз. — Вижте какъв мотив за убийството представи колегата пред съдебните заседатели. Пострадалият искал да отнеме дома на обвиняемата и тя го убила от гняв. Това е цялата аргументация на обвинението. Тъй че да възразява сега срещу свидетелка, която ще изложи подробностите за тази уж подбуждаща причина, просрочената ипотека, въз основа на липса на връзка с делото, е най-малкото благовиден предлог, а всъщност си е чисто лицемерие.

Съдията отсъди, без да губи време.

— Възражението срещу свидетелката се отхвърля. Поканете съдебните заседатели.

Щом заседателите се настаниха и Аронсън зае свидетелската скамейка, пристъпих към прекия разпит. Започнах с изясняване на въпроса защо тъкмо тя е експерт на защитата по просрочената ипотека на Лиза Трамъл.

— Вие не сте официалният адвокат по просрочената ипотека на Трамъл, нали?

— Не, бях ваша младша сътрудничка.

Кимнах.

— В това си качество вие всъщност вършехте цялата работа, докато на документите стоеше моето име, нали така?

— Да. Аз подготвих повечето документи по делото. Участвах в него отначало докрай.

— Такъв е животът на току-що завършилия юрист.

— Да, явно.

Усмихнахме се един на друг. Оттам стъпка по стъпка я преведох през процедурата по обявяването на ипотеката за просрочена. Не искам да кажа, че трябва да говориш снизходително на съдебните заседатели, а просто по универсално разбираем начин. Това са дванайсет души, от брокери до домакини, всички с различен житейски опит. А трябва да им разкажеш една и съща история. И имаш само една възможност. Това е номерът. Дванайсет души, една история. Която да говори еднакво на всички.

Щом разгледах финансовите и правните проблеми на клиентката си, преминах на въпроса как са играли играта Уест Ланд и техните подизпълнители от АЛОФТ.

— Какво направихте първо, след като получихте материалите по това дело?

— Ами, вие ми бяхте казали да си създам навик да проверявам всички дати и подробности. Да проверявам във всяко дело дали ищецът е правоимащ, тоест дали институцията, която подава иска за обявяване на ипотеката за просрочена, наистина има право на това.

— Но в този случай не е ли очевидно, след като семейство Трамъл почти четири години са изплащали ипотеката си на Уест Ланд, преди да изпаднат във финансови затруднения?

— Не непременно, тъй като бяхме установили, че в средата на десетилетието бизнесът с жилищни кредити се е разраснал неимоверно много. Били са дадени толкова кредити, които след това са били препродадени, че в много случаи документите за прехвърлянето така и не са били попълнени. В този случай всъщност нямаше значение на кого са изплащали кредита си семейство Трамъл. Важното беше коя организация законно притежава ипотеката.

— Добре, какво направихте, след като проверихте датите и подробностите по ипотеката на семейство Трамъл?

Фриман отново възрази, че това нямало връзка с делото, и съдията пак отхвърли възражението. Нямаше нужда да повтарям въпроса на Аронсън.

— Когато проверих датите и подробностите, открих противоречия и данни за измама.

— Бихте ли обяснили по-конкретно?

— Да. Имаше безспорни доказателства, че документите за прехвърлянето са подправени, за да може Уест Ланд да обяви ипотеката за просрочена.

— Носите ли тук тези документи?

— Да. Можем да ги покажем в пауър пойнт презентация.

— Моля, заповядайте.

Дженифър отвори лаптопа си върху плота пред свидетелската скамейка и стартира програмата. Въпросният документ се появи на екраните.

— Какво виждаме тук? — попитах спокойно.

— Ако позволите да обясня. Преди шест години Лиза и Джеф Трамъл купили дома си, като получили кредит чрез брокерската фирма Жилищни кредити Сити Про. Впоследствие Сити Про групирани тяхната ипотека в пакет с още петдесет и девет на подобна стойност. Уест Ланд купили целия пакет и следователно са били длъжни да се погрижат ипотеката на всеки от тези имоти да бъде прехвърлена със съответните правни документи на името на банката. Това обаче не е било направено. В случая със семейство Трамъл собствеността не е била прехвърлена.

— Откъде знаете? Този документ пред нас не е ли точно за прехвърляне на собствеността?

Излязох иззад катедрата и посочих екраните.

Аронсън продължи:

— Този документ уж е за прехвърляне на ипотеката, но ако отидем на последната страница...

Натисна клавиша със стрелка надолу и „прелисти“ документа. На последната страница бяха подписите на банковия представител и нотариуса. Там беше и задължителният печат за нотариална заверка.

— Тук правят впечатление две неща — продължи Дженифър. — Според заверката, виждате, че документът уж е подписан на шести март две хиляди и седма, тоест малко след като Уест Ланд купили кредитния пакет от Сити Про. Банката е била представлявана от някоя си Мишел Моне. Досега не успяхме да открием жена с такова име, която да е или да е била служител на Уест Ланд Нешънъл в каквото и да е качество, в който и да е банков клон. Вторият проблем е нотариалният печат. Ясно се вижда датата на изтичане на валидността му: две хиляди и четиринайсета.

Тук тя замълча, както го бяхме репетирали, като че ли измамата с нотариалния печат е очевидна за всички. Престорих се, че чакам още разяснения.

— Добре, какво като датата на изтичане на валидността е две хиляди и четиринайсета? — попитах накрая.

— Щатът Калифорния издава нотариални лицензи с валидност пет години. Това означава, че този нотариален печат е издаден през две хиляди и девета, и все пак нотариалната заверка на документа е от шести март две хиляди и седма. Този нотариален печат не е издаден през две хиляди и седма. Следователно документът, прехвърлящ на Уест Ланд Нешънъл собствеността върху ипотеката на имота на семейство Трамъл, е фалшив.

Върнах се на катедрата, за да прегледам бележките си и да дам възможност на съдебните заседатели да осмислят добре показанията на Аронсън. Крадешком хвърлих поглед към ложата и забелязах, че неколцина от тях още се взират в екраните. Чудесно.

— И какво означаваше за вас тази измама?

— Че можем да оспорим правото на Уест Ланд да обяви ипотеката на имота на семейство Трамъл за просрочена. Банката не беше законен притежател на ипотеката. Тя продължаваше да се води на Сити Про.

— Съобщихте ли на Лиза Трамъл за това откритие?

— На седемнайсети декември миналата година проведохме среща с клиентката, на която присъствахме ние с вас и Лиза. Съобщихме ѝ, че разполагаме с ясно и убедително доказателство за документна измама. Казахме ѝ също, че ще го използваме, за да преговаряме за положителен изход от нейната ситуация.

— Как реагира тя?

Фриман възрази, че отговорът на този въпрос може да е основан само на непреки наблюдения. Аз я контрирах, заявявайки, че ми е било позволено да изясня психическото състояние на обвиняемата по време на убийството. Съдията се съгласи и разреши на Аронсън да отговори.

— Лиза беше много щастлива и оптимистично настроена. Каза, че това било подранил коледен подарък — да знае, че няма да изгуби дома си скоро.

— Благодаря. Добре, впоследствие вие написахте писмо до Уест Ланд Нешънъл, което аз подписах. Какво съдържаше то?

— В него се излагаха доказателствата за измамата. Писмото беше адресирано до Мичъл Бондюрант.

— И каква беше целта на това писмо?

— С него трябваше да поставим началото на преговорите, за които бяхме съобщили на Лиза Трамъл. Искахме да информираме господин Бондюрант какво прави АЛОФТ от името на банката. Смятахме, че господин Бондюрант няма да иска да се стигне до публично разкриване на измамата и че това ще улесни преговорите в полза на нашата клиентка.

— Когато написахте това писмо, знаехте ли, че господин Бондюрант ще го препрати на Луис Опарицио в АЛОФТ?

— Не.

— Благодаря. Нямам повече въпроси.

Съдията обяви сутрешна почивка и Дженифър зае стола на клиентката ни, след като Лиза и Хърб Дал излязоха да се поразтъпчат в коридора.

— Най-после доживях да седна на това място — каза тя.

— Не се бой, от утре си тук. Страхотно се справи, Бълокс. Сега започва трудното.

Погледнах Фриман, която беше останала на масата на обвинението и довършваше плана си за кръстосания разпит.

— Просто помни, че имаш право да мислиш колкото искаш. Когато ти задава тежък въпрос, поemi си дъх, успокой се и отговори, ако знаеш отговора.

Тя ме погледна въпросително, сякаш ме питаше дали говоря сериозно: „Да кажа истината, така ли?!“

Кимнах.

— Ще се справиш.

След почивката Фриман отиде на катедрата и разтвори папката с бележките си. Общо взето, театър. Направи каквото можеше, но винаги е истинско предизвикателство да разпитваш адвокат, макар и млад. Прокурорката близо час се опитваше да открие противоречия в показанията на Аронсън, ала безуспешно.

Накрая пое в нова посока, като при всяка възможност се държеше саркастично. Сигурен признак, че е ядосана.

— Та след онази прекрасна и щастлива среща преди Коледа, кога се видяхте с клиентката си?

Аронсън дълго трябваше да мисли, преди да отговори.

— Трябва да е било след като я арестуваха.

— А чували ли сте се по телефона? След онази среща кога разговаряхте с нея по телефона?

— Сигурна съм, че са разговаряли няколко пъти с господин Холър, но аз не съм се чувала с нея, преди да я арестуват.

— Следователно не сте имали представа в какво психическо състояние се е намирала вашата клиентка през времето от срещата до убийството, нали така?

Както я бях инструктирал, моята младша сътрудничка не бързаше да отговори.

— Ако имаше промяна във вижданията ѝ за хода на делото, струва ми се, щях да науча за това или лично от нея, или от господин Холър. Но нямаше нищо подобно.

— Съжалявам, но не ви питам какво ви се струва. Да не би да искате да кажете на съдебните заседатели, че въз основа на срещата с клиентката ви през декември сте знаели какво е психическото ѝ състояние цял месец след това?!

— Не.

— Значи не можете да ни кажете в какво психическо състояние се е намирала Лиза Грамъл сутринта на убийството, нали така?

— Мога да кажа само каквото знам от срещата ни.

— А можете ли да ни кажете какво си е помислила тя онази сутрин в кафенето, виждайки Мичъл Бондюрант, човека, опитващ се да ѝ отнеме дома?

— Не мога.

Фриман погледна записките си и сякаш се поколеба. Знаех защо. Трябваше да вземе трудно решение. Току-що беше спечелила няколко важни точки пред съдебните заседатели и трябваше да прецени дали да се опита да измъкне още нещо от свидетелката, или да завърши триумфално.

Накрая предпочете второто и затвори папката си.

— Нямам повече въпроси, ваша чест.

Следващият ми свидетел трябваше да е Сиско, обаче съдията обяви обедна почивка малко по-рано. Заведох екипа си в „Джерис Феймъс Дели“ в Студио Сити. Лорна ни чакаше в сепаре до вратата,

която водеше към боулинг залата зад ресторанта. Седнах до Аронсън, срещу Лорна и Сиско.

— Е, как мина тази сутрин? — попита втората ми бивша жена.

— Добре, струва ми се — отвърнах. — Фриман набра малко преднина при кръстосания разпит, ама мисля, че общо взето водим ние. Дженифър се справи отлично.

Не знаех дали някой е забелязал, обаче бях решил вече да не я наричам Бълокс. Смятах, че със своето представяне на свидетелската скамейка е надраснала прякора си, че вече не е младата правистка от колежа, помещаващ се в някогашния универсален магазин. Беше получила бойното си кръщение с работата си в съда и извън него.

— И от днес ще седи на голямата маса! — прибавих.

Лорна подсвирна и изръкопляска.

— А сега е ред на Сиско — явно почувствала се неловко от цялото това внимание, отбеляза Аронсън.

— Май първо ще трябва да призова Дрискъл — възразих аз.

— Защо? — учуди се тя.

— Защото сутринта в кабинета на Пери съобщих на съда и обвинението за неговото съществуване и за включването му в свидетелския ми списък. Фриман възрази, обаче тъкмо тя повдигна въпроса за фейсбук, затова съдията се съгласи с призоваването на Дрискъл. Та сега си мисля, че колкото по-бързо стигна до него, толкова по-малко време за подготовка ще има прокуратурата. Ако продължа по план и призова Сиско, нейните следователи ще могат да работят по него цял следобед.

Само Лорна кимна, приемайки логиката ми. Но това ми стигаше.

— Мамка му, пък аз се издокарах — възкликна Сиско.

Вярно си беше. Моят следовател носеше риза с дълги ръкави и яка, която сякаш щеше да се пръсне, ако той издуеше мускули. Вече я бях виждал — свидетелската му риза.

Оставих измърморването му без отговор.

— Като стана дума за Дрискъл, къде е той, Сиско?

— Сутринта моите момчета са го, закарали в клуба. Когато се чух с тях за последен път, играел билиард.

Вперих поглед в него.

— Не му дават да пие, нали?

— Не, естествено.

— Само това ми трябва, пиян свидетел.

— Не се безпокой, казах им да не му дават алкохол.

— Добре, обади им се. Кажи им в един да доведат Дрискъл в съда. Той ще е следващият.

В ресторанта беше прекалено шумно за телефонен разговор. Сиско се измъкна от сепарето и се насочи към изхода. Проследихме го с погледи.

— Знаете ли, ризата много му отива — отбеляза Аронсън.

— Нима? — Лорна повдигна вежди. — На мен пък не ми харесват дългите ръкави.

46.

Едва познах Доналд Дрискъл със сресана коса и костюм. Сиско го беше завел в стаята за свидетели. Когато влязох, той уплашено ме погледна от масата.

— Как беше в клуба на Светците? — попитах.

— Предпочитам да бях другаде.

Кимнах в престолено съчувствие.

— Готов ли си?

— Не, ама съм тука.

— Добре, след няколко минути Сиско ще дойде да те вземе и да те доведе в залата.

— Както кажеш.

— Виж, знам, че сега не ти изглежда така, но постъпваш както трябва.

— Прав си... че сега не ми изглежда така.

Нямах представа какво да му отговоря.

— Добре, ще се видим там.

Излязох от стаята и дадох знак на Сиско, който стоеше в коридора с двамата „надзиратели“ на Дрискъл. Посочих към залата и той кимна.

Когато стигнах до масата на защитата, заварих там Дженифър Аронсън и Лиза Трамъл. Седнах при тях, но преди да успее да кажа нещо, съдията зае мястото си и нареди да доведат съдебните заседатели. След като призовах Доналд Дрискъл и той се закле, преминах направо на въпроса.

— Господин Дрискъл, какъв сте по професия?

— Работя в ай ти.

— И какво означава това?

— Информационни технологии. Означава, че работя с компютри и интернет. Намирам най-добрия начин да използвам новите технологии, за да събирам информация за клиента, работодателя или който и да е друг.

— Вие сте бивш служител на АЛОФТ, нали така?

— Да, тази година работих там десет месеца.
— В ай ти отдела ли?
— Да.
— Точно с какво се занимавахте?
— Имах няколко задължения. В този бизнес широко се използват компютри. Имат много служители и огромна нужда от достъп до информация през интернет.
— И вие им помагахте да я получават?
— Да.
— Добре, познавате ли обвиняемата Лиза Трамъл?
— Никога не сме се срещали, но знаех за нея.
— От това дело ли?
— Да, но и от по-рано.
— От по-рано. Бихте ли пояснили?
— Едно от задълженията ми в АЛОФТ беше да се опитвам да следя Лиза Трамъл.
— Защо?
— Не знам защо. Просто ми наредиха и аз го правех.
— Кой ви нареди да следите Лиза Трамъл?
— Господин Бордън, моят началник.
— Нарещдал ли ви е да следите и някой друг?
— Да, още цял куп хора.
— Колко души означава „цял куп“?
— Поне десетина.
— Какви бяха тези хора?
— Други протестиращи срещу ипотеките като Трамъл. Както и служители на някои банки, с които имахме делови отношения.
— Като например?
— Като убития. Господин Бондюрант.
Прегледах бележките си, докато съдебните заседатели смелят тази информация.
— Добре, в какво се изразяваше това следене?
— Трябваше да търся всичко възможно за тези хора в интернет.
— Господин Бордън обясни ли ви защо ви възлага тази задача?
— Веднъж го попитах и той каза, че господин Опарицио искал тази информация.

— За основателя и президента на АЛОФТ Луис Опарицио ли става дума?

— Да.

— Имахте ли конкретни инструкции от господин Бордън за Лиза Трамъл?

— Не, просто трябваше да търся всичко възможно за нея.

— И кога ви възложиха тази задача?

— Миналата година. Започнах работа в АЛОФТ през април и трябва да е било няколко месеца по-късно.

— Може ли да е било през юли или август?

— Да, горе-долу тогава.

— На господин Бордън ли предавахте откритата информация?

— Да.

— И сте установили, че Лиза Трамъл има профил във фейсбук.

— Да, беше логично да проверя там.

— Станахте ли неин приятел във фейсбук?

— Да.

— И така сте можели да следите постовете ѝ за ИДЕАЛ и просрочената ипотека на дома ѝ, нали?

— Да.

— Съобщихте ли конкретно за това на своя началник?

— Казах му, че тя е във фейсбук и е доста активна, както и че така мога да следя какво прави и какви са плановете на ИДЕАЛ.

— И той какво ви отговори?

— Нареди ми да следя стената ѝ и да обобщавам всичко веднъж седмично в имейл. Така и направих.

— Под истинското си име ли изпратихте предложението за приятелство на Лиза Трамъл?

— Да. Вече имах акаунт във фейсбук, нали разбирате, под истинското си име. Затова не го криех. Тъй де, съмнявах се, че ме познава.

— Какви отчети предавахте на господин Бордън?

— Нали разбирате, например, ако нейната група подготвяше демонстрация някъде, аз им съобщавах датата и часа, такива неща.

— Току-що казахте, че сте им съобщавали. И на някой друг ли прещяхте тези отчети, освен на господин Бордън?

— Не, но знаех, че той ги препраща на господин Опарицио, защото големият шеф от време на време ми пращаше имейли за нещата, които пишех на господин Бордън. Затова знаех, че той чете отчетите.

— С всичко това вършехте ли нещо незаконно, като събирате информация за Бордън и Опарицио?

— Не.

— В някое от седмичните си обобщения за дейността на Лиза Трамъл споменали ли сте за нейните постове, показващи, че е била в гаража на Уест Ланд Нешънъл и е чакала Мичъл Бондюрант, за да разговаря с него?

— Да, веднъж. Уест Ланд беше един от най-големите клиенти на фирмата и реших, че господин Бондюрант трябва да знае, ако още не му е известно, че тази жена го е причаквала там.

— И сте съобщили на господин Бордън, че Лиза Трамъл е намерила мястото за паркиране на господин Бондюрант и го е чакала.

— Да.

— И той благодари ли ви?

— Да.

— Всичко това пишеше ли го в имейлите?

— Да.

— Запазихте ли копие на имейла, който сте пратили на господин Бордън?

— Да.

— Защо?

— Просто имам навика да пазя копия, особено когато си имам работа с важни хора.

— Носите ли копие на този имейл сега?

— Да.

Фриман възрази и помоли да се приближим до съдийската маса. Там успешно защити твърдението си, че не е възможно да се удостовери истинността на разпечатка на стар имейл. Пери не ми позволи да го представя като доказателствено средство и ми нареди да се задоволя със спомените на Дрискъл.

Така или иначе, вече бях изяснил пред съдебните заседатели, че Бордън е знаел за отиването на Трамъл в гаража и че той е връзката с Опарицио. Елементите на инсценировката бяха налице. Обвинението

искаше заседателите да повярват, че първото отиване на Лиза там е било суха тренировка за убийството, което по-късно е извършила. Аз пък исках да повярват, че благодарение на фейсбук авторът на тая инсценировка е знаел всичко необходимо.

Върнах се на катедрата и продължих нататък.

— Господин Дрискъл, казахте, че Мичъл Бондюрант е един от хората, за които са ви помолили да събирате информация, нали така?

— Да.

— Каква информация събирате за него?

— Главно за собствените му недвижими имоти. Какви имоти има, кога ги е купил и за колко. Кой държи ипотеките им. Такива неща.

— Значи сте предоставили на господин Бордън финансова справка.

— Точно така.

— Натъкнахте ли се на някакви тежести върху имотите на господин Бондюрант?

— Да. Той дължеше доста пари.

— И Бордън е получил цялата информация, така ли?

— Да.

Реших да приключа дотам с Бондюрант. Не исках съдебните заседатели прекалено да се отклоняват от основното заключение от показанията на Дрискъл: че в АЛОФТ са наблюдавали Лиза и са разполагали с необходимата информация, за да я представят като извършителка на убийството. Доналд се справяше идеално и сега щях да завърша разпита му експлозивно.

— Господин Дрискъл, кога напуснахте АЛОФТ?

— На първи февруари.

— По свое желание или ви уволниха?

— Казах им, че напускам, и те ме уволниха.

— Защо поискахте да напуснете?

— Защото господин Бондюрант беше убит в гаража и не знаех дали го е извършила жената, която арестуваха за това, Лиза Трамъл, или става нещо друго. Срецнах господин Опарицио в асансьора на другия ден, след като съобщиха по новините и всички в службата научиха. Качвахме се нагоре, но когато стигнахме на моя етаж, той ме хвана за ръката, докато другите слязоха. Продължихме сами до

неговия етаж и шефът мълча, докато вратата не се отвори. Тогава каза: „Дръж си шибаната уста затворена“ и слезе. И вратата се затвори.

— Това ли бяха точните му думи, „Дръж си шибаната уста затворена“?

— Да.

— Каза ли нещо друго?

— Не.

— И това ви накара да напуснете работа?

— Да, около един час по-късно подадох двуседмично предупреждение за напускане. Но след десетина минути господин Бордън дойде на бюрото ми и ми съобщи, че съм уволнен. Носеше кашон за личните ми вещи и беше повикал един охранител да ме наблюдава, докато ги събирам. После ме изведоха от сградата.

— Дадох ли ви обезщетение?

— На тръгване господин Бордън ми даде един плик. Вътре имаше чек за едногодишна заплата.

— Много щедро, да ви дадат едногодишна заплата, като се има предвид, че сте работили там по-малко от година и сте предупредили, че напускате, не смятате ли?

Фриман възрази, че въпросът няма връзка с делото, и съдията прие възражението.

— Нямам повече въпроси към този свидетел — казах.

Прокурорката зае моето място зад катедрата с вярната си папка. Бях включил Дрискъл в свидетелския си списък едва тази сутрин, но името му беше изскочило по време на петъчните показания. Бях сигурен, че Фриман се е подготвила. И сега щях да разбера до каква степен.

— Господин Дрискъл, вие не сте завършили колеж, нали?

— Тъ, не.

— Но сте следвали в Калифорнийския университет, нали?

— Да.

— Защо не завършихте?

Изправих се и възразих, че въпросите й излизат далеч извън преките показания на свидетеля. Съдията обаче заяви, че самият аз съм отворил вратичка, когато съм го попитал за компетенциите и опита му в информационните технологии, и нареди на Дрискъл да отговори.

— Не завърших, защото ме изключиха.

— Защо?

— За измама. Хакнах компютъра на един преподавател и свалих изпитните въпроси през нощта преди изпита.

Каза го почти отегчено. Все едно беше наясно, че тъй или иначе ще излезе наяве. Знаех за този случай. Бях го предупредил, че ако го попитат, има само една възможност — да е абсолютно откровен. Иначе щеше да е катастрофално.

— Значи сте измамник и крадец, права ли съм?

— Бях. А и това се случи преди повече от десет години. Вече не мамя. Няма защо.

— Нима? А крадете ли?

— Не. Не крада.

— Не е ли вярно, че са прекратили договора ви в АЛОФТ, тъй като са установили, че системно крадете от компанията?

— Това е лъжа. Предупредих ги, че напускам, и те ме изхвърлиха.

— Не сте ли всъщност вие лъжецът?

— Не, аз казвам истината. Да не смятате, че просто си измислям тези неща?

Погледна ме отчаяно. По-добре да не го беше правил. Можеше да се разгълкува като тайно споразумение помежду ни. Доналд беше сам на свидетелската скамейка. Не можех да му помогна.

— Всъщност точно така смятам, господин Дрискъл — отвърна Фриман. — Не е ли вярно, че сте източвали доста сериозна част от бизнеса на АЛОФТ?

— Не.

И демонстративно поклати глава в подкрепа на опровержението си. Веднага разбрах, че лъже. Бях загазил. Обезщетението, помислих си. Едногодишната заплата. Не те уволняват с едногодишна заплата, ако крадеш. Кажи за обезщетението!

— Не сте ли използвали АЛОФТ като прикритие, за да поръчвате скъп софтуер и после да разбивате кодовете и да продавате пиратски копия по интернет?

— Не е вярно. Знаех, че ще стане така, ако кажа на когото и да е каквото знам.

Този път не само ме погледна. Посочи ме с показалец.

— Казах ти, че ще стане така. Казах ти, че тия хора не...

— Господин Дрискъл! — отекна гласът на съдията. — Отговорете на зададения ви от прокурорката въпрос. Не разговаряйте нито с адвоката, нито с никой друг.

Фриман се опита да запази набраната инерция и се приготви да нанесе съкрушителния си удар.

— Ваша чест, може ли да дам един документ на свидетеля?

— Да. Ще го представите ли като доказателствено средство?

— Доказателствено средство на обвинението номер девет, ваша чест.

Имаше екземпляри за всички. Наклоних се към Аронсън, за да го прочетем заедно. Беше доклад за вътрешно разследване в АЛОФТ.

— Знаеше ли нещо за това? — прошепна ми Дженифър.

— Не, разбира се.

Наведох се напред и се съсредоточих върху разпита. Не исках една още съвсем зелена правистка да ми цъка с език заради допуснатото от мен невероятно недоглеждане.

— Какъв е този документ, господин Дрискъл? — попита Фриман.

— Не знам — отговори свидетелят. — Виждам го за пръв път.

— Това е доклад за вътрешно разследване в АЛОФТ, нали?

— Щом казвате.

— Каква дата носи?

— Първи февруари.

— Това е последният ви работен ден в АЛОФТ, нали така?

— Да. Оная сутрин връчих на началника си двуседмично предупреждение за напускане и после изтриха входящия ми номер и ме уволниха.

— Основателно.

— Неоснователно. Защо според вас ми дадоха големия чек на вратата? Знаех разни неща и те се опитваха да ми запушат устата.

Фриман погледна съдията.

— Ваша чест, бихте ли наредили на свидетеля да не отговаря на въпросите ми с въпроси?

Пери кимна и каза:

— Свидетелят да отговаря на въпросите, а не да ги задава.

Нямаше значение. Дрискъл вече го беше казал.

— Господин Дрискъл, бихте ли прочели онзи абзац от отчета, който съм подчертала с жълто?

Възразих, че отчетът не е доказателствено средство. Съдията отхвърли възражението ми и разреши свидетелят да прочете откъса.

Дрискъл го прочете наум и поклати глава.

— На глас, господин Дрискъл — подкани го Пери.

— Но това са пълни лъжи. Така правят, за да...

— Господин Дрискъл — ядосано го прекъсна съдията.

— Моля, прочетете абзаца на глас.

Доналд за последен път се поколеба и накрая се подчини.

„Служителят призна, че е купувал софтуерни пакети като фирмена поръчка и ги е връщал, след като е копирал защитените от авторски права материали. Служителят призна, че е продавал пиратски копия на софтуера по интернет, използвайки служебни компютри. Служителят призна, че е спечелил над сто хиляди...“

Изведнъж той смачка документа на топка с две ръце и го запрати към мене.

— Ти си виновен! — изкрещя ми и ме посочи с показалец. — Добре си бях, преди да се появиш!

Пери отново нямаше как да използва чукчето си. Призова за тишина, нареди да изведат съдебните заседатели и те бързо се изнизиха, сякаш прогонени от самия Дрискъл. Щом вратата зад тях се затвори, Пери се обърна към съдебния пристав.

— Джими, отведи свидетеля в килията, докато ние със страните обсъждаме случилото се в кабинета ми.

Изправи се, излезе иззад масата и бързо мина през вратата на кабинета си, преди да успея да възразя за отношението към моя свидетел.

Фриман го последва и аз се приближих до свидетелската скамейка.

— Просто иди с него и аз ще се оправя с това. Веднага ще те пуснат.

— Шибан лъжец! — изсумтя Доналд. От очите му струеше гняв. — Ти каза, че ще е лесно и безопасно, а я виж сега! Целият свят ме смята за гаден крадец на софтуер! Мислиш ли, че някога ще мога да си намеря работа?

— Е, ако знаех, че си крал софтуер, сигурно нямаше да те призова да дадеш показания.

— Върви на майната си, Холър. Моли се да не се наложи да свидетелствам пак, защото ако се върна тук, ще си измисля някаква гадост за тебе.

Приставът го поведе към вратата на килията до съдебната зала. Забелязах, че Аронсън се е изправила зад масата на защитата. Лицето ѝ разкриваше всичко. Цялото ѝ страхотно представяне сутринта отиваше по дяволите.

— Господин Холър? — обади се съдебната секретарка от мястото си. — Съдията ви чака.

— Да, идвам.

В понеделник вечер „Четири зелени полета“ винаги пустееше. Барът обслужва правната общност и обикновено минават няколко дни от седмицата, докато юристите изпитат нужда от алкохол, за да притъпят бремето на съвестта си. Можехме да изберем къде да седнем, но се настанихме на бара. Аронсън зае мястото между мене и Сиско.

Поръчахме си бира, коктейл „Космополитън“ и водка тоник с лимон и без водка. Все още под влиянието на провала с Доналд Дрискъл, бях обявил съвещание след работно време, за да поговорим за вторник. И защото смятах, че по една чаша няма да е излишна на моите сътрудници.

По телевизията предаваха баскетболен мач, обаче даже не си направих труда да видя кой играе и какъв е резултатът. Не ме интересуваше и можех да мисля само за катастрофата с Дрискъл. Неговите показания бяха приключили с избухването и насочения показалец. В кабинета си Пери подготви обръщение към съдебните заседатели, с което им съобщаваше, че страните са се разбрали свидетелят да бъде освободен. Разпитите на Дрискъл бяха завършили в най-добрия случай с нулево равенство. Преките му показания определено потвърждаваха твърдението на защитата, че Луис Опаризио е виновен за смъртта на Мичъл Бондюрант. Но при кръстосания разпит върху тяхната достоверност беше хвърлено съмнение, за което също допринасяха емоционалната му нестабилност и враждебността му към мене. Освен това съдията явно ме държеше лично отговорен за спектакъла и това сигурно щеше да навреди на защитата.

— Е — след като отпи от коктейла, наруши мълчанието Аронсън. — Какво ще правим сега?

— Ще продължим борбата, какво друго. Имаме един провален свидетел, едно фиаско. Във всеки процес се случват такива неща.

Посочих телевизора.

— Гледаш ли футбол, Дженифър?

Знаех, че е завършила бакалавърската си степен в Калифорнийския университет в Санта Барбара и че е продължила в Югозападния. Нищо особено от гледна точка на университетския футбол.

— Това не е футбол, а баскетбол.

— Да, знам, но обичаш ли футбол?

— Харесвам Рейдърс.

— Знаех си! — радостно възкликна Сиско. — Мой човек.

— Добре — продължих аз. — Адвокатът е като защитниците в американския футбол. Знаеш, че от време на време ще те прецакат. Това просто е част от играта. Та когато се случи, просто се изправяш, изгупваш се и забравяш за това, защото пак ще се докопаш до топката. Днес се случи с мене, обаче мачът още не е свършил, Дженифър. Изобщо не е свършил.

— Добре де, какво ще правим тогава?

— Каквото бяхме решили още отначало. Да се прицелим в Опарицио. Всичко се свежда до него. Трябва да го докарам до ръба. Мисля, че Сиско ми е осигурил огневата мощ, и се надявам да сме го успокоили, след като Дал го убеждава, че ще е като детска играчка. Реалистично, смятам, че в момента резултатът е равен. Даже след провала с Дрискъл. Бих казал, че или сме наравно, или обвинението има няколко точки повече. Утре трябва да променя това положение. Ако не успея, ще изгубим.

Възцари се мрачно мълчание. Накрая Аронсън зададе очевидния въпрос.

— Ами Дрискъл, Мики?

— Какво Дрискъл? Приключихме с него.

— Да, но вярваш ли за тези неща със софтуера? Мислиш ли, че хората на Опарицио са го подставили? Лъжа ли беше това, че е крал софтуер? Защото сега медиите го тиражират.

— Не знам. Фриман постъпи адски хитро. Комбинира го с нещо, което той нямаше и не можеше да отрече — че е откраднал изпитните въпроси. Тъй че всичко някак си си пасна. Както и да е, няма значение в какво вярвам аз. А в какво вярват съдебните заседатели.

— Мисля, че грешиш. Според мен винаги е важно в какво вярваш.

Кимнах.

— Може би, Дженифър.

Отпих голяма глътка от анемичния си коктейл. Аронсън промени посоката на разговора.

— Защо престана да ме наричаш Бълокс?

Погледнах я и отново насочих вниманието си към чашата. Свих рамене.

— Защото днес се справи много добре. Направо порасна изведнъж и вече не е редно да ти викаме по прякор.

Вдигнах очи към Сиско и го посочих с ръка.

— Обаче той?! С фамилия като Войчеховски прякорът му си е за цял живот.

Засмяхме се и това като че ли донякъде облекчи напрежението. Знаех, че алкохолът помага, но вече бяха изминали две години и бях проявил воля. Нямах да се подам.

— Какво каза на Дал да предаде днес? — поинтересува се Сиско. Отново свих рамене.

— Защитата е в хаос, изгубили сме най-големия си шанс с Дрискъл, след като Фриман го съсипа. После, както обикновено — нямаме нищо срещу Опарицио и неговите показания ще са фасулска работа. Трябваше да ми се обади след разговора.

Сиско кимна. Смених темата.

— Мисля, че Опарицио е начинът да приключим. Ако със своите въпроси и неговите отговори успея да представя пред съдебните заседатели онова, което откри Сиско, и го докарам до ръба, най-вероятно просто ще свърша така и няма да се наложи да даваш показания, Сиско.

— Чудесно — отвърна моят следовател. — Тогава утре няма да нося тази униформа.

И подръпна яката си, като че ли е от шкурка.

— Не, пак ще трябва да дойдеш официален, за всеки случай. Имаш ли друга такава риза?

— Нямам. Ще се наложи довечера да я изпера.

— Майтапиш ли се? Само една...

Сиско тихо подсвирна и кимна към вратата зад гърба ми. Обърнах се тъкмо навреме, за да видя, че Маги Макфърсън се настанява на свободния стол до мен.

— Ето те и теб.

— Маги Страшната.

Тя посочи чашата ми.

— Дано не е това, което си мисля.

— Не се тревожи, не е.

— Добре.

Поръча на бармана Ранди истинска водка тоник, навярно просто за да ми натрие носа.

— Е, удавяш мъката без алкохол, а? Чух, че днес е бил добър ден за добрите.

С други думи, за обвинението. Винаги.

— Възможно е. Бавачка ли си наела за понеделник вечер?

— Не, бавачката сама ми предложи. Приемам винаги, когато мога, защото тя вече си има гадже и сигурно ще трябва да се сбогувам с излизането в петък и събота вечер.

— Имаш бавачка и отиваш сама на бар?!

— Може пък да съм търсила тебе, Холър. Да ти е хрумвало такава нещо?

Завъртях се с гръб към Аронсън и с лице към Маги.

— Наистина ли?

— Може би. Реших, че имаш нужда от компания. Не си вдигаше телефона.

— Забравил съм го. Още е изключен от съда.

Извадих джиесема и го включих. Нищо чудно, че Хърб Дал не беше успял да се свърже с мен.

— Искаш ли да отидем у вас? — попита тя.

Дълго я гледах, преди да отговоря.

— Утре е най-важният ден от процеса. Трябва да...

— Свободна съм до полунощ.

Дълбоко си поех дъх, но излезе повече въздух, отколкото влезе. Наведох се към нея така, че допрях глава до нейната, нещо като докосването на шпагите преди фехтовка.

— Не мога да продължавам така — прошепнах в ухото ѝ. — Трябва или да направим крачката, или да сложим край.

Маги постави длан на гърдите ми и ме отблъсна. Уплаших се от това какъв ще стане животът ми ако тя напълно изчезне от него. Съжалих за току-що отправения ултиматум, защото знаех, че ако я принудя да направи избор, ще предпочете второто.

— Какво ще кажеш да мислим само за сега, Холър?

— Добре — отговорих толкова бързо, че и двамата избухнахме в смях.

Бях избегнал куршум, който бях изстрелял срещу самия себе си. Засега.

— По някое време ще трябва да свърша малко работа.

— Добре, ще се погрижим за това.

Тя протегна ръка към чашата си, но по погрешка взе моята. А може и да беше нарочно. Отпи, после отвратено сбърчи лице.

— Без водката има гаден вкус. Какъв е смисълът?

— Знам. Това някаква проверка ли беше?

— Не, просто грешка.

— Разбира се.

Маги надигна собствената си чаша. Леко се завъртях и погледнах Сиско и Аронсън. Дватама се бяха навели един към друг, разговаряха и не ми обръщаха внимание. Отново се обърнах към Маги.

— Ожени се пак за мене. След това дело ще променя всичко.

— Това вече съм го чувала. Втората част.

— Да, но този път ще се случи. Вече се случва.

— Веднага ли трябва да ти отговоря? Предложението ти само за сега ли важи, или мога да си помисля?

— Естествено, няколко минути. Отивам до тоалетната и веднага се връщам.

Пак се разсмяхме. Наведох се, целунах я и задържах лице в косата ѝ.

— Не мога да си представя да съм с друга.

Тя се обърна към мен име целуна по бузата, после се отдръпна.

— Не понасям публичните прояви на нежност, особено в барове.

Изглежда ми адски евтино.

— Извинявай.

— Да вървим.

Маги се смъкна от стола. Изправих се и в движение отпих последна глътка от чашата си. Извадих пари и отброих достатъчно банкноти, за да покрия цялата сметка, включително бакшиша на бармана. Казах на Сиско и Аронсън, че си тръгвам.

— Нали още обсъждахме Опаризио — възрази Дженифър.

Видях, че Сиско крадешком я докосва по ръката. „Недей сега“. Мислено му благодарих.

— Знаете ли, днес имахме тежък ден — казах. — Понякога да не мислиш за нещо е най-добрият начин да се подготвиш за него. Утре рано сутринта ще мина през офиса. Ако искате, елате. Ако не, в девет ще се видим в съда.

Сбогувахме се и двамата с бившата ми жена излязохме от бара.

— Искаш ли да оставиш колата си тук? — предложих аз.

— Не, прекалено е опасно да се връщам, след като съм вечеряла и спала с теб. Ще ми се прииска да вляза за едно последно и после може да не остане само едно. Трябва да освободя бавачката и утре също съм на работа.

— Така ли го приемаш? Просто вечеря, секс и прибиране вкъщи до полунощ?

Можеше да ме нарани, да каже, че хленча като жена, която се оплаква от мъжете. Но не го направи.

— Не — отвърна Маги. — Приемам го като най-хубавата вечер от седмицата.

Докато вървахме към колите, вдигнах ръка и я шляпнах по тила. Винаги ѝ харесва. Даже да е публична проява на нежност.

48.

Във вторник сутрин напрежението се усилваше с всяка крачка на Луис Опарицио към свидетелската скамейка. Носеше светлокафяв костюм, синя риза и виненочервена вратовръзка. Изглеждаше изпълнен с достойнство по начин, който говореше за пари и власт. И ясно се виждаше, че ме гледа с презрение. Макар да бе свидетел на защитата, тук явно нямаше споделена обич. Още от началото на процеса обвинително бях насочил показалец към друг човек, не към клиентката си. Бях го насочил към Опарицио и сега той седеше пред мен. Това щеше да е главното събитие и като такова, беше привлякло най-много публика — и медии, и обикновени зяпачи.

Започнах приветливо, ала не възнамерявах да продължа така. Имах една-единствена цел и присъдата зависеше от това дали ще я постигна. Трябваше да тласна мъжа на свидетелската скамейка до границата. Той се намираще там, защото беше паднал в капана на собствените си алчност и суета. Въпреки съвета на адвоката си бе отказал да се скрие зад Петата поправка, приемайки да се изправи лице в лице срещу мен пред претъпканата зала. Трябваше да го накарам да съжали за това си решение. Да го принудя да се позове на Петата поправка пред съдебните заседатели. Ако го направеше, Лиза Трамъл щеше да е свободна. Няма по-сериозно основателно съмнение от това алтернативният убиец, към когото си сочил през целия процес, да се скрие зад Петата, да откаже да отговаря на въпросите, защото може да се самоинкриминира. Как би могъл след това всеки честен съдебен заседател да гласува „виновна извън всякакво основателно съмнение“?

— Добро утро, господин Опарицио. Как сте?

— Предпочитам да съм другаде. Вие как сте?

Усмихнах се. Още отначало се държеше сприхаво.

— Ще ви отговоря след няколко часа — отвърнах. — Благодаря ви, че днес сте тук. Забелязах, че говорите със слаб североизточен акцент. От Лос Анджелис ли сте?

— Роден съм в Бруклин преди петдесет и една години. Дойдох да следвам право и останах тук завинаги.

— Вашето име и фирмата ви многократно се споменаваха по време на процеса. Явно имате лъвския пай от делата по просрочени ипотеките поне в този окръг. Аз...

— Ваша чест? — прекъсна ме от мястото си Фриман. — Изобщо ще бъде ли зададен въпрос?

Пери я изгледа свъсено.

— Това изобщо възражение ли е, госпожо Фриман?

Тя осъзна, че не се е изправила. По време на предварителните заседания съдията ни беше инструктирал да ставаме, за да отправим възражение. Прокурорката скочи на крака.

— Да, ваша чест.

— Задайте въпрос, господин Холър.

— Тъкмо се канех, ваша чест. Господин Опарицио, бихте ли ни обяснили със свои думи каква дейност извършва АЛОФТ?

Той се прокашля и се обърна право към съдебните заседатели. Беше опитен, ловък свидетел. Предстоеше ми доста работа.

— С удоволствие. По същество АЛОФТ е подизпълнител. Големите кредитодатели като Уест Ланд Нешънъл ни плащат, за да обработваме просрочените ипотеките отначало докрай. Ние вършим цялата работа — подготвяме документите, връчваме съдебни призовки, когато се налага. Всичко срещу една обща такса. На никой не му се слуша за просрочени ипотеките. Всеки от нас се опитва според силите си да си плаща сметките и да запази дома си. Но понякога не се получава и се налага ипотеката да бъде обявена за просрочена. И тогава се намесваме ние.

— Казвате „но понякога не се получава“. Последните няколко години обаче се оказаха доста добри за вас, нали?

— През последните четири години нашият бизнес преживя невероятно развитие и ситуацията едва сега започва да се нормализира.

— Споменахте, че сред клиентите ви е Уест Ланд Нешънъл. Уест Ланд е важен клиент, нали така?

— Да.

— Колко просрочени ипотеките обработвате от тяхно име на година?

— Не мога да отговоря на прима виста. Но спокойно мога да кажа, че от всичките им клонове в западната част на Съединените щати годишно получаваме близо десет хиляди поръчки.

— Ще повярвате ли, че през последните четири години сте имали средно над шестнайсет хиляди случая на година от Уест Ланд? Пише го в годишния отчет на банката.

Повдигнах отчета, за да го види цялата зала.

— Да, разбира се, че вярвам. Годишните отчети не лъжат.

— Каква такса взима АЛОФТ на просрочена ипотека?

— За жилищни имоти взимаме две хиляди и петстотин долара и това включва всичко, даже да се стигне до съд.

— Като пресметнем, вашата фирма получава четирийсет милиона долара годишно само от Уест Ланд, нали така?

— Ако цитираните от вас цифри са верни, явно е така.

— В такъв случай Уест Ланд е изключително важен клиент за АЛОФТ.

— Да, но всичките ни клиенти са важни.

— Значи трябва доста добре да сте познавали Мичъл Бондюрант, жертвата?

— Разбира се, че го познавах добре. Случилото се с него е ужасно. Той беше добър човек, опитваше се да си върши работата както трябва.

— Сигурен съм, че всички оценяваме чувствата ви. Но по времето на неговата смърт вие не сте били много доволен от господин Бондюрант, нали?

— Не ви разбирам. Ние бяхме делови партньори. От време на време имахме дребни разногласия, но това е нещо естествено в нормалния ход на работата.

— Е, не говоря за дребни разногласия в нормалния ход на работата. Питам ви за писмото, което господин Бондюрант ви е пратил малко преди убийството и в което е заплашил да разкрие измамите, извършвани от вашата фирма. Препоръчаното писмо, подписано вместо вас от личната ви секретарка. Чели ли сте го?

— Прегледах го. От него разбрах, че един от моите сто осемдесет и петима служители е минал по съкратената процедура. Това е дребно разногласие и нищо в писмото не беше заплашително, както се

изразихте. Наредих на човека, който се занимаваше с въпросния случай, да поправи нещата. Това е всичко, господин Холър.

Само че не беше всичко, което имах да кажа за писмото. Накарах Опарицио да го прочете на глас пред съдебните заседатели и през следващия половин час му задавах все по-конкретни и неудобни въпроси за изказаните в него твърдения. После се прехвърлих на известието за федерално разследване и накарах свидетеля да прочете и него. Но Опарицио продължаваше да се държи невъзмутимо и обяви известието за изстрел налуки.

— Посрещнах ги с отворени обятия — заяви той. — Но знаете ли, никой не се появи. Оттогава мина много време, а нямам никаква вест от господин Латимор, агент Васкес или който и да е друг федерален служител. Защото тяхното известие не даде резултат. Аз не избягах, не започнах да се потя, не надигнах вой, не се скрих зад адвокат. Казах им — знам, че имате да вършите работа, елате и ни проверете. Вратите ни са отворени и нямаме абсолютно нищо за криене.

Този добре отрететиран отговор си го биваше и Опарицио явно печелеше първите рундове. Нищо. Аз пазех най-сразяващите си удари за после. Искях да е самоуверен, да си мисли, че владее положението. Чрез Хърб Дал редовно го бяхме подхранвали с успокоение. Бяхме го подвели да вярва, че не разполагам с нищо друго, освен със съмнителни податки за заговор, с които може да се справи с един замах, както се случваше в момента. Самоувереността му растеше. Но когато станеше прекалено самоуверен и самодоволен, щях да го атакувам и да го поваля в нокаут. Този мач нямаше да продължи петнайсет рунда. Нямаше как.

— По времето, когато сте получили тези писма, вие сте водили тайни преговори, нали?

Опарицио се запъна за пръв път, откакто бях започнал разпита.

— По онова време провеждах поверителни делови обсъждания, както правя почти непрекъснато. Не бих използвал думата „тайни“, защото тя има и друго значение. Не става въпрос за секретност, а за нормална делова поверителност.

— Добре, та тези поверителни обсъждания всъщност са били преговори за продажбата на вашата фирма АЛОФТ на публично акционерно дружество, прав ли съм?

— Да, така е.

— На компанията Ле Мюър, нали?

— Да.

— Тази сделка е щяла да ви донесе много пари, нали?

Фриман се изправи, помоли да говорим със съдията и когато заставахме пред него, отпрати възражението си с яростен шепот:

— Каква е връзката с делото? Накъде клони всичко това? Сега пък колегата ни отведе на Уолстрийт и това няма нищо общо с Лиза Трамъл и уликите срещу нея.

— Ваша чест — побързах да отговоря, преди съдията да ме е отрязал. — Връзката с делото ще стане ясна съвсем скоро. Госпожа Фриман знае точно накъде клони това и просто не иска да го допусне. Но съдът ми даде свободата да изложа защита, включваща виновно трето лице. Е, това е то, ваша чест. Тук всичко си застава на мястото и затова моля съдът да прояви снизходителност.

Не се наложи Пери да мисли дълго, преди да реши.

— Можете да продължите, господин Холър, но скоро вече трябва да приземите този самолет.

— Благодаря, ваша чест.

Върнахме се на местата си и реших да ускоря темпото.

— Господин Опарицио, миналия януари, когато сте водили тези преговори с Ле Мюър, вие сте знаели, че ще вземете огромна сума, ако сключите сделката, нали така?

— Щях да бъда щедро компенсиран за годините, които отдадох за развитието на фирмата.

— Но загубата на един от най-големите ви клиенти — на сумата четирийсет милиона годишни приходи — е щяла да изложи сделката на опасност, не съм ли прав?

— Никой от клиентите ни не е заплашвал да ни напусне.

— Отново привличам вниманието ви към писмото от господин Бондюрант. Не бихте ли казали, че господин Бондюрант ви е отправил явна заплаха да ви лиши от бизнеса с Уест Ланд? Копието на въпросното писмо е пред вас, струва ми се, ако се налага да се консултирате с текста.

— Няма нужда да гледам писмото. Това не представляваше абсолютно никаква заплаха за мен. Мич ми прати писмото и аз се погрижих за проблема.

— Както се погрижихте за Доналд Дрискъл ли?

— Възраavam — обади се Фриман. — Спорно твърдение.

— Оттеглям въпроса. Господин Опарицио, вие сте получили това писмо точно по средата на сделката с Ле Мюър, нали така?

— Беше по време на преговорите, да.

— И когато сте получили това писмо от господин Бондюрант, вие сте знаели, че самият той има финансови затруднения, така ли е?

— Не знаех нищо за финансовото положение на господин Бондюрант.

— Не сте ли наредили на служител във вашата фирма да проверява господин Бондюрант и други банкери, с които сте имали делови отношения?

— Не, това е нелепо. Който ви го е казал, е лъжец.

Идваше моментът да изпитам работата на Хърб Дал като двоен агент.

— Когато ви е пратил това писмо, господин Бондюрант знаел ли е за тайните ви преговори с Ле Мюър?

Опарицио трябваше да отговори „Нямам представа“. Аз обаче бях казал на Дал да съобщи чрез своя човек, че правният екип на Трамъл не разполага с нищо по този ключов елемент от защитната стратегия.

— Не знаеше нищо — заяви свидетелят. — Докато се водеха преговорите, държах всичките ни клиенти на тъмно.

— Кой е най-висшият финансов служител в Ле Мюър?

За миг Опарицио като че ли се слиса от въпроса и внезапната промяна на посоката.

— Трябва да е Сид Дженкинс. Сидни Дженкинс.

— Той ли ръководеше групата по сливането от страна на Ле Мюър?

Фриман възрази и попита докъде ще доведат тези въпроси. Казах на съдията, че скоро ще разбере, и той ми позволи да продължа, като инструктира Опарицио да отговори.

— Да, по сливането преговарях със Сид Дженкинс.

Разтворих папката, която лежеше на катедрата пред мене, извадих един документ и помолих Пери за разрешение да го дам на свидетеля. Както и очаквах, прокурорката възрази и двамата проведохме разгорещен спор до съдийската маса относно

допустимостта на въпросното доказателствено средство. Ала след като тя беше спечелила битката за отчета за вътрешно разследване в АЛОФТ, сега Пери изравни резултата и ми позволи да използвам документа.

Връчих го на свидетеля.

— Господин Опарицио, бихте ли казали на съдебните заседатели какъв е този документ?

— Не съм сигурен.

— Не е ли разпечатка от електронен календар?

— Щом казвате.

— И чие е името най-отгоре?

— Мичъл Бондюрант.

— А датата?

— Тринайсети декември.

— Бихте ли прочели бележката за десет часа?

Фриман отново поиска да се приближим до масата и ние се изправихме пред Пери.

— Ваша чест, тук съдим Лиза Трамъл. А не Луис Опарицио или Мичъл Бондюрант. Така става, когато някой се възползва от доброжелателното отношение на съда и му се даде свобода. Възражявам срещу тази насока на разпит. Колегата ни отдалечава много от въпроса, който трябва да решат съдебните заседатели.

— Ваша чест — отвърнах аз. — Тук пак става дума за вина на трето лице. Това е страница от електронен календар, предадена на защитата с доказателствените материали. Отговорът на този въпрос ще изясни на съдебните заседатели, че пострадалият е изнудвал свидетеля. А това е мотив за убийство.

— Ваша чест, това...

— Стига, госпожо Фриман. Отхвърлям възражението.

Върнахме се на местата си и съдията нареди на Опарицио да отговори. Повторих въпроса заради съдебните заседатели.

— Какво пише в календара на господин Бондюрант за десет часа на тринайсети декември?

— Пише „Сидни Дженкинс, Ле Мюър“.

— Това не ви ли говори, че господин Бондюрант е научил за сделката между АЛОФТ и Ле Мюър през декември миналата година?

— Нямам представа какво се е обсъждало на тази среща и дали изобщо се е провела.

— Каква е причината човекът, който е ръководил сливането на АЛОФТ, да се срещне с един от най-важните клиенти на вашата фирма?

— Ще трябва да зададете този въпрос на господин Дженкинс.

— Може би ще му го задам.

В хода на разпита Опарисио постепенно се беше намръщил. Номерът с Хърб Дал действаше. Продължих нататък.

— Кога сключихте сделката за продажбата на АЛОФТ?

— В края на февруари.

— За колко продадохте фирмата?

— Предпочитам да не казвам.

— Ле Мюър е публично акционерно дружество, господин Опарисио. Информацията е общодостъпна. Бихте ли ни спестили време и...

— Деветдесет и шест милиона долара.

— Повечето от които, като единствен собственик, сте получили вие, нали така?

— Голяма част, да.

— Получили сте и акции от Ле Мюър, нали?

— Да.

— И си оставате президент на АЛОФТ.

— Да. Продължавам да ръководя фирмата. Просто сега имам шефове.

Опита се да се усмихне, но повечето обикновени работещи хора в залата не видяха нищо смешно в думите му, като се имаха предвид получените от него милиони.

— Значи все още участвате активно в ежедневната дейност на фирмата.

— Да.

— Господин Опарисио, личният ви дял от продажбата на АЛОФТ на шейсет и един милиона долара ли възлиза, както съобщи „Уолстрийт Джърнъл“?

— Допуснали са грешка.

— Как така?

— Моят дял възлизаше на тази сума, но не я получих наведнъж.

— Получили сте я с разсрочено плащане, така ли?

— Нещо подобно, но не виждам какво общо има това с въпроса кой е убил Мич Бондюрант, господин Холър. Защо съм тук? Нямам нищо...

— Ваша чест?

— Един момент, господин Опарицио — каза съдията.

После се наведе напред и замълча, сякаш обмисляше нещо.

— Ще направим сутрешната почивка сега и страните ще дойдат с мен в кабинета. Заседанието се закрива.

За пореден път последвахме Пери в кабинета му. За пореден път аз щях да съм на мушката. Обаче толкова му бях ядосан, че преминах в настъпление. Останах прав, докато двамата с Фриман седнаха.

— При цялото ми уважение, ваша чест, бях набрал известна инерция, но сега ще я изгубя с това преждевременно обявяване на почивката.

— Може и да сте набрали огромна инерция, господин Холър, обаче тя ви води надалеч от това дело. Затворих си очите и ви позволих да представите защита, включваща вина на трето лице, но започва да ми се струва, че съм бил подведен.

— Ваша чест, оставах ми четири въпроса и всичко щеше да си дойде на мястото, само че вие ме спряхте.

— Вие сам се спряхте, господин адвокат. Не мога да си седя спокойно и да ви оставя да продължавате така. Госпожа Фриман възразяваше, сега възразява дори самият свидетел. Изкарвате ме глупак. Просто стреляте наслуки. Обещахте на мен и на съдебните заседатели да докажете не само невинността на своята клиентка, но и кой е извършил това престъпление. Само че това вече е петият свидетел на защитата, а вие още стреляте наслуки.

— Не вярвам на ушите си, ваша чест... Вижте, не е вярно, че стрелям наслуки. Тъкмо това е доказателството. Бондюрант е заплашвал този човек да го лиши от шейсет и един милиона долара. Очевидно е и всеки здравомислещ го разбира. И това ако не е мотив за убийство, предполагам, че...

— Мотивът не е доказателство — прекъсна ме Фриман. — Явно не разполагате с такова. Цялата защита е вятър и мъгла. Какво сега, да не изкарате заподозрени всички, чиито ипотeki Бондюрант е обявил за просрочени?!

Насочих показалец към нея.

— Това не е лоша идея. Факт е обаче, че защитата не е вятър и мъгла, и ако ми бъде позволено да продължа разпита на свидетеля, съвсем скоро ще стигна до доказателството.

— Седнете, господин Холър, и моля, мерете си думите, когато се обръщате към мен.

— Да, ваша чест. Извинявам се.

Седнах и зачаках, докато Пери обмисляше ситуацията.

— Нещо друго, госпожо Фриман? — попита накрая.

— Мисля, че съдът е напълно наясно какво смята обвинението за онова, което беше разрешено да направи господин Холър. Още отначало предупредих, и продължих да го правя, че той ще се опита да отвлече вниманието с нещо, което по никакъв начин не е свързано с делото. Отдавна подминахме този момент и трябва да се съглася с вашето мнение, че така съдът наистина изглежда глупаво.

Тя прекали. Видях, че кожата около очите на Пери се опъва. Предполагам, че прокуратурата беше успяла да го привлече на своя страна, ала сега изгуби спечеленото.

— Е, много ви благодаря, госпожо Фриман. Мисля да се върна в залата и да дам на господин Холър един последен шанс да постави нещата по местата им. Разбирате ли какво имам предвид под „последен шанс“, господин Холър?

— Да, ваша чест. Ще го направя.

— Гледайте да го направите, защото търпението на съда е на изчерпване. Да вървим.

Аронсън ме чакаше сама на масата на защитата. Чак, сега осъзнах, че не ме е последвала в кабинета. Уморено си седнах на мястото.

— Къде е Лиза?

— В коридора с Дал. Какво стана?

— Имам още един шанс. Трябва да ускоря нещата и да нанеса удара.

— Ще можеш ли?

— Ще видим. Трябва да ида до тоалетната, преди да започнем. Защо не дойде в кабинета?

— Никой не ме покани и не знаех дали трябва да те последвам.

— Следващия път ела.

Архитектурата на съдебните палати успешно допринася за разделянето на страните. Съдебните заседатели имат отделни стаи, пътеки и портали разделят противниковите страни и техните поддръжници. Тоалетните обаче са общи за всички. Влизаш в някоя и никога не знаеш на кого ще се натъкнеш. Минах през вътрешната врата на мъжката тоалетна и за малко да се сблъскам с Опарицио, който си миеше ръцете на мивката. Беше се навел над нея и ме погледна в огледалото.

— А, господин адвокат, съдията плесна ли ви през ръцете?

— Не е ваша работа. Ще потърся друга тоалетна.

Обърнах се към изхода, но той ме спря.

— Не си правете труда. Тръгвам си.

Изтръска мокрите си ръце и тръгна към вратата. Когато се приближи до мен, рязко спря.

— Жалък си, Холър. Клиентката ти е убийца, а ти имаш дързостта да се мъчиш да хвърлиш вината върху мен. Как изобщо се гледаш в огледалото?

После се завъртя и посочи редицата писоари.

— Там ти е мястото. В тоалетната.

49.

Всичко се свеждаше до следващия половин час, най-много един. Седях на масата на защитата, подреждах си мислите и чаках. Всички бяха по местата си, освен съдията, който продължаваше да е в кабинета си, и Опарицио, който самодоволно разговаряше с двамата си адвокати на първия ред в галерията. Клиентката ми се наведе към мен и прошепна така, че даже Аронсън да не може да я чуе:

— Имаш още, нали?

— Моля?

— Имаш още, нали, Мики? Разполагаш с още нещо срещу него.

Даже тя разбираше, че вече представените ми доказателства не стигат.

— До обед ще знаем окончателно — също шепнешком отвърнах аз. — Или ще пием шампанско, или ще леем сълзи в супата си.

Пери влезе и още преди да седне на стола си, нареди да въведат съдебните заседатели и свидетелят да се върне на скамейката. След две минути вече бях зад катедрата, вперил поглед в Опарицио. Сблъсъкът в тоалетната сякаш му беше помогнал да възвърне самоувереността си. Той зае отпусната поза, която показваше на света, че нищо не го заплашва. Реших, че няма смисъл да чакам. Трябваше да нанесе удара си.

— Е, господин Опарицио, продължавайки нашия разговор отпреди, днес вие не бяхте съвсем искрен в показанията си, нали?

— Бях съвсем откровен и съм възмутен от този въпрос.

— Вие излъгахте още отначало, не съм ли прав, господин Опарицио? Като се заклехте под друго име.

— Името ми беше променено законно преди трийсет и една години. Не съм излъгал и това няма нищо общо с делото.

— Какво име е написано в удостоверението ви за раждане?

Опарицио не отговори веднага и ми се стори, че виждам първото съмнение или идея накъде клоня с този въпрос.

— Кръщелното ми име е Антонио Луиджи Апарицио. Като малък ме наричаха Лу или Луи, защото в квартала имаше много други

Антъни и Антонио. Реших да стана Луис и законно промених името си на Антъни Луис Опарицио. Американизирах го. Това е.

— Но защо променихте и фамилното си име?

— Навремето имаше един професионален бейзболист, казваше се Луис Апарисио. Реших, че имената са прекалено сходни. Луис Опарицио и Луис Апарисио. Не исках да се казвам като толкова прочута личност, затова промених и фамилията си. Имате ли нещо против, господин Холър?

Съдията го скастри и му нареди просто да отговаря на въпросите, а не да задава свои.

— Знаете ли кога Луис Апарисио се е оттеглил от професионалния бейзбол? — попитах аз.

И погледнах крадешком съдията. Ако по-рано търпението му се изчерпваше, сега сигурно бях само на крачка от наказание за неуважение към съда.

— Не, не знам кога се е оттеглил.

— Ще се изненадате ли да научите, че това се е случило осем години преди да промените името си?

— Не, няма да се изненадам.

— Но очаквате съдебните заседатели да повярват, че сте променили името си, за да не е като на един отдавна оттеглил се бейзболист.

Опарицио сви рамене.

— Така се случи.

— Не е ли вярно, че сте променили името си от Опарицио на Опарицио, защото сте били амбициозен младеж и сте искали поне външно да се дистанцирате от семейството си?

— Не е вярно. Наистина исках името ми да звучи по американски, обаче не съм се дистанцирал от никого.

Видях, че хвърля бърз поглед към адвокатите си.

— Кръстен сте на чичо си, нали? — продължих аз.

— Не, това не е вярно — бързо възрази свидетелят. — Не съм кръстен на никого.

— Чичо ви се е казвал Антонио Луиджи Опарицио, същото име като във вашето удостоверение за раждане, а твърдите, че е чисто съвпадение?!

Осъзнал, че е сбъркал, като е излъгал, Опарицио се опита да замаже нещата, но само влоши положението си още повече.

— Родителите ми никога не са ми казвали на кого съм кръстен и изобщо, че съм кръстен на някого.

— И интелигентен човек като вас не се е досетил сам?!

— Никога не съм мислил за това. На двайсет и една дойдох на Западното крайбрежие и оттогава не сме близки с роднините ми.

— Имате предвид географски.

— Във всякакво отношение. Започнах нов живот. Останах тук.

— Баща ви и чичо ви са били замесени в организираната престъпност, нали?

Фриман бързо възрази. Когато застанахме пред съдията, само дето не си извъртя очите наопаки, за да изрази яда си.

— Ваша чест, това вече е прекалено. Колегата може и да не го е срам да очерня репутацията на собствените си свидетели, обаче вече трябва да прекрати. Това е съдебен процес, ваша чест, а не лов на риба в мътни води.

— Ваша чест, вие ми наредихте да действам бързо и тъкмо това правя. И имам доказателство, че това не е лов на риба в мътни води.

— И какво е то, господин Холър?

Подадох му дебел подвързан документ, който бях взел със себе си от катедрата. Между страниците му стърчаха няколко пъстри самозалепващи се листчета.

— Това е „Доклад за организираната престъпност“, подготвен от министъра на правосъдието за Конгреса през хиляда деветстотин осемдесет и шеста. По онова време министър е бил Едуин Мийс. Ако отворите на жълтото листче, подчертаният абзац всъщност е моето доказателство.

Съдията го прочете и обърна книгата наопаки, за да покаже абзаца на Фриман, но обяви решението си по възражението още преди тя да свърши.

— Задайте въпросите си, господин Холър, обаче ви давам десетина минути да свържете отделните точки. Ако дотогава не успеете, ще ви отнема думата.

— Благодаря, ваша чест.

Върнах се на катедрата и повторих въпроса, но по друг начин.

— Господин Опарицио, знаехте ли, че баща ви и чичо ви са участвали в престъпна организация, известна като фамилията Гамбино?

Опарицио ме беше видял да давам подвързаната книга на съдията. Знаеше, че имам с какво да подкрепя въпроса си. Така че вместо да отрече категорично, предпочете да отговори уклончиво.

— Както споменах, напуснах семейството си веднага след гимназията. Не знам нищо за тях след това. А по-рано не са ми казвали нищо.

Беше време да настъпя безжалостно, за да го избутам към ръба на скалата.

— Не наричаха ли чичо ви Антъни Апарицио Горилата заради прочутата му жестокост и агресивност?

— Нямам представа.

— Чичо ви не ви ли беше като баща, докато през юношеските ви години родният ви баща е лежал в затвора за изнудване?

— Чичо ми се грижеше финансово за нас, но не ми беше като баща.

— Когато на двайсет и една сте се преместили на запад, да се дистанцирате от семейството ли се опитвахте, или сте искали да разширите семейния бизнес на Западното крайбрежие?

— Това вече е лъжа! Дойдох тук да следвам. Нямах нищо и нищо не съм донесъл. Включително семейните си връзки.

— Известно ли ви е понятието „къртица“, което се използва в разследванията на организираната престъпност?

— Не знам за какво говорите.

— Според ФБР от началото на осемдесетте години на миналия век мафията е започнала да прави опити за легализиране на бизнеса си, като е пращала представители на следващото поколение в учебни заведения, а после и на други места, за да пуснат корени и да започнат собствен бизнес, и тези хора са наричани „къртици“.

— Аз съм законен бизнесмен! Никой никъде не ме е пращал. За да се издържам, докато следвах, работех като призовкар.

Кимнах като че ли съм очаквал този отговор.

— Като казахте „призовкар“, вие имате няколко фирми, нали?

— Не разбирам.

— Ще задам въпроса по друг начин. Когато сте продали АЛОФТ на инвестиционния фонд Ле Мюър, вие сте запазили собствеността си върху различни компании, действащи като подизпълнители на АЛОФТ, прав ли съм?

Опаризио внимателно обмисли отговора си и отново крадешком погледна към адвокатите си. Все едно им казваше: „Измъкнете ме оттук“. Знаеше накъде клоня, знаеше и че не може да ми позволи да стигна дотам. Ала седеше на свидетелската скамейка и имаше само един изход.

— Аз съм собственик или имам дялове от различни предприятия. Всички са напълно законни.

Отговора си го биваше, само че нямаше да е достатъчен.

— Какви са тези предприятия? Какви услуги предлагат?

— Като стана дума за призовкарство, това е една от дейностите ни. Имам фирма за набиране на персонал и друга за офис оборудване. Имам...

— Имате ли куриерска служба?

Свидетелят не отговори веднага. Опитваше се да мисли два въпроса напред, а аз не поддържах ритъм, който да е в състояние да възприеме.

— Само съм инвеститор в нея. Не съм единствен собственик.

— Да поговорим за куриерската служба. Първо, как се казва?

— Куриерски услуги „Уинг Нътс“.

— В Лос Анджелис ли е базирана?

— Да, но има клонове в седем града. Действа в целия щат и в Невада.

— Точно каква част от „Уинг Нътс“ притежавате?

— Четирийсет процента, струва ми се.

— Познавате ли другите акционери?

— Ами, те са доста. Някои не са хора, а други фирми.

— Например Ей Ей Бест Кънсълтантс от Бруклин, Ню Йорк, която е вписана в търговския регистър на Сакраменто като акционер в „Уинг Нътс“ ли?

Отговорът на Опаризио отново се забави. Този път изглеждаше потънал в черни мисли, докато съдията не го подкани.

— Да, мисля, че и те са инвеститор във фирмата.

— Добре, търговският регистър на щата Ню Йорк показва, че мажоритарен собственик на Ей Ей Бест е някой си Доминик Капели. Познавате ли го?

— Не го познавам.

— Твърдите, че не познавате един от партньорите си в „Уинг Нътс“, така ли?

— Ей Ей Бест са инвеститори. И аз съм инвеститор. Не познавам всички собственици.

Фриман се изправи. Крайно време беше. Чаках я да възрази поне от четири въпроса.

— Ваша чест, какъв е смисълът от всичко това? — попита тя.

— И аз започвах да се чудя същото — отвърна Пери. — Ще ни обясните ли, господин Холър?

— Още три въпроса, ваша чест, и мисля, че връзката ще стане кристално ясна за всички. Моля за търпение съда — още само три въпроса.

Докато говорех, през цялото време втренчено се вирах в Опарицио. Пращах му послание. Затвори кранчето сега, иначе тайните ти ще излязат на бял свят. Ле Мюър ще ги научат. Както и акционерите ти. И Федерална прокуратура. Всички.

— Добре, господин Холър.

— Благодаря, ваша чест.

Погледнах бележките си. Сега беше моментът. Ако бях схванал вярно Опарицио, сега беше моментът. Отново вперих очи в него.

— Господин Опарицио, ще се изненадате ли да научите, че Доминик Капели, партньорът, когото твърдите, че не познавате, фигурира в нюйоркския...

— Ваша чест?

Опарицио. Беше ме прекъснал.

— По съвет на моите адвокати и по силата на правата ми, гарантирани от Петата поправка на конституцията на Съединените щати и щата Калифорния, най-почтително отказвам да отговоря на този и всеки друг въпрос.

Готово.

Застинах абсолютно неподвижно, но само външно. Енергията течеше по вените ми като електрически ток. Едва чувах шепота, надигнал се в залата. После зад мен се разнесе твърд глас.

— Ваша чест, може ли да се обърна към съда?

Завъртях се и видях, че е един от адвокатите на Опарицио, Мартин Зимър.

После чух Фриман, която високо и напрегнато повдигаше възражение.

Ала аз знаех, че този път това няма да е достатъчно. Пери също го разбираше.

— Можете да седнете, господин Зимър. Сега ще направим обедна почивка и очаквам всички страни отново да се съберат тук в един следобед. Съдебните заседатели да не обсъждат делото помежду си и да не правят никакви изводи от показанията и искането на този свидетел.

Настана врява — представителите на медиите шумно разговаряха едни с други. Когато и последният съдебен заседател напусна залата, аз се отдръпнах от катедрата, наведох се към масата на защитата и прошепнах в ухото на Аронсън:

— Този път може би трябва да дойдеш с мене.

Тя тъкмо се канеше да попита какво имам предвид, когато Пери го обяви официално.

— Страните да дойдат в кабинета ми. Веднага. Господин Опарицио, искам да останете на мястото си. Можете да се консултирате с адвокатите си, но не напускайте залата.

С тези думи съдията се изправи и тръгна към вратата.

Последвах го.

50.

Вече отлично познавах снимките и дипломите по стените, мебелировката и всичко останало в кабинета на съдията. Очаквах това да е последното ми отиване там, и навярно най-трудното. Когато влязохме, съдията съблече тогата си и небрежно я преметна на стойката за шапки в ъгъла, вместо грижливо да я постави на закачалка, както при предишните ни дискусии. После се плъосна на стола си и шумно въздъхна, отпусна се назад и заби поглед в тавана. Киселата му физиономия предполагаше, че повече е загрижен за собствената си репутация като юрист, отколкото за въздаването на правосъдие за убийтия.

— Господин Холър — произнесе той, сякаш се освобождаваше от тежко бреме.

— Да, ваша чест?

Пери разтърка лицето си.

— Моля ви, кажете ми, че планът ви още отначало не е бил да принудите господин Опарицио да се позове на Петата поправка пред съдебните заседатели.

— Ваша чест, нямах представа, че ще се позове на Петата поправка. След онова предварително заседание смятах, че не е възможно да го направи. Притисках го, да, обаче исках да получа отговори на въпросите си.

Прокурорката поклати глава.

— Имате да прибавите нещо ли, госпожо Фриман?

— Ваша чест, смятам, че колегата още от началото на процеса проявяваше пълно неуважение към съда и съдебната система. Той и сега не отговори на въпроса ви. Не каза, че планът му не е бил такъв, ваша чест. А само, че не е имал представа. Това са две различни неща, които подчертават скритите му намерения и стремежа му още отначало да саботира процеса. И най-после успя. През цялото време е възнамерявал да принуди Опарицио да се позове на Петата поправка. Изкара го алтернативен убиец пред съдебните заседатели. И това ако не е подриване на състезателната система, не знам какво е.

Погледнах Аронсън. Изглеждаше покрусена и може би даже убедена от изявлението на прокурорката.

— Ваша чест — отвърнах спокойно. — Мога да отговоря само едно на госпожа Фриман. Докажете го. Щом е толкова сигурна, че това е някакъв злодейски план, нека се опита да го докаже. Истината е, и моята млада и изпълнена с идеали колега тук може да го потвърди, че ние съвсем наскоро научихме за връзките на Опарицио с организираната престъпност. Моят следовател буквално се натъкна на тях, докато проверяваше всички имоти на Опарицио в регистъра на Комисията по облигациите и акциите. Полицията и прокуратурата са имали възможност да го направят, но или са решили да не им обърнат внимание, или не са се справили задоволително. Мисля, че колегата е разстроена главно от това, а не от тактиката, която приложих в съда.

Съдията, който продължаваше да се взира в тавана, махна с ръка. Не знаех какво означава жестът му.

— Ваша чест?

Пери завъртя стола си и се наведе напред.

— И какво ще правим сега?

Първо погледна мен. Отново се обърнах към Аронсън, за да видя дали ще каже нещо, но тя съвсем се беше вцепенила. Обърнах се към съдията.

— Едва ли може да се направи нещо. Свидетелят се позова на Петата поправка. С това показанията му приключиха. Не можем да продължим с него, а той да се позовава на правото си да не отговаря, когато си поиска. Толкова. Следващият свидетел. Аз имам още един и с това също приключвам. Утре сутрин ще съм готов да произнеса заключителната си пледоария.

Фриман не я свърташе на едно място. Изправи се и закрачи пред прозореца.

— Това е несправедливо и е част от плана на господин Холър. Той получава нужните му показания, после принуждава Опарицио да се позове на Петата поправка и обвинението се лишава от възможността за кръстосан разпит. Намирате ли тук каквато и да е справедливост, ваша чест?

Пери не отговори. Нямаше нужда. Всички в стаята знаеха, че тази ситуация ощетява обвинението. Сега Фриман нямаше да получи възможност да разпита Опарицио.

— Ще изхвърля всичките му показания от протокола — заяви съдията. — Ще кажа на заседателите да не ги взимат под внимание.

Прокурорката скръсти ръце на гърдите си и ядосано поклати глава.

— Злото вече е сторено. Това е катастрофа за обвинението, ваша чест. И е абсолютно несправедливо.

Мълчах, защото Фриман имаше право. Съдията можеше да каже на заседателите да не взимат думите на Опарицио под внимание, но вече беше късно. Посланието кълтеше в главите на всички. Точно както възнамерявах.

— За съжаление, не виждам алтернатива — отвърна Пери. — Сега ще излезем в обедна почивка и ще помисля по въпроса. Предлагам тримата да направите същото. Ако до един ви хрумне нещо, с удоволствие ще го изслушам.

Никой не му отговори. Не можех да повярвам, че се е стигнало дотук. Краят на делото вече се виждаше. И всичко се нареждаше според плановете ми.

— Това означава, че сега можете да си вървите — прибави съдията. — Ще съобщя на пристава, че господин Опарицио също е свободен. Медиите сигурно жив ще го изядат в коридора. И той най-вероятно обвинява за това вас, господин Холър. Може би ще е по-добре да се държите на разстояние от него, докато е в съдебната палата.

— Да, ваша чест.

Пери вдигна телефона, за да се обади на пристава, а ние излязохме. Последвах Фриман по коридора към залата. Бях подготвен, когато тя се обърна към мен. От очите ѝ струеше нескрита ярост.

— Вече знам, Холър.

— Какво знаеш?

— Защо с Маги никога няма пак да се съберете.

Това ме накара да спра и Аронсън се блъсна в гърба ми. Фриман се завъртя и продължи нататък.

— Това беше удар под кръста, Мики — отбеляза Дженифър.

Проследих с поглед Фриман, докато изчезна в залата, и казах:

— Не. Не беше.

51.

Последният ми свидетел беше моят верен следовател. Денис Войчеховски седна на свидетелската скамейка след обед, след като съдията съобщи на заседателите, че всички показания на Луис Опарицио са изтрети от протокола. Сиско трябваше да повтори името си на секретарката, ала това се очакваше. Той наистина носеше ризата от предишния ден, но без сако и вратовръзка. На флуоресцентното осветление в залата мастиленочерните вериги, които се увиваха около бицепсите му, ясно прозираха през опънатите светлосини ръкави.

— Ще ви наричам просто Денис, ако нямате нищо против — казах аз. — Така ще е по-лесно за съдебната стенографка.

В залата се разнесе учтив смях.

— Няма проблем — отвърна свидетелят.

— Добре, вие работите при мен и провеждате разследвания за защитата, нали така, Денис?

— Да, с това се занимавам.

— И работихте за защитата по разследването на убийството на Мичъл Бондюрант, нали?

— Да. Може да се каже, че повторих полицейското следствие, за да проверя дали не са пропуснали или объркали нещо.

— Въз основа на следствените материали, които бяха предадени на защитата от обвинението, ли работихте?

— Да.

— Сред тях имаше ли списък на автомобилни регистрационни номера?

— Да, над входа на гаража на Уест Ланд Нешънъл има охранителна камера. Детективите Кърлин и Лонгстрет са проучили записите от нея и са записали номера на всяка кола, влязла в гаража между седем, когато го отворят, и девет, когато беше установено, че господин Бондюрант вече е бил убит. После са ги проверили в база данните на правоохранителните органи, за да видят дали някой от собствениците има полицейско досие, или трябва да бъде разследван по други причини.

— И този списък довел ли е до по-нататъшно разследване?

— Според техните данни не.

— Денис, вие споменахте, че сте повторили тяхното следствие.

Проверихте ли лично автомобилните номера от този списък?

— Да. Всичките седемдесети осем. Доколкото можех, без да имам достъп до компютрите на правоохранителните органи.

— Някой от тях заслужаваше ли внимание, или стигнахте до същото заключение като детективите Кърлин и Лонгстрет?

— Да, според мен една кола заслужаваше внимание, затова продължих да работя по нея.

Поисках разрешение да дам на свидетеля копие от разпечатката със седемдесет и осемте регистрационни номера. Съдията ми позволи. Сиско извади очилата си от джоба на ризата си и си ги сложи.

— Кой регистрационен номер искахте да проверите?

— У-Н-Ъ-Т-С-девет.

— Защо се интересувахте от него?

— Защото по времето, когато получих този списък, вече бяхме свършили доста работа в други насоки от разследването. Знаех, че Луис Опарицио е акционер във фирмата „Уинг Нътс“, и реших, че може да има връзка с тази кола.

— И какво открихте?

— Че колата е регистрирана на „Уинг Нътс“, куриерска служба, един от акционерите в която е Луис Опарицио.

— И защо се заинтересувахте от това?

— Ами, както казах, вече бяхме доста напреднали. Кърлин и Лонгстрет са съставили списъка в деня на убийството. Не са им били известни всички ключови фактори и замесени лица. Аз се занимавах с това след няколкоседмична работа. И вече знаех, че пострадалият господин Бондюрант е пратил подбуждащо писмо на господин Опарицио, и...

Фриман възрази срещу тази характеристика на писмото и съдията изтри думата „подбуждащо“ от протокола. Казах на Сиско да продължи.

— От наша гледна точка, това писмо сочеше към Опарицио като лице, заслужаващо внимание, затова го проверих най-подробно. Чрез „Уинг Нътс“ го свързах с неговия партньор Доминик Капели. Капели е известен на нийоркските правоохранителни органи като член на

мафиотска фамилия, ръководена от някой си Джоуи Джордано, и има различни връзки с други незаконни...

Фриман пак възрази и съдията прие възражението. Направих възмутена физиономия и изобщо се държах така, като че ли и съдията, и прокурорката пречат на съдебните заседатели да узнаят истината.

— Добре, да се върнем на списъка и неговото значение. Какво ви показва той?

— Показа ми, че колата е влязла в гаража в осем нула пет.

— И кога е излязла?

— Според записата от камерата на изхода, в осем и петдесет.

— Значи тази кола е влязла в гаража преди убийството и го е напуснала след него. Правилно ли съм ви разбрал?

— Да.

— И колата е била собственост на фирма, притежавана от човек, пряко свързан с организираната престъпност. Така ли е?

— Да, точно така.

— Добре, установихте ли дали е имало основателна причина за присъствието на колата на „Уинг Нътс“ в гаража?

— Разбира се, фирмата извършва куриерска дейност. АЛОФТ редовно я използва, за да доставя документи в Уест Ланд Нешънъл. Но странното за мене беше защо колата е влязла в осем нула пет и е излязла малко преди отварянето на банката в девет.

Известно време мълчаливо гледах Сиско. Инстинктът ми подсказваше, че съм получил всичко необходимо. По кокала имаше още малко месо, обаче понякога просто трябва да отместиш чинията. Понякога е най-добре да оставиш въпроса открит пред съдебните заседатели.

— Нямам повече въпроси.

По време на прекия разпит много внимавах да засегна само показания, свързани с регистрационните номера. Това почти не оставяше работа на Фриман. Тя обаче спечели точка, като успя да принуди Сиско да напомни на съдебните заседатели, че Уест Ланд Нешънъл заема само три етажа в десететажна сграда. Куриерът от „Уинг Нътс“ можеше да не е ходил в банката, което обясняваше ранното му пристигане.

Бях сигурен, че ако има данни за куриерска доставка за друг офис в сградата, тя ще го представи — или хората на Опарицио ще й го

изфабрикуват — по време на опровергаващата фаза.

След половин час Фриман се отказа и си седна. И тогава съдията ме попита дали имам друг свидетел.

— Не, ваша чест. Защитата няма повече свидетели.

Пери освободи съдебните заседатели за деня и ги инструктира да се съберат в девет на другата сутрин. Щом излязоха, той подготви сцената за края на процеса и попита страните дали имат свидетели по опровержението. Отговорих отрицателно. Фриман отвърна, че иска да си запази правото да ги призове сутринта.

— Добре, тогава ще запазим сутрешното заседание за опровергаващата фаза, ако има свидетели — реши съдията. — Заключениеите пледоарии ще започнат веднага след обедната почивка и всяка от страните ще разполага с по един час. С малко късмет и ако няма повече изненади, утре по това време съдебните заседатели ще се оттеглят за обсъждане.

Пери излезе и аз останах на масата на защитата с Аронсън и Трамъл. Лиза се пресегна и постави длан върху ръката ми.

— Беше блестящ — каза ми. — Цялата сутрин мина страхотно. Мисля, че и съдебните заседатели най-после го разбраха. Наблюдавах ги. Струва ми се, че вече знаят истината.

Погледнах я, после погледнах Аронсън. Израженията им коренно се различаваха.

— Благодаря, Лиза. Сигурно съвсем скоро ще узнаем.

52.

На сутринта Андреа Фриман ме сюрпризира с това, че не ме сюрпризира. Изправи се пред съдията и заяви, че няма свидетели по опровергаващата фаза. И така приключи излагането на обвинението.

Това ме накара да се замисля. Бях дошъл в съда готов поне за още един последен двубой с нея. Показания, изясняващи причината за присъствието на колата на „Уинг Нътс“ в гаража, началникът на Дрискъл, опровергаващ неговите свидетелства, или дори експерт на обвинението по просрочените ипотеки, който да отхвърли твърденията на Аронсън. Ама не. Тя сви платната.

Оставаше си с кръвните проби. Нищо че я бях лишил от кресчендото на „Болеро“. Фриман щеше да основе позицията си на единствения неопровержим аспект от целия процес: кръвта.

Пери разпусна съда за цялата сутрин, за да даде възможност на страните да подготвят заключителните си пледоарии, и се оттегли в кабинета си да работи по заданието за съдебните заседатели — последните инструкции, които щяха да вземат със себе си по време на своето обсъждане.

Позвъних на Рохас и му наредих да ме вземе на Делано. Не исках да се връщам в офиса. Там прекалено щях да се разсейвам. Казах му просто да кара и пръснах папките и бележките си върху задната седалка на линкълна. Там размишлявам най-добре, най-добре се подготвям.

Заседанието започна точно в един. Като всичко друго в наказателното правораздаване, обвинението е облагодетелствано и в заключителните пледоарии. Прокурорът говори пръв и последен. За защитата остава средата.

Стори ми се, че Фриман спазва стандартния прокурорски формат. На първия етаж нареждаш фактите, а на втория дърпаш емоционалните им струни.

Тя очерта уликите срещу Лиза Трамъл тухла по тухла, като привидно не пропускаше нищо, представено от началото на процеса. Доказателствата бяха сухи, но взаимно се допълваха. Обхвана

средството и мотива, после обобщи всичко с кръвта. Чука, обувките, безспорните резултати от ДНК анализа.

— В началото на процеса ви казах, че кръвта ще проговори. И ето ни сега. Можете да отхвърлите всичко друго, но дори само кръвта изисква да гласувате „виновна по всички обвинения“. Убедена съм, че ще послушате съвестта си и ще постъпите точно така.

Фриман седна и дойде моят ред. Заставах пред ложата и се обърнах директно към дванайсетимата съдебни заседатели. Но не бях сам. По предварителното разрешение на съдията бях взел със себе си и Мани. Верният спътник на доктор Шамирам Арсланян стоеше изправен с прикрепения към темето му чук и отметната назад глава под необичаен ъгъл, което беше необходимо, ако се приемеше, че Лиза Трамъл е нанесла фаталния удар.

— Госпожи и господа съдебни заседатели — започнах. — Имам добра новина. До края на деня всички би трябвало да напуснем тази зала и да се върнем към нормалния си живот. Благодаря ви за търпението и вниманието по време на процеса. Благодаря ви, че разгледахте сериозно доказателствата. Няма да ви отнема много време, защото искам колкото може по-скоро да се приберете вкъщи. Днес не би трябвало да е сложно. Това дело се свежда до петминутна присъда, както я наричам. Дело, в което основателното съмнение е толкова категорично, че след вашето гласуване несъмнено ще се стигне до единодушно решение.

По-нататък изтъкнах представените от защитата доказателства и противоречията и празнотите в обвинението. Зададох въпросите, които не бяха получили отговор. Защо куфарчето е било отворено? Защо чукут е бил открит толкова късно? Защо гаражът на Лиза Трамъл е бил отключен и защо му е на човек, който явно е щял да защити дома си, да убие Бондюрант?

Накрая стигнах до поантата на заключителната си пледоария — манекена.

— Дори само демонстрацията на доктор Арсланян доказва неверността на обвинението. И без да вземете предвид другите елементи от защитата, Мани ви дава основателното съмнение. От травмите на коленете на убития знаем, че когато са му нанесли фаталния удар, той е бил изправен. И в такъв случай това е единствената поза, в която може да е стоял, за да го е убила Лиза

Трамъл. С отметната назад глава и лице към тавана. Възможно ли е, трябва да се запитате вие. Вероятно ли е? Защо ще гледа нагоре?

Направих пауза, пъхнал ръка в джоба си и заел небрежна и самоуверена поза. Погледнах ги. И дванайсетимата бяха вперили очи в манекена. Протегнах ръка към дръжката на чука и бавно я повдигнах нагоре, докато не застана под деветдесет градуса, прекалено високо, за да я достигне Лиза.

— Отговорът, госпожи и господа, е, че той не е гледал нагоре, защото Лиза Трамъл не го е извършила. Лиза Трамъл е шофирала към дома си със своето кафе, докато някой друг е изпълнил плана си да отстрани заплахата, в каквата се е превърнал Мичъл Бондюрант.

Нова пауза, за да осмислят думите ми.

— Мичъл Бондюрант е събудил спящия тигър с писмото си до Луис Опарицио. Нарочно или не, то е било заплаха за две неща, провокирали силата и свирепостта на тигъра. Пари и власт. То е застрашавало сделка, много по-важна от Луис Опарицио и Мичъл Бондюрант. Застрашавало е бизнеса и затова заплахата е трябвало да бъде ликвидирана. И толкова. Лиза Трамъл била избрана за изкупителна жертва. Извършителите на това престъпление я познавали, наблюдавали действията ѝ, привидно имала правдоподобен мотив. Идеален избор. Никой нямало да ѝ повярва, когато каже: „Не съм го извършила“. Никой нямало да се замисли. Планът бил задействан и изпълнен нагло и успешно. Мичъл Бондюрант бил оставен мъртъв на бетонния под на гаража, куфарчето му се въргаляло до него. После се появила полицията и се започнало. — Ужасено поклатих глава, сякаш изразявах отвращението на цялото общество. — Полицията се е качила на влак, движещ се по релси, които са водели към Лиза Трамъл. Не са обръщали внимание на нищо друго. Лиза Трамъл, Лиза Трамъл, Лиза Трамъл... Ами АЛОФТ и десетките милиони долари, които е застрашавал Мичъл Бондюрант? Не, това не ги интересува. Лиза Трамъл, Лиза Трамъл, Лиза Трамъл. Влакът се е движел по тези релси и те просто са се качили в движение.

Пак замълчах и закрачих напред-назад. За пръв път се огледах наоколо. Залата се пръскаше по шевовете, в дъното имаше даже правостоящи. Видях Маги Макфърсън. До нея беше дъщеря ми. Заковах се насред крачка, но бързо се овладях. Обзет от приятно

усещане, се обърнах към съдебните заседатели и приключих пледоарията си.

— Но вие виждате това, което те не виждат или отказват да видят. Вие виждате, че са се качили на грешен влак. Вие виждате, че хитро са ги манипулирали. Вие виждате истината.

Посочих манекена.

— Веществените доказателства не помагат. Не помагат и косвените доказателства. Обвинението не издържа на критика. Това дело се свежда само до основателно съмнение. Казва ви го здравият разум. Казва ви го инстинктът. Настоявам да пуснете на свобода Лиза Трамъл. Да я освободите. Така е редно.

Казах „благодаря“ и се върнах на мястото си, като пътьом потупах Мани по рамото. Както се бяхме уговорили, Лиза Трамъл хвана ръката ми и я стисна. И изрече думите „Благодаря ти“, така че да я видят всички съдебни заседатели.

Погледнах си часовника под масата и установих, че съм говорил само двайсет и пет минути. Вече се подготвих за втората част от пледоарията на обвинението, когато Фриман помоли съдията да ми нареди да махна манекена от залата. Той го направи и аз отново се изправих.

Понесох манекена към портала, където ме пресрещна седящият в галерията Сиско.

— Аз ще го взема, шефе — прошепна той. — Ще го изнеса навън.

— Благодаря.

— Добре се справи.

— Благодаря.

Фриман застана пред ложата за втората част от обобщението си и без да губи време, атакува твърденията на защитата.

— На мен не ми трябва никакъв реквизит, с който да се опитам да ви заблудя. Не ми трябва заговори, неназовани или неизвестни убийци. Аз имам факти и улики, които извън всякакво основателно съмнение доказват, че Лиза Трамъл е убила Мичъл Бондюрант.

И така нататък. Използва цялото определено й време, за да обстрелва защитата, като подчертаваше представените от обвинението доказателства. Доста обикновена пледоария в стил Джо Фрайди, легендарния измислен детектив от ЛАПУ. Само факти или

предполагаеми факти, изстреляни един след друг като канонада. Не беше зле, но не можеше да се каже и че е добре. Видях, че някои съдебни заседатели се разсейват, което можеше да се тълкува по два начина. Или не й вярваха, или вече й бяха повярвали и нямаше нужда да я слушат пак.

Фриман уверено набираще инерция към триумфалния финал, обичайната демонстрация на силата и могъществото на властта да издава присъди и раздава правосъдие.

— Фактите от това дело са ясни. Фактите не лъжат. Уликите категорично доказват, че обвиняемата е причакала Мичъл Бондюрант зад стълба в гаража. Уликите категорично доказват, че когато е слязъл от колата си, обвиняемата го е нападнала. Неговата кръв е открита по нейния чук, неговата кръв е открита по нейната обувка. Това са фактите, госпожи и господа. Това са безспорните факти. Това са тухлите, изграждащи основите на доказателствата. Доказателствата, че Лиза Трамъл е убила Мичъл Бондюрант извън всякакво основателно съмнение. Че се е приближила зад него и жестоко го е ударила с чука. Че дори го е ударила втори и трети път, след като вече е лежал мъртъв на пода. Не знаем точно в каква поза са били нито той, нито тя. Това е известно единствено на нея. Но знаем, че го е извършила. Доказателствата от това дело сочат към един човек.

И естествено, Фриман трябваше да насочи показалец към моята клиентка.

— Към нея. Към Лиза Трамъл. Тя го е извършила и сега чрез фокусите на своя адвокат я моли да я пуснете на свобода. Не го правете. Въздайте справедливост за Мичъл Бондюрант. Обявете неговата убийца за виновна. Благодаря ви.

Фриман се върна на мястото си. Оцених заключителната й пледоария с петица, но какъвто съм си себичен, вече бях поставил на своята шестица. Обаче, за да постигне триумф, на обвинението обикновено му стига и само четворка. Колодата винаги е предварително подредена и най-блестящото постижение на адвоката често просто не е достатъчно, за да преодолее силата и могъществото.

Съдия Пери направо пристъпи към заданието за съдебните заседатели и им прочете последните си инструкции. Това не бяха само правилата за обсъждането, а и конкретни указания по самото дело.

Отдели голямо внимание на Луис Опарицио и отново ги предупреди да не взимат предвид неговите показания.

Заданието се оказа почти толкова дълго, колкото моята заключителна пледоария, ала накрая, малко преди три, съдията прати дванайсетимата съдебни заседатели в стаята им. Докато ги гледах как един по един се изнизват през вратата, поне изпитвах облекчение, ако не увереност. Бях се представил по-блестящо отвсякога. Да, бях заобиколил някои правила, бях поизместил някои граници. Даже се бях изложил на риск. На риск заради закона, но и на нещо по-опасно. Бях рискувал да повярвам във възможността клиентката ми да е невинна.

Когато вратата на стаята за обсъждане на съдебните заседатели се затвори, погледнах Лиза. Не видях страх в очите ѝ и отново ѝ повярвах. Тя вече беше сигурна в присъдата. На лицето ѝ не се четеше съмнение.

— Какво мислиш? — прошепна ми Аронсън.

— Мисля, че шансовете са равни и това е повече, отколкото постигаме обикновено, особено при убийство. Ще видим.

Съдията разпусна съда, след като се увери, че секретарката има номера за връзка с всички страни, и ни предупреди да не се отдалечаваме на повече от петнайсет минути път в случай, че се стигне до присъда. Офисът ми се намираше на такова разстояние, затова реших да се върна там. Обзет от оптимизъм и великодушие, даже позволих на Лиза да покани и Хърб Дал. Смятах за свой дълг накрая да я осведомя за коварството на нейния ангел пазител, но щях да оставя този разговор за друг ден.

Докато групата на защитата излизаше в коридора, около нас започнаха да се събират журналисти, които настояваха за изявление от Лиза или поне от мен. Зад навалищата зърнах Маги, облегната на стената. Дъщеря ми седеше на пейката до нея и пращаше есемес по телефона си. Казах на Аронсън да поеме репортерите и понечих да се отдалеча.

— Аз ли? — попита тя.

— Знаеш какво да кажеш. Само не оставяй Лиза да говори. Не и преди да чуем присъдата.

Отпъдих последвалите ме репортери с махване на ръка и отидох при Маги и Хейли. Направих бърз финт в едната посока, после се

насочих в другата и успях да целуна дъщеря си по бузата, преди да ми избяга.

— Тааатеее!

Изправих се и погледнах Маги. На лицето ѝ се бе изписала лека усмивка.

— Измъкнала си я от училище заради мене?!

— Реших, че трябва да е тук.

Това беше огромна отстъпка.

— Благодаря. Е, какво мислиш?

— Мисля, че можеш да продаваш лед на Антарктида — отвърна тя.

Усмихнах се.

— Но това не значи, че ще спечелиш — прибави бившата ми жена.

Намръщих се.

— Много ти благодаря.

— Какво искаш от мен? Аз съм прокурорка. Не обичам да виждам как пускат на свобода виновни.

— Е, в този случай няма такава опасност.

— Предполагам, че трябва да вярваш в онова, в което трябва да вярваш.

Пак започнах да се усмихвам. Погледнах дъщеря си и видях, че се е върнала към есемесите и не обръща внимание на разговора ни. Както обикновено.

— Фриман вчера разговаря ли с тебе?

— Имаш предвид за това, че си направил номера със свидетеля и Петата поправка ли? Да. Не играеш честно, Холър.

— Това не беше честна игра. Тя спомена ли ти какво ми каза после?

— Не, какво ти каза?

— Няма значение. Не е права.

Маги свъси вежди. Беше заинтригувана.

— Ще ти кажа по-късно — обещах. — Всички отиваме в офиса ми да чакаме. Искате ли да дойдете с нас?

— Не, мисля, че трябва да прибера Хейли вкъщи. Има домашни. Телефонът зазвъня в джоба ми. Извадих го и погледнах дисплея.

„ЛОСАНДЖЕЛИСКИ ВЪРХОВЕН СЪД“

Приех повикването. Обаждаше се секретарката на съдия Пери. Изслушах я и затворих. Огледах се, за да се уверя, че Лиза Трамъл е наблизо.

— Какво има? — попита Маги.

— Вече имаме решение. Петминутната присъда.

ПЕТА ЧАСТ
ЛИЦЕМЕРНА НЕВИННОСТ

53.

Идваха на тълпи. Прииждаха от цяла Южна Калифорния, всички привлечени от надутата във фейсбук сирена. Лиза Трамъл беше обявила купона на сутринта след издаването на присъдата и сега, в събота следобед, те се редяха по десетина на опашка пред платените барове. Развяваха националното знаме и носеха червено, бяло и синьо. Борбата срещу просрочените ипотечи под ръководството на провъзгласената едва ли не за мъченица на каузата Лиза сега ставаше по американска отвсякога. На всяка врата на къщата и на равни разстояния в предния и задния двор имаше четирийсетлитрови кофи за дарения, които да покрият разходите на Трамъл и да ѝ помогнат да продължи борбата. А позирането за снимка с Лиза изискваше дарение най-малко двайсет долара.

Ала никой не мърмореше. Хвърлена в пещта на лъжливото обвинение, Лиза Трамъл беше излязла невредима и изглежда скоро щеше да се превърне от активистка в икона. И не можеше да се каже, че това не я радва. Говореше се, че Джулия Робъртс води преговори, за да изиграе нейната роля във филма.

С моя екип се бяхме разположили под чадъра на една от масите за пикник в задния двор. Бяхме дошли рано и затова успяхме да се вредим. Сиско и Лорна пиеха бира от кутии, а ние с Аронсън бяхме на бутилирана вода. На масата цареше известно напрежение и бях доловил достатъчно намеци, за да разбера, че е заради късното оставане на моя следовател с Аронсън в „Четири зелени полета“ в понеделник вечер, след като аз си бях тръгнал с Маги Страшната.

— Божичко, само ги вижте всичките тези хора — каза Лорна. — Не знаят ли, че присъдата „невинна“ не означава, че тя е невинна?

— Не се дръж неприлично, Лорна — скастрих я аз. — Не се говори така, особено когато става дума за собствената ти клиентка.

— Знам.

Тя се намръщи и поклати глава.

— Не ѝ ли вярваш, Лорна?

— Само не ме убеждавай, че ти ѝ вярваш.

Добре че носех тъмни очила. Не исках да разкрия мнението си по този въпрос. Свих рамене, за да покажа, че не знам или че няма значение.

Обаче имаше. Човек трябва да е в мир със себе си. Имаше голяма вероятност Лиза Трамъл наистина да заслужава издадената присъда и това изключително много ме облекчаваше, когато се погледнех в огледалото.

— Едно ще ти кажа — продължи Лорна. — Откакто обявиха присъдата, телефонът ни не е спрял да звъни. Пак сме в големия бизнес.

Сиско одобрително кимна. Така си беше. Като че ли всеки обвиняем в града се натискаше за моите услуги. Това щеше да е страхотно, ако исках нещата да си вървят по старому.

— Провери ли снощи курса на акциите на Ле Мюър в Насдак? — попита Сиско.

Погледнах го.

— Да не си почнал да следиш борсата?

— Само исках да видя дали някой обръща внимание и явно обръщат. Акциите на Ле Мюър паднаха с трийсет процента за два дни. Допринесе и статията в „Уолстрийт Джърнъл“, която свързва Опарицио с Джоуи Джордано и пита каква част от ония шейсет и един милиона са отишли в джоба на мафията.

— Сигурно всичките — предположи Лорна.

— Та откъде знаеше, Мики? — обади се Аронсън.

— Какво да знам?

— Че Опарицио ще се позове на Петата поправка.

Отново свих рамене.

— Не знаех. Но щом станеше ясно, че връзките му ще излязат наяве на открито заседание, той трябваше да направи всичко възможно, за да го предотврати. Имаше само един изход. Петата поправка.

Отговорът ми явно не я удовлетвори. Извърнах се и погледнах към оживения двор. Синът на клиентката ми седеше със сестра ѝ на една от близките маси. Изглеждаха отегчени, сякаш ги бяха докарали насила. Край терасираната градина се беше събрала голяма група деца. Една жена в средата на кръга раздаваше сладкиши от торба. Носеше цилиндър в червено, бяло и синьо като на Чичо Сам.

— Докога трябва да останем, шефе? — попита Сиско.

— Няма определено време — отвърнах. — Просто реших, че е редно да се отбием.

— Аз искам да остана — заяви Лорна, навярно просто за да му направи напук. — Може да се появи някой от Холивуд.

След няколко минути от задната врата излезе главната атракция, следвана от репортер и оператор. Избраха място на фона на навалищата и Лиза Трамъл даде бързо интервю. Не се напругах да я слушам. През последните два дни достатъчно бях чувал и гледал същото интервю.

След това Лиза остави журналистите, за да се ръкува с един или друг и да позира за снимки. Накрая стигна до нашата маса, като по пътя спря, за да разроши косата на сина си.

— Ето ги и тях. Победителите! Как е днес моят отбор?

Успях да се усмихна.

— Добре сме, Лиза. И ти изглеждаш чудесно. Къде е Хърб?

Тя се огледа, сякаш търсеше Дал в тълпата.

— Не знам. Трябваше да е тук.

— Жалко — рече Сиско. — Ще ни липсва.

Лиза явно не усети сарказма.

— По-късно трябва да поговоря с теб, Мики — каза тя. — Имам нужда от съвета ти в кое предаване да участвам. В „Добро утро, Америка“ или „Днес“? И от двете ме канят идната седмица, но трябва да избира едно от тях, понеже не са съгласни да се покажа първо в едното и после в другото.

Махнах с ръка, сякаш отговорът е без значение.

— Не знам. С това навярно може да ти помогне Хърб. Той е по медиите.

Лиза погледна към събралите се хлапета и възкликна:

— О, имам нещо специално за тези деца. Извинете ме.

И изчезна зад ъгъла на къщата.

— Определено е в стихията си, нали? — отбеляза Сиско.

— И аз не бих се отказала — заяви Лорна.

Погледнах Аронсън.

— Защо си толкова мълчалива?

Тя сви рамене.

— Не знам. Вече не съм съвсем сигурна, че ми харесва наказателното право. Ако поемеш някои от хората, които напоследък

звънят в офиса, мисля да си остана с просрочените ипотечи. Ако не възразяваш.

Кимнах.

— Струва ми се, че знам как се чувстваш. Можеш да продължиш с ипотеките, щом искаш. Известно време ще има много такава работа, особено след като хора като Опарицио още са в бранша. Но чувството, което изпитваш, постепенно изчезва. Повярвай ми, Бълокс, наистина изчезва.

Тя не реагира на завръщането на прякора ѝ, нито на думите ми. Обърнах се и погледнах към двора. Лиза беше изтикала контейнера с хелий от гаража и децата пълнеха балоните си. Телевизионният оператор се насочи натам и започна да ги снима. Щеше да е идеално за новините в шест.

— За хлапетиите ли го прави, или за пред камерата? — попита Сиско.

— Защо изобщо задаваш този въпрос? — тросна му се Лорна.

Лиза наду един син балон и ловко го завърза с конец, после го подаде на шестгодишно момиченце, което хвана края на конца и балонът се стрелна на около два метра над главата му. Детето се усмихна и вдигна лице, за да погледне новата си играчка. И в този момент разбрах какво е гледал Мичъл Бондюрант, когато Лиза го е ударила с чука.

— Тя го е направила — промълвих.

Усетих нервните импулси на милиони синапси, които се стрелнаха надолу по шията ми и по раменете ми.

— Какво каза? — попита Аронсън.

Погледнах я, но не отговорих и отново насочих вниманието си към своята клиентка. Тя напълни с газ нов балон, завърза го и го връчи на едно момченце. Повтори се същото. Момчето хвана конца и вдигна сияещото си личице към червения балон. Инстинктивна, естествена реакция. Да вдигнеш поглед към балона.

— Боже Господи! — ахна Дженифър.

И тя беше разбрала.

— Ето как го е извършила.

Сега вече се обърнаха Сиско и Лорна.

— Според свидетелката тя е носела голяма пазарска чанта — каза Аронсън. — Достатъчно голяма, за да побере не само чук, но и

балони.

Нататък поех аз.

— Вмъква се в гаража и пуска балоните над мястото за паркиране на Бондюрант. На конците може да са висели бележки, за да е сигурно, че ще ги види.

— Да — съгласи се Сиско. — Например, ето ти го твоето балонно плащане.

— Скрива се зад стълба и чака — продължих аз.

— И когато Бондюрант вдига глава към балоните, бам, точно по темето — завърши моят следовател.

Кимнах.

— И двата гърмежа, които някой помислил за изстрели, но впоследствие били сметнати за гърмене от ауспуха, всъщност не са нито едното, нито другото — прибавих. — На тръгване е пукнала балоните.

На масата се възцари ужасено мълчание. Докато Лорна не го наруши.

— Чакайте малко. Искате да кажете, че го е замислила така, все едно е знаела, че ако го удари по темето, ще заблуди съдебните заседатели?

Поклатих глава.

— Не, просто е извадила късмет. Искала е да го спре. Използвала е балоните, за да го накара да вдигне глава и да може да се приближи зад него. Останалото си е било чист късмет... нещо, което един адвокат знае как да използва.

Не можех да погледна колегите си в очите. Вторачих се в Лиза, която продължаваше да пълни балони.

— Значи... ние сме й помогнали да се измъкне.

Тази реплика на Лорна беше заявление. А не въпрос.

— И не може да я съдят повторно за същото престъпление — каза Аронсън.

Сякаш по даден знак, Лиза се озърна към нас, докато завързваше края на един бял балон. Подаде го на друго дете.

И ми се усмихна.

— Сиско, колко взимат за бирата?

— Петачка кутията. Жив обир.

— Недей, Мики — каза Лорна. — Не си струва. Ти беше адски добър.

Откъснах очи от клиентката си и погледнах втората си бивша жена.

— Добър ли? Искаш да кажеш, че съм от добрите, така ли?

Изправих се, отидох до бара в задния двор и се наредих на опашката. Очаквах Лорна да ме последва, но всъщност до мен се появи Аронсън.

— Какво правиш? — тихо попита тя. — Ти сам ми каза, че съвестта е излишна. Да не би сега да ме убеждаваш в обратното?

— Не знам — промълвих. — Знаем само, че бях изигран като пълен глупак. Нещо повече. Тя знае, че знам. Току-що ми отправи онази усмивка. Видях го в очите ѝ. Гордее се с това. Извади контейнера на двора, за да го видя и да разбера...

Поклатих глава.

— Въртеше ме на пръста си още от първия ден. Беше планирала всичко, до последното...

Млъкнах. Бях осъзнал нещо.

— Какво има, Мики?

— Онзи мъж изобщо не е бил мъжът ѝ.

— Какво искаш да кажеш?

— Онзи, дето ми се обади и после се появи. Къде е сега, за да си получи парите? Няма го, защото не е бил той. Бил е просто част от играта.

— Тогава къде е истинският ѝ мъж?

Това беше въпросът. Само че не знаех отговора. Вече не знаех нищо.

— Тръгвам си.

Излязох от опашката и тръгнах към задната врата.

— Къде отиваш, Мики?

Не отговорих. Бързо пресякох къщата и излязох навън. Бях пристигнал достатъчно рано, за да паркирам само през две къщи. Почти бях стигнал до линкълна, когато чух някой да ме вика.

Беше Лиза. Приближаваше се по улицата.

— Мики! Тръгваш ли си?

— Да.

— Защо? Купонът едва започва.

Стигна до мен и спря.

— Тръгвам си, защото знам, Лиза. Знам.

— Какво си мислиш, че знаеш?

— Че си ме използвала, както използваш всички. Даже Хърб Дал.

— О, я стига, ти си адвокат. Това ще ти привлече повече клиенти, отколкото някога си имал.

Признаваше всичко — просто ей така.

— Ами ако не съм искал тези клиенти? Ако просто съм искал да вярвам в нещо?

Лиза не отговори веднага. Не разбираше.

— Я стига си се занасял, Мики. Събуди се.

Кимнах. Полезен съвет.

— Кой беше той, Лиза?

— Кого имаш предвид?

— Онзи, дето ми го прати вместо мъжа си.

Долната ѝ устна се изви в горда усмивка.

— Сбогом, Мики. Благодаря ти за всичко.

Обърна се и тръгна към къщата. А аз се качих на линкълна и потеглих.

54.

Возех се на задната седалка на линкълна и тъкмо минавахме по тунела на Трета улица, когато телефонът ми зазвъня. На дисплея пишеше, че е Маги. Казах на Рохас да намали музиката — слушахме „Страшният съд“ от последния албум на Ерик Клептън — и отговорих.

— Направи ли го? — първо попита тя.

Погледнах през прозореца. Излязохме от тунела под яркото слънце. Точно както се чувствах. От присъдата бяха минали три седмици и колкото повече време изтичаше, толкова по-добро ставаше настроението ми. Сега бях на път към нещо ново.

— Направих го.

— Браво! Поздравления.

— Все още съм най-малко вероятният кандидат на света. Има много други, а аз нямам пари.

— Няма значение. Ти си име в този град и в теб има някаква почтеност, която хората виждат. Това ги привлича. Поне мен ме привлича. Освен това си външен. Външните винаги печелят. Тъй че не се заблуждавай, парите ще дойдат сами.

Не бях сигурен, че името ми и думата „почтеност“ вървят в едно и също изречение. Обаче приемах останалото и от много отдавна не бях чувал Маги Страшната толкова доволна.

— Е, ще видим. Стига да имам твоя глас, не ми пука дали ще получа друг.

— Много мило, Холър. А сега?

— Добър въпрос. Трябва да си открия банкова сметка и да събера...

Телефонът ми запиука. Звънеше ми някой друг. Погледнах дисплея и видях, че изписването на номера е блокирано.

— Магс, изчакай мъничко, трябва да приема това повикване.

— Давай.

Превключих.

— Майкъл Холър.

— Ти си го направил.

Познах гневния глас. Лиза Трамъл.

— Какво съм направил?

— Полицията е тук! Копаят в градината и го търсят. Ти си ги пратил!

Предположих, че въпросният „го“, за когото говори, е нейният изчезнал съпруг, който така и не беше успял да стигне до Мексико. Гласът ѝ се отличаваше с познатата ми пискливост, показваща, че Лиза е на път да изпадне в истерия.

— Виж, аз...

— Трябваш ми тук! Имам нужда от адвокат. Ще ме арестуват!

С други думи, знаеше какво ще открият в градината ѝ полицаите.

— Лиза, аз вече не съм ти адвокат. Мога да ти препоръчам...

— Нееее! Не можеш да ме изоставиш! Не точно сега!

— Лиза, ти току-що ме обвини, че съм ти пратил ченгетата, а сега искаш да те представявам!

— Трябваш ми, Мики. Моля те.

И се разплака — онова протяжно кълтящо ридание, което бях чувал толкова често.

— Вземи си друг адвокат, Лиза. Аз приключих. С малко късмет даже може да ти предявя обвинението.

— Какви ги говориш?

— Току-що подадох документи. Кандидатирам се за окръжен прокурор.

— Не разбирам.

— Ще променя живота си. Писна ми да съм с хора като тебе.

В първия момент отсреща се възцари мълчание, но чух ускореното ѝ дишане. Когато най-после отговори, гласът ѝ звучеше равно и безизразно.

— Трябваше да кажа на Хърб да им нареди да те осакатят. Това заслужаваш.

Сега беше мой ред да замълча. Знаех за какво говори. За братя Мак. Дал ме бе излъгал, че Опарицио е поръчал да ме пребият. Кое то не се вписваше в останалата част от историята. Това обаче се вписваше. Всъщност го беше поискала Лиза. Да нападнат собствения ѝ адвокат, за да отклони подозрението от себе си. И да ме накара да повярвам в други възможности.

Възвърнах дар слово и успях да изрека последните си думи към нея.

— Сбогом, Лиза. И успех.

Овладях се и превключих на разговора с бившата ми жена.

— Извинявай... беше клиент. Бивш клиент.

— Всичко наред ли е?

Облегнах се на прозореца. Рохас тъкмо завиваше по Алварадо и се насочваше към 101-во шосе.

— Добре съм. Та искаш ли довечера да излезем някъде и да поговорим за кампанията?

— Знаеш ли, докато те чаках, си мислех, защо не дойдеш вкъщи? Може да вечеряме с Хейли и после да поговорим, докато тя си пише домашните.

Рядко получавах такива покани.

— Значи човек трябва да се кандидатира за окръжен прокурор, за да го поканят у вас, така ли?

— Не си играй с късмета си, Холър.

— Няма. В колко?

— В шест.

— Тогава до шест.

Затворих и известно време зяпах през прозореца.

— Господин Холър? — попита Рохас. — За окръжен прокурор ли се кандидатираше?

— Да. Това смущава ли те?

— Не, шефе. Ама още ли ще ви трябва шофьор?

— Естествено, ще си запазиш работата.

Обадих се в офиса. Вдигна Лорна.

— Другите там ли са? — попитах.

— Да. Дженифър разговаря с нов клиент в кабинета ти. Просрочена ипотека. А Денис прави нещо на компютъра. Ти къде си?

— В центъра. Но сега се прибирам. Гледай никой да не си тръгва. Ще направим съвещание.

— Добре, ще им предам.

— Чудесно. Ще се видим след около половин час.

Затворих телефона. Изкачвахме се по рампата към 101-во. И шестте ленти бяха задръстени от метал, напредващ уверено, но бавно. Не бих го приел по друг начин. Това беше моят град и така трябваше

да върви. По заповед на Рохас черният линкълн пресече лентите и заманеврира сред колите, понасяйки ме към нова съдба.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.